

orçamentos
2017

MEMORIA TOMO II
VOLUME 3

MEMORIA

TOMO II VOLUME 3

CONTIDO

I.	CONSELLERÍA DE SANIDADE	7
II.	CONSELLERÍA DE POLÍTICA SOCIAL	79
III.	CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL	173
IV.	CONSELLERÍA DO MAR	281

CONSELLERÍA DE SANIDADE

SECCIÓN 11

I. ESTRUCTURA ORGÁNICA E COMPETENCIAS

I.1. ESTRUCTURA ORGÁNICA

O Decreto 41/2013, do 21 de febreiro, establece a estrutura orgánica da Conselleira de Sanidade para dar cumprimento ás súas funcións. Dita estrutura resultou modificada coa Disposición derradeira primeira do Decreto 112/2015, do 31 de xullo, polo que se crea a Axencia Galega para a Xestión do Coñecemento en Saúde e se aproban os seus estatutos, modificacións que producirán os seus efectos a partir da posta en funcionamento da referida Axencia. Como consecuencia, a Consellería de Sanidade conta coa seguinte estrutura orgánica:

- A conselleira ou o conselleiro
- A Secretaría Xeral Técnica
- A dirección xeral de Saúde Pública
- Xefaturas territoriais na Coruña, Lugo, Ourense e Pontevedra e a Delegación Territorial de Vigo que depende organicamente da Xefatura Territorial de Pontevedra.

O Servizo Galego de Saúde, organismo autónomo de carácter administrativo creado pola Lei 1/1989, do 2 de xaneiro, está adscrito á Consellería de Sanidade e, para o desenvolvemento das súas competencias, de conformidade co Decreto 43/2013, do 21 de febreiro, tamén modificado coa disposición derradeira segunda do Decreto 112/2015, estruturase nos seguintes órganos:

- I. Órganos centrais de dirección:
  - I. Órganos colexiados:
    - Consello de Dirección.
    - Comité Executivo
  - II. Órganos unipersoais:
    - Presidencia do Servizo Galego de Saúde.
    - Xerencia do Servizo Galego de Saúde.
    - Dirección Xeral de Asistencia Sanitaria.
    - Dirección Xeral de Recursos Económicos.
    - Dirección Xeral de Recursos Humanos.
2. Órganos de coordinación e asesoramento
  - O Consello Asesor Técnico.
  - O Consello Asesor do paciente.
3. Órganos periféricos de dirección.
  - As Estructuras de Xestión Integrada.

O Decreto 168/2010, regula as estruturas organizativas de xestión integrada do Servizo Galego de Saúde como instrumentos de organización periférica sen personalidade xurídica.

Estas estruturas organizativas asumirán, con autonomía funcional, de forma íntegra, a xestión dos recursos, prestacións e programas da atención sanitaria, tanto do nivel de atención primaria como especializada, así como socio sanitaria e de promoción e protección da saúde.

Este modelo de xestión integrada implantouse de forma progresiva no Servizo Galego de Saúde. Na actualidade xa están creadas todas a estruturas organizativas, que son as seguintes:

- Estrutura Organizativa de Xestión Integrada da Coruña, creada polo Decreto 168/2010, do 7 de outubro.
- Estrutura Organizativa de Xestión Integrada de Santiago de Compostela, creada polo Decreto 168/2010, do 7 de outubro.
- Estrutura Organizativa de Xestión Integrada de Ferrol, regulada polo Decreto 193/2010, do 18 de novembro.
- Estrutura Organizativa de Xestión Integrada de Pontevedra e o Salnés regulada polo Decreto 162/2011, do 28 de xullo.
- Estrutura Organizativa de Xestión Integrada de Ourense, Verín e o Barco de Valdeorras, creada polo Decreto 163/2011, do 28 de xullo.
- Estrutura Organizativa de Xestión Integrada de Vigo, creada polo Decreto 46/2013, do 7 de marzo.
- Estrutura Organizativa de Xestión Integrada de Lugo, Cervo e Monforte de Lemos, creada polo Decreto 55/2013, do 21 de marzo.

As estruturas de xestión integrada, están formadas por órganos unipersoais e órganos colexiados.

I. Órganos unipersoais:

- a) Xerencia de xestión integrada
- b) Dirección de procesos asistenciais
- c) Dirección de recursos económicos
- d) Dirección de recursos humanos
- e) Xerencia/as executiva/as

II. Órganos Colexiados:

- a) Comisión de dirección

I.2. COMPETENCIAS

I.2.1. DA CONSELLERÍA

A Consellería de Sanidade é o órgano da administración autonómica responsable da superior dirección e control do desenvolvemento das funcións e competencias que lle corresponden á Xunta de Galicia en materia de sanidade, de acordo co establecido no Estatuto de Autonomía de Galicia, na Lei 8/2008, do 10 de xullo, de Saúde de Galicia e na Lei 5/1999, do 21 de maio, de ordenación farmacéutica. Igualmente, asume a dirección do sistema público de saúde de Galicia, conforme aos principios obxectivos da concepción integral da saúde, na cal se inclúe a promoción da saúde, a protección fronte á situación e circunstancias que supoñen un risco para ela, a calidade dos servizos e a mellora continua da organización sanitaria, a atención ás necesidades de saúde da poboación, así como a eficiencia, efectividade e eficacia na xestión do sistema sanitario.

Así mesmo correspóndelle o exercicio das competencias que para situacións sanitarias urxentes ou de necesidade se recollen na Lei Orgánica 3/1986, do 14 de abril, de medidas especiais en materia de saúde pública .

1. Competencias da conselleira ou conselleiro:

É a superior autoridade da consellería, e con tal carácter desempeña e exerce as competencias que lle confire a Lei 1/1983, do 22 de febreiro, de normas reguladoras da Xunta e da súa Presidencia, modificada pola Lei 11/1988, do 20 de outubro, e pola Lei 2/2007, do 28 de marzo, a Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia, a Lei 5/1999, do 21 de maio, de ordenación farmacéutica de Galicia e demais normativa de aplicación.

2. Competencias da Secretaría Xeral Técnica

A Secretaría Xeral Técnica exerce as funcións e competencias establecidas no artigo 29 da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia en relación con todas as unidades e servizos dependentes da consellería e a inspección de servizos, centros e organismos dependentes ou adscritos á consellería, sen prexuízo das funcións que se lles atribúan a outros órganos das diferentes consellerías da administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia.

Tamén lle corresponde:

- Con respecto aos sistemas e tecnoloxías da información e baixo a perspectiva de articular un proxecto único para a Consellería de Sanidade e para o Servizo Galego de Saúde, o deseño da estrutura básica do sistema de información do sistema sanitario de Galicia, a normalización, mantemento e explotación dos sistemas e tecnoloxías de información e a definición, coordinación e supervisión dos plans de información e sistemas

da Consellería de Sanidade e do Servizo Galego de Saúde, sen prexuízo das funcións atribuídas a outros órganos das consellerías da administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia ou a outras entidades instrumentais. A Secretaría Xeral Técnica da Consellería de Sanidade poderá definir e articular as comisións técnicas necesarias para o seu desenvolvemento.

- A inspección que se exercerá sobre todos os centros, servizos, establecementos e prestacións sanitarias e farmacéuticas de titularidade pública ou privada da Comunidade Autónoma de Galicia. Os efectivos que desenvolvan esta función dependerán organicamente da xefatura territorial que corresponda e funcionalmente da Secretaría Xeral Técnica.
- A ordenación das actuacións preliminares ou investigacións reservadas previas, e a iniciación dos procedementos disciplinarios e o exercicio das potestades disciplinarias dos recursos humanos da Consellería de Sanidade e do Servizo Galego de Saúde sen prexuízo das competencias atribuídas á Consellería de Facenda.
- A ordenación das actuacións preliminares ou investigacións reservadas previas e a iniciación e resolución dos procedementos sancionadores a centros, servizos e establecementos sanitarios, incluídas as oficinas de farmacia e almacéns farmacéuticos de distribución, dos servizos de farmacia e depósitos de medicamentos, dos botiquíns e dos establecementos de fabricación, distribución e de venda de produtos sanitarios, sen prexuízo dos supostos en que a resolución dos procedementos corresponda a outros órganos distintos, de acordo co previsto na normativa vixente.
- O exercicio das funcións e competencias que lle son atribuídas en materia de oficinas de farmacia e a realización das certificacións de cumprimento das normas de boas prácticas de fabricación e de distribución de medicamentos.
- A elaboración, redacción, seguimento e avaliación dos plans de traballo establecidos no ámbito da sanidade galega, así como as funcións de coordinación, apoio e documentación nas relacións que, en materia sanitaria, mantén a consellería con outras administracións públicas e o Consello Interterritorial do Sistema Nacional de Saúde.
- A coordinación da biblioteca virtual "Bibliosaúde" do sistema público de saúde de Galicia, para o cal contará co apoio da Comisión Técnica Asesora de Bibliosaúde.
- A coordinación das actuacións relacionadas coa planificación, ordenación, aseguramento sanitario e o sistema de información poboacional do Sistema sanitario público de Galicia, sendo competente para resolver as solicitudes de incorporación de técnicas, tecnoloxías e procedementos á súa carteira de servizos, sen prexuízo das competencias atribuídas a outras entidades.
- Aquelas competencias que lle atribúa a normativa en vigor e o exercicio das funcións que lle sexan singular ou especificamente encomendadas ou delegadas pola persoa titular da Consellería.
- A autorización, modificación, revogación e peche dos biobancos.

3. Competencias da dirección xeral de Saúde Pública:

É o órgano encargado da promoción e protección colectiva da saúde da poboación galega e o desenvolvemento de programas sanitarios en materia de saúde pública.

A súa misión é a mellora da saúde da poboación galega dende unha perspectiva comunitaria. Para iso, identifica perigos para a saúde, os problemas de saúde e as poboacións máis susceptibles; avalía os riscos asociados aos perigos e os problemas de saúde identificados; vixía e monitoriza os perigos, os riscos e os problemas de saúde que afectan a poboación galega e, de acordo coas políticas de saúde da Comunidade Autónoma de Galicia, propón, planifica e, se procede, desenvolve programas e actuacións para controlar os riscos de enfermarse ou morrer prematuramente. Así mesmo, levará a cabo a avaliación do sistema sanitario e a abordaxe da protección radiolóxica.

Corresponde a esta dirección xeral, no marco da actuación sanitaria, o desenvolvemento das actividades como autoridade competente en materia de saúde pública e exercer a potestade sancionadora nos termos previstos na lexislación vixente. Para tal efecto, poderá acordar o inicio, de oficio, de expedientes sancionadores en materia de seguridade alimentaria, sanidade ambiental, alcohol, tabaco ou outras comprendidas no seu ámbito de actuación.

Así mesmo, a Dirección Xeral de Saúde Pública emitirá o informe vinculante a que fai referencia o artigo 4 da Lei 5/1995, de regulación das augas minerais, termais, de manancial e dos establecementos sanitarios.

1.2.2. DOS ORGANISMOS AUTÓNOMOS

Para o axeitado desenvolvemento das competencias que no ámbito sanitario lle corresponden á Comunidade Autónoma de Galicia, configúrase o Servizo Galego de Saúde como un organismo autónomo de natureza administrativa, dotado de personalidade xurídica propia e plena capacidade para o cumprimento dos seus fins. Está adscrito á Consellería de Sanidade e rexerese polo establecido na Lei 1/1989, do 2 de xaneiro e na Lei 8/2008, do 10 de xullo, de Saúde de Galicia.

I. Competencias do Consello de Dirección:

- Definir os posicionamentos, orientacións e liñas de actuación de carácter estratéxico do Servizo Galego de Saúde, de acordo cos criterios emanados da Consellería de Sanidade.
- Definir as políticas de financiamento e orzamentos do Servizo Galego de Saúde de acordo cos criterios emanados da Consellería de Sanidade.
- Emitir informe sobre o anteproxecto de orzamentos do Servizo Galego de Saúde e elevalo á Consellería de Sanidade.

- Definir as políticas de recursos humanos, os proxectos de carácter estratéxico e o cadro de mando de alta dirección do organismo.
- Elaborar todos os informes de materia da súa competencia que lle sexan solicitados pola Consellería de Sanidade.
- Definir o acordo de xestión anual entre os servizos centrais e as estruturas de xestión integrada.
- Realizar o seguimento dos acordos de xestión.
- Realizar avaliacións periódicas e o seguimento dos obxectivos, programas e procesos pactados.
- Cantas outras deriven da normativa vixente e lle sexan encomendadas pola persoa titular da Consellería.

2. Competencias do Comité Executivo:

- Efectuar o seguimento e acordar actuacións nas políticas e estratexias do Servizo Galego de Saúde.
- Realizar o seguimento e acordar actuacións nas políticas de investimentos e recursos humanos.
- Definir actuacións nas políticas de financiamento e orzamentaria e realizar o seu seguimento.
- Acordar as actuacións nos proxectos conforme as estratexias definidas e realizar o control e seguimento deles.
- Efectuar o seguimento e acordar actuacións nos programas e procesos a desenvolver.
- Realizar as reorientacións do cadro de mando sobre os resultados obtidos, no seu caso, e controlar o seu seguimento.
- A resolución de incidencias no seu ámbito.

3. Competencias da presidencia:

A persoa titular da consellería con competencias en materia de sanidade, como autoridade superior, é a máxima responsable da consellería, e ademais preside o Servizo Galego de Saúde, e como tal correspóndenlle as seguintes funcións:

- A representación legal do organismo.
- Asinar os convenios en nome do organismo e actuar como órgano de contratación.
- Aprobar os plans de obras, instalacións e equipamentos centralizados do Servizo Galego de Saúde.
- O exercicio da xefatura superior do persoal adscrito ao organismo.
- A disposición e a proposta da ordenación dos pagamentos do organismo.

4. Competencias da Xerencia do Servizo Galego de Saúde:

A Xerencia do Servizo Galego de Saúde, que terá a consideración de alto cargo e rango de secretaría xeral, é o órgano responsable dos servizos de asistencia sanitaria e ten, baixo a dependencia da persoa titular da consellería de adscrición, a dirección e control do Servizo Galego de Saúde, e como tal correspóndenlle as seguintes funcións:

- A dirección, avaliación e control de todas as actividades do organismo autónomo relacionadas coas funcións encomendadas a este polas disposicións legais que o rexen, sen prexuízo das facultades e competencias do Consello de Dirección e da Consellería de Sanidade.
- A elevación ao Consello de Dirección do anteproxecto de orzamentos do organismo.
- A execución dos acordos do Consello de Dirección.
- A xestión do patrimonio do organismo.
- A xestión económica e do persoal do organismo.
- A presentación ao Consello de Dirección da memoria anual de actividades do organismo.
- A resolución dos conflitos de atribucións que xurdan entre as autoridades dependentes do organismo.

5. Competencias da Dirección de Asistencia Sanitaria:

É o órgano responsable da coordinación asistencial das estruturas de xestión integrada e dos centros e servizos de financiamento público. Correspóndenlle as seguintes funcións:

- A definición de programas e obxectivos asistenciais das entidades, organismos, estruturas e centros sanitarios, no marco da planificación sanitaria elaborada pola Consellería de Sanidade e especialmente da Estratexia Sergas 2014 e do Plan de prioridades sanitarias.
- A coordinación, control e avaliación das actividades asistenciais dos centros sanitarios.
- O desenvolvemento da función de compra de servizos sanitarios e sociosanitarios, a determinación e avaliación de obxectivos de carácter asistencial que deben cumprir os centros a través das fórmulas que en cada momento se determinen, e aquelas outras funcións relacionadas e necesarias para conseguir estes obxectivos.
- O establecemento das directrices de carácter xeral e o seguimento das actividades asistenciais desenvolvidas polas estruturas de xestión integrada, organismos e centros do Sistema público de saúde de Galicia mediante a subscrición dos oportunos acordos de xestión.
- A análise das necesidades de concertación de centros e servizos, así como a proposta de subscrición dos correspondentes concertos e o seu seguimento e control.

- A promoción da integración e a coordinación de todos os dispositivos e recursos, fomentando as actuacións multidisciplinares dos diferentes ámbitos ou niveis, para garantir a continuidade asistencial.
- O impulso da efectividade e da eficiencia nos procesos asistenciais.
- A actualización e transformación organizativa e funcional dos centros e estruturas de xestión integrada para mellorar os niveis de efectividade, calidade, seguridade e eficiencia.

6. Competencias da Dirección de Recursos Económicos:

É o órgano encargado, con carácter xeral, da dirección económica e financeira e da planificación, execución e control dos programas de investimentos de obras, instalacións, servizos e subministracións e da coordinación da xestión económico-administrativa, de compras, loxística e de servizos xerais dos centros do organismo. Para iso correspóndelle o exercicio das seguintes funcións:

- A elaboración e redacción do anteproxecto de orzamentos do Servizo Galego de Saúde, o establecemento das bases e directrices da súa xestión económica, así como levar a cabo as actuacións de control e avaliación da xestión económica e orzamentaria dos seus centros de gasto.
- A tramitación das modificacións orzamentarias e dos expedientes de gasto que non fosen obxecto de delegación noutros órganos.
- Os actos de execución da xestión do patrimonio do organismo.
- A planificación, execución e control dos programas de investimentos relativos a obras, instalacións e equipamentos dos centros asistenciais, en coordinación coa Dirección Xeral de Asistencia Sanitaria.
- A xestión contractual e económico-administrativa da actividade desenvolvida polos órganos centrais do organismo e da asistencia sanitaria prestada con medios alleos.
- A coordinación dos servizos económico-administrativos, de contratación, de aprovisionamento, hoteleiros, de mantemento técnico e loxística en xeral dos centros do organismo.
- A declaración de uniformidade dos bens e servizos de adquisición centralizada do organismo e a coordinación e potenciación dos sistemas de información económica.

7. Competencias da Dirección de Recursos Humanos:

É o órgano encargado de deseñar e executar a política de persoal do organismo. Correspóndelle a xestión de todos os colectivos que se integran nel e na Consellería de Sanidade, sen prexuízo das competencias que teñan atribuídas outros órganos da Consellería de Facenda en relación cos funcionarios públicos regulados no Decreto legislativo 1/2008, do 13 de marzo, polo que se aprobou o texto refundido da Lei de función pública, e o persoal suxeito ao convenio

colectivo único do persoal laboral da Xunta de Galicia. Para iso correspóndelle o exercicio das seguintes funcións:

- A proposta, tramitación e ordenación de gastos e pagamentos referentes ás retribucións do persoal de centros de gasto do organismo que non posúan esta atribución, así como a aprobación dos expedientes de modificación do persoal dos centros sanitarios, de conformidade co previsto para os efectos pola Lei de orzamentos xerais da comunidade autónoma.
- A colaboración na redacción do plan anual de formación do persoal do organismo autónomo, así como na elaboración da proposta do plan de formación do persoal de xestión e servizos.
- As funcións de impulso, participación cos órganos de representación de persoal e coordinación en materia de prevención de riscos laborais do persoal das institucións sanitarias do Servizo Galego de Saúde.
- De acordo co establecido na Lei 55/2003, do 16 de decembro do Estatuto marco do persoal estatutario dos servizos de saúde, correspóndelle a elaboración e modificación, se é o caso, dos plans de ordenación de recursos humanos do Servizo Galego de Saúde e a súa elevación ao Consello de Dirección para a súa aprobación. Así mesmo, correspóndelle a participación nas mesas sectoriais de negociación e a elaboración e tramitación de proxectos de pactos e acordos.
- A elaboración, desenvolvemento, dirección, xestión e seguimento do expediente profesional electrónico dos profesionais do Sistema público de saúde de Galicia.
- Calquera outra que lle poida corresponder de acordo coa normativa vixente.

8. Competencias das Xerencias das Estructuras de Xestión Integrada

- Elaborar o plan estratéxico dentro do seu ámbito e establecer os obxectivos dos servizos integrados e a súa avaliación, de acordo coas directrices emanadas da Consellería de Sanidade e do Servizo Galego de Saúde.
- Xestionar todos os recursos sanitarios do seu ámbito territorial e as prestacións e programas sanitarios que desenvolvan.
- Propoñerlle á Xerencia do Servizo Galego de Saúde a subscripción e resolución dos concertos necesarios para cubrir a demanda asistencial no seu ámbito.
- Programar, dirixir e controlar a execución da actividade, a través dos medios persoais e materiais dispoñibles e a coordinación das súas unidades.
- Organizar os recursos humanos, materiais, tecnolóxicos e financeiros no seu ámbito.
- Xestionar os plans de calidade, seguridade e atención ao/ á paciente.
- Fomentar a investigación, o desenvolvemento e a transferencia de coñecemento do ámbito sanitario.
- Supervisar a actividade docente que se realice nos centros da súa competencia.

1.2.3. DAS AXENCIAS PÚBLICAS AUTONÓMICAS

Figuran adscritas á Consellería de Sanidade as seguintes axencias públicas:

- Axencia Galega para a Xestión do Coñecemento en Saúde, creada mediante o Decreto 112/2015, do 31 de xullo, para a xestión da docencia, formación, investigación, innovación e avaliación de tecnoloxías e servizos sanitarios.
- Axencia Galega do Sangue, Órganos e Tecidos, creada mediante o Decreto 142/2015, do 17 de setembro. A creación da Axencia responde á necesidade de acadar a coordinación, aumentar a eficacia e a eficiencia nas distintas actividades que se agrupan e que responden aos seguintes fins xerais:
- Garantir o abastecemento de sangue e dos seus derivados aos provedores de servizos sanitarios da Comunidade Autónoma de Galicia, segundo os estándares de calidade vixentes.
- Coordinar a doazón, os transplantes de órganos e o implante de células e tecidos, velando polo cumprimento dos estándares de calidade vixentes.
- Asumir a organización e garantir a dispoñibilidade de mostras de máxima calidade de células e tecidos.

1.2.4. DAS ENTIDADES PÚBLICAS EMPRESARIAS

Figura adscrita á Consellería de Sanidade a seguinte sociedade mercantil:

GALARIA S.A.

Galaria, Empresa Pública de Servizos Sanitarios, S.A, creada en virtude do Decreto 209/2008, do 28 de agosto, polo que se modifican a denominación e os estatutos do Instituto Galego de Medicina Técnica, S.A, creado polo Decreto 229/1994, do 14 de xullo, coa finalidade de adaptar a denominación e o obxecto social do citado instituto ás novas finalidades e necesidades públicas detectadas.

Galaria, Empresa Pública de Servizos Sanitarios, S.A., ten por obxecto o desenvolvemento, execución e explotación de infraestruturas sanitarias, a prestación de servizos de consultoría no campo sanitario, así como a prestación de servizos relacionados co ámbito sanitario. Coa entrada en vigor do Decreto 88/2015, do 25 de xuño, intégranse no Servizo Galego de Saúde as unidades de cirurxía cardíaca e cardioloxía intervencionista, que dependían de Galaria, Empresa Pública de Servizos Sanitarios, S.A.

I.2.5. DAS FUNDACIÓNS DO SECTOR PÚBLICO AUTONÓMICO

Figuran adscritas á Consellería de Sanidade as seguintes fundacións públicas:

- Fundación Pública Instituto Galego de Oftalmoloxía.
- Fundación Pública Urgencias Sanitarias de Galicia-06 I.
- Fundación Pública Galega de Medicina Xenómica.

II. PRINCIPAIS LIÑAS DE ACCIÓN PARA O ANO 2017

II.1. DA CONSELLERÍA

O obxectivo xeral da Consellería de Sanidade é desenvolver unha política sanitaria que garanta unha atención de calidade aos galegos e galegas en tempo e forma, coherente ás súas necesidades e en condicións de igualdade efectiva.

Na revisión do Plan de Prioridades Sanitarias identifícanse os problemas de saúde, e priorízanse en función do seu nivel de impacto. A Directiva 2011/24/UE relativa á aplicación dos dereitos dos pacientes na asistencia sanitaria transfronteiriza, que supuxo cambios nalgúns aspectos da mobilidade dos pacientes. Por outro, a Estratexia Sergas 2020 e a Estratexia da Cronicidade levarán consigo cambios importantes na abordaxe sanitaria e socio sanitaria dos pacientes con patoloxías crónicas.

Os instrumentos de política sanitaria deben adoptar desde unha óptica integral, a priorización dos principais problemas de saúde, abordando tamén os hábitos de vida e comportamentos individuais que son responsables dunha grande parte da carga de enfermidade actual, e aqueles outros aspectos que non responden adecuadamente ás principais expectativas dos usuarios, sen obviar os cambios organizativos que impliquen melloras no funcionamento máis eficiente dos servizos sanitarios.

Son liñas de accións para o ano 2017: Mellorar a saúde dos galegos, a través de accións que diminúan a carga de enfermidade, potenciar ferramentas para a prevención e promoción da saúde, dispensar a mellor asistencia sanitaria cos mellores recursos dispoñibles, facer reais os dereitos legalmente recoñecidos, e asegurar a sustentabilidade financeira do sistema público mediante a aplicación de criterios de xestión eficiente. Potenciar as novas tecnoloxías e perfeccionar os servizos e prestacións sanitarias á cidadanía están como próximos retos do futuro.

O Plan de Prioridades Sanitarias 2014-2016, na súa revisión vixente ata 2016, identifícanse os principais problemas con máis impacto na saúde dos galegos, ao mesmo tempo que se formulaban accións de mellora. Rematado este, é preciso establecer un novo Plan de Saúde para os próximos catro anos, e nel se debe empezar a traballar. O punto de partida ten que ser o resultado acadado co plan actual, a Estratexia Sergas 2020 (ES2020) e fundamentalmente as directrices, metas e compromisos de política sanitaria que constitúen o marco de actuación da Consellería de Sanidade e do Servizo Galego de Saúde. Estas directrices xiran en torno as seguintes liñas estratéxicas:

- Mellorar a saúde da poboación diminuíndo a carga de enfermidade
- Prestar os servizos sanitarios que necesitan as persoas, con equidade e calidade
- Fomentar o exercicio dos dereitos recoñecidos na normativa sanitaria
- Actuar de forma eficiente para asegurar a sustentabilidade do sistema sanitario público.

E o Plan de Saúde será a folla de ruta para acadar ditas metas, que identificará os problemas sanitarios máis relevantes, tanto de saúde, como determinantes da mesma, e tamén relacionados con dereitos sanitarios e coa calidade dos procesos asistenciais, e que a través dun proceso de priorización que inclúan criterios como a magnitude do problema e a súa vulnerabilidade, identifique as principais áreas nas que se precisan avances adicionais e melloras máis alá do funcionamento normal do noso sistema sanitario.

No marco do exercicio da autoridade sanitaria a desenvolver na Consellería de Sanidade continuarase executando o Plan de Inspección 2014-2017 nestas outras:

- A tutela de dereitos dos pacientes e usuarios.
- A garantía de calidade dos servizos sanitarios que reciben tanto nos servizos públicos de saúde como nos centros de carácter privado concertado, incluíndo o acceso equitativo a eles.
- A loita contra a fraude nas prestacións sanitarias, instrumentando actuacións específicas para a detección de irregularidades no seu uso, así como posibles desviacións ou utilizacións indebidas.

Respecto ao Plan de inspección e auditorías que desenvolve a Dirección Xeral de Saúde Pública, e que se centra nas seguintes liñas de acción:

- A planificación, xestión e difusión da información das actividades inspectoras en materia de seguridade alimentaria no marco do Plan Nacional de Control Oficial da Cadea Alimentaria 2016-2020 e do Plan de Control Oficial en materia de sanidade ambiental, así como a coordinación e seguimento das actuacións no marco das redes de alerta alimentaria e ambiental.
- Implantación da política de calidade establecida para os servizos de inspección de saúde pública.
- Actividades de laboratorio de Saúde Pública que darán soporte aos programas de control oficial en materia de seguridade alimentaria e sanidade ambiental.

Por outra banda desenvolveranse as seguintes liñas no ámbito da Saúde Pública, promoción e prevención da saúde:

- O programa de vacinacións para o 2017 terá novidades importantes (calendario de vacinación do adulto e calendario de vacinación infantil).
- Fomentar un estilo de vida saudable en todas as políticas.
- Os programas de cribado poboacionais continuarán no seu proceso de mellora constante para rematar tamén a expansión a toda a comunidade autónoma.
- Saúde bucodental: Para cumprir as recomendacións da OMS, a realización dunha nova.

- Manter os Programas de prevención e control de VIH – ITS e Tuberculose.
- Nova rede de vixilancia: A situación epidemiolóxica en relación coas novas enfermidades emerxentes transmisibles (dengue, chikunguya, zika, infección polo virus do Nilo occidental, febre hemorráxica Crimea – Congo, etc...) fan necesario un novo modelo de vixilancia epidemiolóxica centrada nos seus vectores.
- Vixilancia sanitaria augas de consumo público para desenvolver as competencias asignadas á autoridade sanitaria para esta vixilancia.
- Vixilancia de alérxenos polínicos en suspensión a través da rede galega de aerobioloxía.

II.2. DOS ORGANISMOS AUTÓNOMOS

O Servizo Galego de Saúde terá como principal obxectivo obter resultados en saúde satisfactorios para os pacientes e para poboación en xeral.

A Estratexia Sergas 2020 reflicte as directrices do Servizo Galego de Saúde para os vindeiros catro anos, concibida para xerar un proceso de transformación e modernización do actual sistema sanitario que precisa comezar o seu gran impulso no ano 2017, xa identificadas e definidas as oportunidades a desenvolver para ter presente como retos:

- Mellorar a continuidade asistencial, potenciar a confianza da organización e dos servizos sanitarios públicos, potenciar servizos de atención personalizados, mellorar a estandarización da práctica clínica.
- Mellorar os sistemas de información como potente ferramenta para a continua avaliación de resultados na organización e autoxestión.
- Aumentar a eficiencia, coidar aos profesionais comprometidos.
- Incorporar liñas innovadoras na xestión e na provisión da asistencia sanitaria pública.

O obxectivo fundamental para o próximo ano 2017 non pode ser outro que mellorar a saúde dos cidadáns galegos través da prestación dos servizos sanitarios efectivos, eficientes e de calidade, de forma equitativa, accesible e sostible a través da implantación de procesos asistenciais integrados que garantan a continuidade asistencial, especialmente relevante no paciente crónico e pluripatolóxico. Este tipo de paciente é un dos principais destinatarios das liñas de acción do Sergas.

As liñas de acción que se van definir pretenden tamén consolidar e seguir garantindo unha actividade asistencial de calidade e apostar polo investimento e innovación tecnolóxica, poñer todas as ferramentas posibles das novas tecnoloxías da información e comunicación para seguir buscando vías de asistencia que aporten cercanía, proximidade e accesibilidade ao paciente e á vez adaptar a nova medicina para potenciar a relación do profesional-paciente, demandada por ambos colectivos.

As liñas de acción operativas para o ano 2017 englobadas en 4 eixos estratéxicos, son:

EIXO I: Atención integral adaptada ás necesidades dos pacientes, familiares e cuidadores.

I.1. A Estabilización e consolidación da rede de atención ao ICTUS: preténdese obter os seguintes obxectivos:

- Aumentar o número de pacientes con ictus que recibe atención especializada urgente.
- Aumentar o número de tratamentos trombolíticos.
- Reducir o tempo entre o inicio dos síntomas e o inicio do tratamento.
- Incremento en número de pacientes tratados en menos de 4,5 horas.
- Redución en máis dun terzo os ingresos hospitalarios.
- Establecer criterios organizativos para os centros asistenciais que prestan esta atención. Pretende incorporar os avances que supón a Tele medicina.

I.2. A rehabilitación do Dano Cerebral Adquirido (DCA) para atender as lesións súbitas no cerebro producen diversas secuelas consecuencia dun ictus.

I.3. Plan Galego de Atención á Cronicidade para desenvolver unha integración de todos os recursos dispoñibles e centrar na atención primaria a súa resolución, utilizando a tele medicina e tele asistencia como ferramentas potentes para o seguimento e resolución dos problemas de saúde do paciente crónico en Galicia. A consolidación da Estratificación dinámica da poboación por risco como ferramenta de xestión e atención asistencial cunha historia clínica electrónica adaptada ao proceso patolóxico principal do paciente.

I.4. Programa galego de atención socio sanitaria que contemple a atención a domicilio: implantación, pilotaxe e avaliación inicial de resultados para a súa posterior consolidación na organización.

Na mesma liña seguirase coa ordenación do Plan Marco de Atención Socio-sanitaria e integración efectiva dos servizos sociais e sanitario-asistenciais.

I.5. Sistema de Información de Enfermidades Raras: Dentro da estratexia para as enfermidades raras está a mellora da información para unha mellor abordaxe.

I.6. Procesos asistenciais integrados: contar coa definición e implantación de novos procesos asistenciais que garanten unha ordenación dos recursos, diminuír a variabilidade clínica e continuar coa máxima integración dos recursos asistenciais.

I.7. Consulta de alto risco de cancro hereditario e asesoramento xenético para normalizar o procedemento de atención e identificación das persoas con elevado risco de padecer síndromes de cancro hereditario colorrectal ou de mama e ovario, proporcio-

nar o asesoramento e seguimento clínico correcto á poboación san con elevado risco de cancro hereditario.

1.8. Atención a grupos poboacionais con necesidades específicas:

1.8.1 Atención ao paciente ancián: estase a traballar, e continuarase no ano 2017 nas seguintes liñas:

- Creando pautas de funcionamento de equipos multidisciplinares que proporcionen unha visión bio-psicosocial.
- Traballando de forma coordinada coa Consellería de Política Social, de cara a incorporar a atención social nun modelo de atención integral.
- Desenvolvendo o programa de pacientes polimedicados.
- Incorporando técnicas de xestión de casos.
- Impulsando a atención domiciliar e a atención non presencial.

1.8.2 Atención á muller: Continuarase en 2017:

- Desenvolvendo programas específicos de prevención de cancro xenital (citología e vacinación contra HPV); programas de detección precoz e vías rápidas para o cancro de mama; planificación familiar; educación sexual; prevención de enfermidades de transmisión sexual; preparación ao parto; atención ao embarazo, parto e puerperio (incluíndo medidas para reducir a taxa de cesáreas); consulta perimenopáusicas; prevención e atención a casos de violencia machista.
- Colaborando coa Consellería de Política Social na aplicación da Lei de apoio á muller embarazada.
- Poñendo en marcha actividades de educación para a prevención de violencia de xénero a través da Escola Galega de Saúde para Cidadáns.
- E todo isto coa elaboración, implantación e avaliación de procesos asistenciais integrados e de vías rápidas.

1.8.3 Atención pediátrica:

- Reorganizando a atención pediátrica segundo necesidades e recursos dispoñibles.
- Reforzando o papel de enfermería, sobre todo no programa do neno san.
- Asegurando a continuidade asistencial e a integración, definindo protocolos comúns e procesos asistenciais integrados.
- Definición do Plan Galego de Oncoloxía Infantil.
- Consolidación e consecución de mellores obxectivos dentro da Estratexia de abordaxe integral da dor infantil.

1.8.4 Atención á saúde mental:

- Desenvolvemento de programas para o trastorno mental grave, destinados á atención integral do paciente dende as fases precoces.

- Potenciación e desenvolvemento da psiquiatría infanto-xuvenil.
- Desenvolvemento dos programas de rehabilitación psiquiátrica en colaboración con servizos sociais.
- Desenvolvemento de programas de atención para o tratamento dos trastornos aditivos e da alimentación (anorexia e bulimia).
- Potenciación da investigación en saúde mental.
- Continuación dos programas dirixidos a evitar o estigma social, xa iniciados con importante participación.
- Reordenación da atención psiquiátrica na EOXI de Vigo.

I.9 Accesibilidade aos servizos e prestación sanitarias

- Continuarase a traballar no desenvolvemento da Lei de Garantías, a través do decreto que regula o sistema de garantía de tempo máximo de acceso ás prestacións sanitarias públicas.
- Seguirase a evolucionar na perfección da accesibilidade ás prestacións e servizos sanitarios. O programa Conecta-72 é unha mellora significativa de seguimento dos pacientes trala alta hospitalaria que pretende evolucionar a mellores prestacións.
- Traballarase no ano 2017 para estender o concepto de "visita única", resolvendo nun mesmo día, para os procesos seleccionados, as consultas, exploracións e probas necesarias para chegar a un diagnóstico e, no seu caso, empezar a recibir o tratamento ou realizar a indicación cirúrxica correspondente.
- Seguir coa información e o acceso dos cidadáns ao sistema sanitario, de forma interactiva, potenciando os servizos a través das novas tecnoloxías da información e a comunicación e as diversas canles (teléfono, web, sms). Coa consulta telefónica como medida organizativa fundamental orientada a mellorar a accesibilidade daqueles pacientes con maiores dificultades para seren atendidos de xeito presencial, para facilitar a conciliación da vida familiar e laboral e, en definitiva, para solucionar problemas sanitarios e/ou administrativos que non requiran a presenza do usuario nos centros de saúde, que se continuará impulsando no ano 2017. A ampliación de servizos asistenciais a través da e-consulta.
- Continuarase a potenciar a tramitación electrónica dos procedementos administrativos de reintegro de gastos aos cidadáns, estendendo o acceso á información individual da historia clínica electrónica e consolidándose a implantación da xestión electrónica das solicitudes electrónicas de prestacións complementarias: transporte sanitario, oxigenoterapia, etc.
- Garantir os tempos de espera establecidos para consulta, probas e intervencións cirúrxicas especialmente aquelas de maior prioridade. As sete vías rápidas con tempo máximo de espera seguirán desenvolvéndose (mama, colon, próstata, melanoma, pulmón, vexiga e cabeza e colo) homoxeneizando os tempos de espera e vías nas

sete estruturas organizativas de xestión integrada para garantir a igualdade e equidade na atención sanitaria dispensada na comunidade autónoma.

1.10. Atención domiciliaria e hospitalización a domicilio: continuarase no 2017, entendendo que é necesario reforzar o papel do domicilio como lugar de atención, o que implica desenvolver iniciativas en dous ámbitos:

- Potenciar a atención domiciliaria reforzando as unidades.
- Potenciar e protocolizar programas de alta hospitalaria precoz, con implicación da atención primaria e enfermería comunitaria para o soporte domiciliario axeitado.
- Desenvolvemento da plataforma “Fogar Dixital” ou “Hospital na Casa”.

1.11. Coidados Paliativos: continuarase no ano 2017 favorecendo a permanencia do paciente no seu ámbito (domicilio) e establecendo os procesos asistenciais que aseguren unha rápida resposta ante calquera necesidade que se formule. Mellorar o Plan Galego de Coidados Paliativos e que este estea integrado no Plan Galego para a Cronicidade cos seguintes obxectivos:

- Mellorar a organización para prestar unha atención integral aos pacientes con necesidades de coidados paliativos.
- Reforzar o traballo en rede das unidades de referencia de coidados paliativos.
- Asegurar a asistencia continuada aos pacientes, garantindo un coidado integral.
- Renovación da Comisión Galega de Coidados Paliativos para potenciar a súa actuación como comisión asesora neste ámbito.

1.12. Impulso aos programas de prevención e promoción da saúde: continuarase no ano 2017 na promoción de estilos de vida saudable e no desenvolvemento de políticas de prevención de enfermidade, a capacitación dos cidadáns e pacientes para que poidan asumir o coidado da súa saúde con responsabilidade, mediante a realización das seguintes actuacións:

- Programas de formación a través da Escola Galega de Saúde para Cidadáns para fomentar os auto coidados, a maior responsabilidade do paciente e a promoción de hábitos de vida saudables (exercicio físico, hábitos dietéticos...)
- Programas de prevención e promoción dende os centros sanitarios, en relación a:
  - Prevención de enfermidades crónicas
  - Plan de Trastornos Aditivos: Consumo de alcohol, tabaco e outras drogas
  - Obesidade infantil, no marco do Plan Xermola
  - Infeccións de transmisión sexual
  - Cancro de mama
  - Cancro de colon
  - Hipoacusia neonatal

- Metabolopatías
- Riscos micro biolóxicos en hospitais
- Desenvolvemento do programa de promoción da actividade física.
- Reforzar o rol da enfermería na promoción da saúde e na prevención da enfermidade; papel transcendente na captación activa para a administración da vacina da gripe para grupos de poboación de risco (poboación 65-70 anos) a través da cita telefónica.
- Aproveitar a potencialidade das redes sociais para a promoción de estilos de vida saudables, particularmente a través do programa “xente con vida”, a Escola Galega de Saúde para Cidadáns e o desenvolvemento da plataforma e-saúde.

I.13 Política de calidade e seguridade do paciente: para acadar un modelo corporativo de xestión integrada da calidade, coa realización das seguintes actuacións:

- A Infección Zero nas Unidades de Críticos.
- Sistema de Notificación e Aprendizaxe para a Seguridade do Paciente (SINAPS).
- Continuarase co sistema de identificación nai-neno e de pacientes en urxencias en todos os hospitais. Ademais da implantación do sistema de identificación do paciente cirúrxico.
- Continuarase cun sistema de minimización de erros na medicación, especialmente naqueles fármacos máis facilmente confundibles e con efectos adversos máis graves.
- Certificaranse de novos servizos e unidades, potenciando o desenvolvemento dunha rede de auditores formada con profesionais expertos do propio Sergas con formación en sistemas de calidade.
- Actualización e impulso do Plan de Minimización de Riscos Micro biolóxicos nos Hospitais Galegos.
- Continuarase co sistema de rexistro e avaliación da dor na historia clínica electrónica, potenciando a súa implantación nos servizos de atención primaria.
- Constituída a Comisión da dor, seguirase traballando na implantación e aplicación da Estratexia de Atención Integral ao Paciente con Dor.
- Implementación do Código Amable como consecución do desenvolvemento do plan de humanización nos servizos sanitarios, especialmente das áreas pediátricas.
- Inclusión e actualización dos indicadores de seguridade de pacientes no cadro de mandos e nos acordos de xestión corporativos.

I.14 Participación dos cidadáns e dos pacientes:

- Continuar co Programa “Paciente experto e paciente competente”, a evolución da Plataforma É-Saúde, a Escola Galega de Saúde para Cidadáns, novos modelos de comunicación coa sociedade, Consello Asesor de Paciente, o programa QUERES e o CONTACTE CONNOSCO.

EIXO 2: Profesionais comprometidos

A estabilidade no emprego constitúe unha das liñas básicas da ordenación dos recursos humanos do Sistema Sanitario Público de Galicia. Neste senso, manterase a convocatoria periódica de procedementos selectivos para a adquisición da condición de persoal fixo e de procedementos de mobilidade voluntaria, nos que terán cabida a apertura de novos itinerarios profesionais entre categorías estatutarias.

Así mesmo, adaptaranse os recursos existentes ás necesidades asistenciais da poboación a través da reordenación de categorías profesionais e de mecanismos de mobilidade xeográfica e funcional, que permitan garantir a continuidade asistencial, sen menoscabo dos dereitos dos profesionais recoñecidos no marco normativo vixente.

Prestarase, ademais, especial atención á captación de novos profesionais para postos asistenciais que requiran unha especial cualificación ou responsabilidade, desenvolvendo accións específicas neste ámbito.

Incidiremos na especialización dos recursos humanos e na definición dun mapa de competencias para mellora das habilidades e actitudes dos profesionais en beneficio da mellora da atención dos usuarios dos servizos públicos.

Reforzaranse os principios da conciliación da vida familiar e laboral dos empregados públicos da saúde, facéndoo compatibles coas necesidades da atención permanente e continua da poboación galega.

Fomentaranse un sistema retributivo baseado na valoración do cumprimento de obxectivos, na avaliación do rendemento, na elección do paciente, e na calidade asistencial no sistema público.

Seguirase incorporando as novas tecnoloxías da información á xestión do persoal, e propiciaremos a permanente actualización das aptitudes dos profesionais mediante o establecemento de accións formativas adaptadas ás necesidades da organización.

O inicio e desenvolvemento dun modelo corporativo de xestión do coñecemento na organización e poñer en valor a figura do investigador en Galicia.

No ano 2017 desenvolverase a simulación Médica enmarcada como excelencia na capacitación sanitaria cun programa de adestramento e capacitación corporativo, baseado na simulación médica.

Deseño de propostas formativas innovadoras adaptadas ás necesidades dos profesionais e do entorno co obxectivo de desenvolver e coordinar un modelo de innovación aberta, así como atracción, promoción e coidado do talento investigador en saúde.

Outras accións complementarias que seguirán desenvolvéndose ao longo do ano 2017 son:

- Consolidar e avanzar na mellora da biblioteca virtual “Bibliosaúde” que constitúe un instrumento moi eficaz para xestionar os recursos bibliotecarios do Sistema Sanitario Galego e o coñecemento na nosa organización sanitaria.
- Desenvolver e posta en funcionamento do repositorio do Sistema Sanitario Público de Galicia e participar en repositorios nacionais e internacionais.
- Potenciar e seguir a desenvolver a ferramenta electrónica SOPHOS para coñecer a actividade científica de todos os investigadores da Consellería de Sanidade e do Servizo Galego de Saúde.
- Potenciar as novas tecnoloxías da información para a formación “on-line”, que facilita a mesma para todos os traballadores do Sergas.
- Potenciar a aprendizaxe con ferramentas que permitan compartir as mellores prácticas en toda a organización.
- Reforzar o Programa de Simulación a través dos dispositivos específicos dos centros do Servizo Galego de Saúde.
- Continuar desenvolvendo os nodos de innovación no ámbito das Estruturas Organizativas de Xestión Integrada
- Desenvolver un novo modelo de xestión do coñecemento a través do proxecto “Profesional 3.0”.

Excelencia docente na formación sanitaria especializada e na formación continuada, mediante a incorporación das mellores prácticas e procedementos e fortalecendo as relacións e a coordinación con todos os axentes implicados. Para iso realizaranse as seguintes actuacións:

- Reforzar o papel dos centros do sistema público de saúde e dos seus profesionais na formación pregrao e pos grao.
- Manter a colaboración e cooperación coas universidades galegas.
- Reforzar o papel das comisións docentes en todos os centros.
- Analizar e avaliar as necesidades de especialistas na nosa comunidade autónoma co fin de adecuar cada vez máis a oferta e a demanda.
- Avaliar as ofertas de formación continuada co fin de que cada vez máis se adapten ás necesidades da organización e ás expectativas dos traballadores.
- Continuar o desenvolvemento e mellora do Sistema SAGA para a xestión da acreditación da formación continuada.
- Manter a aposta polo aproveitamento das novas tecnoloxías de comunicación.

EIXO 3: Xestión eficiente

As principais liñas de actuación para o ano 2017 neste eixo son:

3.1. Promocionar a utilización eficiente dos recursos fármaco terapéuticos e mellores prácticas de prescrición e dispensación de medicamentos: Iniciaranse actuacións para desenvolver un Plan de concienciación para utilización responsable e eficiente dos medicamentos con dobre orientación: á cidadanía e á organización ou accións dirixidas a grupos de medicamentos (antibióticos, antifúnxicos e estupefacientes de forma farmacéutica sublingual...).

Continuarase divulgando criterios de uso racional do medicamento, cara a pacientes e profesionais, cos principios de seguridade, efectividade e custo, ademais de optimizar todo o proceso de xestión farmacéutica.

3.2. Historia clínica e receita electrónica: Continuar coa cobertura, case ao 100%, da historia clínica electrónica, da receita electrónica e da imaxe dixital en todos os centros sanitarios, e impulsar, á súa vez, o desenvolvemento da tele medicina e o traballo en rede.

- A implantación total da historia clínica electrónica engloba a máis de 7.000 facultativos e a máis de 14.000 sanitarios non facultativos, repartidos nos diferentes centros que dan servizo á sociedade galega. Isto implicará, ter que seguir coas seguintes accións:
- Rematar o despregamento da historia clínica electrónica en todos os ámbitos, incluídos os centros concertados e /ou as residencias de maiores.
- Manter o despregamento da receita electrónica en todos os centros sanitarios e oficinas de farmacia.
- Redeseñar a historia clínica electrónica para que permita unha mellor accesibilidade á información clínica relevante do paciente e unha maior facilidade de comunicación entre profesionais, orientándoa aos procesos asistenciais.
- Dixitalizar os arquivos de historias clínicas eliminando circuítos en papel.
- Completar a imaxe dixital en todas as áreas (Xinecoloxía, Neurofisioloxía, Anatomía Patolóxica,...) e integrar a información clínica relevante xerada por todos os equipos electromédicos.

3.3. Seguir avanzando no despregamento da imaxe médica en rede.

- Dotar aos profesionais de equipamento informático para proporcionar mobilidade (áreas de hospitalización, cirurxía, atención domiciliaria, ambulancias, consultas...).
- Manter a implementación de novas funcionalidades na historia clínica informatizada (consentimento informado, petición electrónica de probas,...)

- Mellorar a seguridade do paciente coa automatización da detección da posibilidade de eventos adversos e a xeneralización do uso de alarmas automáticas dos mesmos.
- Adecuar os accesos do paciente ao sistema de últimas vontades.
- Finalizar a integración dos centros sanitarios do Sergas coas fundacións dependentes do Sergas.
- Integrar os indicadores de calidade e seguridade nos procesos.

3.4. Concertación de servizos sanitarios: existe unha provisión de asistencia sanitaria pública a través da concertación de servizos, complementario ao sector público. Para mellorar o ámbito de colaboración das entidades concertadas, o Servizo Galego de Saúde realizará actuacións nos seguintes ámbitos:

- Integrar os sistemas de información: manterase a conexión á rede do Servizo Galego de Saúde dos centros concertados, permitíndolles a consulta da información clínica do paciente derivado, a elaboración dos informes directamente na historia clínica, e o envío da imaxe dixital ao centro de referencia.
- Desenvolver un modelo de planificación asistencial da actividade nos centros concertados que se orixine nas estruturas de xestión integrada, establecendo unha coordinación asistencial que garanta os resultados en saúde.

3.5. Proporcionar a todos os profesionais ferramentas que permitan aumentar a eficiencia, a calidade e a capacitación do traballo: Continuar coa dotación a todos os profesionais da organización de ferramentas informáticas que lles faciliten o traballo, aumenten a súa capacitación e rendemento e favorezan o cumprimento de obxectivos por parte da organización sanitaria. Para iso realizaranse as seguintes actuacións:

- Seguir dotando de ordenadores e dispositivos electrónicos en todas as consultas e áreas de traballo: quirófanos, salas de exploracións especiais, etc.
- Seguir deseñando e implantando procesos electrónicos na asistencia sanitaria (laboratorio, hospital de día...) así como na tramitación administrativa internos para mellorar a relación cos profesionais, e externos para mellorar a relación cos cidadáns.
- Incorporación da maioría dos programas desenvolvidos dentro dos proxectos Hospital 2050 e Innova Saúde para incorporarse como procesos propios corporativos da organización.
- Impulsar a implantación de plataformas electrónicas de xestión: de trazabilidade de pacientes, de imaxes radiolóxicas, (incluída a dixitalización) ou para xestión de quirófanos.

3.6. Adaptar os sistemas de información nos seguintes ámbitos:

- Finalizar a informatización e integración das áreas de urxencias (incluído o 061), a atención domiciliaria, a hospitalización a domicilio e a atención socio sanitaria.

- Integrar a receita e a historia clínica electrónicas coa plataforma de información sanitaria do Sistema Nacional de Saúde.
- Adaptar os sistemas de información á xestión integral e integrada da nova estrutura organizativa e ao desenvolvemento de unidades de xestión clínica.
- Potenciar e canalizar as actividades e proxectos de innovación relacionadas coas tecnoloxías da información e comunicación.
- Ampliar os sistemas de información de vixilancia da saúde. Implantación da plataforma Hexin desenvolta no proxecto Innova-Saúde
- Desenvolver un sistema multicadle para pacientes, cidadáns e profesionais (desenvolvemento e evolución da plataforma E-Saúde.).

En todo caso, garantindo a dispoñibilidade, seguridade, confidencialidade e calidade da información sanitaria.

3.7. Responsabilidade Social Corporativa: Continuar coa integración dos valores sociais, medioambientais e de sustentabilidade económica de acordo cos criterios xerais internacionais, seguir mellorando a cualificación enerxética dos edificios, e potenciando o uso de enerxías renovables, alumado máis eficiente, mellora das envolventes de edificios e aproveitar os recursos naturais como a biomasa. Realizaranse as seguintes actuacións:

- Continuarase co desenvolvemento do Plan Integral de Eficiencia Enerxética nos centros do Servizo Galego de Saúde.
- Incorporación en todas as licitacións que se realicen polo Sergas, da exigencia da máxima eficiencia enerxética.
- Diminuír o transporte de residuos e darlle un tratamento máis limpo e respectuoso co medio ambiente.

3.8. Xestionar os recursos de forma rigorosa e eficiente:

Continuar con estas liñas de traballo:

- Realización de concursos de compras centralizadas de produtos sanitarios, incluídos os farmacéuticos.
- Central de compras e plataforma loxística.
- Impulso da contratación de risco compartido para medicamentos innovadores.
- Impulso da xestión corporativa de compras e loxística de produtos e servizos, con accións tan significativas como:
  - Plataforma loxística para todos os centros sanitarios do Sergas: Iniciou o seu funcionamento no 2013 na estrutura de xestión integrada de Santiago e foise estendendo de forma progresiva ao resto das estruturas de xestión integrada, rematando o seu proceso no exercicio 2015.
  - Central de compras: unha vez completada a implantación da plataforma loxística.

- Establecemento de alianzas con provedores estratéxicos de tecnoloxías médicas e sistemas de información.
- Xestión financeira/orzamentaria: analizar alternativas de financiamento.
- Xestión de tecnoloxías da información: Informatización de procesos.
- Organización de procesos, coas seguintes accións:
  - Impulsar a eficiencia na xestión dos procedementos diagnósticos, evitando a duplicidade de probas, diminuíndo a variabilidade da práctica clínica e introducindo melloras na organización dos servizos, a través de plataformas de diagnóstico.
- Desenvolver alternativas á hospitalización tradicional como a ambulatorización de procesos.
- Continuar coa reorganización de especialidades/procedementos de referencia que melloren a calidade e seguridade para os pacientes.
- Manter o desenvolvemento de medidas para a redución do impacto da incapacidade temporal nos centros do Servizo Galego de Saúde.
- Plataformas de diagnóstico por imaxe e laboratorios clínicos.

3.9 Carteira de servizos, técnicas, procedementos e referencias do Servizo Galego de Saúde. As técnicas e procedementos dos servizos clínicos asistenciais encóntranse en continua evolución e transformación. Ao mesmo tempo, é necesario respectar a carteira de servizos comúns no Servizo Nacional de Saúde que é establecida polo Ministerio de Sanidade, Servizos Sociais e Igualdade a través da Orde Ministerial correspondente.

EIXO 4: A adecuación das infraestruturas, dos equipamentos sanitarios e dos sistemas de información.

As infraestruturas sanitarias, o seu mantemento, a súa mellora, e a súa continua adaptación á evolución das tecnoloxías sanitarias.

4.1. Centros de Saúde

Construción de novos centros de saúde nos seguintes concellos: Ares, Gondomar, PAC Laracha, Narón, Milladoiro, Melide, Pereiro de Aguiar, Pademe de Allariz, O Saviñao, A Estrada, ampliación de Anafáns (Poio), ampliación da Illa e Salceda de Caselas.

Tamén se valorará a necesidade de iniciar a redacción de novos proxectos para a construción de centros de saúde que se consideren necesarios. Así mesmo, é preciso contemplar un plan de necesidades para a atención primaria, para o mantemento e/ou actualización de equipos.

4.2. Centros hospitalarios:

- a) EOXI A Coruña: Continuarase realizando novas actuacións para desenvolver o Plan Director. Entre elas a ampliación das urxencias do Hospital Materno-Infantil; a ampliación do Hospital de Día e actuacións necesarias para a instalación da nova central de esterilización e un quirófano híbrido.
- b) EOXI de Ferrol: Redacción do Plan Director e inicio das obras da fase I do mesmo, así como a reforma dos servizos de anatomía patolóxica.
- c) EOXI de Santiago de Compostela: Reorganización asistencial das infraestruturas da EOXI para a construción da nova facultade de medicina, así como a ampliación das urxencias do Hospital do Barbanza. Instalación da sala de radio-cirurxía este-reotáxica.
- d) EOXI de Lugo, Cervo e Monforte: Ampliación do Hospital de A Costa (Burela).
- e) EOXI De Ourense, Verín e Valdeorras: Posta en funcionamento das instalacións do novo edificio de hospitalización, a instalación da nova cociña e continuar coa seguinte fase do Plan Director.
- f) EOXI de Vigo: Continuar co equipamento do Hospital Álvaro Cunqueiro (instalación da segunda sala de electro fisioloxía, un quirófano híbrido e un TAC intraope-ratorio, entre outros). Obras do laboratorio Core do laboratorio de microbioloxía, así como a execución da envolvente do Hospital Meixoeiro de acordo do plan de eficiencia enerxética.
- g) EOXI de Pontevedra e O Salnés: Inicio das obras de ampliación e reforma do Hospital Montecelo así como as actuacións necesarias para a instalación da central de esterilización do Hospital do Salnés.

4.3. Renovación equipamentos alta tecnoloxía diagnóstica e terapéutica:

Continuarase a desenvolver no ano 2017 as actuacións e compromisos derivados do contrato socio tecnolóxico.

4.4. Tecnoloxías da Información e Comunicación (TIC):

Co fin de optimizar custos, unificar criterios tecnolóxicos e evolucionar dunha forma conxunta os sistemas de información do SERGAS, a maior parte da contratación TIC realízase dun xeito centralizado. Para esta finalidade, xestionase a contratación dos servizos asociados, a dotación, explotación e mantemento da infraestrutura informática do SERGAS (comunicacións, servidores, almacenamento, pc's...), así como o desenvolvemento, implantación, mantemento, soporte e seguridade dos sistemas de información sanitarios.

A infraestrutura que é preciso manter pode resumirse en máis de 21.000 pc's, 1.700 servidores, 2.300 TB de almacenamento, 30.000 extensións telefónicas, 1.300 liñas de comunicación, 1.600 equipos de comunicacións ou 10 CPDs.

Durante o ano 2017 seguirase impulsando a dixitalización de todas as actividades, dando continuidade os máis de 200 sistemas de información instalados no SERGAS.

Abordarase tamén a posta en produción dos sistemas desenvolvidos a través dos proxectos Hospital 2050 e Innova Saúde.

Os proxectos Innova Saúde e Hospital 2050 supuxeron o maior proxecto de innovación sanitaria de Galicia e van permitir desenvolver un novo modelo asistencial baseado nas novas tecnoloxías, o que axudará ao SERGAS a mellorar a súa eficiencia e calidade asistencial.

II.3. DAS AXENCIAS PÚBLICAS AUTONÓMICAS

AXENCIA GALEGA PARA A XESTIÓN DO COÑECEMENTO EN SAÚDE.

Creada en virtude do Decreto 112/2015, do 31 de xullo, ten como fins xerais e obxectivos básicos realizar a xestión da formación no Sistema público de saúde de Galicia, o fomento e a coordinación da investigación nas institucións sanitarias do Servizo Galego de Saúde, a coordinación e o impulso da actividade innovadora da Consellería de Sanidade e do Servizo Galego de Saúde e a avaliación de tecnoloxías e servizos sanitarios.

Asume as competencias e medios persoais e materiais que lle correspondían á Fundación Escola Galega de Administración Sanitaria. Asume tamén desde a súa posta en funcionamento as competencias e medios persoais e materiais que lle corresponden ao Servizo de Axencia de Avaliación de Tecnoloxías Sanitarias e todas as competencias en materia de investigación, innovación e formación.

As liñas de acción para o ano 2017 son:

- Desenvolvemento da política da investigación, transferencia de coñecemento e difusión de resultados: promoción, coordinación e avaliación da investigación.
- Promover a captación de investigadores de recoñecido prestixio no marco do decreto Opportunius.
- Difundir a toda a sociedade a actividade investigadora desenvolvida no ámbito sanitario e accións de difusión que permitan visibilizar a investigación feita en Galicia.
- Coordinación e potenciación de estruturas de soporte da investigación.
- Valorización dos resultados da investigación
- Continuar co programa de apoio á valorización, o Programa PRIS2, continuar coa Iniciativa ESFORZA, execución do proxecto CÓDIGO 100 e do proxecto europeo EMPATTICS.
- Internacionalización e fomento da cultura innovadora
- Continuar coa dinamización de actividades por parte da Plataforma de Innovación, a construción dos nodos de innovación.

- Participar no Sistema de Saúde de Galicia na rede EIPonAHA así como a coordinación do proxecto TITTAN.
- Consolidar a Plataforma de Innovación sanitaria e a rede de Nodos de Innovación.
- Avaliación de tecnoloxías sanitarias: Informes especializados e a participación na Rede Europea de Avaliación de Tecnoloxías Sanitarias, HTA NETWORK e na EUROPEAN NETWORK FOR HTA, EUnetHTA.

AXENCIA GALEGA DE SANGUE, ÓRGANOS E TECIDOS

De acordo co Decreto 142/2015, do 17 de setembro a Axencia Galega de Sangue, Órganos e Tecidos, desenvolverá as súas liñas de actuación para o ano 2017 dirixidas á consecución dos obxectivos fundacionais:

- Garantir o abastecemento de sangue e dos seus derivados aos provedores de servizos sanitarios da Comunidade Autónoma de Galicia, segundo os estándares de calidade vixentes no mercado e na lexislación de aplicación.
- Coordinar a doazón, os transplantes de órganos e o procesamento, almacenamento, distribución e implante de células e tecidos, velando polo cumprimento dos estándares de calidade vixentes no mercado e na lexislación de aplicación.
- Asumir a organización e garantir a dispoñibilidade de mostras de máxima calidade de células e tecidos.
- Coordinar as actuacións de Galicia nos ámbitos da doazón, transfusión, transplante de órganos e tecidos coas comunidades autónomas do Estado español, co Goberno de España e cos organismos internacionais.
- De conformidade co establecido na Lei 6/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración Xeral e do sector público de Galicia, a realización de actividades de carácter material, técnico ou de servizos da competencia dos órganos da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia ou das entidades de dereito público dependentes dela, poderá ser encomendada intrasubxectivamente a outros órganos da mesma administración ou entidade que o encomendante, por razóns de eficacia ou cando non se posúan os medios idóneos para o seu desempeño.
- Deste xeito a Axencia Galega de Sangue, Órganos e Tecidos a través dunha encomenda de xestión desenvolve para o Servizo Galego de Saúde os seguintes servizos:
  - Servizos Hemoterápicos.
  - Denomínanse servizos hemoterápicos a subministración dos diferentes compoñentes sanguíneos aos hospitais. Esta denominación como servizo débese a que o sangue non se fabrica nin sofre alteracións na súa composición. Os elementos subministrados (hemacias, plaquetas e plasma) obtéñense por procesos de separación e realízanse sobre eles as probas de detección precisas para ser transfundidos.
  - Servizos de Criopreservación.

- Dentro deste servizo atópanse os concentrados de hemacias e plaquetas criopreservadas e os proxenitores hematopoéticos.
- Servizo de medicamentos derivados do plasma.
- É a subministración aos hospitais da rede pública do SERGAS, dos medicamentos procedentes do fraccionamento industrial de plasma excedentario.
- Así obtéñense albumina, Factor VIII humano, Inmunoglobulina humana inespecífica, Alpha I Antitripsina, medicamentos todos eles de uso habitual nos hospitais.

II.4. DAS ENTIDADES PÚBLICAS EMPRESARIAIS

GALARIA, EMPRESA PÚBLICA DE SERVIZOS SANITARIOS, S.A.

Galaria, Empresa Pública de Servizos Sanitarios, S.A., é unha sociedade pública autonómica, adscrita ao Servizo Galego de Saúde, de capital integramente público, creada mediante Decreto da Presidencia da Xunta de Galicia o 14 de xullo de 1994 para levar a cabo actividade asistencial, así como para o desenvolvemento, execución e xestión de infraestruturas sanitarias, a prestación de servizos de consultoría no eido sanitario, e para proporcionar outros servizos relacionados co ámbito sanitario.

Trátase dunha das diversas organizacións que se puxeron en marcha no sistema nacional de saúde, baixo a fórmula xurídica de empresa pública autonómica, co obxectivo de mellorar os rendementos e controlar os custes da actividade asistencial e garantir a súa sustentabilidade, sen renunciar aos principios básicos de universalidade, equidade e gratuidade da asistencia sanitaria.

Galaria é un medio propio instrumental da Administración da Comunidade Autónoma de Galicia, para a execución das actividades que lle sexan encomendadas, dentro das materias que constitúen o seu obxecto social.

Os Obxectivos para o ano 2017 son:

- Satisfacer a demanda asistencial no eido da oncoloxía radioterápica na Unidade instalada no Hospital do Meixoeiro de Vigo.
- Satisfacer a demanda asistencial no ámbito do diagnóstico por imaxe, con equipos de resonancia magnética da máis avanzada tecnoloxía.
- Satisfacer a demanda asistencial no ámbito da medicina nuclear (tanto tradicional como PET).
- Subministrar radiofármacos aos equipos PET da rede sanitaria de Galicia e en concreto Fludesoxiglicosa marcada con flúor 18 (FDG) e 18 F Colina, esta última de grande efectividade no diagnóstico das recidivas no cancro de próstata.

- Colaborar, en proporción a súa participación empresarial, no subministro de radiofármacos convencionais a todas as unidades de medicina nuclear de Galicia
- Asesorar ao Servizo Galego de Saúde na adquisición de equipamentos de alta tecnoloxía, na planificación estratéxica de investimentos, plans funcionais e dotación integral do equipamento de centros hospitalarios e de atención primaria.
- Proporcionar servizos de protección radiolóxica e física médica aos servizos do Sergas que contan con instalacións médicas que empregan radiacións ionizantes.
- Continuar coa xestión da plataforma multiservizo "Saúde en Liña", na que se centraliza a cita previa telefónica dos centros de atención primaria de Galicia.
- E seguir a colaborar nas oficinas de seguimento do Novo Hospital de Vigo e da Central de Compras do Servizo Galego de Saúde.

Galaria seguirá desenvolvendo as seguintes actuacións:

- Proporcionar asistencia sanitaria a través de unidades de alta tecnoloxía e alta especialización no Sur de Galicia, no ámbito da Oncoloxía Radioterápica no Hospital do Meixoeiro; en Diagnóstico por Imaxe, con especialización en resonancia magnética, nos Hospitais do Meixoeiro e Álvaro Cunqueiro de Vigo e a través de dúas unidades móbiles; e no eido da Medicina Nuclear, por medio de unidades instaladas no Hospital Santa María Nai de Ourense e no Hospital do Meixoeiro, incluíndo unha unidade PET-CT neste último centro.
- Producir e subministrar radiofármacos aos hospitais do Servizo Galego de Saúde que contan con equipos de diagnóstico PET a través da Unidade de radiofármacos.
- Proporcionar asesoramento ao Servizo Galego de Saúde en materia de avaliación, planificación, adquisición, organización e xestión de recursos asistenciais a través da súa División de Consultoría.
- Levar a cabo o control de calidade e a medición de niveis de radiación dunha gran parte das instalacións de radiodiagnóstico da rede hospitalaria pública de Galicia a través dos seu Servizo de Radiofísica e da súa Unidade Técnica de Protección Radiolóxica (UTPR).
- Xestionar a plataforma multiservizo "Saúde en Liña", na que se centraliza a cita previa telefónica dos centros de atención primaria de Galicia e as Oficinas Técnicas de Seguimento do Novo Hospital de Vigo e do Servizo Loxístico Integral do Servizo Galego de Saúde.
- Continuar coas actividades da organización para manter a certificación de calidade ISO 9001/2008.

II.5. DAS FUNDACIÓNS DO SECTOR PÚBLICO AUTONÓMICO

FUNDACIÓN PÚBLICA MEDICINA XENÓMICA

- Promover a coordinación cos servizos hospitalarios da rede sanitaria pública de Galicia, tanto na atención primaria coma na atención especializada, no eido da medicina xenómica.
- Garantir o acceso dos cidadáns a probas xenómicas útiles que precisen, en condicións de equidade, a través da definición dunha carteira de servizos de medicina xenómica, baseada en criterios de seguridade, eficiencia e efectividade.
- Promover o desenvolvemento dunha medicina xenómica competitiva en Galicia e a súa integración nas redes nacionais e internacionais existentes, tanto no eido clínico coma no da investigación molecular.
- Dispor dos recursos tecnolóxicos e humanos necesarios para o eficaz desenvolvemento da investigación xenómica en Galicia, establecendo programas e estándares de calidade.
- Promover a constitución de equipos multidisciplinares, integrados por clínicos, xenetistas, informáticos, enxeñeiros, investigadores de base, e outros profesionais necesarios para o desenvolvemento de proxectos e traballos na xenómica.
- Difundir as actividades relacionadas coa xenómica, así como as actividades, programas, logros e avances, realizados pola Fundación.
- Poñer en funcionamento programas sobre coñecementos moleculares básicos.
- Emitir informes, recomendacións e realizar protocolos, dirixidos aos profesionais, sobre a aplicación das técnicas e a información subministrada aos pacientes.
- Fomentar a utilización de ferramentas bioinformáticas para o acceso á información.
- Incorporar á carteira da Fundación novas determinacións correspondentes a enfermidades relevantes, por prevalencia ou importancia en materia da súa prevención, diagnose e tratamento.
- Potenciar a demanda asistencial como centro de referencia en materia de estudos xenómicos do mesmo xeito que da onco-hematoloxía.
- Validar os resultados das novas tecnoloxías - SOLID, ION TORRENT, HRM no eido asistencial e da investigación.
- Dispor da acreditación/certificación do laboratorio en materia de sistemas de calidade de cara a ofrecer uns servizos de prestixio.

FUNDACIÓN PÚBLICA URXENCIAS SANITARIAS DE GALICIA 061

A Fundación Pública Urxencias Sanitarias de Galicia-061, constituída o 4 de decembro do ano 1995, foi creada polo Goberno de Galicia ante a necesidade de desenvolver unha estratexia de resposta ás urxencias sanitarias que se producen fóra do ámbito hospitalario.

A súa actividade principal consiste en xestionar e coordinar a asistencia e o transporte no medio prehospitalario, en casos de urxencia e emerxencia, promovendo a eficacia, a eficiencia e a seguridade na asistencia sanitaria.

Presta servizos sanitarios que poden ser sen necesidade de mobilizar recursos asistenciais, mediante a atención telefónica: información sanitaria, consulta sanitaria e consello médico, asesoría a profesionais fundamentalmente de atención primaria.

Tamén presta servizos de asistencia e transporte sanitario, mediante os dispositivos da rede de transporte sanitario urxente de Galicia que son mobilizados ante situacións nas que se requira asistencia sanitaria presencial, transporte sanitario ou ambas as dúas cousas.

A súa misión é: “Ofrecer ao cidadán a solución máis axeitada ao seu problema de saúde” e a súa visión, é dicir, o que quere ser no futuro é: “Liderar a atención á urxencia e á emerxencia extra hospitalaria en Galicia, de forma integral e centrada no paciente”.

Do Plan estratéxico 2017 emanan os seguintes obxectivos estratéxicos:

- Satisfacción das necesidades sanitarias da poboación: optimizando a adecuación da atención, potenciando a accesibilidade á atención sanitaria.
- Integración pro activa coa estratexia SERGAS: aumentando o dinamismo e pro actividade organizativa, desenvolvendo procesos de urxencia extra hospitalaria integrados, avanzando na xestión por procesos e orientándose cara os resultados.
- Xestión da mellora continua: aliñando aos provedores coa nosa estratexia.
- Visibilidade na sociedade: redefinindo a estratexia de comunicación externa mediante o deseño dun plan de comunicación externo e incorporando a xestión de grupos de interese externos.
- Sustentabilidade: mantendo o equilibrio orzamentario e a autoxestión.
- Xestión das persoas: mantendo un elevado nivel de capacitación do persoal, acadando a súa aliñación cos obxectivos da organización e mellorando a comunicación interna.

Programas do 06I

A Fundación Pública Urxencias Sanitarias de Galicia tamén xestiona diversos programas asistenciais. Os máis relevantes son:

- Programa PROGALIAM. Programa de atención ao infarto agudo de miocardio.
- Programa Alerta Corazón. Programa que ten por obxectivo facilitar a atención urxente daqueles pacientes que teñen patoloxía cardíaca grave.
- Programa de Desfibrilación Externa Semiautomática (DESA). O programa ten por obxecto facilitar a desfibrilación precoz nos casos de parada cardíaca.
- Programa Acougo. Este programa baséase na intervención coordinada de recursos entre distintos niveis asistenciais ou institucións para prestar unha atención rápida e integrada aos cidadáns que sofren unha crise psiquiátrica.

- Programa Alerta Escolar. Programa que se centra en achegar, de forma coordinada co profesorado, unha atención sanitaria inmediata e eficaz aos nenos escolarizados de entre 0-16 anos que padecen patoloxías crónicas susceptibles de descompensación.
- Plan Ictus. Programa de asistencia ao ictus en Galicia, ten como finalidade prestar unha atención coordinada e de calidade ao ictus.

FUNDACIÓN PÚBLICA INSTITUTO GALEGO DE OFTALMOLOXÍA

Esta fundación ten como obxectivo xeral a prestación de servizos especializados de oftalmoloxía. Os seus obxectivos para o ano 2017 son os seguintes:

- Manter a oferta de exploracións especiais baseadas na tecnoloxía de alto custo e complexidade (diagnóstico por imaxe) a todos os Servizos de Oftalmoloxía dos Hospitais do Servizo Galego de Saúde.
- Contribuír, a través de programas de consultas de saúde e cirurxía, á diminución da lista de espera de oftalmoloxía na área de Santiago de Compostela.
- Manter e elevar a calidade de servizos tecnolóxicos da atención sanitaria.
- Realizar programas de prevención.
- Realizar unha oferta formativa continua para facultativos.
- Potenciar a investigación en oftalmoloxía.

III. ORZAMENTO DE GASTOS POR PROGRAMA

III.1. PROGRAMAS DE GASTO

III.1.1. PROGRAMA 411A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE SANIDADE:

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

O Programa de Dirección e Servizos Xerais inclúe todas aquelas actividades de dirección, coordinación e control dos medios materiais e humanos que se desenvolvan tanto no ámbito dos servizos centrais da Consellería coma do Servizo Galego de Saúde. É tamén o programa soporte dos servizos administrativos centrais da Consellería de Sanidade e do Servizo Galego de Saúde.

Este programa ten carácter universal, pois as actividades que se financian a través del van dirixidas á consecución de obxectivos xerais que redundan no benestar da poboación protexida polo Sistema Público de Saúde.

O Decreto 41/2013, do 21 de febreiro, establece a estrutura da Consellería reflectíndose neste programa de gasto a configuración da mesma, seguindo o plano de austeridade do gasto público. Neste senso deberase atender á mellora da estrutura administrativa da Consellería seguindo os criterios de eficacia e eficiencia e reducindo ao mesmo tempo os gastos innecesarios, mediante un control estrito dos mesmos.

Marco legal:

- Lei 8/2008, do 10 de xullo, de saúde de Galicia.
- Lei 12/2013, do 9 de decembro, de garantías de prestacións sanitarias.
- Decreto 41/2013, do 21 de febreiro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Sanidade.
- Decreto 43/2013, do 21 de febreiro, polo que se establece a estrutura orgánica do Servizo Galego de Saúde.
- Decreto 112/2015, do 31 de xullo, polo que se crea a axencia galega para a xestión do coñecemento en saúde.

A finalidade do programa é conseguir os seguintes obxectivos:

- I. Facer efectivos os dereitos recoñecidos aos cidadáns na lexislación sanitaria.
  - Determinando as necesidades sanitarias da poboación.
  - Priorizando as necesidades asistenciais.
  - Reorientando o sistema sanitario para traballar por resultados na saúde e nos dereitos sanitarios da cidadanía.

2. Desenvolver a inspección e control dos centros e servizos sanitarios da comunidade autónoma.
3. Control da Incapacidade Temporal (IT)
4. Consolidación e perfeccionamento da estrutura administrativa.
5. Racionalización e simplificación do funcionamento da actuación dos servizos.
6. Soporte dos servizos administrativos centrais da Consellería de Sanidade e do Servizo Galego de Saúde.
7. Con respecto aos sistemas e tecnoloxías da información e baixo a perspectiva de artellar un proxecto único para a Consellería de Sanidade e o Servizo Galego de Saúde, co fin de optimizar custos, unificar criterios tecnolóxicos e evolucionar dunha forma conxunta os sistemas de información do SERGAS, a maior parte da contratación TIC realizase dun xeito centralizado. Dende os servizos centrais xestionase a contratación dos servizos asociados á dotación, explotación e mantemento da infraestrutura informática do SERGAS (comunicacións, servidores, almacenamento, pc's ...), así como o desenvolvemento, implantación, mantemento, soporte e seguridade dos sistemas de información sanitarios.

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

É o programa de soporte xeral dos servizos xerais da Consellería de Sanidade e do Servizo Galego de Saúde.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Profesionais que desenvolven o seu labor profesional nos servizos centrais e periféricos da Consellería de Sanidade e Sergas, así coma nas estruturas organizativas de xestión integrada do Servizo Galego de Saúde e na Axencia Galega para a Xestión do Coñecemento en Saúde. Este programa ten carácter universal.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Partimos:

- dun sistema sanitario deseñado para dar resposta aos pacientes con patoloxías agudas, organizado en niveis asistenciais con obxectivos diferenciados.
- dunha extensa e numerosa rede de centros asistenciais distribuídos por toda Galicia de distintas titularidades.
- dunha historia clínica electrónica que iniciaba a súa implantación. Actualmente a historia clínica está implantada no 100 % dos centros sanitarios e a través dos recursos asignados a este programa, finánciase o seu mantemento así como a continuación do seu desenvolvemento e introdúcense novas funcionalidades.
- dun sistema no que apenas había estruturas que fomentaran a formación e participación dos pacientes e cidadáns.

- dun incremento do gasto que se freou coa adopción de medidas tales como a contratación centralizada de bens e servizos.
- dun gasto farmacéutico en continuo incremento.
- dunha necesidade de formación continuada dirixida ao persoal da Consellería de Sanidade, ao Sergas e demais entidades dependentes das anteriores e sustentadas nas necesidades do sistema Público de Saúde de Galicia.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Lei 8/2008, do 10 de xullo, de saúde de Galicia
- Lei 14/1986, do 25 do abril, xeral de sanidade
- Lei 12/2013, do 9 de decembro, de garantías de prestacións sanitarias
- Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia
- Decreto 41/2013, do 21 de febreiro polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Sanidade.
- Decreto 112/2015, do 31 de xullo, polo que se crea a axencia galega para a xestión do coñecemento en saúde
- Estratexia Sergas 2020.
- Plan de Saúde (en fase de estudio)
- Estratexia Galega de Atención Integral á Cronicidade
- Plan Marco Socio-sanitario
- Plan de Trastornos Aditivos
- Plan de Ordenación de Recursos Humanos

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

- Modernizar o sistema sanitario para dar unha mellor resposta aos pacientes crónicos e pluripatolóxicos, transformando a organización en niveis nunha organización onde o paciente sexa o centro e os profesionais traballen con obxectivos comúns
- Implicar aos profesionais na xestión e difundir as súas boas prácticas na organización
- Fomentar a participación dos profesionais na innovación e mellora continua
- Integrar a innovación como unha parte cosubstancial ao sistema sanitario
- Implicar aos pacientes nos seus autocoidados e no bo uso do sistema sanitario
- Formar aos pacientes para que poidan tomar decisións sobre a súa saúde e para que poidan actuar como formadores doutros pacientes
- Fomentar un uso responsable e eficiente dos recursos sanitarios
- Implantar medidas que fomenten unha xestión rigorosa e eficiente
- Formación continuada do persoal do Sistema Público de Saúde de Galicia

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorios, o medio ambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Este é un programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión, polo que non ten afectación dende o punto de vista da perspectiva de xénero.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓNS CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	

Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social.	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros: (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA O SEU ORZAMENTO E AS PERSOAS OU ENTIDADES ÁS QUE ESTÁN DIRIXIDAS.

Toda a sociedade

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Consellería de Sanidade:

1101 Secretaría Xeral Técnica

Servizo Galego de Saúde

5001 Servizos Centrais

Axencia Galega para a Xestión do Coñecemento en Saúde

III.1.2. PROGRAMA 412A E 412B - ATENCIÓN ESPECIALIZADA E ATENCIÓN PRIMARIA:

A. DESCRIPCIÓN DO PROGRAMA

Ambos programas comprenden o conxunto de actividades desenvolvidas nos centros do Servizo Galego de Saúde e nos centros concertados, para dar a mellor resposta ás necesidades de Saúde dos cidadáns e garantirlles as prestacións sanitarias.

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Ambos programas comprenden o conxunto de actividades desenvolvidas nos centros do Servizo Galego de Saúde e nos centros concertados, para dar a mellor resposta ás necesidades de Saúde dos cidadáns e garantirlles as prestacións sanitarias.

Nas estruturas de xestión integrada postas xa en funcionamento en toda Galicia, ambos programas xestionáanse de xeito conxunto.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Estes programas teñen carácter universal, pois as actividades que se financian a través deles van dirixidas á consecución de obxectivos xerais que redundan no benestar da poboación proxecida polo Sistema de Saúde.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A Estratexia Sergas 2020 realiza unha análise da situación da asistencia sanitaria, identifica retos e oportunidades de mellora e constitúe a folla de ruta do Servizo Galego de Saúde para os vindeiros 4 anos. Os retos do futuro están centrados en potenciar as novas tecnoloxías e en perfeccionar a cercanía e a accesibilidade dos servizos e prestacións ao usuario, co obxectivo estratéxico de realizar un proceso de transformación e modernización cara aos retos do século XXI para seguir avanzando en novos fluxos de atención adaptados ás necesidades por patoloxías (Procesos Asistenciais Integrados), vías para potenciar cercanía e accesibilidade, reforzo na inversión en innovación tecnolóxica e no ámbito dos profesionais a reordenación de categorías, mobilidade voluntaria e protección de riscos laborais).

As oportunidades que se identifican son:

- Incorporar liñas novas e innovadoras
- Aumentar a eficiencia
- Coidar aos bos profesionais
- Mellorar a continuidade asistencial
- Potenciar a credibilidade das organizacións
- Potenciar servizos sanitarios personalizados
- Reforzar a organización e xestión
- Mellorar a estandarización da práctica clínica

- Mellorar os sistemas de información
- Asignar os recursos en función dos resultados en saúde

Esta Estratexia recolle catro eixos estratéxicos e máis de 123 liñas de actuación. Os obxectivos estratéxicos son:

EIXO 1: Atención integral adaptada ás necesidades dos pacientes, familiares e cuidadores.

EIXO 2: Profesionais comprometidos e coidados pola organización.

EIXO 3: Xestión eficiente que contribúa á sustentabilidade do sistema sanitario.

EIXO 4: Infraestruturas, equipamentos sanitarios e sistemas de información adaptados ás necesidades de pacientes e profesionais.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Lei 8/2008, do 10 de xullo, de saúde de Galicia.
- Decreto 43/2013, do 21 de febreiro, polo que se establece a estrutura orgánica do Servizo Galego de Saúde.
- Estratexia Sergas 2020: Mellorar a saúde da cidadanía.
- Acordos de Xestión.
- Decreto 168/2010, do 7 de outubro, polo que se establece a estrutura organizativa de xestión integrada do Sergas e se crean as estruturas organizativas de xestión integrada da Coruña e Santiago de Compostela
- Decreto 162/2011, do 28 de xullo, polo que se regula a estrutura organizativa de xestión integrada de Pontevedra e O Salnés
- Decreto 163/2011, do 28 de xullo, polo que se regula a estrutura organizativa de xestión integrada de Ourense, Verín e O Barco de Valdeorras.
- Decreto 193/2010, do 18 de novembro, polo que se regula a estrutura organizativa de xestión integrada de Ferrol.
- Decreto 46/2013, do 7 de marzo, polo que se regula a estrutura organizativa de xestión integrada de Vigo.
- Decreto 55/2013, do 21 de marzo, polo que se regula a estrutura organizativa de xestión integrada das áreas de Lugo, Cervo e Monforte de Lemos.
- Decreto 112/2015, do 31 de xullo, polo que se crea a axencia galega para a xestión do coñecemento en saúde.
- Decreto 142/2015, do 17 de setembro, polo que se crea a axencia de órganos, sangue e tecidos.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Dentro dos obxectivos e liñas de actuación destes programas hai que destacar:

- Desenvolver novos procesos asistenciais integrados e vías rápidas.
- Facilitar a creación de unidades/áreas de xestión clínica.
- Impulsar o modelo de xestión integrada de enfermidades crónicas.
- Incorporación dos procesos de urxencia á xestión por procesos asistenciais integrados.
- Potenciar a telemedicina, a atención domiciliaria e a atención non presencial.
- Potenciar o traballo en rede, aproveitando as posibilidades das novas tecnoloxías.
- Prestar unha atención integral a colectivos específicos con necesidades diferenciadas como son os pacientes anciáns, nenos, a muller e a saúde mental.
- Mellorar a información e o acceso dos cidadáns ao sistema sanitario de forma interactiva, potenciando os servizos a través das novas tecnoloxías de información e a comunicación e as diversas canles (teléfono, web, sms).
- Seguir incorporando novos servizos no Centro de Servizos Sanitarios Multicanle.
- Facilitar información sobre educación sanitaria e prevención e promoción da saúde a través da Escola Galega de Saúde para Cidadáns, e seguir aproveitando as vantaxes que ofrecen as redes sociais para a promoción de hábitos de vida saudables, como o programa "xente con vida".
- Dispoñer de sistemas de información que permitan desenvolver o modelo de xestión integrada, xestión por procesos e xestión clínica.
- Incorporar novos algoritmos aos xa existentes que faciliten a toma de decisións na práctica clínica.
- Manter a implantación da receita electrónica en todos os centros sanitarios.
- Continuar cos programas de bo uso dos medicamentos en consonancia coas recomendacións da Comisión Autónoma Central de Farmacia e Terapéutica, e continuar xestionando os recursos farmacoterapéuticos dispoñibles de forma eficiente.
- Seguir potenciando a prescrición de medicamentos xenéricos ou de menor custe.
- Intensificar o programa de atención ao paciente polimedicado.
- Seguir facilitando información aos profesionais a través da unidade de apoio á prescrición con incorporación de novos servizos.
- Ampliar o programa de atención farmacéutica ás residencias de maiores e residencias de discapacitados a través do servizo de farmacia dos hospitais da rede, co apoio dos farmacéuticos de atención primaria.
- Potenciar a compra centralizada de medicamentos.
- Potenciar a xestión eficiente e o uso adecuado do transporte sanitario.

- Seguir a desenvolver o Plan integral de eficiencia enerxética (PIEE) nos centros sanitarios.
- Estender a plataforma loxística.
- Continuar cos programas de seguridade do paciente.
- Continuar coa implementación de medidas que permitan garantir os obxectivos de tempos de espera xa acadados, en enfermos con sospeita de cancro ou patoloxías graves, tanto para o seu diagnóstico (vías rápidas) como para o seu tratamento (prioridade I).
- Continuar coa implantación de procesos de alta resolución, resolvendo nun mesmo día, para os procesos seleccionados, as consultas, exploracións e probas necesarias para chegar a un diagnóstico e no seu caso recibir o tratamento ou a indicación cirúrxica correspondente.
- Potenciar a utilización da Historia Clínica en todos os eidos de traballo e continuar incorporando novas funcionalidades.
- Aposta polas novas tecnoloxías que faciliten o traballo dos nosos profesionais e ao mesmo tempo a accesibilidade dos nosos pacientes.
- Renovar e modernizar as infraestruturas sanitarias, de xeito sostible e no menor tempo posible, para mellorar a asistencia prestada aos cidadáns e o contorno de traballo dos profesionais.
- Dispoñer de equipamento tecnolóxico moderno, axeitado ás necesidades asistenciais.
- Seguir colaborando cos centros privados sanitarios e sociosanitarios con transparencia e rigor.

É dicir, seguir xestionando de forma rigorosa e eficiente en todos os eidos para investir no que aporta valor ao paciente, e deixar de gastar no prescindible.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	

Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medio ambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

En xeral, as persoas beneficiarias deste programa é a totalidade da poboación.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓNS CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social.	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros: (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA O SEU ORZAMENTO E AS PERSOAS OU ENTIDADES ÁS QUE ESTÁN DIRIXIDAS.

Toda a sociedade.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Servizo Galego de Saúde:

5001 Servizos Centrais

1501 Estrutura de Xestión Integrada da Coruña.

1505 Estrutura de Xestión Integrada de Ferrol.

1571 Estrutura de Xestión Integrada de Santiago de Compostela.

2701 Estrutura de Xestión Integrada de Lugo, Cervo e Monforte de Lemos

3201 Estrutura de Xestión Integrada de Ourense, Verín e O Barco de Valdeorras

3601 Estrutura de Xestión Integrada de Vigo

3603 Estrutura de Xestión Integrada de Pontevedra e o Salnés

Fundación Pública Urgencias Sanitarias 061

Fundación Pública Instituto Galego de Oftalmoloxía

Fundación Pública de Medicina Xenómica

Axencia Galega do Sangue, Órganos e Tecidos

Galaria, Empresa Pública de Servizos Sanitarios.

III.1.3. PROGRAMA 413A - PROTECCIÓN E PROMOCIÓN DA SAÚDE PÚBLICA:

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

O programa de Promoción e Protección da Saúde ten como obxectivo fundamental mellorar a saúde da poboación diminuíndo a incidencia e a carga das enfermidades a través da identificación dos factores protectores e de risco e incidindo sobre os axentes sociais para que estes actúen no sentido de favorecer ou diminuír, respectivamente, estes factores. Para todo isto impulsaranse accións de asesoramento, información, formación, vixilancia e control, sanción

e elaboración de normativa de protección da saúde. É tamén o programa soporte dos servizos administrativos das xefaturas territoriais da Consellería de Sanidade.

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Mellorar a saúde da poboación diminuíndo a incidencia e a carga das enfermidades a través da identificación dos factores protectores e de risco, e a promoción de hábitos e estilos de vida saudables así como o desenvolvemento de actividades de avaliación de tecnoloxías no marco da Rede Española de Axencias de Avaliación de Tecnoloxías Sanitarias e Prestacións do Sistema Nacional de Saúde.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Este programa ten carácter universal, pois as actividades que se financian a través del van dirixidas ao total da poboación galega.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A Dirección Xeral de Saúde Pública ten como obxectivo fundamental mellorar a saúde da poboación de Galicia, diminuíndo a incidencia e a carga das enfermidades a través da identificación dos factores protectores e de risco e incidindo sobre os axentes sociais para que estes actúen no sentido de favorecer ou diminuír, respectivamente, estes factores.

Para isto, é preciso continuar co mantemento e actualización dos programas que se veñen levando a cabo, nos ámbitos da promoción de estilos de vida saudable, da prevención de enfermidades transmisibles, dos programas de cribado, dos programas de seguridade alimentaria, sanidade ambiental e protección radiolóxica e dos programas de vixilancia epidemiolóxica.

Relación dos principais problemas ou carencias que se teñen que afrontar:

- É necesario fortalecer as infraestruturas para poder expandir o programa de detección precoz de cancro colorectal á poboación de toda a comunidade autónoma.
- É preciso reforzar os programas de protección e promoción da saúde, en particular con aqueles orientados á prevención das enfermidades crónicas e os seus determinantes, con especial fincapé nos estilos de vida saudables.
- Actuar sobre os problemas de saúde que ocasiona o consumo de alcohol en menores.
- Son necesarias melloras no programa de detección de metabolopatías para mellorar a súa calidade.

A situación á que se quere chegar é a seguinte:

- Manter e actualizar os programas de protección e promoción da saúde que se veñen levando a cabo:

- Programas de vacinación, de control de tuberculose e de prevención das infeccións de transmisión sexual, incluíndo o VIH/SIDA.
  - Programas de promoción de estilos de vida saudable, como eixe da loita contra as enfermidades crónicas.
- Mantemento e mellora da eficiencia e a efectividade dos programas de seguridade alimentaria, sanidade ambiental e protección radiolóxica, cunha adaptación constante aos cambios normativos e ás esixencias establecidas nos Órganos de consenso a nivel nacional e europeo.
- Mellora e constante actualización da carteira de servizos do Laboratorio de Saúde Pública de Galicia como soporte esencial aos programas de control oficial en materia de seguridade alimentaria, sanidade ambiental e investigación de abrochos.
- Programa de sistema de Información de Saúde Pública.
- Intervir sobre o consumo de alcohol en menores, a través das redes sociais.
- Realización da enquisa quinquenal de saúde bucodental, seguindo as indicacións da Organización Mundial da Saúde (OMS), para monitorizar a evolución dos índices do estado de saúde bucodental dos escolares de 6 e 12 anos de Galicia, cara a consecución dos obxectivos OMS 2020.
- Manter a cobertura dos programas poboacionais de cribado, ampliando a cobertura do programa de detección precoz de cancro colorectal a toda a poboación da Comunidade Autónoma.
- Necesidade de mantemento e impulso da rede de aerobioloxía de Galicia, como pilar básico para un mellor diagnóstico e tratamento da alerxia, así como unha ferramenta básica no eido da prevención.
- Programa de Vixilancia Entomolóxica para detección e seguimento de vectores posibles transmisores de novas enfermidades como a Febre do Nilo, o Chikungunya, a Zika, a Febre Hemorráxica de Crimea Congo, ...

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Lei Orgánica 3/1986, do 14 de abril, de medidas especiais en materia de Saúde Pública.
- Lei 33/2011, do 4 de outubro, Xeral de Saúde Pública.
- Lei 8/2008, do 10 de xullo, de saúde de Galicia.
- Lei 2/1996, do 8 de maio, de Galicia, sobre Drogas.
- Lei 11/2010, do 17 de decembro, de prevención do consumo de bebidas alcohólicas en menores de idade.
- Decreto 41/2013, do 21 de febreiro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Sanidade.
- Decreto 112/2015, do 31 de xullo, polo que se crea a Axencia Galega para a Xestión do Coñecemento en Saúde

- Regulamento CE 882/2004, do Parlamento Europeo e do Consello do 29 de abril de 2004 sobre os controis oficiais efectuados para garantir a verificación do cumprimento da lexislación en materia de pensos e alimentos e a normativa sobre saúde animal e benestar animal.
- Regulamento CE 854/2004 do Parlamento Europeo e do Consello do 29 de abril de 2004, polo que se establecen normas específicas para a organización de controles oficiais dos produtos de orixe animal destinados ao consumo humano.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

A Dirección Xeral de Saúde Pública é o centro directivo encargado da promoción e protección da saúde da poboación galega. A Axencia Galega para a Xestión do Coñecemento en Saúde, ACIS, é a entidade instrumental responsable do desenvolvemento das estratexias de avaliación de tecnoloxías.

As principais actividades nestes ámbitos de actuación son as seguintes:

- A promoción de estilos de vida saudables, e a realización de actividades de prevención e control de enfermidades non transmisibles.
- O fomento de actividades de prevención e control de trastornos aditivos e, en xeral, o desenvolvemento do plan neste ámbito.
- A detección precoz de enfermidades mediante os programas de cribado aprobados e financiados.
- A xestión dos sistemas de información da Saúde Pública e a vixilancia e control mediante a coordinación do Sistema de Alerta Epidemiolóxica de Galicia.
- O fomento de actividades de prevención e control das enfermidades transmisibles, incluíndo a estratexia fronte á infección polo VIH/SIDA.
- As actividades programadas e financiadas do programa galego de vacinacións.
- As actividades de protección da saúde fronte aos riscos asociados ao consumo de alimentos e o seguimento da Rede de Alerta Alimentaria.
- As actividades de protección da saúde fronte aos riscos ambientais específicos.
- O exercicio das funcións de protección radiolóxica.
- A coordinación e control da rede de laboratorios de saúde pública.
- A coordinación e apoio nos diferentes ámbitos da xestión ás unidades centrais e periféricas que conforman a área de saúde pública.

Dentro do ámbito do Servizo Galego de Saúde as finalidades deste programa son as seguintes:

- Actividades correspondentes ao Plan de loita contra as drogodependencias, mellorando e ampliando os recursos de incorporación social de drogodependentes, e reforzando a rede asistencial de drogodependencias.

- Mellorar a eficiencia dos recursos socio sanitarios para aqueles enfermos xeralmente crónicos que polas súas características se beneficien de actuacións sinérxicas para aumentar a súa autonomía, paliar as súas limitacións e facilitar a súa reinserción social e laboral.
- Atención á saúde mental desenvolvendo programas de trastorno mental grave destinados á atención integral do paciente desde as fases precoces, desenvolvendo os programas de psicogeriatría e potenciando a investigación en saúde mental.
- Establecer unha completa coordinación e circuitos cos outros niveis asistenciais e integración funcional completa das redes de asistencia a patoloxías mentais e a trastornos aditivos de igual forma que se presta atención dende o SERGAS aos outros trastornos da saúde.
- Completar o mapa de recursos asistenciais e de reinserción social de acordo cos plans estratéxicos.
- Integrar dentro da rede do Servizo Galego de Saúde a prestación da asistencia sanitaria e consulta aos enfermos con estas patoloxías.
- Coordinar a través da atención pública mediante convenios, concertos ou outro tipo de relación xurídica con outras entidades, as prestacións de atencións de media ou longa estancia de pacientes crónicos.
- Fomentar a formación dos profesionais sanitarios nestas patoloxías.
- Impulsar estudos para detectar carencias e necesidades de abordaxe terapéutico e de recursos para mellorar a atención sanitaria a estes pacientes
- Impulsar o desenvolvemento da atención sociosanitaria, a través do desenvolvemento do plan estratéxico e en coordinación cos servizos sociais.
- Establecer unha completa e axeitada coordinación entre todos os recursos sociais que atenden a colectivos de perfil sociosanitario e os recursos sanitarios.
- Definir e optimizar os recursos sociosanitarios actualmente dispoñibles.
- Homoxeneizar a continuidade de coidados nos doentes de perfil sociosanitario institucionalizados e non institucionalizados.
- Impulsar o uso das novas tecnoloxías na coordinación asistencial e de coidados nos doentes de perfil sociosanitario, e como medio de comunicación cos pacientes e para prestar novos servizos.
- A avaliación das prestacións sanitarias para o seu financiamento polo SNS, e a avaliación de novos procedementos e técnicas para a súa incorporación á rede pública sanitaria.
- A avaliación de tecnoloxías sanitarias antes da súa introdución.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorios, o medio ambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

En xeral os beneficiarios deste programa son todos os galegos e galegas. Se ben é certo que algunhas actividades poden ter un impacto diferente en homes e mulleres, e nos distintos grupos de idade. Por exemplo a vacina do virus do papiloma humano adminístrase nas nenas aos 12 anos; o cribado de cancro de mama realízase en mulleres entre 50 e 69 anos, e o cribado de cancro de colon nas persoas entre 50 e 69 anos.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓNS CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X

Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social.	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros: (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA O SEU ORZAMENTO E AS PERSOAS OU ENTIDADES ÁS QUE ESTÁN DIRIXIDAS.

Programa dirixido en xeral a toda a sociedade.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Consellería de Sanidade:

I 101 Secretaría Xeral Técnica

I 102 Dirección Xeral de Saúde Pública

Xefaturas Territoriais

Servizo Galego de Saúde:

5001 Servizos Centrais.

III.1.4. PROGRAMA 414A - FORMACIÓN DE GRADUADOS E POSTGRADUADOS: A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

Este programa comprende o conxunto de actividades dirixidas a actualizar os coñecementos dos profesionais sanitarios, así como desenvolver os plans de formación dos futuros especialistas.

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Este programa comprende o conxunto de actividades dirixidas a:

- Actualizar os coñecementos e habilidades dos profesionais do sistema sanitario, no aspecto asistencial, preventivo e de xestión.
- Desenvolver un plan de excelencia na formación sanitaria especializada que articule, coordine, impulse e execute iniciativas encamiñadas a mellorar a aprendizaxe dos futuros especialistas.
- Colaborar co sistema educativo tanto nos niveis preuniversitarios como universitarios e posgraduado, na formación dos seus alumnos nos centros do Servizo Galego de Saúde.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Dende o punto de vista asistencial, este programa ten carácter universal, pois as actividades que se financian a través del van dirixidas á consecución de obxectivos xerais que redundan no benestar da poboación protexida polo Sistema de Saúde; porén, o colectivo ao que se dirixen as actividades formativas, é o conxunto dos profesionais sanitarios que realizan o seu labor asistencial no SERGAS.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A Estratexia Sergas 2020, contén unha análise de situación da asistencia sanitaria, identificando oportunidades de mellora en distintos ámbitos. No ámbito dos profesionais e da formación especializada destacar:

- Contar cun modelo integral de xestión do coñecemento baixo unha plataforma tecnolóxica que permita identificar expertos en áreas específicas e compartir o coñecemento e contidos xerados en beneficio de toda a organización.
- Potenciar a motivación dos profesionais e implementar canles de comunicación interna.
- Fomentar un sistema de xestión de coñecemento en investigación sanitaria que permita recompilar a información e compartir o coñecemento xerado por todos os grupos de investigación da organización.
- Establecer novos procedementos para a ordenación, desenvolvemento e avaliación da docencia práctica de grao impartida nos centros sanitarios, que favorezan o desenvolvemento da incorporación das estruturas académicas españolas ao Espazo Europeo de Educación Superior.

- Fomentar e apoiar a formación MIR complementaria e común a todas as especialidades co fin de acadar unha maior calidade na asistencia prestada.
- Facilitar o desenvolvemento e promoción profesional cun sistema de xestión de competencias baseado na formación, avaliación e no recoñecemento profesional.
- Contar con equipos directivos e de xestión profesionais e cos mellores coñecementos e habilidades neste ámbito.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Lei 16/2003, do 28 maio, de cohesión e calidade do Sistema Nacional de Saúde.
- Lei 44/2003, do 21 novembro, de ordenación das profesións sanitarias.
- Estratexia Sergas 2020.
- Real Decreto 1142/2007, do 31 de agosto, polo que se determina a composición e funcións da Comisión de Formación Continuada das Profesións Sanitarias e se regula o sistema de acreditación da formación continua.
- Decreto 8/2000, do 7 de xaneiro, polo que se regula a organización do sistema acreditador da formación continuada dos profesionais sanitarios na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Orde do 13 de novembro de 2007 pola que se establece o procedemento para tramitación e xestión das solicitudes de formación práctica de alumnas/os de universidades non pertencentes ao sistema universitario de Galicia en centros asistenciais adscritos ao Servizo Galego de Saúde.
- Resolución do 5 abril 2006, da Dirección Xeral de Traballo, sobre Formación Profesional Continua.
- Real Decreto 183/2008, do 8 de febreiro, polo que se determinan e clasifican as especialidades en Ciencias da Saúde e se desenvolven determinados aspectos do sistema de formación sanitaria especializada.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Na aposta por un novo modelo produtivo baseado na economía do coñecemento e innovación, o Servizo Galego de Saúde inviste en novas plataformas que ademais de xestionar programas e itinerarios formativos xestionen a transferencia do coñecemento depositado no conxunto dos profesionais, e actúen como elementos de comunicación, identificación, participación e motivación dos profesionais.

No ámbito da formación de profesionais sanitarios, realizaranse as seguintes actuacións:

- Desenvolver un plan de excelencia na formación sanitaria especializada que articule, coordine, impulse e execute iniciativas encamiñadas a mellorar a aprendizaxe dos futuros especialistas.

- Reforzar o papel das Comisión docentes en todos os centros para mellorar a formación sanitaria especializada, co fin de acadar a excelencia docente e ser cada vez máis atractivos para a formación de especialistas.
- Fortalecer a figura do titor de formación sanitaria especializada. Desenvolver un modelo de xestión da calidade docente.
- Analizar e avaliar as necesidades de especialistas na nosa comunidade autónoma co fin de adecuar cada vez máis a oferta e a demanda.
- Seguir traballando na elaboración dun Plan de Formación Continuada orientado tanto ás necesidades estratéxicas da organización coma ás demandas dos profesionais, para adaptar e mellorar as súas competencias.
- Axilizar e simplificar o sistema de detección e análise de necesidades formativas.
- Mellorar e estender o proceso de auditorías in situ das actividades docentes acreditadas.
- Avaliar as ofertas de formación continuada co fin de que cada vez máis se adapten ás necesidades da organización e ás expectativas dos traballadores.
- Manter a colaboración e cooperación coas universidades para o desenvolvemento das súas titulacións a través dos correspondentes concertos e convenios.
- Seguir favorecendo os novos ámbitos de aprendizaxe e potenciar as novas metodoloxías docentes, aproveitando as TICs: ámbitos virtuais, teleformación, simulación médica. O fin último é aumentar e garantir a seguridade dos pacientes, por medio da sistematización do adestramento dos profesionais, homoxeneizando criterios de valoración, para optimizar a transferencia do coñecemento á habilidade.
- Seguir desenvolvendo estratexias de formación de formadores.
- Proporcionar formación de calidade en xestión sanitaria a través da escola de directivos.
- Facilitar a difusión a toda a organización das mellores prácticas, a través de programas como o Divulga.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X

Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorios, o medio ambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Os programas de formación van dirixidos a acadar a excelencia nos profesionais, independentemente do xénero. Se ben é certo que se fomenta a participación igualitaria nas distintas actividades de formación postas en marcha.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓNS CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	

Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social.	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros: (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA O SEU ORZAMENTO E AS PERSOAS OU ENTIDADES ÁS QUE ESTÁN DIRIXIDAS.

Toda a sociedade.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Servizo Galego de Saúde

5001 Servizos Centrais

1501 Estrutura de Xestión Integrada da Coruña.

1505 Estrutura de Xestión Integrada de Ferrol.

1571 Estrutura de Xestión Integrada de Santiago de Compostela.

2701 Estrutura de Xestión Integrada de Lugo, Cervo e Monforte de Lemos

3201 Estrutura de Xestión Integrada de Ourense, Verín e O Barco de Valdeorras

3601 Estrutura de Xestión Integrada de Vigo

3603 Estrutura de Xestión Integrada de Pontevedra e o Salnés

III.1.5. PROGRAMA 561C - INVESTIGACIÓN SANITARIA :

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

Ten como finalidade xenérica facilitar a investigación e a innovación no ámbito sanitario.

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Este programa ten como finalidade xenérica facilitar a investigación e a innovación no ámbito sanitario, e o desenvolvemento de criterios, procedementos e sistemas de xestión que ordenen os recursos dedicados á I+D+i en saúde do Sistema Sanitario Público cara a excelencia

científica para a mellora da saúde dos cidadáns, cun importante foco na transferencia do coñecemento á sociedade.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Este programa ten carácter universal, pois está dirixido á consecución de obxectivos xerais que redundan no benestar da poboación protexida polo Sistema Público de Saúde de Galicia. As actividades que se realizan e financian no marco do programa desenvólvense a través do traballo conxunto coas estruturas de xestión e apoio aos grupos e entidades de investigación.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A Estratexia 2020 contén unha análise de situación da asistencia sanitaria, identificando fortalezas e oportunidades de mellora en distintos ámbitos. O Servizo Galego de Saúde conta con magníficos profesionais e grupos no ámbito da investigación biomédica, con traxectoria acreditada, polo que se quere reforzar a coordinación entre as estruturas e organizacións relacionadas, en particular os tres Institutos de Investigación Sanitaria de Galicia.

É preciso seguir a desenvolver un modelo de investigación e innovación aberto á participación dos profesionais e no que converxan catro axentes principais: as persoas usuarias, os centros xeradores de coñecemento (institutos de investigación sanitaria, universidades e outros organismos públicos de investigación), as empresas biosanitarias e o Servizo Galego de Saúde.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Lei 8/2008, do 10 de xullo, de saúde de Galicia.
- Lei 14/2011, do 1 de xuño, da Ciencia, a Tecnoloxía e a Innovación.
- Estratexia Sergas 2020
- Plan de Saúde da Consellería de Sanidade (en fase análise previa)
- Estratexia de Especialización Intelixente de Galicia RIS3
- Lei 5/2013, do 30 de maio, de fomento da investigación e da innovación de Galicia.
- Decreto 112/2015, do 31 de xullo, polo que se crea a Axencia Galega para a Xestión do Coñecemento en Saúde e se aproban os seus estatutos

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Dentro dos obxectivos e liñas de actuación deste programa, cabe destacar:

- Orientar as políticas e actividades de I+D+i cara á resolución dos problemas de saúde que afectan á poboación galega.
- Identificar e definir liñas prioritarias de investigación.
- Potenciar a investigación traslacional.

- Impulsar o Instituto de Investigación Sanitaria de Santiago de Compostela e o Instituto de Investigación Sanitaria de A Coruña, ambos xa acreditados polo Instituto de Salud Carlos III.
- Promover a acreditación do Instituto de investigación sanitaria Galicia Sur, fomentando o seu traballo en rede como elemento para a captación de recursos.
- Promover o desenvolvemento de redes de investigación e grupos colaboradores multidisciplinares e facilitar a agregación para mellorar a competitividade.
- Potenciar as Fundacións de investigación sanitaria, refundidas en tres, que coincidan cos tres campus e os tres Institutos de Investigación.
- Seguir potenciando a biblioteca virtual Bibliosaúde como ferramenta na xestión de coñecemento no Sistema Sanitario Público de Galicia. Desenvolver o repositorio do Sistema Sanitario Público de Galicia e participar en repositorios nacionais (CVN) e internacionais (ORCID).
- Desenvolver un modelo integral de xestión do coñecemento.
- Ordenar e coordinar aos distintos axentes de investigación sanitaria. Manter un marco fluído e aberto de relacións cos axentes externos de investigación sanitaria (universidade, centros sanitarios, e empresas). Aliñar esforzos coas nosas necesidades de saúde e do sistema sanitario, tendo presente os retos definidos na Estratexia de Especialización Intelixente de Galicia, RIS3.
- Potenciar a Plataforma de Innovación e a súa Rede de Nodos de Innovación como canle para recibir, avaliar e impulsar de forma estruturada dentro do sistema as iniciativas innovadoras xurdidas dos nosos profesionais, e articular un sistema integral de xestión destas iniciativas, focalizado nos problemas de saúde dos cidadáns, así como un espazo de encontro onde converxan usuarios, centros xeradores de coñecemento, empresas e o Servizo Galego de Saúde.
- Certificación do Modelo de Xestión da Innovación do Servizo Galego de Saúde conforme aos criterios da UNE-EN 166000.
- Impulsar o Consello Asesor de Innovación en Materia Sanitaria.
- Colaborar co Clúster da Saúde, para contribuír ao incremento do tecido empresarial biosanitario galego, e aportar valor incrementando a competitividade das empresas galegas que se agrupen neste Clúster. Fomentar un modelo de investigación baseado na innovación mediante accións concretas, e agregar as fortalezas e capacidades dos diferentes axentes implicados.
- Valorizar os resultados da investigación. Promover a transferencia de resultados mediante a posta en marcha de programas como o programa PRIS, dirixido a dar soporte aos proxectos de investigación xurdidos dos nosos hospitais e que teñan potencialidade de chegar ao mercado. Apoiar, tanto desde o punto de vista normativo como funcional, a creación de empresas biosanitarias (spin-off), o desenvolvemento de patentes e demais accións emprendedoras, como dinamizador económico de Galicia.

- Fortalecer e desenvolver o traballo en rede dos catro biobancos do Servizo Galego de Saúde autorizados con fines de investigación biomédica conforme ao RD 1716/2011, do 18 de novembro, ao resultar plataformas de apoio á investigación imprescindibles que poden actuar como nexos de unión entre doadores/as, clínicos/as e investigadores/as.
- Seguir desenvolvendo procedementos para axilizar e facilitar a investigación e a innovación na Comunidade Autónoma de Galicia dentro dos marcos ético-legais vixentes a través dunha dinámica de traballo e estrutura funcional eficiente na Xestión da Ética da Investigación. Adaptación ás futuras normativas nacionais e europeas. Dinamizar a xestión administrativa dos estudos de investigación a través de ferramentas telemáticas.
- Desenvolver unha dinámica de traballo en rede entre os tres Comités Territoriais de Ética da Investigación, Coruña-Ferrol, Santiago-Lugo e Pontevedra-Vigo-Ourense eles, e co Comité Autonómico de Ética da Investigación (CAEI) de Galicia.
- Impulsar a Oficina de Apoio á Investigación-IDIsaúde como facilitadora e provedora de servizos aos investigadores.
- Facilitar a participación da organización e dos grupos de investigación en consorcios cooperativos europeos e incrementar o financiamento dependente de convocatorias europeas.
- Desenvolver accións de fomento, recoñecemento, incentivación e apoio aos investigadores, especialmente aos emerxentes.
- Colaborar na elaboración dun novo decreto que permita a contratación estable de investigadores no seno do Sistema Público de Saúde de Galicia.
- Desenvolver os programas docentes de investigación.
- Facilitar o acceso aos programas de investigación máis relevantes da Unión Europea e ás axencias financiadoras a nivel nacional e internacional, a través do establecemento de redes galegas estables e sostibles a longo prazo para a investigación. En particular, impulsar a participación e competitividade dos nosos grupos e profesionais no marco do programa H2020.
- Continuar colaborando no desenvolvemento da Estratexia de Especialización Intelixente de Galicia RIS3, en particular no seu Reto 3 “Novo modelo de vida saudable cimentado no envellecemento activo da poboación”.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCIÓN DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
---	--

Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorios, o medio ambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Os programas de investigación van dirixidos a acadar a excelencia nos profesionais e mellorar a calidade dos servizos que prestan, independentemente do xénero. Ademais, perseguen o obxectivo de contribuír ao desenvolvemento económico e social e a creación de riqueza da nosa sociedade. Se ben é certo que se fomente a participación igualitaria nas distintas actividades de formación postas en marcha.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓNS CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	X
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	

Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social.	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros: (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA O SEU ORZAMENTO E AS PERSOAS OU ENTIDADES ÁS QUE ESTÁN DIRIXIDAS.

Toda a sociedade.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Servizo Galego de Saúde:

- 5001 Servizos Centrais
- 1501 Estrutura de Xestión Integrada da Coruña
- 1505 Estrutura de Xestión Integrada de Ferrol.
- 1571 Estrutura de Xestión Integrada de Santiago de Compostela
- 2701 Estrutura de Xestión Integrada de Lugo, Cervo e Monforte de Lemos
- 3201 Estrutura de Xestión Integrada de Ourense, Verín e O Barco de Valdeorras
- 3601 Estrutura de Xestión Integrada de Vigo
- 3603 Estrutura de Xestión Integrada de Pontevedra e o Salnés
- Axencia Galega para a Xestión do Coñecemento en Saúde.

IV. CADROS DE OBXECTIVOS POR PROGRAMA

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

Programa: 411A DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE SANIDADE	
Eixe: E2 - Benestar das persoas e as familias e cohesión social	
Prioridade de Actuación: PA01 - Sistema sanitario sustentable e de calidade. Fomento da saúde pública e dos hábitos de vida saudables	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E02 - Promover a atención integral adaptada ás necesidades dos e das pacientes, familiares e cuidadores/as.	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI10 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Fomentar a promoción da saúde e a prevención da enfermidade	
0002 - Xestionar os recursos asistenciais para dar resposta ás necesidades da cidadanía en tempo e forma	
0008 - Formación e docencia.	
0009 - Investigación, innovación e transferencia de resultados	
Indicador	Valor Previsto
P00020 - Actuacións de estudo, difusión e promoción	3.945.268
P00045 - Axudas concedidas.	6
P00120 - Nº actividades formación Continuada	500
P00355 - Tarxetas sanitarias emitidas	157.743
P00459 - Estudos demostradores de tecnoloxías aplicables ao ámbito da medicina personalizada (Nº)	2
P00460 - Prototipos listos para a súa incorporación á práctica clínica (Nº)	5
P00461 - Plataformas desenvolvidas (Nº)	1
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E03 - Xerar as condicións necesarias para conseguir profesionais comprometidos/as e coidados/as pola organización, utilizando as vantaxes das Tecnoloxías da Información e a Comunicación (TIC) e desenvolvendo uns sistemas de información que faciliten a práctica clínica e a toma de decisións.	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
0001 - Desenvolvemento, soporte, mantemento e implantación da infraestrutura TIC e os sistemas de información do SERGAS	
Indicador	Valor Previsto
DOE019 - Poboación beneficiada por servizos dixitais de xestión patoloxías crónicas ou outros servizos específicos na área de e-s	780.000
P00010 - KBPS Incremento do ancho de banda liñas de comunicación	1.751.952
P00129 - Número de e-interconsultas	105.000
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E04 - Xestión eficiente que contribúa á sustentabilidade do sistema sanitario.	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI02 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: I01 - Garantir o funcionamento operativo dos servizos administrativos do sistema sanitario de Galicia.	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI02 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Garantir o funcionamento operativo dos servizos administrativos do sistema sanitario de Galicia	
Programa: 412A ATENCIÓN ESPECIALIZADA	
Eixe: E2 - Benestar das persoas e as familias e cohesión social	
Prioridade de Actuación: PA01 - Sistema sanitario sustentable e de calidade. Fomento da saúde pública e dos hábitos de vida saudables	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E02 - Promover a atención integral adaptada ás necesidades dos e das pacientes, familiares e cuidadores/as.	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI10 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0002 - Xestionar os recursos asistenciais para dar resposta ás necesidades da cidadanía en tempo e forma	
0003 - Xestionar os recursos de atención urxente para dar resposta ás necesidades da cidadanía en tempo e forma	

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

0006 - Garantir a prestación de servizos no lugar e momento adecuados, cos niveis de calidade e seguridade comprometidos	
Indicador	Valor Previsto
P00121 - Número de consultas en atención hospitalaria	4.493.896
P00132 - Probas diagnósticas realizadas pola Fundación Medicina xenómica	19.586
P00350 - Sentenzas executadas	200
P00351 - Implantantes cocleares	26
P00352 - Entregas realizadas ás unidades de consumo	2.500.000
P00353 - Persoas beneficiarias de prestacións ortoprotésicas	28.557
P00354 - Productos dispensados	33.948
P00356 - Unidades de sangue	110.000
P00357 - Doazóns de cordón umbilical	400
P00358 - Resonancias magnéticas	14.200
P00359 - Controis protección radiolóxica	560
P00360 - Gammagrafías e pet	9.300
P00391 - Poboación cuberta por ambulancia asistencial - soporte vitalbásico en menos de 15 minutos	83
P00392 - Poboación cuberta por ambulancia asistencial - soporte vitalavanzado en menos de 20 minutos	63
P00435 - Procesamentos de plasma para a obtención de medicamentos	91.000
P00459 - Estudos demostradores de tecnoloxías aplicables ao ámbito da medicina personalizada (Nº)	2
P00460 - Prototipos listos para a súa incorporación á práctica clínica (Nº)	5
P00461 - Plataformas desenvolvidas (Nº)	1
P00469 - Probas diagnósticas realizadas no Instituto galego de Oftalmoloxía	4.767
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E04 - Xestión eficiente que contribúa á sustentabilidade do sistema sanitario.	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI02 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Promover o uso eficiente e responsable dos recursos	
Indicador	Valor Previsto
P00405 - Prazas vinculadas	80
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E05 - Adecuar as infraestruturas e o equipamento sanitario ás necesidades de pacientes e profesionais	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
0001 - Manter e mellorar as infraestruturas sanitarias en atención hospitalaria	
Indicador	Valor Previsto
DOC036 - Poboación cuberta polos servizos de saúde na área sanitaria de Vigo	437.181
P00163 - Centros hospitalarios construídos e/ou mellorados	13
P00173 - Número de equipos de alta tecnoloxía sobre os que se actúa	13
P00218 - Número de servizos reformados e/ou mellorados	5
Programa: 412B ATENCIÓN PRIMARIA	
Eixe: E2 - Benestar das persoas e as familias e cohesión social	
Prioridade de Actuación: PA01 - Sistema sanitario sustentable e de calidade. Fomento da saúde pública e dos hábitos de vida saudables	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E02 - Promover a atención integral adaptada ás necesidades dos e das pacientes, familiares e cuidadores/as.	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI10 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0002 - Xestionar os recursos asistenciais para dar resposta ás necesidades da cidadanía en tempo e forma	
0007 - Integración sanitaria da saúde mental e trastornos aditivos e desenvolvemento da coordinación sociosanitaria	

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

Indicador	Valor Previsto
P00122 - Número de consultas en atención primaria	26.188.932
P402.H - Persoas beneficiarias de programas de atención á drogodependencia e á saúde mental. Homes	780
P402.M - Persoas beneficiarias de programas de atención á drogodependencia e á saúde mental.Mulleres	600
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E04 - Xestión eficiente que contribúa á sustentabilidade do sistema sanitario.	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI02 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Promover o uso eficiente e responsable dos recursos	
Indicador	Valor Previsto
P00071 - Custe medio por receita	14
P00273 - Porcentaxe de prescrición de especialidades farmacéuticas xenéricas	42
P00276 - Prezo medio de receita de estatinas	9
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E05 - Adecuar as infraestruturas e o equipamento sanitario ás necesidades de pacientes e profesionais	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
0002 - Manter e mellorar as infraestruturas sanitarias en atención primaria	
Indicador	Valor Previsto
P00162 - Centros de saúde construídos e/ou mellorados	16
Programa: 413A PROTECCIÓN E PROMOCIÓN DA SAÚDE PÚBLICA	
Eixe: E2 - Benestar das persoas e as familias e cohesión social	
Prioridade de Actuación: PA01 - Sistema sanitario sustentable e de calidade. Fomento da saúde pública e dos hábitos de vida saudables	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E02 - Promover a atención integral adaptada ás necesidades dos e das pacientes, familiares e cuidadores/as.	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI10 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Fomentar a promoción da saúde e a prevención da enfermidade	
0002 - Xestionar os recursos asistenciais para dar resposta ás necesidades da cidadanía en tempo e forma	
0007 - Integración sanitaria da saúde mental e trastornos aditivos e desenvolvemento da coordinación sociosanitaria	
0009 - Investigación, innovación e transferencia de resultados	
Indicador	Valor Previsto
P00003 - % de nenos atendidos no programa de cribado de metabolopatías	99
P00004 - % de nenos atendidos no programa de cribado de xordeira neonatal	99
P00005 - Número de doses administradas en primovacinação	97
P00007 - Número de doses de vacinas administradas a persoas adultas	55
P00011 - Participantes no programa de cribado de cancro de colon	40
P00012 - Participantes no programa de cribado de cancro de mama	83
P00040 - Aplicacións desenvolvidas	27
P00045 - Axudas concedidas.	48
P00064 - Consultas	33.644
P00120 - Nº actividades formación Continuada	52
P00136 - Nº de proxectos financiados en atención e/ou prevención en drogodependencias, VIH e Saúde Mental	11
P00356 - Unidades de sangue	900
P00403 - Intervencións en materia de saúde mental	3.784
P00404 - Actividades realizadas	112
P00423 - Kits distribuídos no programa de inxección hixiénica e redución do dano en persoas usuarias de drogas inxectables (UDI)	130.000
P00424 - Intervencións de prevención no botellón	35

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

P00425 - Visitas á plataforma Xente con Vida	5.123.000
P00426 - Mostras procesadas polo laboratorio de Saúde Pública de Galicia	17.000
P00427 - Enquisas realizadas sobre condutas de risco	1
P00428 - Fichas metodolóxicas elaboradas para vixilancia das enfermidades crónicas	19
P00430 - Determinacións analíticas en alimentos	73.450
P00431 - Determinacións analíticas no ámbito da sanidade ambiental	51.400
P00432 - Tratamentos supervisados de tuberculose	260
P00433 - Unidades de control oficial realizadas	46.200
P00438 - Actividades de avaliación de tecnoloxías sanitarias executadas	12
P402.H - Persoas beneficiarias de programas de atención á drogodependencia e á saúde mental. Homes	13.299
P402.M - Persoas beneficiarias de programas de atención á drogodependencia e á saúde mental. Mulleres	3.212
P408.H - Persoas beneficiarias de programas de atención sociosanitaria. Homes	640
P408.M - Persoas beneficiarias de programas de atención sociosanitaria. Mulleres	630
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E04 - Xestión eficiente que contribúa á sustentabilidade do sistema sanitario.	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI02 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
Programa: 414A FORMACIÓN DE GRADUADOS E POSGRADUADOS	
Eixe: E2 - Benestar das persoas e as familias e cohesión social	
Prioridade de Actuación: PA01 - Sistema sanitario sustentable e de calidade. Fomento da saúde pública e dos hábitos de vida saudables	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E02 - Promover a atención integral adaptada ás necesidades dos e das pacientes, familiares e cuidadores/as.	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI10 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0008 - Formación e docencia.	
Indicador	
P00002 - % de Facultativos Internos Residentes participantes nas actividades formativos dos programas de apoio ao MIR	75
Programa: 561C INVESTIGACIÓN SANITARIA	
Eixe: E1 - Empregabilidade e crecemento intelixente	
Prioridade de Actuación: PA01 - Impulso da consolidación das políticas de gastos vencelladas á I+D+i. Integrar a Galicia no círculo virtuoso da innovación para o crecemento	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E01 - Potenciar a I+D+i mediante o fomento da absorción de coñecemento por parte dos profesionais e das empresas, a mobilización e atracción de capital privado para os procesos de innovación galegos, o fomento da transferencia de investigación dende os axentes de xeración, a difusión do coñecemento cara o mercado e o apoio ao descubrimento emprendedor en todos os eidos.	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI14 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0016 - Apoio da investigación no Sistema Público de Saúde de Galicia dirixida as necesidades dos e das pacientes co obxectivo de mellorar a súa atención e a transferencia dos resultados á sociedade	
Indicador	
DE021H - Investigadores/ano participando en proxectos cofinanciados. (Homes)	8
DE021M - Investigadores/ano participando en proxectos cofinanciados. (Mulleres)	7
P00348 - Actividades de investigación sanitaria executadas	11
P00349 - Patentes xestionadas	10
P00361 - Descargas realizadas	480.000
P00362 - Publicacións bibliosaúde	7.400

V. CADROS NUMÉRICOS

Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e servizos

Programas	Servizos					
	01	02	80	A1	A2	Total
411A-Dirección e servizos xerais de sanidade	7.105	2.074	42.547	2.237		53.963
412A-Atención especializada			2.250.544		24.168	2.274.713
412B-Atención primaria			1.163.662			1.163.662
413A-Protección e promoción da saúde pública	11.773	47.047	10.503	555		69.879
414A-Formación de graduados e posgraduados			49.275			49.275
561C-Investigación sanitaria			1.791	697		2.488
Total	18.879	49.122	3.518.323	3.488	24.168	3.613.980

(Miles de Euros)

Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e capítulos

Programas	Capítulos							
	I	II	IV	V	VI	VII	VIII	Total
411A-Dirección e servizos xerais de sanidade	16.984	3.312	52		33.223		392	53.963
412A-Atención especializada	1.086.608	988.307	81.209	31.669	83.466	3.195	258	2.274.713
412B-Atención primaria	432.454	28.075	696.719		6.414			1.163.662
413A-Protección e promoción da saúde pública	37.418	1.398	11.497		19.566			69.879
414A-Formación de graduados e posgraduados	48.896	1			378			49.275
561C-Investigación sanitaria	901				1.587			2.488
Total	1.623.262	1.021.093	789.477	31.669	144.634	3.195	650	3.613.980

(Miles de Euros)

DISTRIBUCIÓN ORGÁNICA

01 SECRETARÍA XERAL TECNICA	2016	2017	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	16.651	15.823	-5,0
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	1.845	1.935	4,9
Cap. IV - Transferencias correntes	44	44	0,0
Cap. VI - Investimentos reais	1.081	1.077	-0,4
Total	19.621	18.879	-3,8

(Miles de Euros)

02 D. X. DE INNOVACION E XESTION DA SAUDE PUBLICA	2016	2017	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	28.014	28.965	3,4
Cap. IV - Transferencias correntes	4.719	1.461	-69,0
Cap. VI - Investimentos reais	17.595	18.695	6,3
Total	50.329	49.122	-2,4

(Miles de Euros)

80 SERVIZO GALEGO DE SAUDE	2016	2017	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	1.551.480	1.567.566	1,0
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	923.119	1.003.849	8,7
Cap. IV - Transferencias correntes	766.019	787.964	2,9
Cap. V - Fondo de continxencia	39.090	31.669	-19,0
Cap. VI - Investimentos reais	132.923	123.429	-7,1
Cap. VII - Transferencias de capital	3.353	3.195	-4,7
Cap. VIII - Activos financeiros	650	650	0,0
Total	3.416.634	3.518.323	3,0

(Miles de Euros)

SERVIZOS	2016	2017	% Var.
01 SECRETARÍA XERAL TECNICA	19.621	18.879	-3,8
02 D. X. DE INNOVACION E XESTION DA SAUDE PUBLICA	50.329	49.122	-2,4
80 SERVIZO GALEGO DE SAUDE	3.416.634	3.518.323	3,0
A1 AXENCIA GALEGA PARA A XESTIÓN DO COÑECEMENTO EN SAÚDE	2.827	3.488	23,4
A2 AXENCIA GALEGA DE SANGUE, ÓRGANOS E TECIDOS	24.120	24.168	0,2
Total	3.513.531	3.613.980	2,9

(Miles de Euros)

Consellería, Organismos Autónomos, Entidades públicas instrumentais de consulta o asesoramento e Axencias Públicas Autonómicas

	Consellería		00.AA , EE.CC.AA. e Axencias		Trans. Internas		Consolidado	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Cap. I - Gastos de persoal	44.666	44.788	1.562.203	1.578.473	0	0	1.606.869	1.623.262
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	1.845	1.935	957.727	1.038.683	19.308	19.524	940.263	1.021.093
Cap. III - Gastos financeiros	0	0	0	0	0	0	0	0
Cap. IV - Transferencias correntes	3.107.556	3.220.737	766.027	787.972	3.102.794	3.219.232	770.790	789.477
OPERACIÓNS CORRENTES	3.154.066	3.267.460	3.285.958	3.405.128	3.122.102	3.238.757	3.317.922	3.433.831
Cap. V - Fondo de continxencia	0	0	39.090	31.669	0	0	39.090	31.669
Cap. VI - Investimentos reais	18.677	19.773	133.839	124.861	0	0	152.516	144.634
Cap. VII - Transferencias de capital	137.192	124.923	3.353	3.195	137.192	124.923	3.353	3.195
Cap. VIII - Activos financeiros	0	0	650	650	0	0	650	650
Cap. IX - Pasivos financeiros	0	0	0	0	0	0	0	0
OPERACIÓNS DE CAPITAL	155.869	144.696	176.932	160.375	137.192	124.923	195.609	180.148
Total	3.309.935	3.412.156	3.462.889	3.565.504	3.259.294	3.363.680	3.513.531	3.613.980

(Miles de Euros)

Medios Persoais

Consellería de Sanidade	2017
Altos Cargos	3
Persoal Funcionario	1.044
Subgrupo A1	663
Subgrupo A2	104
Subgrupo C1	101
Subgrupo C2	161
Agrupacións profesionais	15
Persoal Laboral	152
Grupo I	23
Grupo II	2
Grupo III	48
Grupo IV	65
Grupo V	14
TOTAL	1.199

Medios Persoais

Servizo Galego de Saúde	At. pri- maria	At. espe- cia.	Serv. Xe- rais	Formación de grad. y post- grad.	Total
Altos cargos			4		4
P. Directivo	37	119			156
P. Estatutario Facultativo	2.788	4.432			7.220
P. Estatutario Sanitario non facultativo	2.711	12.858			15.569
P. de Xestión e Servizos	2.067	6.222			8.289
P. Funcionario	543	532	175		1.250
P. laboral	2	107	21		130
P. en formación				1.472	1.472
P. de cota	530	38			568
Outro persoal		52			52
TOTAL	8.678	24.360	200	1.472	34.710

Medios Persoais

Axencia Galega para a Xestión do Coñecemento en Saúde	2017
Persoal Funcionario	9
PERSONAL FUNCIONARIO SUBGRUPO A1	5
PERSONAL FUNCIONARIO SUBGRUPO C1	2
PERSONAL FUNCIONARIO SUBGRUPO C2	2
PERSONAL LABORAL	2
PERSONAL LABORAL GRUPO IV	1
PERSONAL LABORAL GRUPO VII	1
Outro persoal	21
TOTAL	32

Medios Personais

Axencia Galega de Sangue, Órganos e Tecidos	2017
Persoal Funcionario	1
PERSOAL FUNCIONARIO SUBGRUPO C2	1
PERSOAL LABORAL	84
PERSOAL LABORAL GRUPO I	27
PERSOAL LABORAL GRUPO II	24
PERSOAL LABORAL GRUPO III	18
PERSOAL LABORAL GRUPO IV	6
PERSOAL LABORAL GRUPO V	9
Outro persoal	125
TOTAL	210

Entidades Públicas Empresariais, Consorcios, Sociedades Mercantís e Fundacións do Sector Público Autonómico

Fundacións do sector público autonómico	Explotación	Capital
Fundación Instituto Galego de Oftalmoloxía	1.273	77
Fundación Pública Urgencias Sanitarias de Galicia 061	53.368	
Instituto Galego de Medicina Xenómica	3.950	177
Sociedades mercantís públicas autonómicas	Explotación	Capital
Galaria Empresa Pública de Servizos Sanitario, S.A.	14.261	3.401
Total	72.853	3.654

(Miles de Euros)

CONSELLERÍA DE POLÍTICA SOCIAL

SECCIÓN 12

I. ESTRUCTURA ORGÁNICA E COMPETENCIAS

I.1. ESTRUCTURA ORGÁNICA

A Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia ademais de clarificar, ordenar e sistematizar a estrutura do sector público autonómico trouxo consigo a introdución de medidas en orde a súa racionalización e simplificación.

É neste marco onde se aproba a estrutura orgánica da Xunta de Galicia polo Decreto 146/2016, do 13 de novembro, (DOG nº 217 do 14/11/2016) así como a estrutura orgánica das consellerías da Xunta de Galicia a través do Decreto 129/2015, do 8 de outubro.

A actual estrutura orgánica da Consellería de Política Social foi establecida mediante o Decreto 176/2015, do 3 de decembro. De acordo co isto, a Consellería de Política Social estruturase nos seguintes órganos:

- O/a conselleiro/a.
- Secretaría Xeral Técnica.
- Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica.
- Dirección Xeral de Inclusión Social.
- Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade.
- Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado.

Así mesmo, queda adscrita a esta consellería a Axencia Galega de Servizos Sociais, creada polo Decreto 40/2014, do 20 de marzo.

A Axencia Galega de Servizos Sociais, configúrase como unha entidade pública instrumental pertencente ao tipo de axencias públicas autonómicas, dotada de personalidade xurídica propia e á que se lle encomenda a xestión de servizos públicos en materia de servizos sociais, de acordo co previsto na Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais de Galicia, e no decreto polo que se aproban os seus estatutos.

Igualmente adscrito, e mentres non se extinga de acordo co punto 3 da Disposición Adicional Segunda do devandito Decreto 40/2014, está o Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar, entidade de dereito público de carácter inter-administrativo constituída pola Xunta de Galicia e os concellos galegos asinantes do convenio de colaboración para a constitución do Consorcio (convenio de data 3 de xullo de 2006, DOG do 7 de xullo de 2006), así como aqueles outros concellos galegos incorporados de acordo co establecido no artigo 33 dos seus estatutos.

I.2. COMPETENCIAS

I.2.1. DA CONSELLERÍA

A consellería de Política Social é o órgano da Administración Xeral da Comunidade Autónoma de Galicia ao que, ademais daquelas competencias e funcións establecidas pola Lei 1/1982, do 22 de febreiro, de normas reguladoras da Xunta e da súa Presidencia, lle corresponde, de conformidade co Estatuto de autonomía e coa Constitución, propoñer e executar as directrices xerais do goberno no ámbito social.

Trátase de competencias en materia de servizos sociais, incluíndo as políticas de familia, infancia, dinamización demográfica, inclusión social, servizos comunitarios, atención ás persoas con discapacidade e ás persoas maiores, de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia e as políticas de xuventude, participación e voluntariado.

O exercicio destas funcións e competencias desenvólvese a través de:

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA

Exercerá as funcións e competencias establecidas na Lei 16/2010, do 17 de decembro de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia, en relación con todas as unidades e servizos dependentes da Consellería de Política Social, así como as que lle atribúa a normativa en vigor e as que lle sexan encomendadas por delegación da persoa titular da consellería.

En particular exercerá as competencias mencionadas na Orde do 3 de marzo de 2016 sobre delegación de competencias nos órganos de dirección e nos/nas xefes/as das xefaturas territoriais desta consellería.

A título singular pódense sinalar as seguintes:

- Coordinar, baixo a dirección da persoa titular da consellería, os programas e actuacións das diferentes direccións xerais e entes do sector público adscritos á consellería e actuar como órgano de comunicación coas demais consellerías.
- Dirixir e xestionar os servizos comúns da consellería e velar pola organización, simplificación e racionalización administrativa.
- Exercer as funcións relativas ao rexistro de entidades prestadoras de servizos sociais, o réxime de control, inspección, acreditación e sancionador, de ser o caso, así como a súa coordinación cos demais órganos e coas xefaturas territoriais en aplicación e de conformidade coa Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais de Galicia; coa Lei 39/2006, do 14 de decembro, de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia; coa Lei 3/2011, do 30 de xuño de apoio á familia e á convivencia de Galicia; as normas de accesibilidade e supresión de barreiras e demais

normas de aplicación, sen prexuízo das encomendadas aos órganos da Xunta de Galicia competentes en materia de avaliación e reforma administrativa.

- As que lle atribúa a normativa en vigor e as que lle sexan encomendadas por delegación.
- Aquelas outras desenvolvidas polos órganos que constitúen a súa estrutura e que veñen definidas no Decreto 176/2015 mencionado.

DIRECCIÓN XERAL DE FAMILIA, INFANCIA E DINAMIZACIÓN DEMOGRÁFICA

Correspóndelle á Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica o deseño, a coordinación, a avaliación e a xestión do conxunto das políticas da Consellería de Política Social en materia de familia, infancia e dinamización demográfica.

En relación coa Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia correspóndelle deseñar, promover e desenvolver políticas públicas de apoio ás familias que contribúan ao seu benestar, de xeito que se garantan a súa protección económica e social e a igualdade de oportunidades para os seus membros, ao tempo que promovan a igualdade de xénero e a solidariedade interxeracional. Correspóndelle asemade a promoción e defensa dos dereitos da infancia, así como cantas actuacións de prevención de situacións de risco ou de desamparo lles poidan afectar. Esta garantía de dereitos tamén abrangue ás e aos menores infractores, aplicándoseles a Lei orgánica 5/2000, do 12 de xaneiro, reguladora da responsabilidade penal dos menores.

Tamén ten atribuídas as competencias derivadas da Lei 4/2001, do 31 de maio, reguladora da mediación familiar co obxectivo de que se cree un marco adecuado de convivencia no seo da unidade familiar.

Neste eido corresponderanlle as seguintes funcións:

- A elaboración de propostas para a formulación de políticas da Consellería de Política Social en materia de atención ás familias e á infancia en aplicación da Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia, da Lei orgánica 5/2000, do 12 de xaneiro, reguladora da responsabilidade penal dos menores e da Lei 4/2001, do 31 de maio, reguladora da mediación familiar.
- O exercicio das políticas da Consellería de Política Social en materia de atención ás familias e a infancia en aplicación das leis citadas.
- A elaboración do anteproxecto de orzamento correspondente ao seu centro directivo, así como a súa xestión, seguimento e avaliación e a elaboración de estatísticas nas materias da súa competencia.
- A creación dos equipamentos, que asuma a administración autonómica no ámbito do apoio á familia e á infancia, e a xestión dos xa existentes.

- A elaboración de programas e o dimensionamento dos servizos que dean resposta nas áreas da súa competencia e a implantación e seguimento dos plans de calidade que os afecten.
- A xestión e coordinación do funcionamento dos órganos colexiados de asesoramento e participación en materia familia e infancia.
- A promoción e adopción das medidas que aseguren a conciliación do traballo e a vida persoal e familiar como medio para garantir un ambiente favorable para a creación e o libre desenvolvemento das familias.
- O exercicio da potestade sancionadora no ámbito das súas competencias.
- A xestión de concertos e axudas establecidas.
- A supervisión das actuacións das entidades destinadas á atención dos colectivos da súa competencia.
- A elaboración de propostas de normativa que lle afecten e calquera outra función relativa a materias da súa competencia ou que lle sexan atribuídas pola normativa vixente no ámbito das súas competencias.

DIRECCIÓN XERAL DE INCLUSIÓN SOCIAL

Correspóndelle á Dirección Xeral de Inclusión Social exercer as políticas autonómicas en materia de servizos sociais, inclusión social e inmigración, segundo o disposto na Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais de Galicia, e na Lei 10/2013, do 27 de novembro, de inclusión social de Galicia, impulsando o deseño, coordinación, avaliación e, se é o caso, a xestión das políticas da Xunta de Galicia en materia de benestar social, inclusión social, inmigración e servizos sociais comunitarios.

Tamén lle corresponde a realización de funcións de estudo das necesidades e problemáticas sociais e a coordinación, o control e xestión das prestacións sociais e económicas.

Neste eido corresponderanlle as seguintes funcións:

- A elaboración de propostas para a formulación de políticas da Consellería de Política Social en materia de inclusión social, servizos sociais e inmigración.
- A elaboración do anteproxecto de orzamento correspondente ao seu centro directivo, así como a súa xestión, seguimento e avaliación e a elaboración de estatísticas nas materias da súa competencia.
- A creación dos equipamentos, que asuma a administración autonómica no sistema dos servizos sociais, e a xestión dos xa existentes.
- A elaboración de programas e o dimensionamento dos servizos que dean resposta nas áreas da súa competencia e a implantación e seguimento dos plans de calidade que os afecten.

- A coordinación do funcionamento dos órganos colexiados de asesoramento e participación en materia de servizos sociais.
- O exercicio da potestade sancionadora no ámbito das súas competencias.
- O establecemento das liñas de colaboración para a formación e especialización dos profesionais da área de atención das persoas con necesidades sociais.
- A xestión de concertos e axudas establecidas.
- A supervisión das actuacións das entidades destinadas á atención dos colectivos da súa competencia.
- A elaboración de propostas de normativa que lle afecten e calquera outra función relativa a materias da súa competencia ou que lle sexan atribuídas pola normativa vixente no eido dos servizos sociais.

DIRECCIÓN XERAL DE MAIORES E PERSOAS CON DISCAPACIDADE

Á Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade correspóndelle dirixir, controlar, exercer e supervisar as políticas da Consellería de Política Social en materia de benestar destinadas á atención das persoas maiores, ás persoas con discapacidade e persoas dependentes en aplicación da Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais de Galicia, e da Lei 39/2006, do 14 de decembro, de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia, así coma planificar, coordinar, avaliar e xestionar as políticas da Xunta de Galicia en materia de benestar social.

En canto ás competencias, correspóndelle: dirixir, impulsar, xestionar, planificar, coordinar, controlar e supervisar o conxunto das actuacións da Consellería de Política Social en materia de benestar destinadas á atención das persoas maiores, ás persoas con discapacidade e persoas dependentes en aplicación da Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais de Galicia, e da Lei 39/2006, do 14 de decembro, de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia.

Tendo en conta a necesidade dunha aposta pola innovación en materia social, á dirección xeral tamén lle corresponden as competencias relativas á planificación das políticas da dirección xeral nas materias de innovación tecnolóxica e investigación e innovación na xestión dos programas e servizos sociais, así como a iniciativa da proposta normativa nesta materia, a coordinación das iniciativas de I+D+i no ámbito das TIC sociais e a supervisión da/s plataforma/s tecnolóxica/s que dean soporte a estas actividades dentro do sistema de servizos sociais, sen prexuízo das que lle correspondan a outros órganos.

Por último tamén está na esfera competencial desta Dirección a xestión e coordinación do funcionamento dos órganos colexiados de asesoramento e participación en materia de benestar social, nas competencias asumidas pola mesma.

DIRECCIÓN XERAL DE XUVENTUDE, PARTICIPACIÓN E VOLUNTARIADO

Á Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado corresponderanlle as seguintes funcións:

- A xestión das actuacións en materia de xuventude, así como as políticas xuvenís de carácter interdepartamental e de apoio ao desenvolvemento da actividade xuvenil.
- A planificación en materia de xuventude, especialmente a través do Plan estratéxico de xuventude de Galicia, así como a coordinación na elaboración, execución e avaliación das políticas transversais de xuventude.
- O fomento da participación da xuventude na vida social, especialmente mediante o asociacionismo xuvenil e a participación no Consello Asesor e consultivo da Xuventude de Galicia.
- A coordinación e a supervisión do funcionamento das instalacións xuvenís, tanto as propias da consellería como as dependentes doutras entidades, e a prestación da asistencia técnica necesaria para dar un servizo de calidade.
- O fomento da mobilidade xuvenil e dos intercambios xuvenís, tanto no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia como no resto do Estado e no ámbito internacional.
- A organización e o funcionamento do Instituto da Xuventude de Galicia e, no seo deste, da Escola Galega de Xuventude.
- O seguimento na xestión da Rede galega de información xuvenil e a súa promoción e desenvolvemento, en coordinación cos centros de información da Administración Xeral do Estado e das comunidades autónomas, velando pola prestación dun servizo innovador e de calidade.
- A coordinación das funcións informativas e de documentación dos servizos da Rede galega de información xuvenil e a coordinación dos servizos prestados na Rede galega de centros de xuventude. Espazo Xove.
- A xestión do rexistro autonómico das entidades xuvenís, nos termos que establece a Lei 6/2012, de xuventude de Galicia, e todas aquelas actuacións que se deriven da aplicación da citada lei.
- A dirección e xestión das actuacións en materia de voluntariado, a elaboración e o seguimento dos instrumentos de planificación, de rexistro, da xestión dos órganos colexiados e todas aquelas actuacións en aplicación da Lei galega 10/2011, do 28 de novembro, de acción voluntaria.
- A elaboración do anteproxecto de orzamento e a memoria de funcionamento correspondente ao órgano, así como a súa xestión, seguimento e avaliación.

I.2.2. DAS AXENCIAS PÚBLICAS AUTONÓMICAS

AXENCIA GALEGA DE SERVIZOS SOCIAIS

A Axencia Galega de Servizos Sociais, creada polo Decreto 40/2014, do 20 de marzo, é unha entidade pública instrumental pertencente ao tipo de axencias públicas autonómicas, de conformidade coa autorización contida no artigo 34.1 da Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais de Galicia, así como da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia, así mesmo, e de conformidade co establecido no artigo 47 e seguintes da dita Lei 16/2010, do 17 de decembro.

Para o cumprimento dos seus fins a Axencia Galega de Servizos Sociais está dotada de personalidade xurídica propia diferenciada respecto da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, patrimonio e tesouraría propios e autonomía de xestión, e facultada para exercer as potestades administrativas necesarias para o cumprimento do seus obxectivos e funcións no ámbito dos programas correspondentes ás políticas públicas da Comunidade Autónoma de Galicia nas materias propias da súa competencia, así como respecto de todas aquelas actividades e funcións que correspondan a ela mesma, agás a potestade expropiatoria.

Á Axencia Galega de Servizos Sociais, como axencia pública autonómica encoméndaselle, en réxime de descentralización funcional e xestión por obxectivos, a xestión de servizos públicos en materia de servizos sociais, de acordo co previsto na Lei 13/2008, do 3 de decembro, e no decreto polo que se aproban os seus estatutos.

A Axencia exercerá as seguintes funcións:

- Acadar un aproveitamento óptimo e a racionalización no emprego dos recursos dedicados aos servizos sociais, asegurando o maior nivel de eficacia e eficiencia na xestión e prestación deles.
- Velar pola plena efectividade do principio de responsabilidade pública na prestación dos servizos sociais.
- Xestionar equipos, prestacións económicas, programas e servizos sociais de competencia autonómica.
- Coordinar o exercicio das actuacións públicas e privadas en materia de servizos sociais, promovendo o establecemento de convenios, concertos ou calquera outra fórmula de coordinación ou cooperación que permita unha utilización óptima e racional.

Segundo o apartado 3 da disposición adicional primeira do Decreto 40/2014, do 20 de marzo, a Axencia Galega de Servizos Sociais asumiu, desde a súa posta en funcionamento, as competencias atribuídas en materia de xestión de escolas infantís á Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica (antiga Dirección Xeral de Familia e Inclusión), subrogándose en todas as relacións xurídicas, bens, dereitos e obrigas derivados do exercicio das ditas competencias.

1.2.3. DOS CONSORCIOS AUTONÓMICOS

CONSORCIO GALEGO DE SERVIZOS DE IGUALDADE E DE BENESTAR

O Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar é unha entidade de dereito público de carácter interadministrativo constituída pola Xunta de Galicia e os concellos galegos asinantes do convenio de colaboración para a constitución do Consorcio de data 3 de xullo de 2006 (DOG do 7 de xullo de 2006), así como aqueles outros concellos galegos incorporados ao Consorcio de acordo co establecido no artigo 33 dos seus Estatutos. Na actualidade está integrado por 272 concellos e 5 mancomunidades.

O Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar ten personalidade xurídica propia e diferente da dos entes consorciados, plena capacidade de obrar para o cumprimento dos seus fins, e dispón dun patrimonio propio, sendo o seu réxime económico financeiro o que establece a lexislación de réxime económico e orzamentario de Galicia, coas particularidades previstas nos estatutos do Consorcio.

1.2.4. DAS FUNDACIÓNS DO SECTOR PÚBLICO AUTONÓMICO

FUNDACIÓN PÚBLICA GALEGA PARA A TUTELA DE PERSOAS ADULTAS (FUNGA)

A Fundación Pública Galega para a Tutela de Persoas Adultas (FUNGA) é unha entidade sen ánimo de lucro, con personalidade xurídica propia, declarada de interese galego e que ten afectado o seu patrimonio á realización dos fins de interese xeral que se recollen polo miúdo no artigo 6 dos seus estatutos.

A FUNGA foi constituída no ano 1996 coa denominación de Fundación Galega para a Tutela de Adultos en cumprimento da obriga do goberno autonómico de prestar unha atención persoal, xurídica e patrimonial especializada ás persoas maiores de idade coa capacidade de obrar modificada xudicialmente ou incursas nun procedemento sobre a capacidade das persoas e das que os órganos xudiciais atribúan á Xunta de Galicia o desempeño dos diversos cargos protectores. Dende este intre a Xunta de Galicia conta, a través da FUNGA, cun ente estable, especializado e con dedicación exclusiva ao cumprimento das citadas funcións mediante o exercicio dos cargos protectores pertinentes.

Dende o seu nacemento, varias foron as adaptacións e modificacións que se levaron a cabo nos estatutos da Fundación, para aumentar as súas competencias (en concreto as vinculadas á dependencia), especializar as funcións tutelares, para adaptar estes ás distintas normativas que lle

afectaban ou para modificar o seu nome ata o actual de Fundación Pública Galega para a Tutela de Persoas Adultas.

Os fins da Fundación serán sempre de interese xeral e teñen como cometido a defensa e protección das persoas beneficiarias dos servizos prestados pola FUNGA. Na actualidade, tales fins podemos agrupalos na protección xurídica, social, persoal e patrimonial dos/as beneficiarios/as a través do exercicio da tutela e da curadoría, no caso de persoas coa capacidade de obrar modificada xudicialmente, da defensa xudicial, no caso das persoas incursoas nun procedemento sobre a capacidade das persoas ou de nomeamento da persoa ou entidade a exercer o cargo protector, e a través da administración xudicial do patrimonio nos casos nos que proceda.

Terán a condición de beneficiarias as persoas físicas que reúnan as seguintes condicións:

- Ser maiores de idade.
- Residir na comunidade autónoma galega.
- Ter a capacidade de obrar modificada xudicialmente ou estar incursoas nun proceso sobre a capacidade das persoas.
- Carecer de familia, persoa ou institución que poida desempeñar o apoio determinado no proceso sobre a capacidade da persoa ou, existindo, estas non sexan consideradas idóneas por parte da autoridade xudicial para o desempeño do citado apoio, isto é, que se atopen en situación de desamparo.

Asemade, poderán ser beneficiarias as persoas que sen estar incluídas nos apartados anteriores precisen recursos de información, orientación, apoio, intervención e asesoramento individual ou comunitario nas materias propias do ámbito da Fundación.

II. PRINCIPAIS LIÑAS DE ACCIÓN PARA O ANO 2017

II.1. DA CONSELLERÍA

SECRETARÍA XERAL TÉCNICA

A Secretaría Xeral Técnica, órgano de dirección con relación xerárquica directa co/a conselleiro/a e coordinador dos programas e actuacións das diferentes direccións xerais e entes do sector público adscritos á consellería, ten como principal liña de actuación a de facilitar a consecución dos obxectivos xerais da mesma impulsando dinámicas de colaboración e apoio a eses órganos.

Así mesmo como responsable da xestión das súas propias unidades administrativas ten como obxectivo a mellora permanente das súas actuacións, avaliando e planificando en calquera caso respostas ás novas necesidades que se produzan.

Neste contexto, os principais liñas de acción son:

- Desenvolver un sistema de coordinación operativo e institucional estable, suxeito aos principios de austeridade e eficacia, favorecendo a consecución dunha maior eficiencia na coordinación interadministrativa así como no deseño dos procedementos. Trátase de facilitar unha mellor realización dos obxectivos das distintas unidades administrativas da consellería para así conseguir optimizar as accións que se levan a cabo ao servizo do administrado.
- Coordinar a xestión dos distintos servizos e órganos adscritos á consellería, racionalizando e mellorando os procedementos administrativos tanto de xestión propiamente ditos como tamén en materia de réxime interno e persoal.
- Mellorar a coordinación e impulso da contratación administrativa de toda a consellería.
- Xestionar o mantemento das dependencias da consellería, así como dar resposta ás necesidades xeradas pola posta en funcionamento de novos espazos, tanto centrais coma periféricos.
- Introducción da perspectiva de xénero en todas as actividades da consellería.
- Racionalización e mellora na tramitación das disposicións normativas da consellería, con especial incidencia nos procedementos de xestión de subvencións.
- Adoptar políticas de racionalización do gasto.
- Impulsar e coordinar a elaboración do anteproxecto de orzamento da consellería.
- Coordinación das taxas e prezos públicos dos distintos servizos da consellería.
- Planificación, desenvolvemento de execución, e coordinación coas xefaturas territoriais e co resto dos servizos da consellería, dos investimentos en materia de obras e subministracións, así como da contratación centralizada da consellería en materia de servizos e subministracións susceptibles da mesma.

- En execución do Plan Impulsa Lugo, aprobado polo Consello da Xunta, para contribuír ao equilibrio e solidariedade necesarias naqueles territorios mais desfavorecidos, continúaase coa a execución da obra de construción dun edificio para fogar-residencia do Concello de Paradela.
- Desenvolvemento das aplicacións estatísticas.
- Modificación e ampliación da normativa para a acreditación de centros e servizos para persoas maiores e/ou con discapacidade, en consonancia aos estándares de calidade establecidos no marco do Consello Territorial previsto na Lei 39/2006 para autonomía persoal e atención á dependencia.
- Aqueles outros derivados da xestión dos recursos humanos e materiais, a contratación, e outros correspondentes aos servizos comúns desta consellería.
- Colaboración na execución de fondos FEDER.

DIRECCIÓN XERAL DE FAMILIA, INFANCIA E DINAMIZACIÓN DEMOGRÁFICA

No exercicio das competencias que ten encomendadas trata de acadar os seguintes obxectivos e liñas básicas de acción:

- Coordinar o desenvolvemento dunha acción transversal de goberno para a dinamización e revitalización demográfica que aborde os distintos desafíos dun modo transversal e interdisciplinar
- Dispoñer de recursos de atención á infancia accesibles, sustentables e de calidade en todo o territorio da nosa comunidade.
- Ofrecer a todos os nenos e nenas galegos/as unha educación e coidado de calidade na súa primeira infancia como factor clave para o seu desenvolvemento integral.
- Proporcionar oportunidades e recursos que garanten a igualdade entre mulleres e homes e posibiliten a conciliación corresponsable entre a vida persoal, familiar e laboral e un ambiente favorable para a creación e o libre desenvolvemento das familias.
- Avanzar na corresponsabilidade da Administración Pública e das empresas no desenvolvemento da ampliación e consolidación de medidas de conciliación.
- Promover o establecemento de servizos e recursos complementarios de apoio ao para o coidado dos nenos e nenas.
- Desenvolver normativamente a Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia e adaptar a normativa autonómica ás leis estatais de modificación do sistema de protección á infancia e á adolescencia.
- Diseñar, promover e desenvolver políticas públicas de apoio ás familias que contribúan ao seu benestar, de xeito que se garantan a súa protección económica e social e a igual-

dade de oportunidades para os seus membros, ao tempo que promovan a igualdade de xénero e a solidariedade interxeracional.

- Potenciar a formación de axentes de políticas de convivencia e política familiar, de xeito que se cree un marco adecuado de convivencia no seo da unidade familiar.
- Potenciar os medios, axudas e servizos que atendan a familias en situación de risco social ou de especial debilidade.
- Promover a adopción de medidas normativas no ámbito laboral, fiscal e de seguridade social que contemplan as diversas circunstancias familiares.
- Coordinar as distintas actuacións na atención á infancia de todas as áreas administrativas implicadas, garantindo a plena operatividade do principio de transversalidade e promovendo a inclusión da perspectiva da infancia e de xénero no deseño e execución de políticas públicas.
- Apoiar e fomentar a colaboración de todos os sectores e, en particular, das corporacións locais e do terceiro sector, na garantía dos dereitos dos nenos e nenas.
- Sensibilizar e concienciar a sociedade galega acerca da responsabilidade compartida no respecto e promoción dos dereitos dos nenos e nenas, no fomento do bo trato á infancia e na loita contra as situacións de risco e desprotección.
- Acadar a coordinación efectiva de todas as administracións públicas e entidades da sociedade civil na prestación de servizos e atención ás necesidades da infancia.
- Potenciar as actuacións tanto de tipo preventivo como e de intervención integral ante situacións de desprotección, de xeito que se acade a efectiva atención e protección dos nenos, nenas e adolescentes no seo das súas propias familias e no seu contorno comunitario.
- Promover a inclusión social das e dos menores infractores mediante o desenvolvemento de programas de intervención integral.
- Promover a inserción social e laboral dos mozos e mozas infractores ou que, sendo menores de idade, se beneficiaron de medidas de protección, evitando a consolidación da situación de dependencia dos servizos sociais.
- Responsabilizar os/as menores que cometeran delitos ou faltas a través da aplicación de medidas educativas e socializadoras que se poidan desenvolver tanto no seu contorno natural como nun centro axeitado ao réxime acordado en sede xudicial.

A partir destas liñas xenéricas as actividades que se van realizar son as seguintes:

- Realización de cursos de formación, seminarios, xornadas sobre temas de competencia da dirección xeral.
- Mantemento do rexistro de Mediadores Familiares de Galicia e desenvolvemento dos programas de mediación familiar, especialmente a través dos Gabinetes de Orientación Familiar.

- Elaboración de disposicións normativas das distintas liñas de axuda dentro do marco competencial da comunidade autónoma galega.
- Apoio económico ás familias nas que se produce o nacemento ou adopción dun neno ou dunha nena durante o seu primeiro ano de vida, mediante a Tarxeta Benvida.
- Constitución e posta en marcha do Observatorio Galego de Dinamización Demográfica.
- Constitución de posta en marcha do Observatorio Galego da Infancia e da Adolescencia
- Participación en foros nacionais e internacionais co obxectivo de situar a cuestión demográfica na axenda política nacional e europea.
- Creación de recursos de atención á infancia e desenvolvemento de programas de mellora da súa calidade.
- Investimento na mellora das infraestruturas e do equipamento das escolas infantís 0-3 e dos puntos de atención á infancia (PAI).
- Apoio ás escolas infantís 0-3 de titularidade das entidades privadas de iniciativa social para garantir ás familias unha oferta de prazas suficiente.
- Apoio ás familias para o acceso ás escolas infantís 0-3 de titularidade privada con prazas concertadas.
- Apoio ás familias para o acceso ás escolas infantís 0-3 non sostidas con fondos públicos a través do programa Bono Concilia.
- Atención das necesidades de conciliación, así como a contribución á revitalización demográfica e cohesión territorial a través de concesión de axudas para a posta en marcha das Casas Niño.
- Atención das necesidades puntuais de conciliación a través de axudas económicas ás familias para a atención personalizada a domicilio de nenos/as menores de tres anos a través do programa Bono Coidado.
- Apoio ás familias e atención das necesidades de conciliación a través das axudas económicas para a creación de escolas infantís 0-3 en polígonos industriais e parques empresariais.
- A execución e coordinación de programas de apoio ás familias en situación de risco, así como aos e ás menores en situación de desprotección.
- Fomento e xestión do acollemento familiar de menores en situación de risco ou desamparo.
- A planificación, xestión e coordinación da rede de centros residenciais e de atención de día para menores en situación de risco ou desamparo e o desenvolvemento de programas de calidade naqueles.
- A xestión do procedemento adoptivo na Comunidade Autónoma de Galicia
- A execución de programas de inclusión socio-laboral dirixidos a menores ou mozos/as en risco de exclusión social.
- Exercicio das accións civís ou penais que resulten procedentes en defensa dos dereitos da infancia e da adolescencia.

- Implantar programas e actuacións que, coordinadas coas doutros departamentos e administracións, favorezan a diminución da delincuencia xuvenil en Galicia.
- Execución e coordinación das medidas xudiciais previstas na Lei orgánica 5/2000, do 12 de xaneiro, reguladora da responsabilidade penal dos menores a través de centros e programas de intervención individual.

DIRECCIÓN XERAL DE INCLUSIÓN SOCIAL

As principais liñas de acción a desenvolver pola esta dirección xeral son:

- Manter a cobertura e capacidade de resposta da rede de servizos sociais comunitarios prestada polas corporacións locais de maneira concertada coa administración Autonómica, de acordo coa distribución de funcións e competencias establecida para o Sistema Galego de Servizos Sociais na Lei 13/2008 de servizos sociais de Galicia, así como a accesibilidade universal en todo o territorio galego ás prestacións básicas dos servizos sociais.
- Coordinar os servizos sociais de titularidade pública cos que prestan as entidades de iniciativa social apoiadas con fondos públicos nas áreas de atención social comunitaria e inclusión e en favor da poboación inmigrante, coa finalidade de atender de forma coordinada e global ás novas e emerxentes necesidades sociais derivadas da crise económica, para o máximo rendemento dos recursos dispoñibles e a prestación duns servizos de calidade que eviten os desequilibrios territoriais e estimulen a cultura de participación da sociedade e das propias persoas afectadas como elemento esencial na provisión dos servizos sociais.
- Garantir a través da RISGA recursos económicos de subsistencia ás persoas tecnicamente valoradas en situación ou risco de exclusión social de conformidade co establecido na Lei 10/2013, do 27 de novembro, de inclusión social de Galicia.
- Atender as necesidades básicas das persoas en situación de pobreza, vulnerabilidade ou exclusión social.
- Posibilitar, a través do desenvolvemento de proxectos personalizados de inclusión sociolaboral, o apoio sociofamiliar e unha saída laboral ás persoas que estean en risco ou situación de exclusión social, con independencia de que sexan ou non perceptoras da RISGA.
- Coordinar os distintos departamentos da administración autonómica para garantir a abordaxe integral dos procesos de exclusión.

Particularmente as actuacións que se van desenvolver son as seguintes:

- Apoio económico e técnico á rede básica de servizos sociais comunitarios das corporacións locais para que podan exercer as súas competencias e cumprir coas súas obrigas segundo a normativa vixente.

- Apoio económico para mantemento dunha rede de iniciativa social de centros de inclusión e emerxencia social (albergues, comedores, centros de día, centros de acollida e inclusión, etc).
- Apoio á promoción de actividades de servizos sociais comunitarios e de inclusión social xestionados por entidades de iniciativa social e outras administracións de carácter local.
- Potenciación dos programas de dinamización e participación das persoas maiores a través da rede de centros sociocomunitarios e das asociacións.
- Potenciar e mellorar a coordinación coas corporacións locais nos ámbitos de competencia desta dirección xeral.
- Mantemento no territorio dos equipos de inclusión sociolaboral para mellorar o acceso aos recursos de inclusión e garantir unha actuación coordinada ante as situacións de vulnerabilidade.
- Mellora das ferramentas técnicas, dos sistemas de información e dos programas destinados a profesionais e persoas usuarias dos servizos sociais.
- Atención das solicitudes de incorporación á Renda de Inclusión Social de Galicia (RISGA), así como das de Axudas de Inclusión Social (AIS).
- Desenvolvemento normativo da Lei 10/2013, de inclusión social de Galicia.
- Fomento das intervencións preventivas e inclusivas con grupos sociais con alto risco de exclusión social e en situación de pobreza severa (sen teito, barrios degradados, poboación afectada por exclusión territorial, etc) a través de entidades especializadas do terceiro sector de acción social.
- Consolidación e ampliación do programa Reconduce co fin de evitar desafiuzamentos da vivenda habitual.
- Implementación de actuacións integrais previstas na Estratexia de Inclusión Social de Galicia e na Estratexia de Inclusión Social da Poboación Xitana en Galicia para o período 2014-2020, destacando o perfeccionamento das liñas de acción e medidas comprendidas na Nova Axenda Social de Galicia.

DIRECCIÓN XERAL DE MAIORES E PERSOAS CON DISCAPACIDADE

- Dentro do ámbito de atención á dependencia

Especial relevancia, no contexto actual, adquiren neste orzamento as políticas de atención ás persoas en situación de dependencia consolidando a atención ás persoas en situación de dependencia con grao recoñecido, tendo en conta a incorporación no ano 2015 do grao I que segue a implicar novos esforzos na procura dunha atención integral para este grao con especial importancia no despregue dos servizos de promoción da autonomía persoal.

A este fin, establécense os seguintes obxectivos:

- Evolución dos medios materiais e técnicos precisos para a xestión dos procedementos establecidos, especialmente desenvolvendo escenarios de tramitación electrónica e interoperabilidade con outros sistemas, así como a consolidación da Historia Social Única Electrónica.
- Desenvolvemento das políticas de prevención e detección precoz da dependencia e de promoción da autonomía persoal, con particular incidencia nas persoas recoñecidas en grao I.
- Elaboración de políticas sociais que redunden na mellora dos sistemas de protección social para persoas con dependencia.
- Fomento e impulso das accións de atención a persoas dependentes e de apoio ás persoas cuidadoras contemplando medidas de mantemento no seu contorno a través da carteira de servizos dispoñibles e do fomento da aplicación das novas tecnoloxías para a atención das persoas dependentes, co obxectivo da procura dunha mellora na súa calidade de vida.
- Planificación de recursos para atención á dependencia e promoción da autonomía, fomentando actuacións de innovación tecnolóxica e investigación e innovación na xestión dos programas e servizos sociais.
- Coordinación, racionalización e optimización dos recursos existentes .
- Xestión dos recursos derivados do mantemento dos servizos de atención residencial e de atención diúrna públicas e en forma de concertos.
- Apoio material e técnico aos centros de persoas maiores e persoas con discapacidade así como coordinación dos equipamentos necesarios.
- Dedicar un esforzo especial ás persoas maiores e persoas con discapacidade máis vulnerables, as persoas máis dependentes.
- Impulsar o desenvolvemento da actuación 5.1.1.1 destinada á “Mellora dos servizos e infraestruturas que faciliten a permanencia no fogar das persoas en situación de dependencia”, contempladas nos plans de competitividade para o impulso económico das provincias de Ourense e Lugo (Plans Impulsa Lugo e Impulsa Ourense) e a dotación de prazas polo Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar para a atención diúrna de persoas en situación de dependencia e o desenvolvemento polo Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar de programas a centros de día orientados á diversificación dos seus servizos.

As actuacións a desenvolver para facer efectivas as anteriores coberturas son as seguintes:

- Evolución dos medios tecnolóxicos e telemáticos actuais para a mellora da xestión administrativa, procurando unha resposta áxil na tramitación administrativa e na resposta ao cidadán.
- Mellora e evolución das aplicacións informáticas para a xestión do procedemento de recoñecemento da situación de dependencia.

- Consolidación da mellora na coordinación coa administración local a través de medios técnicos.
  - Potenciar unha atención integral determinando os servizos máis adecuados á situación da persoa en situación de dependencia dentro do catálogo da nova carteira de servizos de atención á dependencia. Con especial relevancia se potenciará o desenvolvemento dun Plan Integral de Atención a Menores de tres anos en situación de dependencia, así como o desenvolvemento dos servizos adecuados para a atención do grao I.
  - Potenciar os servizos destinados a apoiar a permanencia das persoas en situación de dependencia no seu fogar a través de recursos de proximidade en desenvolvemento dos plans de competitividade para o impulso económico das provincias de Ourense e Lugo, implementando actuacións de innovación tecnolóxica e investigación e innovación na xestión dos programas e servizos sociais (Plans Impulsa Lugo e Impulsa Ourense).
  - Consolidación dos recursos dedicados a libranzas da dependencia, potenciando en particular as dedicadas ao asistente persoal e á prestación vinculada ao servizo.
  - Programa de formación a cuidadores habituais non profesionais de persoas en situación de dependencia, desenvolvendo accións de formación básicas así coma especializadas.
  - Programas de formación a profesionais do ámbito de actuación da Lei 39/2006, para autonomía persoal e atención á dependencia.
  - Optimización dos equipamentos dende os que, na actualidade, se prestan servizos a fin de permitir a posta en marcha de novas modalidades de servizos de atención a persoas dependentes.
  - Consolidación da nova carteira de servizos sociais de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas con dependencia en Galicia.
  - Carteira de servizos específicos para persoas dependentes con Alzheimer.
  - Carteira de servizos específicos por tipoloxías de discapacidade: física, parálise cerebral, dano cerebral adquirido, discapacidade intelectual, trastorno do espectro autista e enfermidade mental.
- Dentro do ámbito da prevención da dependencia e promoción da autonomía persoal:
- Os servizos de promoción de autonomía persoal teñen por finalidade desenvolver e manter a capacidade persoal de control, afrontar e tomar decisións a cerca de como vivir de acordo coas normas e preferencias propias, e facilitar a execución das actividades da vida diaria.

Establécense os seguintes obxectivos:

- Desenvolvemento da estratexia en materia de prevención e detección precoz da dependencia en Galicia, procurando un salto cualitativo nas actuais políticas dende sistemas asistenciais, terapéuticos e de rehabilitación cara a prevención e detección

precoz da dependencia en Galicia, buscando novas sinerxías a través da coordinación e cooperación e fomentando a creación de novos programas, servizos e actuacións neste eido.

- Desenvolvemento da Estratexia galega sobre discapacidade 2015-2020, a través do seu Plan de acción 2016-2017.
- Desenvolvemento da Estratexia galega de envellecemento activo dende a innovación 2016-2020
- Consolidación dos programas e servizos que teñan acreditada a súa eficacia como instrumentos de integración social, de promoción da autonomía persoal e de mellora da calidade de vida dos colectivos integrados polas persoas maiores e persoas con discapacidade.
- Fortalecemento dos servizos e programas que posibiliten e favorezan a permanencia tanto da persoa maior como da persoa con discapacidade no contorno familiar e social, onde desenvolve a súa vida, con especial atención aos que viven en áreas rurais diseminadas e as persoas maiores ou con discapacidade que viven soas, e que faciliten, a través dos medios de apoio axeitados, a promoción da súa autonomía persoal.
- Impulsar o desenvolvemento de políticas que favorezan a vida independente para as persoas con discapacidade como garantía de igualdade efectiva e integración social implementando actuacións de innovación tecnolóxica e investigación e innovación na xestión dos programas e servizos sociais .
- Promover a coordinación cos demais departamentos da Xunta de Galicia e con outras institucións públicas e privadas que teñan competencias ou desenvolvan actuacións nos ámbitos e atención ás persoas maiores e ás persoas con discapacidade, especialmente no relativo ao desenvolvemento da estratexia en materia de prevención e detección precoz da dependencia en Galicia, horizonte 2020.
- Impulsar o desenvolvemento das actuacións destinadas respectivamente á “Mellora dos servizos e infraestruturas que faciliten a permanencia no fogar das persoas maiores en situación de dependencia” e á “Potenciación e mellora dos servizos de Autonomía Persoal”, contempladas nos plans de competitividade para o impulso económico das provincias de Ourense e Lugo (Plans Impulsa Lugo e Impulsa Ourense).
- Desenvolvemento dos servizos de prevención e promoción da autonomía persoal, da carteira de servizos sociais da atención ás persoas dependentes en Galicia, e fomentando a colaboración e a implicación das entidades locais como axentes implicados na promoción das políticas de envellecemento activo.

Actuacións a desenvolver coa finalidade de facer efectivos os anteditos obxectivos:

- Impulsar o desenvolvemento de políticas de envellecemento activo como forma de prevención de situacións de dependencia, xerando espazos nos que os maiores

poidan desenvolver as súas capacidades e favorezan a súa socialización, e procurando a implicación das entidades locais neste obxectivo.

- Potenciar a aplicación das novas tecnoloxías nos servizos destinados a apoiar a permanencia dos colectivos máis vulnerables no seu fogar, en desenvolvemento dos plans de competitividade para o impulso económico das provincias de Ourense e Lugo (Plans Impulsa Lugo e Impulsa Ourense).
- Ampliar na comunidade autónoma os servizos vinculados a aplicación das novas tecnoloxías que favorezan a permanencia dos colectivos máis vulnerables no fogar.
- Favorecer a adquisición e o intercambio de axudas técnicas e produtos de apoio.
- Mantemento dos programas de acollemento e potenciación do servizo de estancias temporais.
- Promover os servizos de atención as persoas maiores e ás persoas con discapacidade, e promover a difusión dos distintos programas e servizos de carácter público destinados a eles.
- Promover liñas de acción no ámbito da accesibilidade universal concibidas como aspecto integrador e facilitador da calidade de vida de todas as persoas que integran a sociedade no seu conxunto, e non como concepto cuxos efectos transformadores, se dirixen a un sector concreto da poboación.
- Desenvolvemento de estudos, protocolos e demais instrumentos de favorezan a actuación coordinada dos diversos axentes que interveñan nun mesmo ámbito de atención ás persoas maiores e ás persoas con discapacidade.
- Promover o desenvolvemento de programas de atención específicos destinados aos distintos colectivos de persoas con discapacidade en función da tipoloxía desta, a través das distintas federacións en que se agrupan, apoiando o tecido asociativo e federativo destinado á atención das persoas con discapacidade.
- Promover o desenvolvemento de programas de atención específicos destinados ás persoas maiores que viven soas, tanto dirixidos a que poidan permanecer residindo no seu fogar de forma segura e independente así como o desenvolvemento de programas de acompañamento.
- Fomentar o envellecemento activo das persoas maiores a través da promoción e desenvolvemento de programas, tanto propios como en colaboración coas entidades locais así como tamén coas universidades e outras entidades.
- Mellorar a eficacia na atención aos colectivos indicados a través da modernización e mellora dos procedementos administrativos existentes.
- Impulsar a consolidación e extensión da Rede galega de atención temperá, así como o desenvolvemento das medidas contempladas na Axenda de atención temperá de Galicia 2015-2017.
- Mellorar a formación do persoal das entidades do terceiro sector en materia de accesibilidade universal.

- Mellorar a inserción socio laboral das persoas con discapacidade a través de programas de formación e asesoramento, cunha base de actuación individualizada para cada participante.
- Mellorar o acceso aos servizos de promoción da autonomía persoal que permita as persoas con discapacidade asumir este tipo de servizos a través do establecemento dun sistema de axudas que lles facilite acceder dun xeito máis rápido e polo tanto acadar así un maior éxito da intervención.

Partindo dos obxectivos anteditos, as grandes liñas de acción para o exercicio orzamentario 2017 son as seguintes:

- Mellorar a eficiencia do gasto público, focalizando como indicadores as persoas destinatarias das políticas sociais e aproveitando de xeito coordinado as actuacións das diferentes administracións públicas e as entidades privadas.
- Incremento da utilización das tecnoloxías da información e comunicación (Tics) para mellora da eficacia e eficiencia na atención aos usuarios.
- Potenciar a rede de recursos de proximidade e de promoción da autonomía persoal para abordar a atención das persoas recoñecidas en grao I trala efectividade do dereito recoñecido a partir de xullo do ano 2015.
- Consolidación das accións de atención a persoas con dependencia e de apoio aos seus cuidadores contemplando medidas de mantemento no seu contorno así como aloxamentos alternativos.
- Garantir a accesibilidade das persoas con discapacidade aos contornos, espazos, bens, produtos e servizos en igualdade de condicións co resto da Rede galega de atención temperá.
- Mellorar a calidade e capacidade de atención dos servizos e recursos da Rede galega de atención temperá.

DIRECCIÓN XERAL DE XUVENTUDE, PARTICIPACIÓN E VOLUNTARIADO

As liñas de acción a seguir pola Dirección Xeral de Xuventude , Participación e Voluntariado para o ano 2017 son as seguintes:

- Elaborar unha nova estratexia de planificación interdepartamental para os vindeiros catro anos, logo da expiración da vixencia do Plan estratéxico de xuventude de Galicia 2014-2016.
- Posta en marcha das previsións establecidas no novo marco legislativo derivado da entrada en vigor da primeira Lei de xuventude de Galicia e do Decreto 57/2014, do 8

de maio polo que se aproba o Regulamento do Consello Asesor e Consultivo de Xuventude de Galicia, coa posta en funcionamento do órgano.

- Tramitación e posterior publicación da demais normativa de desenvolvemento da Lei de xuventude.
- Acadar unha maior visualización e coordinación das políticas en materia de xuventude de todos os departamentos da Xunta de Galicia a través do Comité Galego de Políticas de Xuventude.
- Apoiar os programas de mobilidade para reforzar a empregabilidade e as competencias profesionais dos/as mozos/as non ocupados/as e non integrados/as nos sistemas de educación ou formación, contribuíndo á mellora da súa formación mediante a adquisición de experiencia profesional para a súa incorporación ao mercado de traballo, ao tempo que se apoia a adquisición de competencias en idiomas estranxeiros.
- Impulsar programas de educación non formal que faciliten a adquisición de destrezas e aptitudes altamente valoradas polos empregadores, que nesta medida favorezan o acceso da mocidade ao emprego.
- Poñer en marcha outras experiencias de participación en programas para a adquisición de habilidades e coñecementos que axuden a completar o desenvolvemento persoal e futura formación profesional dos mozos e mozas galegos, implementando un novo programa de prácticas laborais en empresas ou entidades.
- Apoiar as accións de mobilidade xuvenil e intercambios con outras comunidades autónomas e con outros países.
- Fomentar no conxunto da xuventude a mentalidade emprendedora, o seu espírito de protagonismo e liderado, o desenvolvemento das súas capacidades creativas, a innovación e as expresións culturais e artísticas, entre outros.
- Implantar medidas que faciliten o acceso ao emprego por parte da mocidade galega.
- Facilitar a obtención do permiso de condución por parte dos mozos e mozas galegos, como medida favorecedora da mobilidade e do emprego.
- Traballar no recoñecemento oficial e validación das competencias derivadas da participación en programas de educación non formal.
- Facerlle chegar á sociedade unha imaxe máis realista do voluntariado galego poñendo de relevo a importancia do traballo dos voluntarios/as na sensibilización cívica.
- Implementación da normativa de desenvolvemento da Lei 10/2011, do 28 de novembro, de acción voluntaria de Galicia.
- Posta en marcha das previsións establecidas no marco legislativo derivado da entrada en vigor da Lei 10/2011, do 28 de novembro, de acción voluntaria de Galicia, coa regulación do Decreto do Observatorio Galego de Acción Voluntaria, a planificación e a formación.
- Desenvolvemento, fortalecemento e optimización de diferentes liñas de acción voluntaria, ambiental, social, de seguridade viaria, tecnolóxica e cultural, en coordinación cos departamentos da Xunta que teñan atribuídas as competencias nas distintas materias.

- Dinamización da Estratexia de Acción Voluntaria 2015-2018.
- Fomentar a mobilidade internacional entre a xuventude galega en programas de voluntariado xuvenil.
- Impulso ás medidas de apoio e vertebración do movemento de acción voluntaria en Galicia e no estranxeiro.
- Continuar co fomento e apoio aos proxectos de voluntariado xuvenil que poñan en marcha as distintas entidades.
- Colaborar coas entidades de acción voluntaria na realización da súa actividade voluntaria en xeral, así como colaborar con elas na posta en marcha do Plan anual de Formación do voluntariado.
- Incidir na certificación das experiencias voluntarias das persoas voluntarias e no seu valor como documento acreditativo de educación non formal.
- Incidir na incorporación de homes aos programas de acción voluntaria nos diferentes tramos de idade.
- Impulsar o empoderamento das entidades de acción voluntaria e proporcionarlles recursos para poder gozar de maior autonomía na súa xestión.

II.2. DAS AXENCIAS PÚBLICAS AUTONÓMICAS

AXENCIA GALEGA DE SERVIZOS SOCIAIS

O Decreto 40/2014, do 20 de marzo, polo que se crea a Axencia Galega de Servizos Sociais e se aproban os seus estatutos, establece no apartado 3 da Disposición Adicional primeira que “ A Axencia Galega de Servizos Sociais asumirá dende a súa posta en funcionamento as competencias atribuídas en materia de xestión de escolas infantís á Dirección Xeral de Familia e Inclusión (actual Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica). A nova entidade subrogase en todas as relacións xurídicas, bens, dereitos e obrigas derivados do exercicio das ditas competencias”

Por outra banda, a Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica, no exercicio das competencias que ten encomendadas trata de acadar os seguintes obxectivos e liñas básicas de acción en materia de escolas infantís:

- Mellorar os servizos educativos e de apoio á infancia, asumindo o carácter da etapa infantil como unha etapa educativa vital, garantindo unha adecuada distribución territorial, que permita o equilibrio entre o rural e o urbano na prestación de servizos, e un alto nivel de calidade mediante o desenvolvemento de actuacións que incidan na mellora pedagóxica de educación infantil 0-3, e impulsar políticas que promovan a corresponsabilidade na vida laboral e familiar.

- Promover o establecemento de servizos complementarios de apoio ao coidado dos nenos e nenas.

Tendo en conta o exposto e a partir destas liñas xenéricas, as actividades a realizar pola Axencia Galega de Servizos Sociais, se circunscriben ao mantemento e xestión dos centros de educación infantil 0-3 de titularidade autonómica.

II.3. DOS CONSORCIOS AUTONÓMICOS

CONSORCIO GALEGO DE SERVIZOS DE IGUALDADE E BENESTAR

No terreo dos maiores, o principal ámbito de actuación do consorcio segue a ser o crecemento e o mantemento da Rede Pública de Centros de Atención ás Persoas Maiores. Neste sentido os centros de día do consorcio veñen definidos como centros xerontolóxicos de alcance social e terapéutico e de apoio ás familias, que prestan atención diúrna ás persoas maiores con dependencia ou en grave risco de padecela, promovendo a súa autonomía persoal, a actividade relacional e a permanencia no entorno habitual.

Xunto cos centros, o programa de comida a domicilio Xantar na Casa facilita o benestar e a atención social a persoas maiores, dependentes ou en risco de exclusión, facilitando e garantindo unha alimentación equilibrada e de calidade adaptada ás súas necesidades.

Por outra banda, o consorcio participa da xestión da Rede Galega de Escolas Infantís, un proxecto educativo de calidade para nenos de entre tres meses e tres anos que ten por obxecto, dende a tolerancia e o respecto, permitir a conciliación da vida laboral e persoal da cidadanía galega.

Outro dos ámbitos de actuación dentro do consorcio é a loita contra a pobreza e a exclusión social a través do II Plan Galego de Inclusión Social. Nesta actuación traballan 18 equipos nas diferentes oficinas de inclusión repartidas polo territorio e outro equipo máis no Módulo Xove do Centro Penitenciario de Teixeira, todos eles baixo a coordinación de persoal dos servizos centrais do Consorcio en Santiago.

A atención á xuventude ten tamén cabida no consorcio, a través da xestión dos Centros Quérote + nos que se está a desenvolver o programa de asesoramento e de carácter informativo aos mozos e mozas posto en marcha pola Dirección Xeral de Xuventude.

Por último, o consorcio xestiona tamén o Centro de Emerxencia para Mulleres Víctimas de Violencia de Xénero na cidade de Vigo, que, integrado na Rede Galega de Acollemento dependente da Secretaría Xeral de Igualdade, ofrece acollemento de urxencia e atención psicolóxica, xurídica e social ás mulleres e ás persoas menores ao seu cargo, estando prevista así mesmo a

actuación de acondicionamento do edificio destinado a Centro de Recuperación Integral para mulleres vítimas da violencia de xénero no Concello de Santiago de Compostela.

Por último, cómpre engadir que a consellería de Política Social e a FEGAMP formularon o pasado 11 de maio de 2016 un Acordo marco para garantir a viabilidade económica dos servizos que se prestan no ámbito local a través do consorcio, acordando un novo modelo de cofinanciación cos concellos para as escolas infantís e os centros de día.

II.4. DAS FUNDACIÓNS DO SECTOR PÚBLICO AUTONÓMICO

FUNDACIÓN GALEGA PARA A TUTELA DE PERSOAS ADULTAS (FUNGA)

O número de beneficiarios/as dos servizos prestados pola Fundación non deixaron de medrar dende a súa creación no ano 1.996, sendo a previsión actual que tal tendencia se manteña nos vindeiros anos. A base fundamental de tal previsión é o progresivo envellecemento da poboación galega así como o incremento nos últimos tempos do número de persoas diagnosticadas con trastornos mentais. Todo isto subliñado polo desarraigo familiar existente na nosa sociedade en relación con estes sectores da poboación, motivado en moitos casos polas dificultades que lles entraña ás familias a atención das persoas con este tipo de padecementos.

A través do seguinte cadro expónse de forma gráfica tal evolución nos últimos anos:

FUNCIÓNS TUTELARES	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
TUTELAS	735	833	926	1016	1114	1198	1358	1516	1678
CURADORÍAS	62	84	105	122	140	177	204	232	259
DEFENSAS XUDICIAIS	241	245	275	323	400	485	588	588	631
ADM. BENS	6	4	6	7	11	11	17	28	37
PRETUTELAS	125	125	129	134	141	144	155	157	164
FALECIDOS	76	88	84	90	92	110	112	138	151
BAIXAS	35	27	43	75	68	87	116	116	113
TOTAL	1280	1406	1568	1767	1966	2212	2550	2775	3033
INCREMENTO TOTAL	172	126	162	199	199	246	338	225	258

Tal e como se expón, a FUNGA prevé que a tendencia de incremento anual do número de persoas beneficiarias dos servizos da Fundación se siga incrementando, cando menos a curto

ou medio prazo, polos motivos aos que se facía referencia. Tal tendencia recomenda continuar traballando na liña seguida ata agora e consistente na especialización e enfoque das actuacións da FUNGA ao cumprimento das responsabilidades derivadas do exercicio dos apoios derivados dos procedementos de modificación da capacidade de obrar. Tal liña de actuación, herdada da modificación estatutaria levada a cabo no ano 2011, posibilita unha adaptación da estrutura e recursos da FUNGA á súa realidade diaria do traballo, logrando deste xeito un funcionamento máis eficiente e, consecuentemente, a prestación dun servizo máis adaptado ás necesidades e esixencias que esta Fundación recibe no cumprimento dos seus fins.

A partir da liña de acción marcada para o ano 2016 e co fin de acadar unha mellora continua do servizo prestado, a FUNGA propónse para o próximo ano 2017 acadar os seguintes obxectivos:

- Atención ao benestar social a través da promoción da cohesión social, benestar e calidade de vida das persoas beneficiarias.
  - Tal mellora pretende instrumentarse mediante a execución de medidas nos distintos eidos de protección desempeñados pola Fundación:
- Promover o incremento da atención persoal mediante o aumento do número de visitas.
- Aumentar a cobertura xurídica en aras a acadar a súa protección xurídica integral.
- Revisar as prestacións das que son beneficiarios os pupilos co fin de acadarlles as máis beneficiosas tanto dende o punto de vista económico como asistencial, así como solicitarlles a valoración de dependencia nos casos nos que proceda.
- Acadar un funcionamento da FUNGA máis áxil e eficaz que permita actuar coa maior celeridade posible ante os problemas e necesidades dos/as beneficiarios/as.
- Lograr a maior eficiencia na administración do patrimonio dos pupilos.
- Convenios de Colaboración con entidades co fin promover a realización, sexa directa ou indirectamente, de programas que faciliten o desenvolvemento social das persoas tuteladas.
- Impulsar a igualdade de oportunidades, a inclusión social e a mellora dos servizos sociais mediante:
  - A participación en actividades de formación, información e asesoramento que dean a coñecer a labor e o funcionamento da FUNGA, impartindo e participando en charlas, conferencias e xornadas informativas que versen sobre a temática competencia da FUNGA, achegando aos asistentes información referida tanto á actividade principal da Fundación e do seu funcionamento como aos procedementos de modificación da capacidade de obrar e do exercicio dos cargos protectores.
- Promover o labor de asesoramento nesta materia a todas aquelas persoas interesadas na mesma.

III. ORZAMENTO DE GASTOS POR PROGRAMA

III.1. PROGRAMAS DE GASTO

III.1.1. PROGRAMA 311A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE PROMOCIÓN SOCIAL:

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

O programa 311A desagrégase nun conxunto de actuacións tendentes a facilitar a operatividade da estrutura administrativa da área de benestar da consellería.

Tratase de por os medios para que a estrutura administrativa vinculada a área de benestar acadade os seus obxectivos coa maior eficiencia e funcionalidade.

Este programa actúa como soporte económico das actuacións que permiten ás distintas unidades administrativas e centros vinculados á área de benestar da consellería desenvolver as súas competencias e xestión,

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

En tanto que programa facilitador das actuacións dunha organización administrativa dirixida a acadar o benestar dos distintos colectivos demandantes de servizos sociais pódese afirmar a súa vocación de universalidade.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A situación de partida ven determinada por unha banda, polo grande número e a diversa variedade de tipoloxía de centros dependentes da consellería (área de Benestar) e, por outro lado, pola antigüidade dos mesmos, o que obriga a unha constante intervención acometendo reparacións de diverso tipo e, ás veces, de elevados custos que ademais son case sempre imprevisibles e ao mesmo tempo inaprazables.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

A situación de partida ven determinada pola priorización de políticas de gasto encamiñadas a potenciar os sectores fundamentais para a recuperación da actividade económica, nun contexto marcado pola contención do gasto corrente sen descoidar os servizos públicos esenciais, nomeadamente a atención á dependencia, así como a inevitable atención ás demandas dun grande número de unidades administrativas e centros de benestar que obrigan a unha constante intervención.

O marco de actuación deste programa pasa polo establecemento dun sistema de coordinación interna e interadministrativa estable de acordo aos principios inspiradores da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración Xeral e do sector público autonómico de Galicia e o Decreto 129/2015, do 8 de outubro, polo que se fixa a estrutura orgánica das consellerías da Xunta de Galicia.

ANALISE DAFO

1. Como fortalezas destacan a existencia de procedementos e metodoloxías de traballo consolidadas así como contar con persoal cualificado e con experiencia na xestión.
2. Hai que tentar que as limitacións orzamentarias non impliquen insuficiencia de recursos para atender a unha demanda crecente, así como contar coa complexidade na tramitación dalgún dos procedementos a desenvolver.
3. Como oportunidade a aproveitar está o rigor na asignación dos recursos orzamentarios no desenvolvemento das distintas políticas de gasto conxugado cun crecente grao de concienciación social sobre a necesidade e a utilidade dunha adecuada asignación e bo uso dos recursos dispoñibles.
4. Cómpre ter presente a ameaza que supón a dificultade de trasladar con axilidade a recuperación económica á asignación dos recursos.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Con este programa preténdese atender á problemática concreta das distintas unidades administrativas e centros dependentes da consellería intentando dar solución inmediata e áxil ás situacións que unha organización destas características esixe no marco dunha estratexia de facilitarlle ao administrado, en tanto que destinatario último das políticas de benestar, unha resposta adecuada ás súas demandas.

Así mesmo, entre as actuacións a desenvolver neste programa estarían as relacionadas con:

- Facilitar a xestión das distintas unidades administrativas tanto a nivel central como periférico.
- A elaboración e difusión multimedia de compilacións normativas, estudos monográficos e calquera tipo de actuación de interese para a cidadanía que illustren de xeito claro e preciso as liñas de traballo da consellería.
- A definición de programas de información e comunicación en materia de benestar na liña de establecer un sistema de información dos servizos e prestacións e uns procedementos administrativos comprensibles e sinxelos.
- A potenciación na difusión e comunicación das liñas das políticas de benestar da consellería.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorios, o medio ambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Secretaría Xeral Técnica

III.1.2. PROGRAMA 312A - PROTECCIÓN E INSERCIÓN SOCIAL:

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Con este programa trátase de cubrir necesidades básicas de persoas con carencia de recursos económicos en risco de exclusión social e prestar atención ás persoas e familias en situación de especial dificultade.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

As actuacións que se realizan a través deste programa van destinadas a persoas con carencia de medios económicos e en situación de risco ou exclusión social, mediante prestacións de inclusión social, así como mediante o apoio ás entidades de iniciativa social, coa finalidade de atender de forma coordinada e global ás necesidades, mellorar o rendemento dos recursos dispoñibles, procurar a calidade na prestación dos servizos, evitar os desequilibrios territoriais e estimular a cultura de participación da sociedade e das propias persoas afectadas como elemento esencial na provisión dos servizos sociais.

Hai que ter en conta que no ano 2015 a porcentaxe de mulleres respecto do total de beneficiarias de RISGA é dun 60,48 %, e que o perfil xeral das persoas beneficiarias, obtido dos informes estatísticos de RISGA, é dunha muller de entre 35 e 54 anos, solteira ou separada con cargas familiares, por tanto con esta prestación estase a atender maioritariamente a persoas e familias en risco de exclusión social que na súa meirande parte é poboación feminina.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Pártese da existencia dunha situación persistente de crise económica que eleva a porcentaxe da poboación galega con carencia de recursos económicos e en risco ou situación de exclusión social. Todo isto plasmouse nun incremento sostido nos últimos anos no número total de solicitudes de RISGA e AIS presentadas, que no ano 2015 ascenderon a 11.087.

Por outra parte, a atención destas persoas con carencia de medios económicos suficientes e problemas de integración social fai preciso o apoio ás entidades de iniciativa social que prestan unha cobertura de última barreira de contención dos problemas de necesidade económica e marxinalidade.

O número total de persoas beneficiarias da RISGA no ano 2015 foi de 13.968, tendo en conta que na RISGA se contempla unha persoa perceptora por unidade de convivencia; iso significa que o impacto que se acadou foi un apoio en case 14.000 fogares, aos cales hai que sumar as persoas que recibiron axuda indirectamente a través das entidades de iniciativa social.

En canto ás Axudas de Inclusión Social (AIS) concedéronse en 2015 un total de 2.727.

Finalmente no ano 2015 recibiron unha axuda extraordinaria 40.168 persoas beneficiarias de Pensións non contributivas, Fondo de Asistencia Social e Subsidio de Garantía de Ingresos Mínimos.

Análise DAFO:

1. Como fortalezas destacan a existencia dun marco legal coa configuración das prestacións como dereito subxectivo, a existencia dunha metodoloxía consolidada, contar con persoal altamente cualificado e con experiencia na xestión das axudas e prestacións.

2. Hai que prever unha dotación orzamentaria suficiente que permita atender a demanda e cumprir os prazos de resolución legalmente establecidos.
3. Como oportunidades está o rigor na asignación dos recursos económicos con respecto á norma, o grao de concienciación social e mediática acadado na cidadanía sobre a necesidade, a utilidade e o bo uso dos recursos, e a constatación obxectiva de que o custo económico en caso da non intervención social compensatoria fronte ás situacións de exclusión é exponencialmente maior.
4. Cómpre ter presente a ameaza que supón o crecemento das desigualdades e a concentración espacial da pobreza, especialmente en zonas urbanas desfavorecidas e en zonas rurais

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais de Galicia.
- Lei 10/2013, do 27 de novembro, de inclusión social de Galicia.
- Lei 9/2007, do 13 de xuño, de subvencións de Galicia.
- Decreto 11/2009, do 8 de xaneiro, polo que se aproba o Regulamento da Lei 9/2007, do 13 de xuño, de subvencións de Galicia.
- Estratexia de Inclusión Social de Galicia 2014-2020.
- Estratexia de Inclusión Social da Poboación Xitana en Galicia 2014-2020.
- Decreto 61/2016, do 11 de febreiro, polo que se define a Carteira de servizos sociais de inclusión.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

As distintas actuacións do programa están destinadas a consolidar a acción protectora das persoas con carencia de recursos económicos e en situación de risco e exclusión social; para iso continuarase facendo fronte ás altas no listado de persoas perceptoras de RISGA e ás solicitudes de Axudas de Inclusión Social e se manterá a Axuda extraordinaria ás persoas beneficiarias de Pensións non contributivas, Fondo de Asistencia Social e Subsidio de Garantía de Ingresos Mínimos. Tamén se dará cobertura ás demandas das persoas que acoden ás entidades de iniciativa social para a satisfacción das súas necesidades máis básicas e daquelas que son usuarias das entidades que prestan apoio aos grupos sociais máis desfavorecidos ou en risco de marxinalidade.

Trátase de que as persoas máis marxinas teñan unha oportunidade de supervivencia e de acceso aos servizos sociais. Polo tanto, as axudas e prestacións contempladas neste programa actúan como un elemento de cohesión social. Así mesmo, como efecto colateral, pódese indicar que toda prestación outorgada a este segmento de poboación redunda nun efecto reactivador da circulación monetaria e, en consecuencia, da actividade económica.

A aplicación da Lei 10/2013, do 27 de novembro, de inclusión social de Galicia permitiu seguir avanzando na procura do equilibrio de dous aspectos básicos: o acceso a ingresos mínimos en situacións de grave pobreza e exclusión e o dereito a un acompañamento a apoio profesional e financeiro para a adquisición de novas capacidades e cualificacións.

A asignación dos recursos realízase de maneira taxada, medida, avaliada e fiscalizada polos órganos competentes.

A consecución das anteditas finalidades levarase a cabo mediante as seguintes accións:

- Tramitación, resolución e pagamento das AIS.
- Tramitación, resolución e pagamento da RISGA.
- Elaboración e pagamento da nómina de FAS.
- Tramitación e pagamento da axuda extraordinaria ás persoas beneficiarias de Pensións non contributivas, do Fondo de Asistencia Social e do Subsidio de Garantía de Ingresos Mínimos.
- Convocatoria e xestión dunha orde de axudas destinada a entidades de iniciativa social para programas de servizos sociais (funcionamento da rede de centros de inclusión: comedores sociais, albergues, casas de acollida, e programas específicos de atención).
- Convocatoria e xestión dunha orde de axudas destinada a corporacións locais para a posta en marcha de programas de axudas económicas a familias con menores a cargo para a compensación dos seus gastos farmacéuticos.
- Convenio de colaboración coa Federación Galega de Banco Alimentos.
- Colaboración coa Fundación Monte do Gozo para o desenvolvemento do programa educativo terapéutico “Proxecto Home” de atención, rehabilitación e reinserción social de persoas adictas.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorios, o medio ambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	

Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	
--	--

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

A nivel xeral, o perfil das persoas usuarias dos servizos sociais comunitarios corresponde a un 60 % son mulleres e un 40 % homes .

Respecto da RISGA o perfil maioritario das 13.968 persoas beneficiarias en 2015, obtido dos informes estatísticos, é dunha muller de entre 35 e 54 anos, solteira ou separada con cargas familiares.

En canto ás AIS concedidas no ano 2015, en tomo ao 64,39 % das persoas perceptoras foron mulleres.

A porcentaxe de mulleres do total de persoas que recibiron a Axuda Social Extraordinaria de Pensións non contributivas, Fondo de Asistencia Social e Subsidio de Garantía de Ingresos Mínimos é dun 68 %.

O seguimento do programa faise a través dos seguintes indicadores, todos eles desagregados por sexo: número de persoas beneficiarias da RISGA, número de persoas beneficiarias de AIS, número de persoas beneficiarias de FAS, número de persoas beneficiarias da Axuda extraordinaria .

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	X
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	

Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social.	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA O SEU ORZAMENTO E AS PERSOAS OU ENTIDADES ÁS QUE ESTÁN DIRIXIDAS.

As actuacións previstas neste programa de gasto van dirixidas a todas as persoas e grupos sociais en risco de exclusión; non obstante os datos de xestión indican que benefician maioritariamente a mulleres.

Dado o maior perfil de risco que presentan as mulleres, a Lei 10/2013, do 27 de novembro, de inclusión social de Galicia, prevé unha acción positiva de xénero para o acceso á RISGA e as AIS establecendo que, en condicións de igualdade de cumprimento dos requisitos, darase preferencia a unha das mulleres integrantes da unidade de convivencia. Tamén está previsto un tratamento específico das situacións de violencia de xénero axilizando a tramitación dos expedientes para estes supostos.

PREVISIÓN DE RESULTADOS RESPECTO DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES E DA REDUCIÓN DA FENDA DE XÉNERO EXISTENTE.

No exercicio 2017 espérase acadar cifras de atención similares ou incluso superiores e que a distribución por sexo se siga mantendo nas mesmas porcentaxes.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Inclusión Social

III.1.3. PROGRAMA 312B - PROGRAMAS DE PRESTACIÓNS ÁS FAMILIAS E Á INFANCIA:

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Con este programa trátase por unha banda de abordar a dinámica de declive demográfico de Galicia e por outra de atender as necesidades das familias nas súas distintas modalidades e de garantir o seu benestar e libre desenvolvemento, así como a súa protección integral, na orde xurídica, económica e social, como unidade e de cada un dos seus membros, e especialmente dos nenos, nenas e adolescentes en situación de desprotección e/ou penalmente responsables.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Aínda que as actuacións para a dinamización demográfica teñen diversos públicos obxectivo, dende a poboación xeral a axentes sociais e económicos do territorio, a poboación destinataria final do programa son tanto as familias en xeral como en actuacións máis específicas as persoas menores de idade en situación de desprotección e as súas familias e as persoas maiores de catorce anos e menores de dezaoto anos ás que se lles esixe responsabilidade pola comisión de feitos tipificados como delitos no Código Penal ou nas leis penais especiais.

O colectivo ao que se dirixe son as familias e a infancia en xeral, as persoas menores de idade en situación de desprotección e as súas familias, así como as persoas maiores de catorce anos e menores de dezaoto anos aos que se lles esixe responsabilidade pola comisión de feitos tipificados como delitos no Código Penal ou nas leis penais especiais.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Galicia é a terceira comunidade española con maior porcentaxe de poboación envellecida. O índice sintético de fecundidade en Galicia é o segundo máis baixo de España, con 1,1 nacementos por cada mil mulleres en idade fértil, fronte á media estatal de 1,3 (datos 2014) e os 1,55 da Unión Europea (dato 2013). Así mesmo, as persoas de entre 14 e 30 anos supoñen o 15,24 % da poboación total de Galicia fronte ao 15,55 % no conxunto do Estado e os 19,3 % de Europa.

Pola súa banda, as familias galegas demandan cada vez máis medidas e recursos de calidade que permitan compatibilizar as responsabilidades laborais coas tarefas de atención e coidado necesarias para o sostemento da vida no ámbito privado.

As dúas premisas anteriores e a experiencia comparada no contexto da Unión Europea permite concluír que unha política de conciliación axeitada é esencial para que as persoas poidan manter o equilibrio nas diferentes dimensións da vida e para mellorar o seu benestar, saúde e

capacidade de traballo, repercutindo na participación no mercado laboral ou nas taxas de fertilidade.

Para atender estes desafíos é preciso que as familias dispoñan de recursos asequibles e de calidade para a atención infantil 0-3; considérase necesario ademais apoiar os maiores gastos que supón a crianza durante os primeiros anos de vida, obxectivo ao que responden as medidas recollidas neste programa de gasto.

A situación actual incide no aumento das crises familiares e a demanda dos programas de orientación e mediación familiar mantense alta confirmando a tendencia dos últimos anos.

Igualmente mantense a demanda na solicitude de expedición de títulos de familia numerosa. Máis de 20.000 familias numerosas gozan dos beneficios que lles outorgan os máis de 62.000 carnés familiares expedidos.

Así mesmo, existe ao redor dun 4 % de familias con menores de 3 anos con rendas inferiores ao límite establecido pola Agencia Estatal de Administración Tributaria para facer a declaración da renda. Neste sentido, o tramo autonómico do Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas, contempla unha dedución de 360 € para o primeiro fillo ou filla e de 1.200 € para o segundo fillo ou filla e de 2.400 para o terceiro e sucesivos, para aquelas unidades familiares que en tributación conxunta ou individual non superen os 22.000 € anuais. O programa de prestación económica por fillos e fillas menores de tres anos para familias non obrigadas a presentar a declaración da renda, que se segue a manter dende o ano 2002, tivo no ano 2015 máis de 3.000 beneficiarios. Co incremento da axuda ao segundo fillo e seguintes, aínda manténdose o número de beneficiarios, a dotación económica debe ser superior.

Por outra banda, en Galicia existen ao redor de 1.500 menores tutelados pola Administración por terse apreciado que se atopaban en situación de desamparo, así como outros tantos menores beneficiarios de programas de prevención ou apoio por atoparse en situación de risco. Por outra banda, no primeiro semestre do 2016 un total de 36 nenos españois ou estranxeiros foron integrados en familias galegas a través da adopción.

Nos últimos anos constátase un aumento de novos casos abertos, pasando de 377 no ano 2013 a 621 no 2014 e 943 no 2015.

Esta mesma tendencia alcista á alza reflíctese nas tutelas constituídas, das 110 do 2010 ás 180 no 2014. Non obstante, os datos do primeiro semestre de 2015 mostran unha diminución con 58 tutelas constituídas neste período.

Para atender esta poboación empréganse programas e recursos que abranguen todas as vertentes da intervención, desde a detección do problema (a través da liña de axuda á infancia ou o Rexistro Unificado de Maltrato Infantil) ata a busca de familia alternativa para os nenos e nenas que non poden permanecer na súa de orixe, ben sexa de forma permanente (a través da adopción) ou provisoria (acollemento temporal), pasando por toda unha serie de programas que

tratan de satisfacer o conxunto das necesidades dos menores, desde o punto de vista material, educativo, sanitario, psicolóxico, de integración laboral, etc.

Merece especial mención o esforzo da Xunta de Galicia na preparación dos menores dos sistemas de protección e reforma para a vida independente e na súa formación para acadar unha adecuada inserción social e laboral. A tal fin desenvólvese o Programa Mentor de inserción socio laboral de mozos e mozas en risco social, dirixido a aqueles mozos e mozas entre 16 e 21 anos, que estean ou estivesen baixo tutela ou garda da Administración pública, suxeitos a medidas xudiciais ou que sexan usuarios doutros programas de atención.

Actualmente executáronse en Galicia 284 medidas ditadas polos xulgados de menores. O número de menores afectados é de 271.

O número de medidas en execución no ano 2015 foi de 306 en internamento e 884 en medio aberto, o que fai un total de 1.190.

Para a execución das medidas de internamento, a Comunidade Autónoma de Galicia conta con 3 centros en réxime pechado, semiaberto ou aberto, cun total de 102 prazas e un centro de internamento terapéutico que conta con 23 prazas en réxime pechado, semiaberto ou aberto.

Para a execución das medidas distintas ao internamento (denominadas de medio aberto) cóntase con cinco equipamentos situados en cada capital de provincia e na cidade de Vigo.

Ao mesmo tempo, desenvólvese o programa de “Organización do Traballo Remunerado e a Formación Ocupacional dos Menores Internos en Centros” destinado a facilitar a súa inserción laboral e incorporación ao mercado de traballo mediante a realización de prácticas laborais, cursos de formación profesional ocupacional, programas que melloren a súa competencia e capacidade laboral ou mediante a contratación laboral en actividades, basicamente de xardinería, panadería e mantemento, desenvolvidas no propio centro.

Análise DAFO:

I. Fortalezas:

- A dinamización demográfica é un eixo transversal do Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020.
- A Administración autonómica estase a dotar de ferramentas, como o Observatorio Galego de Dinamización Demográfica, para a integración da perspectiva demográfica en todas as actuacións da súa competencia
- Participación da comunidade autónoma en redes europeas e nacionais de territorios afectados polo cambio demográfico.
- Galicia supera a ratio de cobertura do 33 % da poboación infantil menor de tres anos aconsellada pola Unión Europea en canto a prazas en escolas infantís.

- Sistema estruturado e sólido, homoxéneo e equiparable ao das outras CCAA.
  - Experiencia e profesionalidade do persoal que forma parte dos equipos de valoración e intervención, orientación e mediación familiar, centros e equipamentos.
  - Responsabilidade e implicación das entidades colaboradoras.
2. Debilidades:
- Precariedade dos instrumentos de xestión e tratamento de datos.
  - Insuficiencia dos programas e servizos de intervención coas familias, especialmente no ámbito preventivo.
  - Existencia de áreas de competencia non definida entre servizos sociais, educación e sanidade, para a intervención e tratamento de problemas da infancia e de saúde mental.
3. Oportunidades:
- Existencia de canles de diálogo abertas para dar a coñecer as nosas peculiaridades demográficas e situar esta cuestión na axenda política nacional e europea.
  - Posibilidade de seguir actualizando o marco normativo a través das normas de desenvolvemento da Lei 3/2011 e da súa adaptación ás leis estatais de modificación do sistema de protección á infancia e á adolescencia.
  - Gran número de proxectos e iniciativas presentadas, preparadas para poñer en marcha no momento en que haxa capacidade orzamentaria.
  - Posibilidade de poñer en marcha protocolos de actuación común e coordinación con outras administracións (tanto local como autonómica).
  - Gran demanda dos usuarios e boa aceptación dos programas.
  - Posibilidade de por en marcha novos servizos de atención á infancia.
  - Descenso do número de menores con medidas xudiciais en termos absolutos, que de consolidarse permitiría mellorar a calidade da intervención.
4. Ameazas:
- Falta de visibilidade, coñecemento e percepción axeitada da realidade demográfica polos diferentes axentes sociais e económicos e pola sociedade en xeral.
  - Dinámica poboacional diferente entre as provincias occidentais e orientais que dificulta nestas últimas o acceso en condicións de igualdade aos servizos.
  - Falta de implicación do tecido empresarial no deseño e desenvolvemento de políticas de conciliación eficaces.
  - Insuficiencia do traballo preventivo realizado polos servizos sociais de base.
  - Escaseza de recursos específicos para a atención de menores con problemas de comportamento e saúde mental.
  - Posible modificación do sistema competencial en materia de servizos sociais.
  - Demanda de atención a necesidades que deberían ser abordadas desde outros ámbitos, dun xeito transversal, onde se implicarían a todos os sectores: educativo, sanitario, empresarial.

- Incremento do número de medidas xudiciais de internamento terapéutico, para as que o recurso existente queda escaso.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Lei orgánica 5/2000, do 12 de xaneiro, reguladora da responsabilidade penal dos menores (BOE núm. 11, do 13 de xaneiro).
- Lei orgánica 8/2015, do 22 de xullo, de modificación do sistema de protección á infancia e á adolescencia (BOE núm. 175, do 23 de xullo).
- Lei 26/2015, do 28 de xullo, de modificación do sistema de protección á infancia e á adolescencia (BOE núm. 180, do 29 de xullo).
- Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia (DOG núm. 134, do 13 de xullo).
- Lei 13/2008 do 3 de decembro de servizos sociais de Galicia (DOG núm. 245, do 18 de decembro).
- Lei 2/2006, do 14 de xuño, de dereito civil de Galicia (DOG núm. 124, do 29 de xuño).
- Lei 4/2001, do 31 de maio, reguladora da mediación familiar (DOG núm. 117, do 18 de xuño).
- Real decreto 1774/2004, do 30 de xullo, polo que se aproba o Regulamento da Lei orgánica 5/2000, do 12 de xaneiro, reguladora da responsabilidade penal dos menores (BOE núm. 209, do 30 de agosto).
- Decreto 329/2005, do 28 de xullo, polo que se regulan os centros de menores e os centros de atención á infancia (DOG núm. 156, do 16 de agosto).
- Decreto 159/2003, do 31 de xaneiro, polo que se regula a figura do mediador familiar, o Rexistro dos Mediadores familiares de Galicia e o recoñecemento da mediación gratuíta (DOG núm. 34, do 18 de febreiro).
- Decreto 42/2000, do 7 de xaneiro, polo que se refunde a normativa reguladora vixente en materia de familia, infancia e adolescencia (DOG núm. 45, do 6 de marzo).
- Decreto 104/2016, do 18 de xullo, polo que se crea e regula o Observatorio Galego de Dinamización Demográfica.
- Lei 40/2003, do 18 de novembro, de protección ás familias numerosas (BOE núm. 277, do 19 de novembro).
- Real decreto 1621/2005, do 30 de decembro, polo que se aproba o regulamento da Lei 40/2003, do 18 de novembro, de protección ás familias numerosas (BOE núm. 15, do 18 de xaneiro de 2006).
- Plan para a Dinamización Demográfica de Galicia 2013-2016, horizonte 2020.
- Plan Galego de Política Familiar 2016-2010.
- Estratexia de Apoio para as Familias Numerosas de Galicia 2013-2016, horizonte 2020.
- Estratexia Galega para a Infancia e a Adolescencia 2016-2020 .

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Con este programa preténdese conseguir os obxectivos seguintes:

- Promover a mellora das condicións de vida das familias galegas mediante axudas económicas.
- Crear un ambiente social favorable no que non entren en conflito as responsabilidades parentais de coidado co acceso e permanencia no mercado de traballo
- Formar as familias dotándoas de habilidades parentais e das necesarias para enfrontarse ás súas necesidades.
- Informar, asesorar e orientar ás familias para evitar ou saír de procesos de conflictividade familiar. Preservar a relación entre as e os menores e as súas familias en situación de crise.
- Consolidar, axustándoa ás necesidades reais, unha rede de centros e prazas públicas de atención á infancia, que sirva como axente dinamizador e potenciador do asentamento demográfico.
- Satisfacer as necesidades materiais, psicolóxicas, educativas, afectivas e doutra índole dos menores en situación de desamparo.
- Promover a mellora das condicións familiares que permitan a permanencia do neno/a na súa familia de orixe ou a súa reintegración no prazo máis curto posible.
- Buscar, formar e apoiar a familias substitutas, que de xeito temporal ou permanente ofrezan un fogar aos nenos/as que non poden reintegrarse ás súas familias.
- Consolidar, axustándoa ás necesidades reais, unha rede de centros residenciais tanto públicos como concertados, para aqueles menores para os que non sexa posible ou conveniente a integración nunha familia, e mellorar a calidade na intervención levada a cabo neles.
- Preparar para a vida independente e acadar a integración social e laboral dos adolescentes e mozos/as que estean próximos a acadar a maioría de idade e non conten con apoios familiares.
- Promover a mellora das competencias e habilidades do menor que permitan a súa integración na sociedade no prazo máis curto posible.
- Prever e evitar a reincidencia dos menores con medidas xudiciais en execución.
- Dar resposta de calidade ás necesidades derivadas da intervención con menores sometidos ao cumprimento de medidas xudiciais.
- Preparar para a vida independente aos adolescentes, mozas e mozos que non conten con apoios familiares.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorios, o medio ambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Dado que o programa se dirixe á poboación xeral, a potencial poboación beneficiaria é a totalidade das persoas que se atopan en Galicia, polo tanto, a fendas de xénero son as identificadas con carácter xeral para a poboación de Galicia. Para abordalas convenientemente o programa prevé actuacións especificamente orientadas a promover a igualdade e previr a violencia de xénero que se relacionan no apartado específico desta memoria e ademais incorpora transversalmente a perspectiva de xénero.

E, por último, a maioría das estatísticas e datos cuantitativos manexados e obtidos no proceso de desenvolvemento deste programa están desagregas por sexo.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
--	---

Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	X
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	X
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	X
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	X
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social.	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	X
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA O SEU ORZAMENTO E AS PERSOAS OU ENTIDADES ÁS QUE ESTÁN DIRIXIDAS.

- GOF virtual. Servizo que se pon en marcha para ofrecer apoio e asesoramento ás familias galegas e a calquera persoa, poderá e dará información sobre a igualdade, os dereitos e recursos e servizos que prestan atención ás mulleres en situación de violencia de xénero, podendo realizar unha derivación axeitada á demanda aos servizos especializados máis adecuados a cada caso.
  - Indicadores:
    - N° de mulleres atendidas.
    - N° de homes atendidos.
  - Persoas as que vai dirixida: toda a sociedade.
- Adecuación e racionalización de horarios e prazas nas escolas infantís 0-3.

- Indicadores:
  - N° de escolas que abren no mes de agosto.
  - N° de escolas que cambian o seu horario pola demanda de atención noutra franxa horaria.
  - N° de escolas que ofertan prazas ás persoas non residentes no concello no que está situado o equipamento.
  - Persoas as que vai dirixida: toda a sociedade.
- Reforzo das accións que se veñen a realizar en relación á temática da igualdade como contido transversal nos centros que dependen da Subdirección Xeral de Familia e Menores, a través da remisión de todo tipo de documentación que facilite e mellore o traballo que xa se ven realizando.
  - Indicadores:
    - N° de iniciativas.
    - Persoas as que vai dirixida: toda a sociedade.
- Prioridade e bonificación ás familias monoparentais nas escolas infantís 0-3.
  - Indicadores:
    - N° de familias monoparentais beneficiadas.
    - Persoas as que vai dirixida: toda a sociedade.
- Reserva do 5 % das prazas de escolas infantís dependentes da Xunta para casos urxentes (fillos/as de mulleres que se atopen en casas de acollida e/ou sexan vítimas de violencia de xénero).
  - Indicadores:
    - N° de menores beneficiados.
    - Persoas as que vai dirixida: toda a sociedade.
- Educación en igualdade e corresponsabilidade e fomento de roles non sexistas en ámbitos de convivencia (centros de menores).
  - Indicadores:
    - N° menores beneficiados.
    - Persoas as que vai dirixida: nenos, nenas e adolescentes usuarios de centros de menores.
- Impartición de módulos de igualdade e perspectiva de xénero nas actividades de orientación e inserción socio laboral.
  - Indicadores:
    - N° menores beneficiados.

- Persoas as que vai dirixida: mozos e mozas usuarios do programa de inserción socio laboral de menores.
- Desenvolvemento de cursos e talleres específicos sobre educación sexual, promoción da saúde e educación en valores destinados a menores responsables de cometer delitos relacionados coa violencia de xénero ou agresións sexuais.
  - Indicadores:
    - N° de actividades realizadas.
    - N° de menores que realizaron actividades.
    - Reincidencia na mesma tipoloxía delituosa.
    - Persoas as que vai dirixida: toda a sociedade.
- Uso da igualdade entre mulleres e homes como criterio de valoración nos procesos de contratación de servizos públicos.
  - Indicadores:
    - % dos procedementos de contratación nos que se incorporou o criterio de igualdade.
    - Persoas as que vai dirixida: toda a sociedade.
- Estatísticas con perspectiva de xénero.
  - Indicadores:
    - Estatísticas publicadas.
    - Persoas as que vai dirixida: toda a sociedade.
- Integrar a perspectiva de xénero no desenvolvemento normativo.
  - Indicadores:
    - % de proxectos normativos nos que se emprega a linguaxe non sexista.
    - Persoas as que vai dirixida: toda a sociedade.

PREVISIÓN DE RESULTADOS RESPECTO DA IGUALDADE ENTRE MULLE-RES E HOMES E DA REDUCIÓN DA BRECHA DE XÉNERO EXISTENTE.

Todas as actuacións dirixidas a atención das necesidades de conciliación das familias favorecen a igualdade entre mulleres e homes, dado que son as mulleres as que maioritariamente se veñen facendo cargo das responsabilidades de atención e coidado dos fillos e fillas.

Por outra banda, actuacións concretas como a posta en marcha de casas niño no rural poñen en valor cualificacións maiormente posuídas polas mulleres, o que favorece o seu acceso ao mercado laboral.

En 2016 superouse en recursos de atención á infancia a ratio de cobertura do 33 % recomendada pola Unión Europea. Así mesmo logrouse no ter lista de espera para o acceso a estes recursos.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica

Axencia Galega de Servizos Sociais

III.1.4. PROGRAMA 312C - SERVIZOS SOCIAIS RELATIVOS ÁS MIGRACIÓNS:

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

A través deste programa desenvólvense accións encamiñadas á procura da inclusión social e á inserción laboral das persoas inmigrantes na sociedade galega traballando fundamentalmente nos ámbitos social, laboral e educativo.

Para acadar a plena inclusión social é preciso desenvolver unha acollida de carácter integral: cobertura das súas necesidades básicas, impartición de cursos de idiomas, accións informativas e de asesoramento legal de carácter xeral e especializado en materia de estranxeiría, e accións encamiñadas á integración das persoas inmigrantes no mercado de traballo, en especial daquelas persoas en situación de especial vulnerabilidade.

Outra das esixencias que se demanda na sociedade multicultural actual é a promoción dunha imaxe positiva da inmigración, que favoreza a sensibilización da sociedade galega e fomenta actitudes positivas respecto ao colectivo estranxeiro asentado na comunidade autónoma galega.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

A poboación de Galicia no ano 2015 (datos publicados en xaneiro de 2016) é de 2.732.347 persoas, das cales 90.641 son persoas estranxeiras, que representa o 3,32 % da poboación.

Do total de persoas estranxeiras, 53.426 son persoas ás que se lles aplica o réxime xeral e 37.215 pertencen a UE.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Polo que atinxe á política en materia de inmigración, a situación actual presenta unha serie de debilidades como é a dispersión xeográfica deste colectivo (42 concellos de Galicia contan cunha porcentaxe de poboación inmigrante extracomunitaria superior ao 2 % do seu padrón municipal e estes concellos non son na súa maior parte limítrofes). Na mesma liña, a diversidade da orixe das persoas inmigrantes: existen 20 países de orixe que aportan máis de 1.000 inmigrantes á sociedade galega, esixe unha atención adaptada as necesidades e particularidade das persoas, moi diferentes, segundo a súa procedencia.

Ademais, hai que engadir a falla de coñecemento das linguas de acollida e as dificultades na validación dos estudos realizados no país de orixe.

Así mesmo, os efectos da crise deixáronse notar de forma notable neste colectivo, sendo necesario un reaxuste entre a demanda empresarial de man de obra e a cualificación da poboación inmigrante.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

No referente á inmigración as normas que se teñen que ter en conta son as seguintes:

- Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereito e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social.
- Real decreto 557/2011, do 20 de abril, polo que se aproba o Regulamento da Lei orgánica 4/2000, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social, tras a súa reforma pola Lei orgánica 2/2009.
- Estratexia de Inclusión Social de Galicia 2014-2020.
- Estratexia de Inclusión Social da Poboación Xitana en Galicia 2014-2020.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

No ámbito da inmigración o obxectivo é avanzar na inclusión da poboación inmigrante entendendo que a mellor maneira de acadala é a través do emprego, pero que non hai que descoidar outros aspectos importantes como a eliminación das barreiras idiomáticas, o coñecemento da sociedade de acollida e a xestión da diversidade sociocultural poñendo o acento na convivencia.

Preténdese atender as necesidades destas persoas con independencia dos seus países de orixe e da localidade na que residan.

As principais actuacións que se enmarcan neste programa pretenden conseguir unha poboación inmigrante cualificada que responda ás necesidades do mercado laboral, para iso en moitos casos é preciso desenvolver itinerarios personalizados de inclusión socio laboral, que

proporcionen a formación prelaboral e laboral precisa e incluso a formación en competencias clave, que lles permitirá logo participar en accións formativas de competencias de profesionalidade.

Nestes itinerarios será preciso afondar tamén nos coñecementos de idiomas, e darlle a necesaria importancia ao asesoramento especializado en materia de estranxeiría que ofrecen as entidades que traballan neste eido, por ser moi variadas as situacións nas que pode estar unha persoa inmigrante en función do seu país de procedencia, das súas relacións familiares, da súa situación laboral, da homologación dos seus títulos académicos, aspectos todos eles que teñen cabida nas convocatorias de axudas que se tramitan anualmente.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCIÓN DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medio ambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

As actuacións previstas no programa 312C levaranse a cabo con perspectiva de xénero e terase en conta ademais a realización de accións positivas a prol da igualdade entre mulleres e homes tendo en conta os roles de xénero soen estar moi definidos debido a que as sociedades emisoras teñen normalmente valores patriarcais. Así obsérvase, que a carencia de emprego nos sectores nos que habitualmente traballaban os homes inmigrantes, ocasionou que as mulleres decidiran incorporarse ao mercado laboral por ter maior empregabilidade cos homes, pero aínda sen deixar de lado as súas responsabilidades familiares e o seu rol tradicional.

Por iso nas convocatorias de axudas a entidades para a realización de programas para inmigrantes incluíranse como criterio de valoración o enfoque de xénero.

Segundo datos obtidos nas convocatorias de subvencións do ano 2015 a participación das mulleres nas actuacións financiadas foi superior á dos homes, así podemos indicar que 542 mulleres inmigrantes participaron en accións dirixidas á súa inclusión social mentres que o número de homes que participaron é de 338, o que representa un 61,5 % do total .

Todas estas actuacións son medibles a través dos seguintes indicadores, todos eles desagregados por sexo:

- Persoas desempregadas, incluídas as de longa duración.
- Persoas inactivas.
- Persoas con emprego, incluídos os traballadores por conta propia.
- Persoas menores de 25 anos de idade.
- Migrantes, participantes de orixe estranxeira, minorías (incluídas comunidades marxina-
das como a poboación romaní).
- Participantes con discapacidade.
- Outras persoas desfavorecidas.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	X
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	X
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	X

Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	X
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	X
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social.	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	X
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA O SEU ORZAMENTO E AS PERSOAS OU ENTIDADES ÁS QUE ESTÁN DIRIXIDAS.

Incorporación nas convocatorias de axudas como criterio do baremo de concesión a realización de actividades específicas de promoción da igualdade de xénero.

Así mesmo, na metodoloxía das actuacións esíxese que incorporen a perspectiva de xénero, describindo os axustes que se introducirán en función dos roles diferentes que asumen homes e mulleres na sociedade e que poden condicionar o acceso e a calidade da súa participación.

PREVISIÓN DE RESULTADOS RESPECTO DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES E DA REDUCIÓN DA BRECHA DE XÉNERO EXISTENTE.

Contribuír a través das actuacións subvencionadas á igualdade entre mulleres e homes, á corresponsabilidade no fogar e á redución das diferenzas de participación nos diferentes ámbitos derivadas da concepción tradicional do que significa ser home e muller.

A previsión para 2017 é que se beneficien dun xeito directo deste programa 808 mulleres inmigrantes e 456 homes, a través de accións formativas e de itinerarios personalizados de inclusión.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Inclusión Social

III.1.5. PROGRAMA 312D - PROGRAMA DE ATENCIÓN Á DEPENDENCIA:

A. DESCRIPCIÓN DO PROGRAMA

Servizos sociais de atención as persoas dependentes.

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

A atención ao colectivo de poboación con algún tipo de discapacidade ou limitación, que lle causou ou lle pode chegar a causar unha dependencia para as actividades da vida diaria ou necesidades de apoio para a súa autonomía persoal en igualdade de oportunidades, convértese nun reto ineludible para os poderes públicos, que require unha resposta firme, sostida e adaptada ao noso actual modelo de sociedade. Así se establece na Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais de Galicia, cando no seu artigo 3 formula, como un dos obxectivos do Sistema Galego de Servizos Sociais “garantir a vida independente e a autonomía persoal das persoas en situación de dependencia integrando, para estes efectos, o catálogo de prestacións do sistema para a autonomía e atención á dependencia”.

Este programa pretende dar cobertura ás necesidades de atención que precisan as persoas en situación de dependencia que, por razóns derivadas da idade, a enfermidade ou a discapacidade e vinculadas á falla de ou á perda de autonomía física, mental, intelectual ou sensorial, requiren da atención doutra persoa ou precisan de axudas importantes para realizar actividades básicas da vida diaria.

Debido a que no ano 2015 tivo entrada en calendario o grao I, isto supón a necesidade do despregue dos servizos necesarios para a súa atención, especialmente importante na área dos servizos de promoción da autonomía persoal, como xa aconteceu no ano 2016.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

O programa vai dirixido a persoas dependentes (sexan persoas maiores, persoas con discapacidade ou persoas enfermas coas limitacións sinaladas no parágrafo anterior) nos graos III, II e I (a partir do 01/07/15). Para estes efectos é necesario un despregue de actuacións e servizos vinculados ao incremento notable de poboación dependente que deberá atenderse. Neste senso, haberá que potenciar a atención no ámbito da prevención da dependencia e da promoción da autonomía persoal, co fin de adiar situacións de dependencia grave ou moi grave que limitan de xeito importante a autonomía e capacidade das persoas ao tempo que requiren servizos máis custosos e que en moitos casos requiren a institucionalización daquelas.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Galicia é a segunda comunidade autónoma máis avellentada do Estado cunha tendencia a que este rango se acentúe aínda máis nos próximos anos. Isto, unido ao aumento da esperanza de vida está a provocar unha demanda, cada vez máis crecente, dos servizos de atención á dependencia.

Estímase que en 2020 se reduza a poboación nun 1,5 %, mentres que o número de persoas maiores de 65 anos se incrementa nun 10,7 %.

Na actualidade arrastrase una situación deficitaria na atención as persoas en situación de dependencia, derivada inicialmente do volume de persoas desatendidas que se xerou nos inicios da implementación da Lei 39/2006 na nosa comunidade. Esta situación agravouse coa entrada en calendario en xullo do ano 2015 do grao I, que supuxo o acceso ao Sistema de 15.000 novas persoas xa recoñecidas neste grao.

Todo elo nun contexto no que o volume de persoas que continúan solicitando atención a través da Lei 39/2006, aínda que paulatinamente o fluxo de entrada é menor, e no que se constata que ao redor do 84,92 % das persoas que solicitan o recoñecemento da dependencia, son efectivamente valoradas con algún grao de dependencia con dereito de atención (grao III, II e I (a partir do 01/07/15 que supón arredor do 22,31% do total dos graos recoñecidos).

Da combinación destas variables (situación herdada da continuación do fluxo de solicitudes e novas persoas recoñecidas con dereito de atención), resulta que aínda co considerable esforzo que se leva realizando nos dous últimos anos, tanto orzamentario coma de xestión, a redución da porcentaxe de persoas desatendidas con dereito recoñecido en 30,39 puntos porcentuais non é suficiente e resulta imprescindible e necesario seguir avanzando na dotación de recursos orzamentarios que permitan a creación de novos servizos cos que dar atención ás persoas así como o mantemento de recursos materiais (medios técnicos e telemáticos) como recursos humanos para mellorar o procedemento de xestión.

Porcentaxe de desatención en xuño 2009: 65 %.

Porcentaxe de desatención en maio 2015: 34,41 %.

Cómpre salientar que da evolución da poboación prevista para os vindeiros anos, cun incremento exponencial da poboación maior de 80 anos (que supón o 80 % dos solicitantes de recoñecemento da situación de dependencia), só pode deducirse que, aínda absorbendo o déficit de atención da situación actual, seguirá sendo necesaria a implantación de novos recursos de atención e máis fundamentalmente o desenvolvemento dunha rede de servizos de promoción da autonomía e prevención da dependencia que permita retrasar o maior tempo posible a utilización de recursos asistenciais de menor custo económico e maior aceptación social, xa que a maioría da poboación e dos profesionais comparten a necesidade de fomentar os maiores niveis de autonomía posibles.

Particularmente a situación a 31 de maio de 2015 consonte a información incorporada ao SISAAD presenta os seguintes datos: solicitudes: 77.086; ditames: 77.086; persoas beneficiarias con dereito a prestacións: 65.458; persoas atendidas: 42.935.

As melloras nos tempos de tramitación (de 14 meses de media a 5,5 meses) permitiu unha atención pronta ao cidadán maioría dos supostos, que nalgúns casos se incrementa por enriba

da media o tempo de tramitación debido ao recurso solicitado, aínda segue a ser preciso afondar en melloras tecnolóxicas así como o mantemento dos recursos humanos destinados á xestión do procedemento, especialmente na consolidación dos escenarios de tramitación electrónica implementados. Doutra banda o volume acadado na xestión tanto das solicitudes coma de persoas atendidas require dun maior esforzo no control e seguimento dos expedientes e as situacións de altas e baixas do sistema.

O importante avance na creación de novos recursos asistenciais durante os dous últimos anos, tanto en prazas residenciais como de centros de día, así como en relación ao servizo de axuda no fogar, non só permitiu dar resposta a persoas en espera de atención senón que ó mesmo tempo incrementou a rateo de rotación de persoas nos servizos.

Nembargante aínda hai modalidades de atención non suficientemente cubertas no ámbito das persoas con discapacidade en situación de dependencia. Neste senso a nova carteira de servizos para a promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia, supón un cambio de paradigma na forma de atender ás persoas en situación de dependencia, prevención da dependencia e autonomía persoal, pasando dun modelo baseado en centros de atención a outro baseado en servizos, e á súa vez esta prestación de servizos adecuarase as persoas usuarias ao configurarse como un servizo flexible, onde se poderán combinar os diferentes servizos necesarios para atención das súas necesidades.

Por outra banda, a rede de servizos de promoción e prevención da dependencia continúa a ser una debilidade do servizo de atención a dependencia (SAAD) na nosa comunidade, que urxe abordar xuntamente coas medidas de coordinación sociosanitaria para acadar uns niveis adecuados de eficiencia nos servizos.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Lei 39/2006, do 14 de decembro, de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia.
- Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais de Galicia.
- Decreto 15/2010, do 4 de febreiro, polo que se regula o procedemento para o recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do sistema para a autonomía e atención á dependencia, o procedemento para a elaboración do Programa Individual de Atención e a organización e funcionamento dos órganos técnicos competentes.
- Decreto 149/2013, do 5 de setembro, polo que se define a carteira de servizos sociais para a promoción da autonomía persoal e a atención ás persoas en situación de dependencia e se determina o sistema de participación das persoas usuarias no financiamento do seu custo.
- Resolución do 23 de abril de 2013, da Secretaría de Estado de Servizos Sociais e Igualdade, pola que se publica o Acordo do Consello Territorial de Servizos Sociais e do

Sistema para a Autonomía e Atención á Dependencia sobre criterios, recomendacións e condicións mínimas para a elaboración dos plans de prevención das situacións de dependencia e promoción da autonomía persoal; datos básicos do sistema de información do SAAD e Catálogo de referencia de servizos sociais.

- Plan estratéxico de Galicia 2015-2020.
- Plans de competitividade para o impulso económico das provincias de Ourense e Lugo.
- Estratexia para a prevención e detección precoz da dependencia en Galicia, horizonte 2020.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Coas actuacións contidas no programa 312D preténdese:

- Dotar de cobertura asistencial, consolidando e aumentando os recursos sociais e prestacións dedicados ás persoas en situación de dependencia, garantindo os niveis de calidade axeitados.
- Dotar de cobertura asistencial, implementando os servizos de promoción e de proximidade ás persoas en situación de dependencia leve, particularmente importante coa efectividade do grao I a partir de xullo do ano 2015.
- Facilitar a integración mediante a implantación de programas propios destinados a atender a dependencia nas persoas maiores, persoas con demencia e con discapacidade así como o apoio aos seus cuidadores.
- Fomentar a aplicación das novas tecnoloxías para a atención das persoas dependentes procurando unha mellora na súa calidade de vida.
- Favorecer o desenvolvemento da actuación 5.1.1.1 "Mellora dos servizos e infraestruturas que faciliten a permanencia no fogar das persoas en situación de dependencia" contempladas nos Plans de competitividade para o impulso económico das provincias de Ourense e Lugo respectivamente e a dotación de prazas polo Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar para a atención diúrma de persoas en situación de dependencia e o desenvolvemento polo Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar de programas en centros de día orientados á diversificación dos seus servizos.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	

Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorios, o medio ambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Máis da metade das persoas con discapacidade oficialmente recoñecida son mulleres, concretamente 53 %.

O 70 % das persoas en situación de dependencia son mulleres, debido ao alargamento da esperanza de vida que inflúe na aparición das situacións de dependencia.

En torno ao 80 % das persoas cuidadoras non profesionais son mulleres.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	X
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	X
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	X

Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social.	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA O SEU ORZAMENTO E AS PERSOAS OU ENTIDADES ÁS QUE ESTÁN DIRIXIDAS.

Formación a persoas cuidadoras de persoas en situación de dependencia. Tendo en conta que o 80 % das persoas cuidadoras son mulleres, esta actuación está destinada preferentemente ás mulleres.

Prestacións económicas destinadas a coidados non profesionais, vinculada á adquisición dun servizo e á asistencia persoal. Tendo en conta que o 80 % das persoas cuidadoras son mulleres, esta actuación está destinada preferentemente ás mulleres facilitando a conciliación da vida familiar e laboral, así coma un soporte económico para os coidados non profesionais das persoas en situación de dependencia.

PREVISIÓN DE RESULTADOS RESPECTO DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES E DA REDUCCIÓN DA BRECHA DE XÉNERO EXISTENTE.

O 70 % das persoas en situación de dependencia son mulleres, en torno a esta mesma porcentaxe de mulleres corresponde o perfil de coidador familiar da dependencia, polo que en consecuencia as mulleres destinatarias deste programa de gasto é substancialmente superior ao dos homes.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade

III.1.6. PROGRAMA 312E - PROMOCIÓN DA AUTONOMÍA PERSOAL E PREVENCIÓN DA DEPENDENCIA PARA PERSOAS CON DISCAPACIDADE E AS PERSOAS MAIORES:

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

Servizos sociais de atención ás persoas maiores e con discapacidade.

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Promover a atención social e o benestar das persoas con discapacidade e das persoas maiores mediante o financiamento de recursos, servizos e o desenvolvemento de programas, orientados a favorecer a súa autonomía persoal, a súa integración socio familiar e laboral, a permanencia da persoa no seu contorno e o seu benestar físico e psíquico, tanto por medios propios como en colaboración con entidades que prestan atención aos citados colectivos.

O conxunto de actuacións que configuran este programa están dirixidas a desenvolver e consolidar servizos e prestacións que atendan as necesidades sociais que poidan afectar especificamente ás persoas en situación de dependencia, ás persoas maiores e ás persoas con discapacidade; así mesmo xunto a acción que lle corresponde aos poderes públicos tamén cómpre seguir apoiando tanto as entidades de iniciativa social que traballan na defensa dos intereses destes colectivos así como ao movemento asociativo no que se integran e participan estas persoas.

Mellorar a calidade de vida das persoas con discapacidade e das persoas maiores, en termos de autonomía persoal, así como prever as situacións de dependencia, son por tanto as necesidades estratéxicas que pretende atender este programa.

En resumo, este programa busca cubrir as necesidades de persoas en risco ou situación de dependencia procurando o desenvolvemento e mantemento da capacidade persoal de controlar, afrontar e tomar decisión sobre o xeito de vivir conforme ás normas e preferencias propias. Todo isto, coa finalidade de favorecer a participación, integración social e ou benestar físico e psíquico da persoa no seu contorno social. Deste xeito, é fundamental actuar de xeito preventivo para contribuír a aumentar a esperanza de vida libre de dependencia, procurando unha actitude positiva ante o envellecemento e tamén a discapacidade, e promover os coñecementos e as condicións necesarias para conseguir o aumento e/ou mantemento das capacidades destas persoas, para o desenvolvemento da súa vida diaria e, polo tanto, evitar ou retrasar no posible a aparición da dependencia, promovendo así mesmo o desenvolvemento tecnolóxico no eido da prevención e detección precoz da dependencia, así como promover a accesibilidade universal e o deseño para toda a cidadanía, e fomentar a eliminación de calquera tipo de barreira que impida a participación das persoas con discapacidade en termos de igualdade.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Colectivos integrados polas persoas maiores (65 anos ou máis) e polas persoas con discapacidade, así como tamén polas persoas que están na franxa de idade de 55 ata 64 anos como parte fundamental das políticas de envellecemento activo.

Finalidades a alcanzar:

- Promover servizos de promoción da autonomía persoal e prevención da dependencia destinados ás persoas con discapacidade e ás persoas maiores.
- Facilitar unha axeitada cota de benestar, avaliando as problemáticas sociais e contribuíndo ao desenvolvemento individual e dos grupos na comunidade, favorecendo a promoción da súa autonomía persoal e a súa integración social e familiar.
- Consolidar e reforzar un sistema que complemente a dispoñibilidade dos servizos e prestacións da administración mediante o apoio á iniciativa social, con ou sen ánimo de lucro, complementando a cobertura das necesidades derivadas do envellecemento e da discapacidade.
- Fomentar e apoiar o tecido asociativo no ámbito das persoas maiores e no ámbito das persoas con discapacidade co fin de potenciar a participación destes colectivos nos ámbitos cultural, social, deportivo e educativo e promover a súa participación en todas aquelas actuacións que afecten aos seus dereitos e intereses co fin de garantir a igualdade de oportunidades e a súa plena integración en tódolos ámbitos.
- Favorecer a inserción social dos colectivos con especiais dificultades de, normalización das condicións de vida dos segmentos de poboación con menos recursos e a resposta ante necesidades emerxentes e excepcionais.
- Garantir a atención ás persoas maiores e ás persoas con discapacidade, consolidando os servizos e recursos sociais dedicados a este fin.
- Promover o envellecemento activo das persoas maiores a través do desenvolvemento de programas, tanto propios como en colaboración coas entidades locais, así como con universidades e outras entidades, e servizos, especialmente servizos innovadores de proximidade que, nestes momentos están sendo obxecto de desenvolvemento a fin de incluílos nunha norma regulamentaria pola que se aprobe a carteira de servizos sociais para persoas maiores e/ou con discapacidade autónomas.
- Desenvolvemento da Estratexia galega sobre discapacidade 2015-2020, a través da execución das medidas contidas no seu Plan de acción 2016-2017.
- Desenvolvemento da Estratexia galega de envellecemento activo dende a innovación 2016-2020
- Aumentar a esperanza de vida libre de dependencia, procurando unha actitude positiva ante o envellecemento e tamén a discapacidade
- Mellorar a atención ás persoas con discapacidade e ás persoas maiores, e aumentar a esperanza de vida libre de dependencia

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Segundo a información dispoñible no IGE, o número total de persoas con discapacidade en Galicia a decembro 2015 é de 206.417, dos que o 52 % son mulleres.

Segundo a variable sexo, a maioría da poboación feminina que presenta algunha discapacidade ten máis de 65 anos (en concreto o 58,61%). Mentres que só o 44,21 % dos homes que teñen algunha discapacidade superan os 65 anos.

As persoas que pertencen a este colectivo precisan de servizos que, constituíndo un apoio, promovan a súa autonomía e lles faciliten o desenvolvemento individual previndo a súa dependencia.

En Galicia, das 206.417 persoas cun grao de discapacidade igual ou superior ao 33 % que constan no Censo de persoas con discapacidade, o 46,41 % son persoas en idade laboral, tendo en conta ademais que das persoas en idade laboral, 7.530 son mozos/as de entre 16 e 30 anos.

Galicia é unha das comunidade autónomas cunha menor taxa de actividade entre as persoas con discapacidade a nivel estatal, 30,5 % fronte ao 38 % da media española (fonte INE.Datos 2014). Así mesmo a taxa de paro das persoas con discapacidade en Galicia está ao redor do 27 % fronte ao 18,2 % da poboación xeral galega segundo datos do primeiro trimestre 2016 (fonte IGE).

Pero ademais tamén cómpre salientar outros datos de interese como poden ser:

No 8,3 % dos fogares galegos vive algunha persoa con discapacidade de entre 16 e 64 anos de idade.

A cifra de persoas maiores de 65 anos con discapacidade en Galicia supón o 51,70 % das persoas con discapacidade.

Polo tanto, eses datos reflicten a necesidade de abordar medidas en diversos ámbitos cara a acadar que se mellore a calidade de vida e as oportunidades de participación na sociedade destas persoas.

Cómpre tamén ademais ter en conta que o 22,11 % dos fogares galegos está composto por persoas de 65 ou máis anos, feito que debe ser tido en conta na posta en marcha de políticas públicas que dean resposta as necesidades desta poboación e das súas formas de residencia mediante recursos que garantan unha vida segura e autónoma de xeito que poidan vivir o maior tempo posible nos seus fogares. A todo iso, tamén hai que engadir que son máis de 121.000 persoas maiores de 65 anos as que viven soas en Galicia, aproximadamente o 20 % da poboación desa franxa de idade, e das que preto de 20.000 superan os 80 anos de idade.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- A Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais de Galicia
- Seguindo as especificacións da Lei 39/2009, do 14 de decembro, de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia. Horizonte 2020
- Estratexia española de Discapacidade 2012-2020
- Estratexia galega sobre discapacidade 2015-2020 e o seu Plan de acción 2016-2017.
- Estratexia galega de envellecemento activo dende a innovación 2016-2020 (pendente de aprobación).
- Estratexia para a prevención e detección precoz da dependencia en Galicia, Horizonte 2020, seguindo as especificacións da Lei 39/2009, do 14 de decembro, de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia.
- Decreto 183/2013, de 5 de decembro, polo que se crea a Rede galega de atención temperá
- Decreto 99/2014, do 24 de xullo, polo que se regula o Servizo galego de Apoio á Mobilidade Persoal para persoas con discapacidade e/ou en situación de dependencia
- Lei 10/2014, de 3 de decembro, de accesibilidade de Galicia
- Programa Operativo FSE Galicia 2014-2020
- Programa Operativo Feder Galicia 2014-2020
- Resolución de 23 de abril de 2013, da Secretaría de Estado de Servizos Sociais e Igualdade, pola que se publica o Acordo do Consello Territorial de Servizos Sociais e do Sistema para a Autonomía e Atención á Dependencia sobre criterios, recomendacións e condicións mínimas para a elaboración dos plans de prevención das situacións de dependencia e promoción da autonomía persoal; datos básicos do sistema de información do SAAD e Catálogo de referencia de servizos sociais.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Facilitar ás persoas con discapacidade e persoas maiores unha axeitada cota de benestar, avaliando as problemáticas sociais e contribuíndo ao desenvolvemento individual e dos grupos na comunidade, favorecendo a promoción da súa autonomía persoal e a súa integración social e familiar.

Garantir a ausencia de discriminación, a plena igualdade de oportunidades, a accesibilidade universal e a equiparación de dereitos das persoas con discapacidade co resto da cidadanía, a través da promoción da súa autonomía persoal, a normalización, a supresión de barreiras arquitectónicas, de comunicación e actitudinais, e, ao mesmo tempo, reequilibrar situacións de desigualdade entre mulleres e homes deste colectivo.

Consolidar e reforzar un sistema que complemente a dispoñibilidade dos servizos e prestacións da administración mediante o apoio á iniciativa social con ou sen ánimo de lucro, complementando a cobertura das necesidades derivadas do envellecemento e da discapacidade.

Favorecer a inserción social dos colectivos con especiais dificultades á normalización das condicións de vida dos segmentos de poboación con menos recursos e a resposta ante necesidades emerxentes e excepcionais.

Aplicación e desenvolvemento das medidas contempladas na Estratexia galega sobre discapacidade a través do seu Plan de acción 2016-2017.

Promover a formación e o asesoramento para persoas con discapacidade para a mellora da súa inserción socio laboral.

Garantir a atención ás persoas maiores e ás persoas con discapacidade, consolidando os servizos e recursos sociais dedicados a este fin.

Promover o envellecemento activo das persoas maiores a través do desenvolvemento de programas, tanto propios como en colaboración coas entidades locais, así como coas universidades e outras entidades, tendo en conta transversalmente a igualdade de oportunidades entre homes e mulleres.

Aplicación e desenvolvemento da Estratexia galega de envellecemento activo dende a innovación 2016-2020.

Desenvolvemento de medidas de actuación a prol dun envellecemento activo, seguindo as liñas marcadas pola estratexia para a prevención precoz da dependencia de Galicia.

Garantir a accesibilidade das persoas con discapacidade aos contornos, espazos, bens, produtos e servizos en igualdade de condicións co resto da poboación, e establecer sistema de axudas que lles facilite asumir servizos de promoción da autonomía persoal de xeito máis rápido e acadar así un maior éxito na intervención.

Fomentar a colaboración cos concellos para a promoción de recursos e servizos destinados ao fomento do envellecemento activo da poboación e da autonomía persoal.

Mellorar a calidade e capacidade de atención dos servizos e recursos da Rede galega de atención temperá.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorios, o medio ambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Segundo estudos existentes en diferentes ámbitos da xeografía europea e tamén en España, as mulleres con discapacidade afrontan desigualdades no acceso e control dos recursos (espazos de participación social e a toma de decisións e a bens e servizos públicos..), no goce dos seus dereitos fundamentais (como os sexuais e reprodutivos) e na súa situación e posición social con respecto á educación, ao emprego, á xustiza, á protección social, ás relacións afectivas. Diferenzas que tamén se poden observar en relación á súa auto percepción e á imaxe que delas ten a sociedade en xeral e mesmo a que presentan os medios de comunicación.

De todo iso derívase unha situación de discriminación, de desigualdade, de desvantaxe que dificultan a consecución de obxectivos de vida considerados como esenciais, porque imprime unha especificidade ás súas necesidades e intereses estratéxicos.

Hoxe en día este grupo de persoas segue a tratarse como un “colectivo invisible” en moitos ámbitos. No caso das mulleres, esta situación de invisibilidade amósase máis acusada, a pesar de que se estima que en España existen 3,85 millóns de persoas que manifestan ter discapacidade (o que supón o 8,5 % da poboación española) das cales o 59,8 % son mulleres. No caso de Galicia, segundo os datos da mesma enquisa, afectaría case ao 12 % da poboación, sendo o 61,8 % mulleres.

Segundo os datos referidos a decembro de 2015 que constan no Censo de Persoas con Discapacidade máis da metade das persoas cunha discapacidade oficialmente recoñecida en Galicia son mulleres, concretamente o 52,01 % , sendo estes datos a nivel provincial os seguintes: no caso da provincia de A Coruña supoñen o 43,58 %, na de Lugo o 6,52 %, en Ourense o 8,56 % e no caso de Pontevedra o 41,32 %.

Esa maior porcentaxe de mulleres entre o colectivo concéntranse nos grupos con idades superiores aos 65 anos, ata o punto de que hai un claro predominio da poboación masculina en todos os tramos de idade que se reverte cando se chega a ese grupo de máis de 65.

As mulleres con discapacidade afrontan outras desigualdades como é incluso o acceso aos servizos sociais. De feito, sendo maior o número de mulleres que de homes con discapacidade, elas acceden en menor medida aos recursos sociais que la Administración pon a súa disposición. Por isto, afrontar a atención a estas persoas desde unha perspectiva de xénero é fundamental para que as mulleres teñan as mesmas posibilidades de acceso aos servizos que se ofrecen.

Así mesmo, outra das áreas de actuación que comprende este programa de gasto é a área de atención ás persoas maiores. Na Comunidade Autónoma Galega o colectivo conformado polas persoas de 65 anos en diante representa preto do 24 % do total da poboación. Este dato implica, necesariamente, que o deseño e implementación de medidas destinadas á intervención social con persoas maiores e ao logro do seu benestar e calidade de vida ademais de ser unha condición indispensable para a consecución dun alto grao de benestar social xeral ten que supoñer tamén unha prioridade fundamental na estratexia de intervención e actuación gubernamental.

Unha das preocupacións que xorde a raíz do envellecemento dunha poboación é como se incrementa a denominada poboación en idade potencialmente dependente; o “Índice de dependencia senil” calcula cantos individuos de 65 ou máis anos viven nun territorio por cada 100 persoas en idade potencialmente activa (de 15 a 64 anos). Este indicador en Galicia presenta un incremento continuo nos últimos anos e grandes diferenzas entre ambos os dous sexos. Así, en base aos datos do IGE, en 2016 o índice de dependencia senil estará no 38 % sendo do 32,3 % homes, 43,6 % mulleres; este mesmo índice en 2020 prevese que sexa do 40,7 % (35 % homes e 46,4 % mulleres).

Deste xeito, os cambios socio demográficos e socioeconómicos producidos caracterízanse, esencialmente, por unha intensificación dos índices de envellecemento poboacional na nosa comunidade coas conseguíntes repercusións nos niveis de incidencia de enfermidades asociadas á vellez, coma o Alzheimer e outras demencias neurodexenerativas. Igualmente neste senso hai que sinalar as profundas transformacións experimentadas nas estruturas familiares, e dentro delas as derivadas da incorporación progresiva da muller ao mercado laboral, o que implicou o abandono do campo e a migración a vilas e cidades, o cal unido a unhas maiores expectativas de vida e a unha vida máis saudable, repercutiron determinantemente tanto nunha maior incidencia de situacións de persoas maiores que viven soas como nunha maior demanda de equipamentos e recursos destinados á atención deste colectivo.

A xeito de exemplo pódese facer referencia á ampliación dos servizos de teleasistencia domiciliaria así como outros servizos e prestacións como é o caso do servizo galego de apoio á mobilidade persoal. Así mesmo hai que ter en conta o importante avance das novas tecnoloxías que, ao igual que noutros ámbitos, ten propiciado tamén a aparición dun elevado número de posibilidades de actuación destinadas á atención das necesidades das persoas maiores, fundamentalmente no ámbito da teleasistencia avanzada.

Pero ademais hai que ter en conta que as proxeccións de poboación en Galicia evidencian que o colectivo poboacional composto polas persoas maiores de 65 anos, lonxe de perder importancia, seguirá incrementando o seu peso relativo con respecto ás cifras totais de poboación da comunidade. Concretamente e en base aos datos consultados do IGE, considerando un escenario medio, a cifra de poboación maior de 65 anos estímase que en 2020 acadará un total de 863.233 persoas, o que suporá o 31,34 % da poboación total proxectada para ese ano en Galicia.

Ao respecto sinalar tamén que os galegos de 65 ou máis anos viven maioritariamente en fogares compostos unicamente por persoas dese grupo de idade.

As provincias de Ourense e A Coruña son as que presentan maiores porcentaxes de persoas de 65 ou máis anos que viven en fogares con todos os seus membros neste grupo de idade.

Por outra parte os fogares compostos por persoas de 65 ou máis anos son maioritariamente unipersoais (51,6 %).

O estado civil máis habitual tanto en Galicia como en España das persoas de 65 ou máis anos é o de “casado”; esta porcentaxe aproxímase ao 60 % en ambos os dous casos.

E cómpre tamén sinalar outro aspecto como é a porcentaxe de persoas maiores de 65 anos na nosa comunidade autónoma que viven soas con ingresos inferiores ao limiar de risco de pobreza en Galicia é do 42,10 %, 12,2 puntos porcentuais por riba da porcentaxe de persoas maiores de 65 anos en risco de pobreza que residen no conxunto de fogares compostos integramente por persoas maiores en Galicia.

Analizando os datos por sexo tamén evidencian importantes diferenzas entre os homes e as mulleres na taxa de risco de pobreza. Concretamente, mentres que a porcentaxe de homes que viven soas e que teñen un ingreso inferior ao limiar de risco de pobreza é do 31,91 % a nivel galego, a porcentaxe de mulleres que viven soas e que teñen un ingreso inferior ao limiar de risco de pobreza é do 45,69 %. É dicir, a taxa de risco de pobreza en mulleres maiores de 65 anos que viven soas no conxunto do territorio da comunidade autónoma é 13,78 puntos porcentuais maior cá taxa de risco de pobreza dos homes maiores de 65 anos que viven soas en Galicia.

Esta diferenza entre homes e mulleres agudízase no caso dalgunhas provincias como a de Ourense e A Coruña na que as taxas de risco de pobreza son, respectivamente, 18,58 e 15,83 puntos porcentuais maiores no caso das mulleres ca no caso dos homes maiores de 65 anos que viven soas ou sos. Na única unidade territorial provincial na que a situación é a inversa é Lugo

onde a taxa de risco de pobreza dos homes maiores de 65 anos que viven sos é 0,69 puntos porcentuais superior á taxa de pobreza das mulleres maiores de 65 anos que residen en fogares unipersoais.

Por outra banda, cando se analiza o perfil das persoas maiores, e cando se pretende que esta análise sirva como ferramenta útil no proceso de planificación do conxunto de medidas destinadas a proporcionar unha atención integral a este colectivo, é importante considerar cuestións relativas ás limitacións que no grao de autonomía persoal provoca, en moitos casos, o avance da idade. Neste sentido é importante sinalar que en Galicia hai 106.720 persoas maiores de 65 anos con algún tipo de discapacidade recoñecida igual ou superior ao 33 %, o que supón un 51,70 % do total da poboación galega con algún tipo de discapacidade recoñecida igual ou superior ao 33 %.

Polo tanto coas accións que se desenvolvan ao abeiro deste programa, estímase que a poboación beneficiaria directa serán: no ámbito da discapacidade, as 206.417 persoas con discapacidade residen en Galicia (47,99 % homes e 52,01 % mulleres) e as preto de 650.000 persoas maiores de 65 anos que residen en Galicia (39,22 % homes e 60,78 % mulleres), sen esquecer que no público destinatario das accións de envellecemento activo a franxa de idade abrangue dende os 55 anos, de xeito que na dita franxa atópanse en Galicia máis de 900.000 persoas.

Para medir as actuacións realizadas empregaranse indicadores sobre o número de persoas total e desagregado por sexo que son beneficiarias das accións, así como tamén o número de familias que participan no programa de acollemento familiar, e para as accións vinculadas á promoción de hábitos de vida saudables, usarase como indicador o nº de proxectos, así como tamén o nº de persoas beneficiarias maiores de 55 anos (mulleres) e nº de persoas beneficiarias maiores de 55 anos (total).

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	

Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	X
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social.	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA O SEU ORZAMENTO E AS PERSOAS OU ENTIDADES ÁS QUE ESTÁN DIRIXIDAS.

Unha das actividades principais, desenvólvese a través dos convenios de colaboración coas entidades representativas das persoas con discapacidade en Galicia e que teñen como fin primordial a realización e desenvolvemento de programas dirixidos ás persoas con discapacidade, e aplicando a perspectiva de xénero cun enfoque dual, é dicir, de xeito transversal pero tamén con accións específicas para atender a situación desigual das mulleres con discapacidade.

Así mesmo, outra das áreas de actuación que comprende este programa de gasto é a área de atención ás persoas maiores. Na Comunidade Autónoma Galega o colectivo conformado polas persoas de 65 anos en diante representa preto do 24 % do total da poboación. Este dato implica, necesariamente, que o deseño e implementación de medidas destinadas á intervención social con persoas maiores e ao logro do seu benestar e calidade de vida ademais de ser unha condición indispensable para a consecución dun alto grao de benestar social xeral ten que supoñer tamén unha prioridade fundamental na estratexia de intervención e actuación goberamental. Son varias as liñas de acción tanto a través de convenios con entidades representativas dos intereses das persoas maiores como a través da posta a disposición destas persoas de servizos e recursos como o programa de acollemento familiar. Neste caso para estas principais liñas de acción estímase un orzamento de setecentos cincuenta mil euros.

Tamén neste programa encádrase o servizo de apoio á mobilidade persoal para as persoas con discapacidade e/ou dependentes que ten como finalidade propiciar unha integración social

efectiva destas persoas poñendo a disposición das mesmas os medios axeitados para facilitar a súa mobilidade e favorecendo así a súa comunicación e participación no seu entorno habitual.

PREVISIÓN DE RESULTADOS RESPECTO DA IGUALDADE ENTRE MULLE- RES E HOMES E DA REDUCIÓN DA BRECHA DE XÉNERO EXISTENTE.

De acordo coas actuacións previstas, os resultados determinaranse en función dos indicadores citados no apartado anterior.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Maiores e Persoas con Discapacidade

III.1.7. PROGRAMA 312F - PROGRAMAS DE SOLIDARIEDADE:

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

O programa engloba unha serie de medidas encamiñadas a garantir a inclusión social e os dereitos básicos das persoas máis desfavorecidas e fomentar a participación da cidadanía en xeral, establecendo programas orientados a colectivos específicos, entre eles persoas maiores, dependentes e con discapacidade, perseguindo o fortalecemento e posta en valor da acción voluntaria.

Pretende así mesmo, incidir na formación das persoas voluntarias e das persoas responsables da xestión das entidades de voluntariado facilitando programas formativos que axuden a un mellor desenvolvemento da súa labor no eido da solidariedade e a participación social, e fomentando a igualdade entre homes e mulleres.

Persegue a promoción da cultura da solidariedade impulsando a participación cidadá na realización de accións de voluntariado e participación, a través de campañas de sensibilización e apoio, incidindo na igualdade entre homes e mulleres co obxectivo de acadar unha maior participación dos homes nas accións voluntarias.

Busca a implantación dun recoñecemento social da labor das persoas voluntarias, que faga visible a súa achega a sociedade en xeral.

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

O contexto económico que estamos a vivir ten como unha das súas consecuencias o aumento da poboación obxectivo das entidades de Acción Voluntaria, así como unha redución dos

medios cos que contan para realizar os seus programas e unha maior desigualdade entre homes e mulleres.

Considérase imprescindible a formación e especialización tanto das persoas voluntarias como das persoas xestoras destas entidades para optimizar os recursos dos que dispoñen para afrontar esta situación.

Do mesmo xeito, o aumento da demanda de intervención por parte dos colectivos en dificultade, fai necesario máis que nunca a promoción e recoñecemento desta actividade, para conseguir unha maior participación da poboación en xeral nestas actividades, incidindo na incorporación de homes á acción voluntaria.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

O programa ten carácter universal dirixíndose a toda a sociedade susceptible de realizar accións de voluntariado e participación, incidindo nos mozos e mozas como garantes do futuro da participación social.

Ademais, na situación de crise actual, é preciso reforzar a colaboración coas entidades de acción voluntaria de carácter privado, a través de axudas que lles permitan desenvolver as súas actividades habituais con persoas voluntarias de calquera rango de idade. Contarase tamén coas ditas entidades para a posta en marcha do Plan anual de Formación do voluntariado.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Na actualidade existen 906 entidades inscritas no Rexistro de Acción Voluntaria de Galicia, calculándose que preto de 39.838 persoas voluntarias colaboran dun ou doutro xeito nos programas que estas desenvolven. Os programas de formación desenvoltos pola Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado dende 2009 permitiron formar a mais de 10.000 persoas voluntarias e se amosan como un instrumento válido e de absoluta vixencia para mellorar as accións desenvolvidas por estas, así como optimizar a xestión das entidades de acción voluntaria.

As liñas de axudas aos programas de concellos e mancomunidades de municipios permitiron atender dende o ano 2009 673 solicitudes de axudas (das que foron concedidas en total 554) para desenvolver os seus programas de voluntariado, sendo o importe medio das axudas de 2.601,87 euros por proxecto e ano. Así mesmo, dende o ano 2009 atendéronse 1.333 solicitudes de axudas para programas realizados polas entidades de acción voluntaria (das que foron concedidas un total de 1.124) con unha axuda media de 1.989,07 euros.

No ano 2011 creouse o programa de Voluntariado Xuvenil para a promoción do voluntariado entre os mozos e mozas, e que ten como obxectivo principal impulsar a súa incorporación ás entidades de acción voluntaria. Este programa xa permitiu achegar a 3.120 mozas e mozos aos programas de acción voluntaria desenvolvidos polas entidades locais e entidades de acción

voluntaria, ao concibirse como un instrumento axeitado para a implicación da sociedade na acción Voluntaria.

En concreto, no ano 2016 e ao abeiro do programa de voluntariado xuvenil, houbo 72 solicitudes de entidades locais e 94 de entidades de acción voluntaria, entre as a que se repartiu un importe de 373.627,14 euros, do que 173.983,20 euros foron parar a entidades locais, e 199.643,94 euros, a entidades de acción voluntaria.

Outra liña de axudas foi destinada a entidades de acción voluntaria de carácter privado das que houbo un total de 98 solicitudes entre as que se repartiu un importe de 145.245 €.

Para o ano 2017 preténdese manter as dúas liñas de axudas ás entidades de acción voluntaria e a concellos e a entidades de acción voluntaria de carácter privado para o fomento e a realización de actividades de voluntariado por parte de persoas voluntarias de calquera idade. Na mesma orde de axudas permitírase que as entidades presenten as súas ofertas formativas (previa proposta do curso por parte do Servizo de Voluntariado e Participación) para a posta en marcha do Plan anual de Formación do Voluntariado.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O programa desenvolverase dentro do marco normativo vixente, establecido pola Lei 10/2011, do 28 de novembro, de acción voluntaria e a súa normativa de desenvolvemento, a vixente e a que se está a tramitar. En canto aos instrumentos de planificación, está en proceso de deseño a Estratexia de Acción Voluntaria 2015-2018, que atende ao disposto en voluntariado no Plan Estratéxico da Xunta de Galicia.

O único centro xestor implicado é o Servizo de Voluntariado e Participación.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

O programa ten por finalidade principal a sensibilización da sociedade galega en materia de voluntariado, e na igualdade de xénero, así como a formación das persoas voluntarias e dos responsables da xestión das entidades de voluntariado.

Do mesmo xeito persegue a promoción da cultura da solidariedade impulsando á cidadanía a participar nas accións voluntarias a través de campañas de información e apoio e incidindo na participación dos homes na acción voluntaria.

Aposta por incidir na participación dos mozos e mozas e promove a certificación das actividades de voluntariado e a igualdade de oportunidades entre homes e mulleres.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc).	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Promoción do voluntariado e apoio as entidades que desenvolven programas no eido da igualdade entre homes e mulleres, na incorporación de homes ao mundo do voluntariado e no eido do acompañamento a vítimas da violencia de xénero.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	X
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	

Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	X
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social.	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	X
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA O SEU ORZAMENTO E AS PERSOAS OU ENTIDADES ÁS QUE ESTÁN DIRIXIDAS.

- Priorizar nas ordes de axudas aquelas entidades que desenvolvan programas relacionados coa promoción da igualdade de xénero.
- Apoiar cos medios técnicos dispoñibles a incorporación de voluntarias e voluntarios nos programas que neste eido desenvolvan as entidades de acción voluntaria que así o demanden.
- Promocionar a incorporación de homes aos programas de voluntariado.
- Estas medidas están destinadas á sociedade en xeral

PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES,

Prevese a mellora da implicación social e corresponsabilidade entre homes e mulleres coa finalidade de acadar un desenvolvemento pleno das persoas no ámbito do traballo, afectivo, familiar, persoal, de ocio... mantendo o equilibrio nas distintas dimensións da vida e así contribuír á mellora do benestar social, a saúde e a capacidade de traballo persoal.

PRINCIPAIS RESULTADOS DO PROGRAMA DENDE O PUNTO DE VISTA DO XÉNERO NO EXERCICIO 2015

O éxito das medidas radica na súa universalización ao aplicarse tanto a homes como mulleres xa que do que se trata é de promover a igualdade de oportunidades entre ambos sexos evitando os efectos perversos e a discriminación que no ámbito social se produce ao ser as mulleres as que maioritariamente se implican.

Para o vindeiro exercicio incorporamos a perspectiva de xénero nos diferentes proxectos en previsión, especificamente en programas de voluntariado de maiores e con maiores vinculados coa temática de envellecemento demográfico e envellecemento activo contribuíndo a un espazo de desenvolvemento, persoal e colectivo, de inclusión a nivel comunitario e de resistencia aos tradicionais roles de xénero establecidos entre homes e mulleres maiores e de distintas xeracións.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado

III.1.8. PROGRAMA 313A - SERVIZOS Á XUVENTUDE:

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

Programa de apoio á xuventude mediante políticas globais de benestar e igualdade

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Este programa tenta levar a cabo un conxunto de actuacións dirixidas a atender as necesidades e intereses dos mozos e mozas galegos/as, creando as condicións favorables para que a xuventude desenvolva as súas capacidades, aproveite o seu potencial, traballe e participe activamente na sociedade e en condicións de igualdade desde a perspectiva de xénero. Principalmente se tratará de facilitar a adquisición daquelas habilidades e aptitudes vinculadas á mellora da súa empregabilidade e inserción no mercado laboral. Para isto se poñerán en marcha distintos mecanismos como liñas de axuda específicas en distintos ámbitos, orientadas sobre todo a temas de participación xuvenil en proxectos e actividades de educación non formal como paso previo ao emprego así como á adquisición de habilidades e coñecementos que axuden a completar o desenvolvemento persoal e futura formación profesional dos mozos e mozas galegos. Se convocarán accións formativas priorizando as vinculadas á empregabilidade xuvenil, accións de asesoramento e información no eido do emprego e da vivenda, posta en marcha de programas de mobilidade xuvenil, de educación non formal, de prácticas laborais, accións de fomento do

asociacionismo e da información xuvenil, dos carnés de servizos para os mozos e mozas, prevención de condutas de risco, de facilitación da obtención do permiso de conducir, etc, sempre en igualdade de oportunidades entre mozos e mozas.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

O programa inclúe accións e medidas dirixidas ao colectivo da poboación xuvenil da Comunidade Autónoma de Galicia, entendida como a poboación con idades comprendidas entre os 14 e 30 anos, se ben, excepcionalmente, se amplían determinadas accións á poboación con idade inferior ou superior a estas.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A mocidade segue a constituír un dos colectivos de atención prioritaria no actual contexto económico de recuperación logo dunha crise. Temos que falar dunha tendencia demográfica xeneralizada segundo a cal se acrecenta o proceso de envellecemento da poboación. Os xoves se caracterizan por ter un número reducido de fillos e a idades tardías. A crise consolidou a tendencia clásica á tardía emancipación residencial e familiar da poboación nova.

O desemprego xuvenil é un dos elementos que identifican os efectos da crise económica sobre a situación laboral da mocidade. A evolución do desemprego por grupos de idade evidencia que o grupo de idade máis castigado foi o das persoas menores de 25 anos. O factor determinante da maior vulnerabilidade da xuventude é a precariedade asociada coa temporalidade do emprego. A crise afectou especialmente a mozos e mozas con niveles formativos intermedios baixos, o que se explica na gran concentración de este colectivo en postos de traballo con alta temporalidade, baixos requirimentos de cualificación e menor produtividade, o que fai que sexan máis vulnerables ante os axustes das empresas.

Nesta situación as ameazas principais son as derivadas da situación de crise económica xeneralizada que levou á falta de oportunidades para a mocidade, a dificultade de acceso a bens e servizos, a precariedade laboral da xuventude, a insuficiencia dos recursos destinados á súa protección, a escaseza de perspectivas, etc. As debilidades veñen dadas pola falta de formación da mocidade que non ten emprego, pola súa inexperiencia, pola falta de confianza nas súas posibilidades por parte de terceiros, falta de decisión nalgúns casos, etc. As fortalezas son moitas: o potencial e capacidades da mocidade galega, o seu bo nivel formativo, o seu dinamismo e compromiso, a actitude positiva, o inconformismo, boa saúde, flexibilidade, etc. E entre as oportunidades están o fácil acceso á información, a expansión das novas tecnoloxías e especialmente de internet na actualidade, o apoio institucional do colectivo, etc.

A realidade social da xuventude esixe unha renovación das políticas globais que transcendan os tradicionais enfoques centrados no ocio e o tempo de lecer, impulsando a autonomía e a participación real dos mozos e mozas, centrando os recursos nas accións vinculadas á mellora da empregabilidade xuvenil como factor clave para o incremento do seu benestar.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O programa se desenvolve no marco da normativa vixente no ámbito da xuventude, constituída polo nova Lei de xuventude de Galicia, a Lei 6/2012, do 19 de xuño, e en tanto non se publique a súa normativa de desenvolvemento, segue vixente o Decreto 50/2000, do 20 de xaneiro, polo que se refunde e actualiza a normativa vixente en materia de xuventude e o Decreto 58/2012, do 12 de xaneiro, de modificación do anterior para a súa adaptación á Directiva de servizos.

Resulta de aplicación o Decreto 57/2014, do 8 de maio, polo que se aproba o Regulamento do Consello Asesor e Consultivo de Xuventude de Galicia.

Así mesmo, as actuacións previstas se enmarcan dentro do ámbito do Plan Estratéxico de Xuventude de Galicia 2014-2016, horizonte 2020, Xuventude 2016, aprobado polo Consello da Xunta do 16 de abril de 2014, no marco de actuación do Comité galego de políticas de Xuventude, como órgano coordinador dos departamentos da Administración autonómica galega nas súas actuacións en materia de xuventude (Capítulo IV do Título III da Lei de xuventude de Galicia).

Polo que se refire ás actuacións en mobilidade, se enmarcan dentro do Programa Operativo de Emprego Xuvenil, cofinanciado pola Iniciativa de Emprego Xuvenil e o Fondo Social Europeo para o período 2014-2020, en particular:

- Eixe 5. Integración sustentable no mercado de traballo das persoas mozas que non se atopan empregadas nin participan en actividades de educación e formación, en particular, no contexto da garantía xuvenil.
  - Prioridade de investimento 8.2. Integración sustentable no mercado de traballo das persoas mozas que non se atopan empregadas nin participan en actividades de educación nin formación, así como os mozos que corren o risco de sufrir exclusión social e os procedentes de comunidades marxinadas, en particular no contexto da garantía xuvenil
    - Obxectivo específico 8.2.2. Reforzar a empregabilidade e as competencias profesionais das persoas mozas non ocupadas nin integradas nos sistemas de educación ou formación.
      - Medida 8.2.2.8. Programa de axudas para proxectos de mobilidade transnacional dirixido a mozos e mozas menores de 25 anos para a realización de prácticas formativas en empresas de países europeos, de modo que complementan a súa competencia profesional e persoal, incrementando así as súas posibilidades de inserción laboral.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

O fin último que se quere conseguir a través deste programa é mellorar a calidade de vida da xuventude galega e incrementar o seu benestar en condicións de igualdade, centrándonos principalmente en frear o desemprego xuvenil. E para conseguir isto se poñerán en marcha

unha serie de iniciativas e accións coas que se pretende incidir indirectamente na consecución dese obxectivo final. O resultado que se quere alcanzar é ampliar as posibilidades de acceso da xuventude ao mercado laboral así como aos distintos bens e servizos en igualdade de condicións para homes e mulleres, creando máis oportunidades para eles e elas, mellorar o seu acceso á sociedade e garantir unha participación o máis plena posible na mesma en condicións de igualdade.

Para lograr iso vaise tratar de atender a necesidades e problemas concretos da mocidade a través de distintos mecanismos de actuación. Entre estes mecanismos, a educación non formal é un ámbito formativo que cada vez adquire maior relevancia tendo en conta a súa incidencia no marco das competencias requiridas polo dinámico e globalizado mercado laboral. Os estudos realizados evidencian que é clave para o emprego da mocidade xa que capacita a mozas e mozos con experiencias e competencias que non sempre se poden adquirir na educación formal (Comisión Europea).

Tamén se poñerán en marcha convocatorias de axudas específicas para facilitar a obtención do permiso de conducir como medida de fomento da mobilidade vinculada á empregabilidade, medidas para o fomento das iniciativas e proxectos xuvenís tanto por parte de entidades xuvenís como por parte dos concellos e entidades locais, axudas para o fomento da mobilidade vinculadas coa empregabilidade de mozos e mozas, axudas para a realización de estadias ou visitas formativas que permitan un primeiro contacto co tecido empresarial da nosa comunidade autónoma, con carácter previo ao inicio da educación superior, tamén para a realización de prácticas en empresas ou entidades a través dun programa novo, desenvolvemento e posta en marcha de programas de educación non formal como paso previo ao mercado de traballo, accións formativas diversas en ámbitos de interese para a xuventude incidindo especialmente na ampliación de aptitudes e coñecementos recoñecidos como necesarios para o mercado laboral; accións de apoio ao asociacionismo xuvenil como instrumento fundamental de cara á consecución dunha cidadanía activa e participativa; potenciación da información xuvenil como facilitadora do coñecemento dos recursos para a mocidade, actuar cara a profesionalización do sector do tempo libre, e tratando de conseguir na atención á mocidade a debida coherencia nas políticas e accións dirixidas a mozas e mozos a través do Comité Galego de políticas de xuventude.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCIÓN DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	

Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc).	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Os destinatarios do programa son os mozos e mozas galegos sen distincións por razón de xénero, non contando con datos en función do sexo, se ben existen estudos que para o conxunto da poboación moza do Estado constatan unha serie de variables como que a redución nas taxas de emancipación ten sido maior entre os homes que entre as mulleres, o que podería estar indicando que os homes retrasan a emancipación ata atopar un traballo, mentres que no caso das mulleres, a pesar das dificultades laborais se independizan para formar parella e familia (Baseado nun informe nacional de Xuventude).

Tamén se constata que en xeral as mulleres xoves tardan máis que os homes xoves en atopar emprego e que é maior a porcentaxe de varóns que reciben axuda dos pais que a porcentaxe de mulleres, se ben as mulleres reciben en maior medida axuda económica da súa parella que os varóns, o que nos está indirectamente indicando certa dependencia das mulleres novas respecto dos varóns.

Segue sendo tamén máis elevada a proporción de mulleres totalmente dependentes con respecto aos varóns e a media de ingresos mensuais das mulleres é máis reducida que a dos homes.

En Galicia, igual que no resto de España, o desemprego de longa duración afecta en maior medida aos homes que ás mulleres, a diferenza doutros países onde este tipo de desemprego é fundamentalmente feminino (European Commision, 2012).

Finalmente dicir que segundo os datos da Encuesta de Juventud en 2012 destaca o feito de que a ocupación é maior entre os homes e a inactividade entre as mulleres, sendo a porcentaxe de desempregados similar por sexo.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE

APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	X
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social.	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	X
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁ DIRIXIDA

Non existen actividades previstas directamente relacionadas coa promoción de igualdade de xénero, polo que non se indica orzamento nin destinatarios.

PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES,

Se espera unha participación igualitaria por xénero nos distintos programas e accións levadas a cabo, así como achegar a cultura da igualdade á nosa xuventude a través de todas as actuacións enmarcadas no programa

PRINCIPAIS RESULTADOS DO PROGRAMA DENDE O PUNTO DE VISTA DO XÉNERO NO EXERCICIO 2015

Constátase unha participación equitativa dende o punto de vista de xénero nos distintos programas e iniciativas levados a cabo.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado

III.1.9. PROGRAMA 313C - SERVIZOS SOCIAIS COMUNITARIOS:

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

En situacións de crise económica, como a que vimos de soportar, o número de persoas e familias que sofren un grave deterioro das súas condicións económicas e sociais ata atoparse en risco de exclusión social vese incrementado de forma notable. Precisamente polo incremento desta demanda nos últimos anos fixéronse esforzos por mellorar os instrumentos de protección social do Sistema Galego de Servizos Sociais e optimizar todos os recursos públicos e privados na procura da inclusión social.

Neste sentido, é necesario continuar:

- Facilitando o acceso próximo e universal ao Sistema Galego de Servizos Sociais, co apoio económico e técnico á prestación dos servizos sociais comunitarios básicos por parte das entidades locais, para que poidan exercer en cada caso as súas competencias e cumprir coas obrigas establecidas na normativa vixente.
- Posibilitando a adecuada tramitación dos expedientes relativos aos servizos e prestacións sociais xestionados polos servizos técnicos e administrativos desta Consellería de

Política Social mediante a imprescindible (é preceptiva) intervención e cooperación dos servizos sociais comunitarios municipais.

- Evitando a cronicidade das persoas beneficiarias das prestacións sociais que ampara o programa de gasto 312A, mediante dispositivos específicos e recursos humanos destinados á inclusión socio laboral, utilizando a metodoloxía dos itinerarios personalizados de inclusión.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

O Sistema Galego de Servizos Sociais, e especialmente os servizos sociais comunitarios básicos de titularidade municipal como porta de entrada ao dito sistema, están dirixidos a atender con carácter xeral a toda a cidadanía, aínda que con máis intensidade á poboación máis vulnerable (persoas en situación de dependencia, de exclusión social, de discapacidade, persoas sen fogar, menores de idade en risco de desprotección, vítimas de violencia de xénero, persoas con problemas de condutas aditivas como drogodependencia, alcoholismo, ludopatía, anorexia, etc).

Sen prexuízo do anterior, existen grupos sociais afectados por determinados factores de vulnerabilidade, e nos que están a incidir fortemente as consecuencias da crise económica, nos que o risco de exclusión social é moi elevado e para os que é necesario establecer dispositivos que minimicen as problemáticas que padecen, como son as minorías étnicas, persoas sen fogar ou en situación de habilitabilidade precaria, reclusas e ex reclusas, inmigrantes, perceptores de rendas mínimas.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Coa finalidade de proporcionarlles apoio financeiro e técnico ás corporacións locais para que poidan executar as súas competencias e cumprir coas obrigas establecidas na normativa vixente, desde o ano 1988 xa se viña desenvolvendo un convenio programa entre o Ministerio de Traballo e Seguridade Social e a Comunidade Autónoma de Galicia para o desenvolvemento das prestacións básicas de servizos sociais polas corporacións locais ("Plan Concertado de Prestacións Básicas de Servizos Sociais de Corporacións Locais"). Nos últimos exercicios véñense facendo esforzos por consolidar a rede de servizos sociais comunitarios para dar unha axeitada resposta aos cambios derivados da lei de servizos sociais do ano 2008.

Coa aprobación do Decreto 99/2012, do 16 de marzo, polo que se regulan os servizos sociais comunitarios e o seu financiamento, desenvolveuse a regulación das competencias e obrigas establecidas previamente polas leis de réxime local e de servizos sociais para as diferentes entidades integrantes da administración local (deputacións e concellos) en materia de servizos sociais, regúlase o apoio económico da administración autonómica ás corporacións locais para a prestación destes servizos e séntanse as bases para unha adecuada coordinación operativa entre os servizos sociais comunitarios e o resto do sistema galego de servizos sociais.

A necesidade de incremento dos recursos das corporacións locais en materia de servizos sociais implica tamén a necesidade de dispoñer de infraestruturas sociais, ben de titularidade mu-

nicipal ou do Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar, como entidade de dereito público que institucionaliza a cooperación interadministrativa entre as corporacións locais e a Xunta de Galicia nesta materia mentres non se proceda á súa liquidación e extinción e posterior integración na Axencia Galega de Servizos Sociais, quen asumirá as súas competencias.

Por outro lado, a Xunta de Galicia, consciente da crecente necesidade de establecer medidas e dispositivos dirixidos á atención de persoas e grupos sociais en situación de especial vulnerabilidade, elabora a Estratexia de Inclusión Social de Galicia 2014/2020, a cal ten por finalidade abordar os factores de exclusión e atender ás persoas máis desfavorecidos socialmente, afrontando os procesos de inclusión desde unha formulación centrada en dar respostas globais e integradas.

Hai que ter en conta que o número total de persoas usuarias das prestacións de servizos sociais comunitarios básicos municipais rexistrados na aplicación “Prestacións Básicas de Servizos Sociais (PBSS)” ao longo do ano supón máis dun 16 % do total da poboación de Galicia.

Ademais o número de persoas usuarias que figuran cunha intervención social aberta rexistrada no “Sistema de Información de Usuarios de Servizos Sociais (SIUSS)” supón máis dun 14 % do total da poboación de Galicia durante o ano e máis da terceira parte delas son obxecto de seguimento e actualización.

Por outra banda o número de persoas atendidas polos equipos de inclusión socio laboral con problemáticas diversas supera cada ano a cifra de 2.000 e desas persoas son inseridas laboralmente aproximadamente a terceira parte. Unha cifra similar ao número de persoas atendidas e/ou formadas por entidades de iniciativa social colaboradoras nas medidas de inclusión social.

A continuación pasamos a expoñer a análise DAFO da situación de partida exposta:

1. Como fortalezas cabe destacar a existencia dun marco legal que garante os dereitos das persoas a determinadas prestacións públicas dirixidas especificamente a paliar as necesidades e/ou problemáticas que presentan. Tamén conta o mantemento duns dispositivos como referentes técnicos axeitados na atención das problemáticas expostas, o emprego dunha metodoloxía avalada tanto polos resultados obtidos no territorio da comunidade autónoma como pola Unión europea, a experiencia do persoal altamente cualificado e a configuración do Sistema Galego de Servizos Sociais como un sistema multicompetencial, que atribúe responsabilidades compartidas ás administracións autonómica e local, de xeito que se suman os recursos públicos de ambas as dúas esferas administrativas para tratar de atender á poboación máis vulnerable.
2. Necesidade de seguir afondando nos mecanismos de coordinación entre as dúas administracións públicas implicadas, autonómica e local (concellos e deputacións).
3. Como oportunidades para aproveitar está o alto grao de concienciación social sobre a necesidade, utilidade e bo uso destes servizos sociais, o consenso dos colexios profesionais implicados sobre o modelo e metodoloxía consolidados, o respaldo das mesas de diálogo

social na racionalización dos dispositivos de atención á exclusión e no impulso desta liña de actuación, o cal queda plasmado no proceso seguido na elaboración da lei de inclusión e a importancia que se lle concede na Estratexia europea 2020 ás medidas a favor da inclusión social como as contidas na Estratexia de Inclusión Social de Galicia 2014/2020 a sabendas da incorporación da citada estratexia na lei de inclusión.

4. É moi importante destacar o aforro de custo económico que supón o investimento na loita contra a exclusión social, porque a non intervención eleva exponencialmente o custo económico que teñen que asumir as administracións públicas ao ter que compensar as problemáticas derivadas: incremento dos custos noutros sistemas de protección social, como a sanidade ou a educación, dos custos en termos de mala imaxe, influencia negativa no turismo, incremento do gasto en materia de seguridade cidadá, etc. E sobre todo cabe destacar as consecuencias desta non intervención para a vida económica e social da comunidade autónoma no futuro. Hai que ter en conta a repercusión que ten no índice de pobreza infantil a existencia de pobreza e exclusión social dunha parte das persoas adultas, impacto que se ve moito máis agravada a longo prazo polo seu efecto multiplicador.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais de Galicia.
- Lei 10/2013, do 27 de novembro, de inclusión social de Galicia.
- Lei 39/2006, do 14 de decembro, de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia.
- Decreto 99/2012, do 16 de marzo, polo que se regulan os servizos sociais comunitarios e o seu financiamento.
- Lei 9/2007, do 13 de xuño, de subvencións de Galicia.
- Decreto 11/2009, do 8 de xaneiro, polo que se aproba o Regulamento da Lei 9/2007, do 13 de xuño, de subvencións de Galicia.
- Orde do 26 de maio de 2015 pola que se aproba o modelo de informe social para a área da inclusión (ISI) e a súa utilización no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia.
- Estratexia de Inclusión Social de Galicia 2014-2020.
- Estratexia de Inclusión Social da Poboación Xitana en Galicia 2014-2020.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Dentro dos obxectivos que se pretenden acadar sinálanse os seguintes:

- I. Manter a rede de servizos sociais comunitarios básicos.
  - I.1.- Dotar a rede de centros de servizos sociais comunitarios de titularidade municipal con traballadores/as sociais, como profesionais de referencia encargados de xestionar o expediente social básico de cada unha das persoas usuarias do Sistema Galego de Servizos Sociais.

- 1.2.- Dotar a rede de servizos sociais comunitarios de titularidade municipal con outro persoal técnico e profesional, xestores/as de caso, en concellos de máis de 20.000 habitantes.
  - 1.3.- Apoiar o desenvolvemento de prestacións e programas básicos de servizos sociais comunitarios.
  - 1.4.- Procurar a adecuada tramitación dos expedientes de solicitude de prestacións de dependencia, RISGA, PNC, axudas de inclusión social, mediante a necesaria cooperación entre os servizos sociais comunitarios municipais e a administración autonómica.
  - 1.5.- Procurar a dispoñibilidade de centros e equipamentos sociais adaptados ás esixencias da normativa aplicable para atender a importante demanda existente.
- 2. Procurar itinerarios de inclusión sociolaboral a persoas beneficiarias de RISGA e outros grupos en situación ou risco de inclusión social.
  - 3. Atender as persoas que padecen factores de especial vulnerabilidade: persoas sen fogar ou en situación de habitabilidade precaria, minorías étnicas, etc.
  - 4. Garantir que os equipamentos funcionais dos centros de menores dean unha resposta integral e de calidade ás diferentes necesidades das persoas destes centros.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorios, o medio ambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

A nivel xeral, o perfil das persoas usuarias dos servizos sociais comunitarios corresponde a un 60 % son mulleres e un 40 % homes.

As mulleres que viven soas sofren máis pobreza que os homes que viven sos. Cando os fogares están formados por unha persoa adulta con fillos/as a cargo, a inmensa maioría son mulleres soas con cargas familiares, sendo esta a forma de convivencia máis castigada polo risco de pobreza segundo o indicador AROPE.

Así mesmo, as mulleres galegas teñen unha taxa de actividade menor ca os homes e unha taxa de desemprego maior e a situación económica das maiores de 65 anos é considerablemente peor que a situación dos homes para o mesmo rango de idade. Todos estes factores apuntan a un maior risco de pobreza das mulleres.

Por outra banda, as mulleres, ao atender maioritariamente as tarefas domésticas, teñen máis dificultades para participar nos itinerarios de inclusión. Ademais, cando padecen exclusión social severa, teñen un maior número de problemáticas asociadas que os homes.

No desenvolvemento do programa utilízanse os seguintes indicadores, todos eles desagregados por sexo:

- Persoas beneficiadas.
- Persoas usuarias dos servizos sociais comunitarios con intervención social aberta rexistrados no SIUSS.
- Persoas de etnia xitana beneficiadas.
- Persoas desempregadas, incluídas as de longa duración.
- Persoas inactivas.
- Persoas con emprego, incluídos os traballadores por conta propia.
- Persoas menores de 25 anos de idade.
- Participantes con discapacidade.
- Outras persoas desfavorecidas.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	X

Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	X
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	X
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	X
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	X
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social.	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	X
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA O SEU ORZAMENTO E AS PERSOAS OU ENTIDADES ÁS QUE ESTÁN DIRIXIDAS.

Incorporación nas convocatorias de axudas como criterio do baremo de concesión a realización de actividades específicas de promoción da igualdade de xénero.

Así mesmo, na metodoloxía das actuacións esíxese que incorporen a perspectiva de xénero, describindo os axustes que se introducirán en función dos roles diferentes que asumen homes e mulleres na sociedade e que poden condicionar o acceso e a calidade da súa participación.

PREVISIÓN DE RESULTADOS RESPECTO DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES E DA REDUCIÓN DA BRECHA DE XÉNERO EXISTENTE.

Contribuír a través das actuacións subvencionadas á igualdade entre mulleres e homes, á corresponsabilidade no fogar e á redución das diferenzas de participación nos diferentes ámbitos derivadas da concepción tradicional do que significa ser home e muller.

A previsión para 2017 é que se beneficien dun xeito directo deste programa 2.000 mulleres e 1.700 homes, a través de accións formativas e de itinerarios personalizados de inclusión.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Inclusión Social

Dirección Xeral de Familia, Infancia e Dinamización Demográfica

IV. CADROS DE OBXECTIVOS POR PROGRAMA

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

Programa: 311A DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE PROMOCIÓN SOCIAL	
Eixe: E2 - Benestar das persoas e as familias e cohesión social	
Prioridade de Actuación: PA03 - Mellora dos servizos sociais a familias e á infancia, apoio á conciliación e á promoción da igualdade, servizos e axudas complementarios da educación e políticas de xuventude e cooperación	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: I02 - Contribuír aos servizos sociais a familias e á infancia, apoio á conciliación, servizos e axudas complementarios da educación e políticas de xuventude e cooperación	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI02 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Contribuír aos servizos sociais a familias e á infancia, apoio á conciliación, servizos e axudas complementarios da educación e políticas de xuventude e cooperación	
Programa: 312A PROTECCIÓN E INSERCIÓN SOCIAL	
Eixe: E2 - Benestar das persoas e as familias e cohesión social	
Prioridade de Actuación: PA04 - Deseño dunha estratexia de integración social que mellore o benestar da cidadanía, axude ás persoas máis desfavorecidas a retornar o máis axiña posible a situacións socioeconómicas aceptables e que fomente a igualdade de xénero	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E01 - Consolidar e mellorar a acción protectora das persoas con carencia de recursos económicos en situación de risco e exclusión social e con especiais dificultades de inserción social	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
0001 - Renda de Inclusión Social de Galicia	
0002 - Axudas de Inclusión Social	
0003 - Axuda Extraordinaria Pensións non contributivas (PNC), Fondo de Asistencia Social (FAS) e subsidio de garantía de ingresos mínimos (SGIM).	
0004 - Programas para cubrir as necesidades básicas de persoas con carencias económicas e especiais dificultades de inserción, a través da colaboración das entidades de iniciativa social	
Indicador	Valor Previsto
P00346 - Centros/programas financiados	110
P342.H - Persoas beneficiadas (homes)	31.820
P342.M - Persoas beneficiadas (mulleres)	61.882
P343.H - Persoas en risco de exclusión atendidas para cobertura de necesidades básicas (homes)	40.090
P343.M - Persoas en risco de exclusión atendidas para cobertura de necesidades básicas (mulleres)	40.090
P345.H - Persoas perceptoras da RISGA. Homes	4.746
P345.M - Persoas perceptoras da RISGA. Mulleres	6.554
Programa: 312B PROGRAMAS DE PRESTACIÓNS ÁS FAMILIAS E Á INFANCIA	
Eixe: E2 - Benestar das persoas e as familias e cohesión social	
Prioridade de Actuación: PA03 - Mellora dos servizos sociais a familias e á infancia, apoio á conciliación e á promoción da igualdade, servizos e axudas complementarios da educación e políticas de xuventude e cooperación	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E01 - Garantir o dereito de todos os e as menores a vivir en familia e contribuír á revitalización demográfica e ás condicións que favorezan a natalidade.	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI03 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
OI04 - Transferencias internas (Actuacións de soporte e apoio)	
0001 - Impulsar a natalidade e fomento da conciliación da vida persoal, familiar e laboral.	
0002 - Favorecer as condicións necesarias para que as persoas menores poidan integrarse nunha familia ou desenvolver o seu propio proxecto de vida nas mellores condicións.	
Indicador	Valor Previsto
DOC035 - Capacidade de coidado de nenos ou de infraestruturas de educación subvencionadas	23.785
P00089 - Familias beneficiarias da prestación por fillo/a menor a cargo	3.200
P00142 - Novas prazas públicas de escolas infantís	217
P00450 - Familias beneficiarias da tarxeta benvinda	29.728

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

P111.H - Menores en situación de acollemento residencial (Homes)	912
P111.M - Menores en situación de acollemento residencial (mulleres)	912
P112.H - Menores participantes nos programas Mentor e Insergal. Homes	372
P112.M - Menores participantes nos programas Mentor e Insergal. Mulleres	241
P341.H - Menores e familias beneficiarias de programas de integración familiar e socioeducativos (homes)	2.863
P341.M - Menores e familias beneficiarias de programas de integración familiar e socioeducativos (mulleres)	2.764
Programa: 312C SERVIZOS SOCIAIS RELATIVOS ÁS MIGRACIÓNS	
Eixe: E2 - Benestar das persoas e as familias e cohesión social	
Prioridade de Actuación: PA04 - Deseño dunha estratexia de integración social que mellore o benestar da cidadanía, axude ás persoas máis desfavorecidas a retornar o máis axiña posible a situacións socioeconómicas aceptables e que fomente a igualdade de xénero	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E02 - Impulsar os servizos e prestacións á emigración galega e ás súas entidades, así como ás persoas retornadas, para garantir o seu benestar. Promover a inclusión social e loitar contra a pobreza das persoas inmigrantes e calquera forma de discriminación.	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
0007 - Programas específicos de inclusión social realizados polas corporacións locais e/ou polas entidades de iniciativa social prestadoras de Servizos Sociais	
Indicador	Valor Previsto
SC01.H - Persoas desempregadas, incluídas as de longa duración (Homes)	127
SC01.M - Persoas desempregadas, incluídas as de longa duración (Mulleres)	159
SC03.H - Persoas inactivas (Homes)	23
SC03.M - Persoas inactivas (Mulleres)	97
SC05.H - Persoas con emprego, incluídos os traballadores por conta propia (Homes)	6
SC05.M - Persoas con emprego, incluídos os traballadores por conta propia (Mulleres)	20
SC06.H - Persoas menores de 25 anos de idade (Homes)	112
SC06.M - Persoas menores de 25 anos de idade (Mulleres)	97
SC15.H - Migrantes, participantes de orixe estranxeira, minorías (incluídas comunidades marxinadas, como a poboación romani) (Hom)	156
SC15.M - Migrantes, participantes de orixe estranxeira, minorías (incluídas comunidades marxinadas, como a poboación romani) (Mul)	276
SC16.H - Participantes con discapacidade (Homes)	17
SC16.M - Participantes con discapacidade (Mulleres)	14
SC17.H - Outras persoas desfavorecidas (Homes)	100
SC17.M - Outras persoas desfavorecidas (Mulleres)	114
Programa: 312D PROGRAMA DE ATENCIÓN Á DEPENDENCIA	
Eixe: E2 - Benestar das persoas e as familias e cohesión social	
Prioridade de Actuación: PA02 - Desenvolvemento do sistema de servizos sociais de atención ás persoas maiores e dependentes	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E01 - Incrementar a cobertura de atención ás persoas en situación de dependencia	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI03 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Incremento dos servizos de atención residencial, atención diurna, de axuda no fogar, de promoción da autonomía en equipamentos especiais.	
Indicador	Valor Previsto
P241.H - Participantes nos servizos para persoas en situación de dependencia. Homes	22.089
P241.M - Participantes nos servizos para persoas en situación de dependencia. Mulleres	30.908
Programa: 312E PROMOCIÓN DA AUTONOMÍA PERSOAL E PREVENCIÓN DA DEPENDENCIA PARA PERSOAS CON DISCAPACIDADE E AS PERSOAS MAIORES	
Eixe: E2 - Benestar das persoas e as familias e cohesión social	
Prioridade de Actuación: PA02 - Desenvolvemento do sistema de servizos sociais de atención ás persoas maiores e dependentes	

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

<p>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E02 - Mellorar a calidade de vida das persoas con discapacidade e das persoas maiores, en termos de autonomía persoal, así como prever as situacións de dependencia</p>	
<p>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</p>	
<p>OI05 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)</p> <p>0001 - Fomentar actitudes positivas cara o coidado da saúde e á promoción da autonomía persoal: fomento da actividade física e doutros hábitos de vida saudables, implantación de programas e obradoiros prácticos de preparación para a xubilación</p> <p>0002 - Favorecer a permanencia no domicilio e contorno habitual durante o maior tempo posible</p> <p>0004 - Facilitar a accesibilidade universal como requisito para unha vida autónoma.</p>	
<p>Indicador</p>	<p>Valor Previsto</p>
DOE036 - Poboación beneficiada pola actuación de infraestrutura (ou equipamento) social	46.382
P00020 - Actuacións de estudo, difusión e promoción	10
P140.H - Participantes en programas de prevención da dependencia. Homes	18.106
P140.M - Participantes en programas de prevención da dependencia. Mulleres	19.616
P241.H - Participantes nos servizos para persoas en situación de dependencia. Homes	5.050
P241.M - Participantes nos servizos para persoas en situación de dependencia. Mulleres	6.367
SC16.H - Participantes con discapacidade (Homes)	99.182
SC16.M - Participantes con discapacidade (Mulleres)	107.623
SE18.H - Número de profesionais do terceiro sector de acción social (Homes)	438
SE18.M - Número de profesionais do terceiro sector de acción social (Mulleres)	490
<p>Programa: 312F PROGRAMAS DE SOLIDARIEDADE</p>	
<p>Eixe: E2 - Benestar das persoas e as familias e cohesión social</p>	
<p>Prioridade de Actuación: PA03 - Mellora dos servizos sociais a familias e á infancia, apoio á conciliación e á promoción da igualdade, servizos e axudas complementarios da educación e políticas de xuventude e cooperación</p>	
<p>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E02 - Impulsar a solidariedade e o voluntariado para axudar ás persoas en situación de risco de pobreza e/ou con necesidades</p>	
<p>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</p>	
<p>OI03 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)</p> <p>0001 - Elaborar novos programas de voluntariado e plans de formación co obxecto de dar saída ás demandas de participación e mellorar a preparación e calidade do voluntariado.</p> <p>0002 - Fomentar a participación xuvenil nos programas de voluntariado e promover a inscrición das experiencias dos voluntarios que faciliten a certificación dos mesmos.</p>	
<p>Indicador</p>	<p>Valor Previsto</p>
P00283 - Proxectos de voluntariado realizados.	200
P233.H - Participantes en proxectos de voluntariado (Homes)	350
P233.M - Participantes en proxectos de voluntariado (Mulleres)	580
<p>Programa: 313A SERVIZOS Á XUVENTUDE</p>	
<p>Eixe: E2 - Benestar das persoas e as familias e cohesión social</p>	
<p>Prioridade de Actuación: PA03 - Mellora dos servizos sociais a familias e á infancia, apoio á conciliación e á promoción da igualdade, servizos e axudas complementarios da educación e políticas de xuventude e cooperación</p>	
<p>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E04 - Mellorar a calidade de vida da xuventude galega e incrementar o seu benestar en condicións de igualdade.</p>	
<p>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</p>	
<p>OI03 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)</p> <p>0001 - Fomentar e apoiar os programas de mobilidade transnacional xuvenil, para a mellora da cualificación e para facilitar o acceso ao mercado laboral dos mozos e mozas.</p> <p>0002 - Impulsar a participacións dos mozos e mozas en actividades de educación non formal que permitan a adquisición de competencias e habilidades altamente valoradas polos empregadores.</p>	
<p>Indicador</p>	<p>Valor Previsto</p>
P00196 - Número de proxectos subvencionados	452
P114.H - Mozos beneficiarios ou participantes. (Homes)	5.288

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

P114.M - Mozas beneficiarios ou participantes. (Mulleres)	6.942
Programa: 313C SERVIZOS SOCIAIS COMUNITARIOS	
Eixe: E2 - Benestar das persoas e as familias e cohesión social	
Prioridade de Actuación: PA04 - Deseño dunha estratexia de integración social que mellore o benestar da cidadanía, axude ás persoas máis desfavorecidas a retornar o máis axiña posible a situacións socioeconómicas aceptables e que fomente a igualdade de xénero	
Obxectivo Extratéxico /Obxectivo Instrumental: E04 - Promover a inclusión social e loitar contra a pobreza e calquera forma de discriminación	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI06 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Atención a participantes a través de dispositivos de inclusión social da Administración autonómica.	
0002 - Programas específicos de inclusión social realizados polas corporacións locais e polas entidades de iniciativa social prestadoras de Servizos Sociais.	
0003 - Mantemento da rede de servizos sociocomunitarios	
0004 - Investimentos para a adecuación dos centros de inclusión social.	
0005 - Programa de apoio ás persoas sen fogar.	
	Valor Previsto
DOE036 - Poboación beneficiada pola actuación de infraestrutura (ou equipamento) social	1.982
P00196 - Número de proxectos subvencionados	136
P00346 - Centros/programas financiados	7
P342.H - Persoas beneficiadas (homes)	302.400
P342.M - Persoas beneficiadas (mulleres)	457.073
P347.H - Persoas usuarias dos servizos sociais comunitarios con intervención social aberta rexistrados no SIUSS (homes)	177.534
P347.M - Persoas usuarias dos servizos sociais comunitarios con intervención social aberta rexistrados no SIUSS (mulleres)	252.466
P420.H - Persoas de etnia xitana beneficiadas (homes)	317
P420.M - Persoas de etnia xitana beneficiadas (mulleres)	365
SC01.H - Persoas despregadas, incluídas as de longa duración (Homes)	659
SC01.M - Persoas despregadas, incluídas as de longa duración (Mulleres)	694
SC03.H - Persoas inactivas (Homes)	33
SC03.M - Persoas inactivas (Mulleres)	18
SC05.H - Persoas con emprego, incluídos os traballadores por conta propia (Homes)	25
SC05.M - Persoas con emprego, incluídos os traballadores por conta propia (Mulleres)	47
SC06.H - Persoas menores de 25 anos de idade (Homes)	85
SC06.M - Persoas menores de 25 anos de idade (Mulleres)	79
SC15.H - Migrantes, participantes de orixe estranxeira, minorías (incluídas comunidades marxinadas, como a poboación romani) (Hom	120
SC15.M - Migrantes, participantes de orixe estranxeira, minorías (incluídas comunidades marxinadas, como a poboación romani) (Mul	160

V. CADROS NUMÉRICOS

Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e servizos

Programas	Servizos			
	01	02	03	04
311A-Dirección e servizos xerais de promoción social	22.119		8.320	9.477
312A-Protección e inserción social			72.907	
312B-Programas de prestacións ás familias e á infancia		111.108		
312C-Servizos sociais relativos ás migracións			1.119	
312D-Programa de atención á dependencia				338.238
312E-Programa da autonomía persoal e prevención da dependencia para persoas con discapacidade e as persoas maiores				27.894
313C-Servizos sociais comunitarios		625	24.639	
Total	22.119	111.733	106.986	375.609

(Miles de Euros)

Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e servizos (continuación)

Programas	Servizos		
	05	A1	Total
311A-Dirección e servizos xerais de promoción social			39.917
312A-Protección e inserción social			72.907
312B-Programas de prestacións ás familias e á infancia		13.115	124.224
312C-Servizos sociais relativos ás migracións			1.119
312D-Programa de atención á dependencia			338.238
312E-Programa da autonomía persoal e prevención da dependencia para persoas con discapacidade e as persoas maiores			27.894
312F-Programas de solidariedade	1.161		1.161
313A-Servizos á xuventude	14.245		14.245
313C-Servizos sociais comunitarios			25.264
Total	15.406	13.115	644.970

(Miles de Euros)

Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e capítulos

Programas	Capítulos					
	I	II	IV	VI	VII	Total
311A-Dirección e servizos xerais de promoción social	28.619	3.718	1.961	4.843	775	39.917
312A-Protección e inserción social			72.907			72.907
312B-Programas de prestacións ás familias e á infancia	26.090	37.067	53.385	675	7.006	124.224
312C-Servizos sociais relativos ás migracións			1.119			1.119
312D-Programa de atención á dependencia	64.201	132.002	141.463	573		338.238
312E-Programa da autonomía persoal e prevención da dependencia para persoas con discapacidade e as persoas maiores	8.818	8.927	8.137	645	1.366	27.894
312F-Programas de solidariedade	343	237	520	61		1.161
313A-Servizos á xuventude	5.727	4.551	3.798	169		14.245
313C-Servizos sociais comunitarios		2.529	19.771	157	2.807	25.264
Total	133.799	189.031	303.061	7.124	11.954	644.970

(Miles de Euros)

DISTRIBUCIÓN ORGÁNICA

01 SECRETARIA XERAL TECNICA	2016	2017	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	13.095	10.822	-17,4
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	3.650	3.718	1,9
Cap. IV - Transferencias correntes	1.957	1.961	0,2
Cap. VI - Investimentos reais	4.386	4.843	10,4
Cap. VII - Transferencias de capital	775	775	0,0
Total	23.863	22.119	-7,3

(Miles de Euros)

02 D.X. DE FAMILIA, INFANCIA E DINAMIZACIÓN DEMOGRÁFICA	2016	2017	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	16.127	15.650	-3,0
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	34.282	35.067	2,3
Cap. IV - Transferencias correntes	43.499	53.385	22,7
Cap. VII - Transferencias de capital	7.333	7.631	4,1
Total	101.240	111.733	10,4

(Miles de Euros)

03 D.X. DE INCLUSIÓN SOCIAL	2016	2017	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	4.195	8.320	98,4
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	2.498	2.529	1,3
Cap. IV - Transferencias correntes	92.980	93.797	0,9
Cap. VI - Investimentos reais	157	157	0,0
Cap. VII - Transferencias de capital	2.182	2.182	0,0
Total	102.012	106.986	4,9

(Miles de Euros)

04 D.X. DE MAIORES E PERSOAS CON DISCAPACIDADE	2016	2017	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	82.440	82.496	0,1
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	136.792	140.929	3,0
Cap. IV - Transferencias correntes	140.148	149.600	6,7
Cap. VI - Investimentos reais	3.490	1.218	-65,1
Cap. VII - Transferencias de capital	861	1.366	58,7
Total	363.731	375.609	3,3

(Miles de Euros)

05 D.X. DE XUVENTUDE, PARTICIPACIÓN E VOLUNTARIADO	2016	2017	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	6.135	6.071	-1,0
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	4.789	4.788	0,0
Cap. IV - Transferencias correntes	4.418	4.318	-2,3
Cap. VI - Investimentos reais	236	230	-2,5
Total	15.578	15.406	-1,1

(Miles de Euros)

A1 AXENCIA GALEGA DE SERVIZOS SOCIAIS	2016	2017	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	10.568	10.440	-1,2
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	2.000	2.000	0,0
Cap. VI - Investimentos reais	1.000	675	-32,5
Total	13.568	13.115	-3,3

(Miles de Euros)

SERVIZOS	2016	2017	% Var.
01 SECRETARIA XERAL TECNICA	23.863	22.119	-7,3
02 D.X. DE FAMILIA, INFANCIA E DINAMIZACIÓN DEMOGRÁFICA	101.240	111.733	10,4
03 D.X. DE INCLUSIÓN SOCIAL	102.012	106.986	4,9
04 D.X. DE MAIORES E PERSOAS CON DISCAPACIDADE	363.731	375.609	3,3
05 D.X. DE XUVENTUDE, PARTICIPACIÓN E VOLUNTARIADO	15.578	15.406	-1,1
A1 AXENCIA GALEGA DE SERVIZOS SOCIAIS	13.568	13.115	-3,3
Total	619.992	644.970	4,0

(Miles de Euros)

Consellería, Organismos Autónomos, Entidades públicas instrumentais de consulta ou asesoramento e Axencias Públicas Autonómicas

	Consellería		00.AA , EE.CC.AA. e Axencias		Trans. Internas		Consolidado	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Cap. I - Gastos de persoal	121.992	123.359	10.568	10.440	0	0	132.560	133.799
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	182.010	187.031	2.000	2.000	0	0	184.010	189.031
Cap. IV - Transferencias correntes	294.119	314.052	0	0	11.118	10.990	283.002	303.061
OPERACIÓNS CORRENTES	598.121	624.442	12.568	12.440	11.118	10.990	599.571	625.892
Cap. VI - Investimentos reais	8.269	6.449	1.000	675	0	0	9.269	7.124
Cap. VII - Transferencias de capital	12.151	12.629	0	0	1.000	675	11.151	11.954
OPERACIÓNS DE CAPITAL	20.420	19.078	1.000	675	1.000	675	20.420	19.078
Total	618.542	643.520	13.568	13.115	12.118	11.665	619.992	644.970

(Miles de Euros)

Medios Persoais

Consellería de Política Social	2017
Altos Cargos	6
Persoal Funcionario	735
Subgrupo A1	250
Subgrupo A2	75
Subgrupo C1	126
Subgrupo C2	254
Agrupacións profesionais	30
Persoal Laboral	3.051
Grupo I	252
Grupo II	643
Grupo III	181
Grupo IV	1.037
Grupo V	938
TOTAL	3.792

Medios Persoais

Axencia Galega de Servizos Sociais	2017
Persoal Funcionario	1
Subgrupo A2	1
Persoal Laboral	361
Grupo II	36
Grupo III	203
Grupo V	122
TOTAL	362

Entidades Públicas Empresariais, Consorcios, Sociedades Mercantís e Fundacións do Sector Público Autonómico

Consorcios autonómicos	Explotación	Capital
Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar	64.837	4.536
Fundacións do sector público autonómico	Explotación	Capital
Fundación Pública Galega para a Tutela de Persoas Adultas	1.005	5
Total	65.842	4.541

(Miles de Euros)

CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL

SECCIÓN 13

I. ESTRUCTURA ORGÁNICA E COMPETENCIAS

I.1. ESTRUCTURA ORGÁNICA

O Decreto 146/2016, do 13 de novembro, (DOG nº 217 do 14/11/2016) polo que se establece a estrutura orgánica da Xunta de Galicia e o Decreto 129/2015, do 8 de outubro (DOG nº 194 do 9/10/2015) fixa a estrutura orgánica das Consellerías da Xunta de Galicia.

A actual estrutura orgánica da Consellería do Medio Rural apróbase a través do Decreto 166/2015, do 13 de novembro, (DOG núm. 220 do 18/11/2015). No seu artigo 2 fixa a estrutura da Consellería nos seguintes órganos superiores e de dirección:

1. O conselleiro/a.
2. A Secretaría Xeral Técnica.
3. A Dirección Xeral de Ordenación e Produción Forestal.
4. A Dirección Xeral de Gandaría, Agricultura e Industrias Agroalimentarias.
5. A Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural.

Quedan adscritos a esta consellería as seguintes entidades públicas instrumentais do sector público autonómico:

1. O organismo Fondo Galego de Garantía Agraria.
2. O ente público Axencia Galega de Desenvolvemento Rural.
3. O ente público Instituto Galego de Calidade Alimentaria.

I.2. COMPETENCIAS

I.2.1. DA CONSELLERÍA

De acordo co disposto no artigo 1 do Decreto 166/2015, do 13 de novembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Rural, esta é o órgano da Administración galega ao cal lle corresponde propor e executar as directrices xerais do Goberno no ámbito rural, que engloba as competencias en materia de agricultura, gandería, desenvolvemento rural e ordenación comarcal, estruturas rurais, industrias agroalimentarias e forestais, montes, prevención e defensa dos incendios forestais.

O artigo 30.1.3 do Estatuto de Autonomía para Galicia dispón que lle corresponde á comunidade autónoma galega “nos termos do disposto nos artigos 38, 131 e 149.1.11 e 13 da Constitución”, a competencia exclusiva da agricultura e a gandería”.

Por outra banda, o Estatuto de Autonomía de Galicia dispón que lle corresponde á comunidade autónoma galega a competencia exclusiva nas seguintes materias:

Montes, aproveitamentos forestais, vías pecuarias e pastos, sen prexuízo do disposto no artigo 149.1.23 da Constitución. (art. 27, apartado 10).

- Réxime xurídico dos montes veciñais en man común (art. 27, apartado 11).
- O réxime das fundacións de interese galego (art. 27, apartado 26)
- Confraría de Pescadores, Cámaras de Propiedade, Agrarias, de Comercio, Industria e Navegación e outras de natureza equivalente, sen prexuízo.
- Asemade, Galicia asumiu a competencia exclusiva en materia de cooperativas en virtude da transferencia feita pola Lei orgánica 16/1995, do 27 de decembro, ampliando a recollida no artigo 28.7 do Estatuto de Autonomía de Galicia.

Os reais decretos polos que se aprobaron os traspasos de funcións e servizos producidos ata o momento en materia competencia da consellería son os seguintes:

- Real decreto 2423/1982, do 24 de xullo, sobre traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de reforma e desenvolvemento agrario.
- Real decreto 3424/1983, do 28 de decembro, sobre traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de investigación agraria.
- Real decreto 244/1985, do 6 de febreiro, sobre traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de sementes e plantas de viveiro.
- Real decreto 795/1985, do 30 de abril, sobre traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia Sociedades Agrarias de Transformación.
- Real decreto 1632/1985, do 19 de abril, sobre traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de laboratorios agrarios e de sanidade e produción animal.
- Real decreto 2165/1994, do 4 de novembro, sobre traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de defensa contra fraudes e calidade agroalimentaria.

Indícanse a continuación as competencias distribuídas en cada órgano superior e de dirección en que se estrutura a consellería:

O CONSELLEIRO

Como titular do órgano superior da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia é a superior autoridade da consellería e con tal carácter está investido das atribucións que lle confire o artigo 34 da Lei 1/1983, do 22 de febreiro, de normas reguladoras da Xunta e da súa Presidencia.

A SECRETARÍA XERAL TÉCNICA

Como órgano de dirección da Consellería do Medio Rural, a Secretaría Xeral Técnica exercerá as competencias e funcións establecidas na Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia, todas aquelas que lle sexan encomendadas pola persoa titular da consellería e é a autoridade de xestión do Programa de Desenvolvemento Rural (PDR).

A DIRECCIÓN XERAL DE ORDENACIÓN E PRODUCCIÓN FORESTAL

Exercerá as competencias inherentes á ordenación, fomento e mellora da produción forestal, as medidas de prevención e defensa contra os incendios forestais.

Ademais, correspóndelle, no ámbito do sector agrícola, gandeiro, forestal e agroalimentario, as funcións de programación, coordinación e impulso da investigación e a innovación tecnolóxica, en coordinación co departamento desta administración competente en materia de investigación e desenvolvemento tecnolóxico, a formación, a transferencia e adopción dos resultados da investigación; a realización de programas formativos dirixidos ao persoal dependente da consellería que melloren a súa capacitación e o seu coñecemento técnico no eido agroforestal, sen prexuízo das competencias en materia de formación doutros departamentos desta administración.

En relación coas actuacións comprendidas dentro destes ámbitos competenciais, supervisará e inspeccionará os proxectos de obras e a súa execución material, tanto nos supostos de adxudicación como nos de execución pola Administración.

Como Administración ou órgano forestal, no ámbito das súas competencias e baseada en métodos de xestión integrada de pragas, velará pola protección dos montes promovendo as medidas de prevención, protección e tratamento, tanto silvícolas como sanitarias, que favorezan a súa vitalidade e a utilización de axentes biolóxicos que impidan o incremento das poboacións de axentes nocivos, así como o control e certificación de sementes, materiais forestais de reprodución e producións forestais.

A DIRECCIÓN XERAL DE GANDARÍA, AGRICULTURA E INDUSTRIAS AGROALIMENTARIAS

Correspóndelle á Dirección Xeral de Gandaría, Agricultura e Industrias Agroalimentarias a elaboración, a proposta e o desenvolvemento das directrices de política agraria da consellería en

materia de ordenación, fomento e mellora da produción agrogandeira, executando entre outras, as medidas de apoio ao sector lácteo e gandeiro de Galicia; a protección e control da sanidade animal e vexetal, incluíndo a dirección das actuacións de prevención e loita contra os axentes nocivos, así como a definición dos medios de defensa da produción nos cultivos vexetais agrícolas e os seus produtos, incluídos os aproveitamentos de árbores e arbustos para froito, e de procedementos relacionados coa seguridade alimentaria; de formación, promoción e fomento do asociacionismo agrogandeiro, e a elaboración, a proposta e o desenvolvemento das directrices da política agraria en materia de mellora da estrutura das explotacións agrarias. Así mesmo lle compete a ordenación, fomento, e os procedementos relacionados coas industrias agroalimentarias así como todo o relacionado coa promoción e o fomento dos produtos agroalimentarios, as denominacións de orixe e de calidade do sector agroalimentario e o control da calidade comercial dos alimentos.

A DIRECCIÓN XERAL DE DESENVOLVEMENTO RURAL

Correspóndelle a elaboración, proposta e desenvolvemento das actuacións de fomento do desenvolvemento socioeconómico do territorio rural galego, da dinamización das áreas rurais de Galicia, da formulación de iniciativas e programas de desenvolvemento das zonas rurais e da execución das accións que contribúan á diversificación económica no medio rural. Así mesmo, realizará as funcións de coordinación e xestión do Plan de Desenvolvemento Comarcal e a proposta de configuración das distintas comarcas nas cales se divide o territorio da Comunidade Autónoma de Galicia. Correspóndelle, ademais, a elaboración, a proposta e o desenvolvemento das directrices da política agraria en materia de mellora e modernización das infraestruturas rurais e do medio rural, mobilidade de terras con vocación agraria e xestión de zonas regables, todo isto sen prexuízo das funcións atribuídas pola Lei 5/2000, do 28 de decembro, á Axencia Galega de Desenvolvemento Rural.

1.2.2. ORGANISMOS AUTÓNOMOS

FONDO GALEGO DE GARANTÍA AGRARIA (FOGGA)

Regulado pola Lei 7/1994, do 29 de decembro, e coa denominación actual segundo a Lei 7/2002, do 27 de decembro, de medidas fiscais e réxime administrativo, e polo Decreto 7/2014, do 16 de xaneiro, polo que se aproban os seus estatutos, é un organismo autónomo dos regulados na sección 2ª do capítulo II do título III da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia. Atópase adscrito á Consellería do Medio Rural e ten por obxecto executar as políticas desta consellería, no referente á aplicación das medidas de ordenación, fomento, reestruturación e mellora do sector lácteo e gandeiro, levando a cabo a execución das accións necesarias para a aplicación na comunidade autónoma da Política Agraria Común (PAC) e para o funcionamento das distintas

organizacións de mercados y a mellora das estruturas agropecuarias; apoiar e promover a mellora e modernización do sector lácteo gandeiro nas diferentes áreas de actuación; promover a participación do sector nas labores de planificación, xestión e financiación dos programas de mellora e desenvolvemento daquel.

1.2.3. AXENCIAS PUBLICAS AUTONÓMICAS

AXENCIA GALEGA DE DESENVOLVEMENTO RURAL (AGADER)

A Axencia Galega de Desenvolvemento Rural (AGADER), foi creada pola disposición adicional sexta da Lei 5/2000, do 28 de decembro, de medidas fiscais e de réxime orzamentario e administrativo, configurándose como un instrumento para o fomento e coordinación do desenvolvemento no territorio rural galego para mellorar as condicións de vida e evitar o despoamento dese territorio. Ademais, de acordo coa modificación introducida pola disposición derradeira terceira da Lei 15/2010, do 28 de decembro, de medidas fiscais e administrativas, AGADER posibilitará a creación e ampliación de explotacións agrarias e gandeiras mediante a xestión do Banco de Terras de Galicia e será o órgano competente en materia de desenvolvemento comarcal, que exercerá como instrumento básico de actuación da Xunta de Galicia para o deseño, a aplicación, a coordinación e o seguimento do Plan de desenvolvemento comarcal.

As funcións de AGADER de acordo coa disposición adicional sexta da Lei 5/2000, modificadas e ampliadas na alínea Un do artigo segundo da Lei 12/2008 quedaron do seguinte xeito:

- Elaborar estratexias e plans integrados de valorización do medio rural, que coordinen actuacións de diversa natureza e contén coa participación dos axentes socioeconómicos públicos e privados.
- Difundir e realizar o seguimento das políticas de desenvolvemento rural aplicables en cada momento.
- Impulsar a formulación e aplicación a nivel comarcal de estratexias de desenvolvemento rural integrado, en especial mediante a dinamización e coordinación dos grupos de desenvolvemento rural encargados da súa execución.
- Articular proxectos de desenvolvemento rural con carácter piloto e innovador, dirixidos ao reforzamento da base produtiva das áreas rurais, á valorización dos seus recursos e á mellora da calidade de vida dos seus habitantes.
- Promover e favorecer a cooperación entre os axentes públicos e privados cuxas actuacións incidan directa ou indirectamente no desenvolvemento das zonas rurais.
- Contribuír ao reforzamento do tecido social e á mellora da capacidade organizativa das áreas rurais.

- Xestionar as medidas e actuacións que se lle encomenden no marco da programación 2014-2020 dos fondos agrarios de desenvolvemento rural.
- Aplicar outras medidas e actuacións que teñan por obxecto, en particular, a dinamización do tecido produtivo e a fixación de poboación nas áreas rurais, realizando as actuacións precisas para promover a igualdade efectiva de mulleres e homes, en aplicación do artigo 30 da Lei 7/2004, do 16 de xullo, para a igualdade de mulleres e homes, dos artigos 31.3º e 38.3º da Lei 2/2007, do 28 de marzo, do traballo en igualdade das mulleres de Galicia, e do artigo 30 da Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo, para a igualdade efectiva de mulleres e homes.
- A dinamización comarcal, a través dos centros de desenvolvemento comarcal dependentes da Xunta de Galicia.

Finalmente, despois da reorganización dos instrumentos de xestión do desenvolvemento rural prevista na Lei 15/2010, ademais das funcións sinaladas na Lei 12/2008, AGADER realizará tamén as seguintes, que lle atribúe a alínea Dous da disposición derradeira terceira da Lei 15/2010:

- Xestionar as medidas e actuacións que se lle encomenden no marco da programación dos fondos agrarios de desenvolvemento rural.
- Xestionar e aplicar as medidas contidas nos programas de desenvolvemento rural sustentable (PDRS), no marco da aplicación da Lei estatal 45/2007, do 13 de decembro, para o desenvolvemento sustentable do medio rural, ou da norma que a substitúa, sen prexuízo das competencias que nesta materia teñan outros órganos da Administración autonómica.
- A xestión dos bens e dos dereitos incorporados ao Banco de Terras de Galicia.
- A realización da función do servizo de transmisión mediante arrendamento respecto dos predios rústicos procedentes de explotacións nas que cesase anticipadamente a persoa titular, sen seren cedidas a terceiras persoas.

E, por último, en relación ás funcións referentes ao Banco de Terras de Galicia, a disposición transitoria segunda da Lei 6/2011, do 13 de outubro, de mobilidade de terras, tamén lle atribúe a AGADER o exercicio das funcións xestoras do Banco de Terras de Galicia. Esas funcións están pomenorizadas no artigo 9 da citada Lei 6/2011.

De acordo co disposto na disposición transitoria terceira da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia, as normas de organización e funcionamento de AGADER adecuaranse ao disposto nesa lei para as axencias públicas autonómicas.

INSTITUTO GALEGO DE CALIDADE ALIMENTARIA (INGACAL)

A Lei 2/2005, do 18 de febreiro, de promoción e defensa da calidade alimentaria galega, crea no artigo nº 31 o Instituto Galego da Calidade Alimentaria (INGACAL), configurándoo como un ente de dereito público dos previstos no artigo 12.1º b) do texto refundido da Lei de réxime financeiro e orzamentario de Galicia, aprobado polo Decreto legislativo 1/1999, do 7 de outubro, e adscrito á consellería competente en materia de agricultura.

A Lei 16/2010 do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia na súa disposición transitoria terceira establece que as normas de organización e funcionamento do INGACAL adecuaranse ao disposto nesa lei para as axencias públicas autonómicas.

Na Lei 2/2005 defínense os seus obxectivos e funcións, as súas facultades, o seu réxime xurídico e mais os seus órganos de goberno, e establécense as liñas xerais do seu réxime económico, patrimonial e de persoal.

Estes aspectos foron obxecto de desenvolvemento regulamentario posterior, mediante a aprobación do Decreto 259/2006, do 28 de decembro, polo que se aproba o Regulamento do Instituto Galego da Calidade Alimentaria.

De acordo coa lei de creación, o INGACAL será o instrumento básico de actuación da Xunta de Galicia en materia de promoción e protección da calidade diferencial dos produtos alimentarios galegos acollidos aos distintos indicativos de calidade.

Así mesmo, será obxecto do Instituto o desenvolvemento da investigación agrícola, gandeira e alimentaria e o desenvolvemento e transferencia tecnolóxica no sector alimentario, para o que coordina os centros de investigación, estacións experimentais e o Laboratorio Agrario e Fitopatolóxico de Galicia, dependentes da consellería.

1.2.4. DAS SOCIEDADES MERCANTÍS PÚBLICAS AUTONÓMICAS

EMPRESA PÚBLICA DE SERVIZOS AGRARIOS GALEGOS, S.A. (Seaga)

Seaga é unha sociedade pública, creada mediante o Decreto 260/2006 do 28 do decembro, para a realización, como medio propio da administración galega, e ao seu servizo, de todo tipo de actuacións, obras, traballos e prestación de servizos en materias agrícolas, gandeiras, forestais, de desenvolvemento rural, de conservación e protección do medio natural e medioambiental, de acuicultura e pesca, así como os necesarios para o mellor uso e xestión dos recursos naturais e para a mellora dos servizos e recursos públicos, ademais da prevención e loita contra os incendios forestais en particular, e, en xeral, contra as pragas e enfermidades vexetais e animais.

XENÉTICA FONTAO, S.A.

O obxecto social da sociedade anónima Xenética Fontao, S.A., de acordo co Decreto 237/1998, do 18 de setembro, é a prestación de asesoramento e servizos ás persoas tanto físicas como xurídicas e organizacións dedicadas á mellora xenética animal. A través do Decreto 237/1998, do 30 de xullo, fóronlle adscritos os bens e dereitos que integran o Centro de Escolma e Reprodución Animal de Fontao-Lugo.

1.2.5. DAS FUNDACIÓNS DO SECTOR PÚBLICO AUTONÓMICO

CENTRO TECNOLÓXICO DA CARNE

A Fundación Centro Tecnolóxico da Carne é unha fundación de interese galego, sen ánimo de lucro, dependente da Consellería do Medio Rural, constituída ao abeiro do artigo 34, apartado primeiro, da Constitución Española, e inscrita no Rexistro Público de Fundacións de Interese Galego, o 5 de novembro de 2003, número de inscrición: 2003/28, sita no Parque Tecnolóxico de Galicia.

Dende a súa apertura, a Fundación vén desenvolvendo unha actividade moi significativa no impulso da I+D+i dentro do sector cárnico, como se reflicte na colaboración mantida con diversas entidades públicas e privadas e os numerosos proxectos de innovación promovidos ao abeiro de diferentes convocatorias.

Son fins do Centro Tecnolóxico da Carne (CTC) o desenvolvemento tecnolóxico das empresas relacionadas co sector cárnico, en todos os terreos de actividade e todas as cabanas existentes e en particular: fomentar a investigación e o desenvolvemento en materia cárnica; mellorar as técnicas de xestión produtiva; coordinar a correcta utilización de todos os medios tecnolóxicos existentes en Galicia; asistir ao sector nos procesos de adaptación legislativa; atender a formación profesional dos recursos humanos; establecer as estruturas organizativas que sexan pertinentes; prestación de servizos oportunos; promover estudos e publicacións; elaboración de normativa legal e regulamentaria.

As liñas de acción do CTC baséanse en catro eixes fundamentais: servizos ás empresas cárnicas; I+D+i no ámbito cárnico; asesoramento e transferencia tecnolóxica ao sector cárnico; e a formación.

II. PRINCIPAIS LIÑAS DE ACCIÓN PARA O ANO 2017

II.1. DA CONSELLERÍA

Ben é sabido que Galicia non pode entenderse sen o seu medio rural e sen a actividade agrogandeira e forestal que da vida á súa estrutura socioeconómica. Como toda dimensión vinculada á realidade financeira, o noso agro non foi alleo ao contexto de crise e dificultade económica que nos afectou e que aínda comeza dar sinais de esvaecemento. Con todo, este episodio trouxo tamén unha volta ao rural que evidencia esta vinculación senlleira que temos coas actividades primarias ligadas ao campo e ao monte.

Neste senso, a saída da crise terá moito que ver coa capacidade de aplicar de forma eficaz e eficiente as ferramentas que a Política Agraria Común pon nas mans dos gobernos e administracións dos Estados e rexións que forman parte da Unión Europea, especialmente daquelas que forman parte do entrabado orzamentario que se suxeita a esta política. A súa influencia e capacidade motriz debe ser aproveitada de forma exhaustiva, facendo especial fincapé en asegurar o fortalecemento dos diferentes sectores produtivos naqueles aspectos nos que se deron eivas estruturais endémicas e que poden lastrar o seu futuro, así como en abordar cuestións conxunturais que ameacen a viabilidade da actividade agrogandeira e forestal.

Así, a chegada do novo FEADER e das achegas directas aos produtores deben estar encamiñadas a promover o investimento produtivo e xerador de riqueza e emprego, sen esquecer a necesidade de continuar acurtando a brecha que entre o rural e o urbano se pode dar en termos de servizos aos cidadáns, facendo sempre especial referencia á loita contra o despoboamento.

Deste xeito se sinala neste orzamento as liñas principais de investimento e apoio, que recolle a orientación fundamental das pretensións desenvoltas na negociación da PAC para que fose acáida a Galicia e aos seus sectores produtivos agrogandeiros e forestais. Mellorar a comercialización dos produtos agroalimentarios, fortalecer a sustentabilidade e competitividade do sector lácteo, diversificar e apuntalar a potencialidade produtiva do monte e avanzar nos servizos prestados no rural son eixes fundamentais nos que se centra a aposta dos orzamentos, tendo sempre como acompañamento a achega de ferramentas normativas e facendo complementarias as mesmas.

Tendo en conta este contexto e estas premisas de actuación, a continuación detállanse as principais liñas de acción da consellería para o ano 2017.

A Consellería do Medio Rural, ten como principio fundamental de acción, contribuír a que as zonas rurais e os sectores agrario, gandeiro e forestal participen do progreso social e económico, reducindo as desigualdades entre os territorios e que os sectores primarios se adopten ao contexto dunha economía máis global e competitiva.

As liñas básicas de acción da consellería centraranse na mellora da calidade de vida e a diversificación económica nas zonas rurais, como medio para frear o despoboamento e o en-

vellecemento da poboación; na mellora da renda agraria; na garantía de produción de alimentos sans e seguros; na mellora da transformación e a comercialización dos produtos; na innovación tecnolóxica e na valorización do monte.

As prioridades da consellería na área do Medio Rural para o ano 2017 son, polo tanto, e sen prexuízo do seu detalle nos concretos programas de gasto, as seguintes:

- A mellora da calidade de vida no medio rural, para o que se incidirá na mellora dos servizos básicos, incluída a mellora das comunicacións terrestres e telemáticas.
- Un obxectivo constante de adaptación a un contexto nacional e internacional cada vez máis competitivo é o da mellora da competitividade das explotacións agrarias e gandeiras, mediante a redución dos custos de produción, a elevación das garantías sanitarias e de calidade dos produtos, a incorporación de novas tecnoloxías e a diversificación da produción. Para iso, fomentárase o rexuvenecemento do sector coa incorporación de mozos e mozas ás actividades agrarias, gandeiras e forestais, así como o apoio aos investimentos mediante plans de mellora das explotacións agrarias.
- Avanzar na mellora da estrutura agrarias redimensionando a base territorial das explotacións (reestruturación parcelaria, mellora de accesos as explotacións, etc.) de xeito que logren unha diminución de custos e, doutra, incrementen os seus ingresos, mellorando os sistemas de produción (posta en cultivo de terras improdutivas, modernización e consolidación de regadíos, etc.)
- O fomento do dimensionamento cooperativo e do asociacionismo agrario como ferramenta para acadar unha maior competitividade das producións mediante cooperativas e outras entidades asociativas ben dimensionadas e da utilización da maquinaria común.
- O mantemento dos procesos axeitados para mellorar, consolidar e soste os niveis sanitarios das explotacións gandeiras e controlar a calidade e a seguridade das producións.
- O incremento na rendibilidade das producións gandeiras, e a recuperación das razas tradicionais, permitindo a implantación de sistemas de produción sustentables.
- A xestión dos seguros agrarios como ferramenta eficaz de protección das persoas agricultoras e gandeira contra as adversidades meteorolóxicas e outros fenómenos alleos ao seu control que poidan causar perdas nas súas explotacións.
- O fomento e mellora da transformación e da comercialización dos produtos, como medio para gañar valor engadido nas producións, identificando ao produto galego como sinónimo de produto de calidade, a través do apoio ás denominacións e indicacións de calidade.
- As actuacións de formación agroforestal irán dirixidas a implantar novas ofertas formativas, deseñar e desenvolver novas ferramentas que consolide unha oferta formativa que poda chegar a todas as áreas xeográficas do rural galego á adquisición e actualización de competencias profesionais, e accións formativas que optimicen a utilización das TIC aplicadas ao sector e coa finalidade de mellorar as competencias profesionais do sector agrario e forestal, así como impulsar as boas prácticas e conseguir unha maior competi-

tividade profesional no sector. Impulsaranse accións de intercambios, visitas e demostracións que amosen aos distintos profesionais do sector outras formas de facer e mellorar as súas prácticas a través dunha transferencia de coñecementos interactiva co sector.

- Na area de I+D+i intensificarase as actuacións dirixidas a fomentar a innovación no marco da Asociación Europea de la Innovación (AEI) impulsando a formulación de proxectos de innovación como busca de solucións a problemas concretos detectados na nosa comunidade autónoma, así como estudos de carácter básico ou estratéxico para o sector agrario galego relacionadas coa innovación e mellora das producións agroforestal e /ou agroalimentaria. As actuacións nas áreas de investigación agroforestal e innovación tecnolóxica, xunto coas de formación serviran como base para a diversificación e o aumento da eficiencia e calidade dos sistemas da produción nos sectores agrícola, gandeiro e forestal.
- A valoración e unha correcta xestión do monte en todas as súas funcionalidades e producións, dentro do contexto da loita contra o cambio climático. Dentro dun plan de fomento da produción forestal, estableceranse medidas para a mellora e o aumento da produción dos materiais forestais de reprodución; para o control e seguimento do estado de saúde e vitalidade dos ecosistemas forestais; para a consolidación de masas de alta produtividade forestal; para o fomento da aplicación de modelos silvícolas dirixidos á obtención de madeira de serra en quendas máis longas; para a consolidación e expansión de rexenerados naturais de frondosas; e para a recuperación do potencial forestal danado por incendios forestais e outras catástrofes. Ademais do aproveitamento madeireiro, fomentaranse as producións alternativas do monte, como o aproveitamento enerxético da biomasa forestal, o fomento da produción de castañas, cogomelos e outros froitos do monte, así como a creación de áreas silvopastoris. Tamén se impulsará a creación e mellora de empresas de aproveitamentos forestais e o fomento da certificación forestal.
- Así mesmo, fomentaranse a ordenación dos montes e os sistemas de xestión forestal conxunta para alcanzar unha explotación económica rendible e sostible dos aproveitamentos forestais e a comercialización das producións forestais, con especial atención ás SOFOR e outras agrupacións de propietarios.
- Continuaranse a fortalecer as liñas dirixidas a manter e conservar a saúde e vitalidade dos ecosistemas forestais, con especial atención ao estado fitosanitario dos nosos bosques mediante o seguimento, detección e actuación, de ser necesario, fronte a pragas e doenzas que están a minorar e incluso danar gravemente o potencial forestal de determinadas áreas de montes galegos.
- Neste ano, e atendendo á orientación que se lle quere imprimir ao método de atención e loita contra os incendios forestais, céntrase a reformulación da dimensión operativa das accións de loita contra o lume sobre tres eixes fundamentais:
  - Coordinación e apoio entre administracións, especialmente coas municipais;
  - Profesionalización do dispositivo contraincendios
  - Mellora da concienciación e disuasión mediante a aplicación de medidas punitivas firmes e da disposición de medios como a videovixancia dos nosos montes.

- Toda esta aposta ten como finalidade un obxectivo fundamental e básico: reducir ao mínimo posible os danos ecolóxicos, económicos e sociais producidos polos lumes forestais na Comunidade Autónoma de Galicia, dentro dos recursos dispoñibles.
- A política de prevención e defensa contra os incendios forestais: para a redución do número de lumes, estableceranse os plans de investigación policial e forestal, co fin de definir as zonas e os riscos e desenvolveranse as campañas de educación forestal, sensibilización social e divulgación. No marco do plan preventivo potenciaranse as infraestruturas defensivas e no de extinción aplicaranse as últimas tecnoloxías en materia de defensa contra os incendios, cos sistemas de detección e avaliación de incendios dende medios aéreos, a utilización de sistemas dixitais de radiocomunicación e a incorporación de modelos de predición do comportamento do lume.
- A recuperación e incremento da superficie agraria útil (SAU) e a mobilización das superficies agrarias infrutilizadas, en estado de abandono.
- O fomento da agricultura multifuncional e sostible: os obxectivos que se perseguen son o apoio á conservación da biodiversidade, o fomento de métodos de produción compatibles coa protección do contorno e a remuneración das funcións territoriais, sociais e ambientais da actividade agraria.
- O apoio ás rendas dos agricultores e agricultoras, a través da xestión das axudas directas da PAC e a súa mellora para garantir o pagamento dos incentivos económicos de apoio directo ao sector, mellorando a xestión dos dereitos de axuda.
- A xestión, control e seguimento dos programas con enfoque Leader, centrándose durante o ano 2017 as accións na posta a punto dos mecanismos de implementación para iniciar a execución do Programa Leader 2014-2020.
- A xestión do potencial vitícola: aplicación da reforma da OCM vitivinícola e o do programa de apoio ao sector, poñendo énfase na política de reestruturación e reconversión do viñado para favorecer as producións de calidade con denominación de orixe, a correcta xestión do potencial vitícola priorizando a recuperación das superficies abandonadas, e a promoción dos viños galegos das distintas denominacións de orixe no mercado.
- As accións dirixidas á mellora da formación e investigación agrarias: A mellora da formación permanente dos agricultores/as e técnicos agrarios, profundizando tanto nas ensinanzas regradas como ocupacionais, e potenciando o asesoramento e transferencia tecnolóxica por parte dos servizos da consellería dun xeito máis próximo e directo ás explotacións agrarias.
- O desenvolvemento dos programas de información e formación profesional regrada e continua, incluída a divulgación de coñecementos científicos e prácticas innovadoras de persoas que traballan no sector agrícola, alimentario e forestal, que incorporan medidas específicas formativas en materia de benestar animal, seguridade nos traballos agroforestais e formación continua do persoal que traballa no dispositivo de prevención e extinción de incendios forestais da consellería.
- As políticas dirixidas ás mulleres rurais: o papel das mulleres seguirase potenciando como protagonistas do tecido produtivo e social galego, á redución das desigualdades

e a facilitación e a plena integración das mulleres en todas as actuacións de desenvolvemento rural mellorando a súa situación e o seu contorno social, laboral e económico.

- O impulso na simplificación e modernización administrativa. O achegamento, a transparencia e a colaboración da Administración cara os agricultores e agricultoras, prestando especial atención á introdución das tecnoloxías de información e comunicación dos procedementos administrativos para axilizar a tramitación das solicitudes que dirixan á consellería ou ás entidades dependentes desta, coa implantación e fomento da tramitación electrónica no marco do proxecto xeral da Xunta de Galicia.

En atención ás case 10.500 explotacións, o que supón o 56 % das explotacións lácteas do Estado, e á suma de 2.571.000 Tm de leite producido, o que supón o 39 % do que se produce a nivel nacional, e á capacidade do 10 % do total da produción industrial láctea, o sector leiteiro galego supón unha peza clave no noso entabado socioeconómico rural. Tanto é así que este eido produtivo está presente en todos os elos da cadea económica galega e isto danos pé a sinalar que representa unha parte importante do PIB de Galicia, que se sitúa preto do 1,45 %, alén de que supón unha fonte de emprego senlleira no noso territorio, especialmente no rural.

Este carácter estratéxico, xunguido á particular situación que se deriva da finalización do sistema de produción en base a cotas e á necesidade de superar debilidades tradicionais da nosa estrutura produtiva, fai que o sector lácteo galego sexa merecedor dunha atención especial e dun apoio senlleiro nos orzamentos de 2017 que nos leve a liñas de superación de cuestións conxunturais e tamén, a medio e longo prazo, daquelas de carácter estrutural. Por iso se ten prestado unha atención preferente que debe levar á mellora da competitividade do sector mediante o reforzo da capacidade produtiva que permita atender ao axuste de custes e á mellora da cadea de transformación de comercialización mediante a obtención dun maior valor engadido polo leite producido.

II.2. DOS ORGANISMOS AUTÓNOMOS

FONDO GALEGO DE GARANTÍA AGRARIA (FOGGA)

Este organismo ten como obxectivos para o exercicio 2017 a xestión eficaz no pagamento dos fondos europeos agrícolas en Galicia, procurar unha mellora das rendas das persoas agricultoras galegas, así como contribuír á dinamización das zonas rurais desenvolvendo as seguintes actuacións prioritarias:

- Desenvolver as funcións inherentes á súa condición de organismo pagador dos fondos europeos agrícolas en Galicia (Fondo Europeo Agrícola de Garantía e Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural), autorizando, xestionando o pago e contabilizando os importes das axudas con cargo aos citados fondos, e exercendo as demais funcións

de coordinación, comunicación, auditoras, e outras conexas que lle corresponden como organismo pagador.

- O desenvolvemento da xestión das axudas da PAC en Galicia, tendo en conta o marco normativo da PAC 2014-2020 e as prioridades desta, nomeadamente a ecoloxización en curso da dita política.
- A xestión íntegra das axudas a zonas con limitacións naturais, así como as axudas de agroambiente e clima e agricultura ecolóxica prevista no Programa de Desenvolvemento Rural de Galicia 2014-2020 e cofinanciadas con cargo ao Feader.
- O pagamento e contabilización das actuacións incluídas no Programa de Desenvolvemento Rural, financiadas polo Fondo Europeo Agrario de Desenvolvemento Rural (Feader), e cuxa fase de autorización e control non se xestiona directamente polo Fogga, e para as que a xestión corresponde a outros órganos da Consellería do Medio Rural e outros centros directivos da Xunta de Galicia.
- O pagamento e contabilización, en tanto que organismo pagador, das medidas relativas á apicultura, reestruturación do viñado, promoción en terceiros países, organizacións de produtores e medidas de inversión financiadas polo FEAGA.
- Efectuar as operacións en réxime de intervención e regulación de mercados por conta do FEAGA, entradas, saídas e almacenamento das mercadorías, de acordo coas instrucións ditadas segundo a xestión encomendada polo Fondo Español de Garantía Agraria (FEGA).
- Realizar accións destinadas a mellorar as producións gandeiras e fortalecer con iso a puxanza do sector lácteo galego e cárnico no contexto nacional e europeo, tales como apoiar ás sociedades públicas participadas polo FOGGA que operan no sector agropecuario.

II.3. DAS AXENCIAS PÚBLICAS AUTONÓMICAS

AXENCIA GALEGA DE DESENVOLVEMENTO RURAL (AGADER)

A Axencia Galega de Desenvolvemento Rural (AGADER), foi creada pola disposición adicional sexta da Lei 5/2000, do 28 de decembro, de medidas fiscais e de réxime orzamentario e administrativo, configurándose como un instrumento para o fomento e coordinación do desenvolvemento no territorio rural galego para mellorar as condicións de vida e evitar o despoboamento dese territorio. Ademais, de acordo coa modificación introducida pola disposición derradeira terceira da Lei 15/2010, do 28 de decembro, de medidas fiscais e administrativas, AGADER impulsará a creación e ampliación de explotacións agrarias e gandeiras mediante a xestión do Banco de Terras de Galicia e será o órgano competente en materia de desenvolvemento comarcal, que exercerá como instrumento básico de actuación da Xunta de Galicia para o deseño, a aplicación, a coordinación e o seguimento do Plan de desenvolvemento comarcal.

Entre as funcións atribuídas destacan a elaboración de estratexias e plans integrados de coordinación de actuacións de diversa natureza no medio rural e a difusión das políticas e medidas de desenvolvemento rural, a dinamización e coordinación dos grupos de desenvolvemento rural.

Xa que logo, a acción da Axencia, que tamén conta como obxectivos os de contribuír de forma eficaz á diversificación económica, á modernización do tecido produtivo rural, e a mellora da calidade de vida e nese marco, desenvolverá as seguintes actuacións:

- A xestión, control e seguimento dos programas con enfoque Leader, centrándose durante o ano 2017 as accións de Agader na posta en marcha da execución do Programa Leader 2014-2020.
- A convocatoria de axudas a proxectos a desenvolver nas áreas rurais de Galicia encastrados na submedida 06.41 do Programa de Desenvolvemento Rural de Galicia 2014-2020, baixo a modalidade principal de convocatoria pública en réxime de concorrencia competitiva. Basicamente, estes proxectos estarán orientados á consolidación e creación de emprego e á diversificación das actividades económicas no rural
- Convocatorias de axudas a proxectos transversais de cooperación enmarcadas na medida 16 Cooperación, submedidas 16.4 Cooperación horizontal e vertical entre os axentes da cadea de distribución para o establecemento de canles curtos e mercados locais, 16.5 Apoio para accións conxuntas realizadas con vistas á mitigación ou adaptación ao cambio climático e para enfoques conxuntos con respecto a proxectos ambientais e prácticas ambientais en curso e 16.8 Deseño de plans de xestión forestal do Programa de Desenvolvemento Rural de Galicia 2014-2020.
- A convocatoria de axudas con fondos propios en réxime de concesión directa para financiar o Plan Marco de Mellora de Camiños de Titularidade Municipal 2017, co fin de dar continuidade ás actuacións de mellora de infraestruturas viarias rurais que se tramitaron ao abeiro do PDR de Galicia 2007-2013 e do PDR 2014-2020 cofinanciadas con FEADER.
- O estudo, impulso e execución, se é caso, de investimentos directos cara á implantación ou mellora de servizos básicos para a economía e a poboación rural, así como de convenios con axentes socioeconómicos públicos e privados do medio rural, destinados á posta en marcha de plans e accións específicas destinados á dinamización económica e á mellora da calidade de vida no medio rural.
- O aumento da transferencia de superficie agraria ás explotacións agro-gandeiras favorecendo a redución dos custes e a mellora da súa competitividade.
- O impulso da creación de novas explotacións a través da transferencia de terra favorecendo o asentamento da poboación no medio rural e freando o abandono, tanto no eido social como agro-ambiental.
- A actualización, clarificación e mellora do estado dos bens e dereitos que son titularidade de AGADER, coa finalidade de poñer estes en boa condición para a súa produción.

- A mellora da planificación das actuacións que tenden a identificar, conservar, por en valor agronómico ou en produción a superficie con vocación agraria.
- O deseño gráfico, elaboración de estudos, avaliación e xestión de proxectos, favorecendo as relacións e as sinerxías da Consellería do Medio Rural.
- A análise de emprazamento de obras, estudos de viabilidade, definición de programas funcionais, redacción de memorias e proxectos, así como a supervisión técnica de contratación de obras como a xestión, dirección e coordinación das mesmas, vinculadas a infraestruturas orientadas o desenvolvemento rural. Xestión de autorizacións e licencias.
- A elaboración e xestión de propostas de proxectos europeos relacionados co desenvolvemento rural, en coherencia coas prioridades da Consellería do Medio Rural, e presentación destes aos organismos pertinentes.
- A prestación e apoio técnico ás diversas direccións xerais da Consellería do Medio Rural e entes públicos na elaboración de proxectos e estudos de interese para os obxectivos das mesmas, así como con outras áreas (proxectos e iniciativas europeas).
- O apoio na xestión de convocatorias públicas de axudas a entidades públicas e privadas.

INSTITUTO GALEGO DE CALIDADE ALIMENTARIA (INGACAL)

O Plan Estratéxico Galicia 2015-2020, enmarcado na estratexia horizonte 2020, ten como unha das prioridades de actuación dentro do eixo I o impulso e a consolidación das políticas de gastos vinculadas á I+D+i. Integrar a Galicia no círculo virtuoso da innovación para o crecemento perseguindo como un obxectivo estratéxico a potenciación da I+D+i mediante o fomento da absorción de coñecemento por parte das empresas, a mobilización e atracción de capital privado para os procesos de innovación galegos, o fomento da transferencia de investigación dende os axentes de xeración, a difusión do coñecemento cara o mercado e o apoio ao descubrimento emprendedor en tódolos eidos.

Actuacións fundamentais neste sentido no eido agroalimentario serán o apoio ao investimento en I+D, a integración da I+D no sistema formativo, o impulso da transferencia de tecnoloxía aos sectores produtivos, e o fomento da innovación empresarial.

En materia de I+D+i, fíxanse como obxectivos a formulación e a execución de proxectos de investigación básica e aplicada no marco definido polo Plan Galego I+d+i 2016-2020 actualmente en elaboración, e dos plans estatais e internacionais correspondentes (H2020 principalmente). Así mesmo colaborar coas actividades de investigación, transferencia de tecnoloxía, formación e divulgación realizadas pola Consellería do Medio Rural e outros organismos do sector agrolimentario.

O obxectivo final é favorecer o desenvolvemento do sector agrícola, gandeiro, forestal galegos, garantindo os mais altos estándares de calidade e seguridade alimentaria, e utilizando a I+

D+i como vía para impulsar a innovación nas empresas do sector que permita o aproveitamento da gran diversidade e potencial do agro galego.

Así mesmo outro obxectivo estratéxico é fomentar a innovación e a calidade diferenciada no eido agroalimentario e impulsar o asociacionismo agrario para poder acceder ao mercado en condicións máis favorables a través da organización da produción e da comercialización. O INGACAL colaborará cos consellos reguladores e as industrias nos traballos de I+D+i necesarios para o cumprimento deste obxectivo

O INGACAL ten encomendada a función de control e a certificación das producións elaboradas polas novas denominacións de orixe e indicacións xeográficas que se están a crear, da artesanía alimentaria de Galicia, así como servir de apoio das xa existentes que así o soliciten. Para iso conta cun Departamento de Protección da Calidade Diferencial que será o encargado de desenvolver esas tarefas de control e certificación e que colaborará na posta en marcha de novas denominacións de orixe e indicacións xeográficas. Este departamento tamén presta servizos de xestión económico-administrativa para os consellos reguladores que así o soliciten.

Entre as actuacións programadas para o ano 2017 salíentanse as seguintes:

- O desenvolvemento do proceso de conversión do INGACAL en Axencia Pública Autónoma, posta en funcionamento e implantación do contrato programa de xestión.
- A promoción, redacción e realización de proxectos de I+D+i no marco definido polos plans de I+D+i rexionais, os plans estatais e internacionais correspondentes (H2020 especialmente).
- Realización de actividades de investigación, transferencia de tecnoloxía, formación e divulgación en colaboración coa Consellería do Medio Rural e outras institucións do sector agroalimentario.
- Labores de I+D+i, conservación e mellora de recursos fitoxenéticos agrícolas e forestais existentes nos bancos de xemoplasma dos centros coordinados polo INGACAL no marco das medidas do PDR de Galicia 2014-2020.
- Desenvolvemento do proxecto H2020 da EIP-AGRI WINETWORK e consolidación da oficina de captación de fondos europeos do H2020 no marco do proxecto Vitis Europa.
- Desenvolvemento do proxecto INTERREG SUDOE WETWINE de mellora no tratamento dos efluentes líquidos das adegas
- Realización de análises oficiais, informativas e de ensaios científicos.
- Realización do programa de mellora das infraestruturas de apoio á investigación dos centros da Consellería do Medio Rural coordinados polo INGACAL, mediante o programa de renovación e adecuación das súas instalacións, maquinaria e equipamentos científicos.

- Realización do programa de mellora da operatividade dos centros e laboratorios sinalados en canto a dotación de maquinaria, instrumental científico- tecnolóxico e a calidade das tecnoloxías de información e comunicación dos mesmos facilitando a súa conexión en rede.
- Actuacións como autoridade competente para a verificación do cumprimento dos pregos de condicións dos produtos no Programa de Control Oficial da Calidade Diferenciada Vinculada a unha Orixe Xeográfica e Especializadas Tradicionais Garantidas, antes da súa comercialización, en base ao disposto no regulamento CE 882/2004 do Parlamento Europeo.
- Actuacións de auditorías internas a consellos reguladores que teñan delegada a certificación do produto.
- Mantemento e ampliación de alcance da acreditación dos laboratorios na norma ISO/IEC 17025.
- Prestación de servizos de xestión e administración aos consellos reguladores da IXP Faba de Lourenzá, DOP Pemento de Herbón, IXP Pemento do Couto, IXP Pemento da Amoia, IXP Tarta de Santiago, IXP Grellos de Galicia, IXP Pemento de Oimbra, IXP Lación Gallego e IXP Pemento de Mougán.
- Control e certificación de produto aos operadores das seguintes figuras de calidade: IXP Faba de Lourenzá, IXP Castaña de Galicia, DOP Pemento de Herbón, IXP Pemento da Amoia, IXP Pemento do Couto, IXP Pemento de Oimbra, IXP Pemento de Mougán, IXP Tarta de Santiago, IXP Pan de Cea, IXP Grellos de Galicia, IXP Lación Gallego, DOP Cebreiro, DOP San Simón da Costa, e DOP Arzúa-Ulloa,.
- Certificación da produción dos Viños da Terra existentes en Galicia (Betanzos, Barbanza-Iria e Val do Miño-Ourense).

II.4. DAS SOCIEDADES MERCANTÍS PÚBLICAS AUTONÓMICAS

EMPRESA PÚBLICA DE SERVIZOS AGRARIOS GALEGOS, S.A.

O Decreto 260/2006, do 28 de decembro, publicado no DOG do 18 de xaneiro de 2007, autorizou a creación da sociedade pública Empresa Pública de Servizos Agrarios Galegos, S.A.

Por acordo do Consello da Xunta do 13 de setembro do 2012, publicado no DOG do 19 de febreiro do 2013, modificáronse os Estatutos da Sociedade, ampliando o seu obxecto social.

No exercicio 2017, a Sociedade continúa co proceso de diversificación das súas actividades e a consolidación dun modelo de xestión pública, con vinculación íntegra coa Administración da comunidade autónoma galega. Seaga realizará cantas encomendas lle sexan ordenadas polas distintas Consellerías e outras entidades pertencentes ao sector público autonómico, e dun xeito programado as seguintes:

- A realización de traballos de obra preventiva e de restauración forestal, a asistencia técnica na redacción dos instrumentos de planificación preventiva forestal, así como a colaboración en traballos silvícolas en montes ordenados baixo xestión da comunidade autónoma.
- A colaboración en actuacións de infraestrutura e equipamentos para o medio rural dentro da estratexia de mellora da calidade de vida dos concellos rurais e do reequilibrio territorial.
- A realización de traballos nos espazos naturais protexidos de Galicia xestionados pola administración da comunidade autónoma.
- A participación nos programas de restauración de espazos degradados e de xestión de residuos.
- A colaboración en tarefas de control e rexeneración dos recursos pesqueiros e marisqueiros.
- A prestación de servizos relacionados coa produción agropecuaria.
- A colaboración, na campaña de incendios forestais, poñendo a disposición da consellería un dispositivo de reforzo na época de risco alto de incendios forestais colaborando tanto nas tarefas de extinción como nas de prevención e mellora de infraestruturas.

XENÉTICA FONTAO, SA

Dentro das actividades principais de Xenética Fontao, SA, inclúense a produción e a comercialización de doses seminais de gando vacún das razas explotadas en Galicia. Ademais, estanse a diversificar os servizos ofertados mediante o desenvolvemento de tecnoloxías innovadoras reprodutivas que aceleran o progreso xenético da cabana gandeira e da aplicación da biotecnoloxía do ADN no eido da produción e sanidade agropecuarias.

Entre os obxectivos que se pretende acadar para o 2017 destácanse os seguintes:

- Desenvolvemento do programa de mellora xenética da raza Frisona en Galicia dentro do Convenio coa Consellería do Medio Rural.
- Consolidación do Laboratorio de Xenética Molecular, impulsando o investimento en I+D+I co desenvolvemento de proxectos baseados en tecnoloxías moleculares no eido da sanidade e produción animal.
- Posta a punto do programa de selección xenómica da raza Frisona e aceleración do progreso xenético da mesma en Galicia mediante a combinación con novas biotecnoloxías reprodutivas.
- Mellora da rede de comercialización, co afianzamento dos acordos neste eido e obtención doutros novos que permitan incrementar a xeración de recursos propios.
- Mellora e optimización da produción a través da valoración xenética mediante cruzamento industrial de razas bovinas de aptitude cárnica en Galicia.

II.5. DAS FUNDACIÓNS DO SECTOR PÚBLICO AUTONÓMICO

FUNDACIÓN CENTRO TECNOLÓXICO DA CARNE (CTC)

A misión da Fundación Centro Tecnolóxico da Carne (CTC) é dar resposta ás necesidades en I+D+i dos axentes relacionados co ámbito cárnico e alimentario (empresas, administración e sociedade), xerando, transferindo e divulgando coñecemento útil, a través da realización de proxectos de investigación, desenvolvemento tecnolóxico e prestación de servizos de calidade, que impulsen os procesos de innovación tecnolóxica, dende unha perspectiva de desenvolvemento sostible.

Os eixos estratéxicos do CTC son a a xeración e desenvolvemento de coñecemento tecnolóxico orientado á competitividade do sector cárnico, a posta en valor e transferencia ao mercado da oferta tecnolóxica do CTC, o desenvolvemento estrutural para eficiencia e a sostibilidade e a divulgación da innovación tecnolóxica e a comunicación institucional.

As liñas de acción do CTC baséanse en catro áreas fundamentais: o I+D+i no ámbito cárnico; asesoramento e transferencia tecnolóxica ao sector cárnico; servizos ás empresas cárnicas; e a formación.

III. ORZAMENTO DE GASTOS POR PROGRAMA

III.1. PROGRAMAS DE GASTO

III.1.1. PROGRAMA 422L - CAPACITACIÓN E EXTENSIÓN AGROFORESTAL

A. DESCRIPCIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

No marco das actuacións da formación agroforestal fórmulase unha oferta integral, dirixida especialmente á mocidade e a poboación activa, e que integre os distintos subsistemas de formación profesional, a iniciación profesional e a formación continua dos profesionais do sector, que desenvolverase nos seis centros de formación e experimentación agroforestal con que conta a Consellería do Medio Rural e contarase coa colaboración doutras unidades dependentes dela.

Os fortes vínculos entre este sistema formativo e o sector produtivo garanten unha oferta flexible adaptada as necesidades e prioridades das distintas comarcas e sistemas de produción. Deseñaranse actuacións para achegar unha oferta de formación máis completa e diversificada a todas as comarcas de Galicia e en especial as zonas máis desfavorecidas.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Profesionais dos sectores agrario e forestal, centros de formación profesional de orientación agroforestal, persoas agricultoras, gandeiras e silvicultores, ou con expectativas de incorporación.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Problemas ou carencias:

Os cambios económicos, tecnolóxicos e ambientais dan lugar á necesidade de novas cualificacións para todas as persoas implicadas en actividades agroforestais e agroalimentarias. Para obter estas novas competencias e habilidades, é necesario ofrecer actividades de temáticas innovadoras tanto de áreas xerais, técnicas como económicas que melloren e complementen o perfil profesional da xente do sector. A capacitación profesional, en particular de aqueles profesionais que se incorporan por primeira vez á actividade agraria, debe servir tamén para mellorar as súas condicións de vida, frear o éxodo rural e asegurar a substitución xeracional no medio rural. A mellora da cualificación dos agricultores e agricultoras, gandeiros e gandeiras así como de silvicultores e silvicultoras require tamén que se impulse a actualización da formación do persoal docente e técnico encargado de transmitir os coñecementos para facilitar a adopción de innovacións no sector agroforestal. Outra das debilidades estruturais de Galicia é o envellecemento da poboación especialmente no rural.

Situación á que se quere chegar:

As prioridades fundamentais para este exercicio. Son mellorar a cualificación dos profesionais do sector e impulsar a transferencia tecnolóxica para que os resultados das investigacións cheguen ao sector.

Frear o éxodo rural e asegurar a substitución xeracional no medio rural, con capacitación profesional daqueles que se incorporan por primeira vez á actividade agraria. Así mesmo, debe servir para que a actividade produtiva sexa respectuosa co medio ambiente.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O Programa anual de Formación Continua é desenvolvido polos centros de formación e experimentación agroforestal e por outras unidades técnicas e de innovación dependentes da Consellería do Medio Rural.

O Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (FEADER) no marco do Programa de Desenvolvemento Rural de Galicia 2014-2020, contempla na medida "M01: Accións de transferencia de coñecementos e información" tres submedidas que están dirixidas á formación do sector e a adquisición de novas competencias profesionais. A submedida 1.1. de "apoio a accións de formación profesional e adquisición de competencias"; a submedida 1.2 de "apoio ás actividades de demostración e ás accións de información" e a submedida 1.3. de "apoio ao intercambio de curta duración da xestión agrícola e forestal e ás visitas agrícolas e forestais".

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Mellorar a cualificación dos profesionais do sector e impulsar a transferencia tecnolóxica para que os resultados das investigacións cheguen ao sector, son as prioridades fundamentais para este exercicio que desenvolveranse a través dos programas de acción anuais.

O Programa anual de Formación Continua para o Agro Galego é desenvolvido polos centros de formación e experimentación agroforestal e por outras unidades técnicas dependentes da Consellería do Medio Rural, tamén participan sobre todo nas actividades de información e demostración os centros de investigación. A súa planificación deséñase tendo en conta as necesidades do sector nas distintas áreas produtivas, ofrecendo unha oferta formativa que atenda ás necesidades básicas do sector pero ademais integrando unha oferta innovadora, diversificada e adaptada ás distintas necesidades locais e sectoriais e impulsando especialmente o uso das TIC e fomentando as boas prácticas respectuosas co medio ambiente.

Este programa para a mellora do nivel de coñecementos das persoas que traballan no sector agroforestal, complementase co Plan de Transferencia Tecnolóxica que está integrado por accións de divulgación de coñecementos científicos e prácticas innovadoras que ten como

obxectivo facilitar a transferencia e a adopción polo sector dos resultados das investigacións realizadas nos centros da Consellería do Medio Rural.

Un aspecto deste programa é a formación de formadores, que ten como obxectivo manter a calidade na prestación dos servizos, continuando a mellora do nivel de formación do persoal docente e técnico encargado de transmitir os coñecementos aos usuarios e usuarias.

Frear o éxodo rural e asegurar a substitución xeracional no medio rural é outro dos obxectivos estratéxicos que vese apoiado coa capacitación profesional daqueles que se incorporan por primeira vez á actividade agraria. Esta formación continua ofrece distintas orientacións produtivas, axeitadas as distintas zonas de Galicia, e ten en conta os aspectos produtivos, nun marco respectuoso co medio ambiente.

Como se indicou anteriormente, estes programas formativos contan con financiamento do Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (FEADER) no marco do Programa de Desenvolvemento Rural de Galicia 2014-2020 "M01: Accións de transferencia de coñecementos e información" integrada por tres submedidas que están dirixidas á formación do sector e a adquisición de novas competencias profesionais e será desenvolvido polos servizos técnicos dependentes da Consellería do Medio Rural, entre os que se inclúe o persoal das oficinas agrarias comarcais e das escolas de formación e experimentación agroforestal, e contando coa colaboración dos centros de investigación, centros tecnolóxicos e de entidades asociativas do sector agrario, alimentario e forestal.

Estes investimentos non inclúen a formación regrada impartida nos Centros de Formación e Transferencia Tecnolóxica Agroforestal dependentes da Consellería do Medio Rural.

As actividades pódense desagregar como segue:

1. Accións formativas nas seguintes áreas prioritarias:
  - Cursos de formación e capacitación xeral, que consistiran en dar a formación de base en materias relacionadas co exercicio profesional ou ben dar a formación habilitante necesaria para o desempeño de certas ocupacións profesionais do sector. Tamén desenvolveranse e intensifícanse a formación empresarial do sector.
  - Talleres temáticos de aprendizaxe en materias concretas y sesións de orientación específica. Destinados a que os participantes adquiran competencias e habilidades a través dunha aprendizaxe práctica en técnicas e procesos para optimizar a produción e o procesado de produtos agrarios, forestais o agroalimentarios.
  - Desenvolvemento e implantación dunha plataforma pública dixital de formación e información "on line". Impulsarase tamén a formación para a innovación en produtos, técnicas e procesos produtivos do sector agroforestal e agroalimentario.
2. Accións de apoio as actividades informativas e de demostración, tales como:

- Actividades de demostración: sesión práctica para ilustrar unha tecnoloxía, o uso de maquinaria nova ou significativamente mellorada, un novo método de protección dos cultivos ou dunha técnica específica de produción. Estas actividades poden tomar a forma, por exemplo, de campos de demostración. A actividade levarase a cabo en explotacións ou noutros lugares.
  - Accións de información: actividades de difusión de información de interese para a agricultura, silvicultura e pemes. Poden tomar a forma de accións de divulgación, congresos, feiras, xornadas de portas abertas, información en medios impresos e electrónicos ou sesións informativas.
3. Apoio a intercambios de curta duración da xestión agrícola e forestal e ás visitas agrícolas e forestais, en concreto:
- Intercambios de xestión agrícola e forestal a curto prazo que lles permita aos agricultores/as, gandeiros/as e silvicultores/as permanecer noutra explotación da UE co fin de aprender doutro agricultor/a, gandeiro/a ou silvicultor/a; impulsando o intercambio de coñecementos e boas prácticas e descubrir outras formas de facer as cousas.
  - Visitas curtas a explotacións ou instalacións agrarias ou agroalimentarias co fin de aprender sobre un tema concreto ou unha práctica específica centrándose nunha cuestión temática e seguindo un enfoque de ensinanza/aprendizaxe .

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRIPCIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

As actividades formativas e de transferencia tecnolóxica que se desenvolven no marco deste programa establecen o mesmo punto de partida para mulleres e homes, polo que non precisan de especial diferenciación a priori.

En todo caso, dado que o presente programa incide directamente sobre as persoas que traballan no sector agroforestal, que se cualifican para o desenvolvemento dunha actividade profesional ou melloran a súa formación, pode significar que, pola igualdade de acceso á formación, ou mesmo, pola prioridade das mulleres fronte aos homes de haber exceso de demanda, poderíase diminuír a posible fenda de xénero que existira no rural.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	X
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	X
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social.	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	

Outros (especificar)	
----------------------	--

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA O SEU ORZAMENTO E AS PERSOAS OU ENTIDADES ÁS QUE ESTÁN DIRIXIDAS.

Toda a sociedade

Nos programas de formación e transferencia tecnolóxica establécese, entre os criterios de selección das persoas participantes, a prioridade das mulleres fronte aos homes no suposto de concorrencia e limitación de prazos. Estas actividades non supón incremento do orzamento, e están dirixidas tanto a mulleres xovenes coma as que solicitan formación noutros ámbitos, de calquera idade.

PREVISIÓN DE RESULTADOS RESPECTO DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES E DA REDUCIÓN DA BRECHA DE XÉNERO EXISTENTE.

As accións desenvolvidas neste programa terán unha especial incidencia ao impulsar accións dirixidas a mozas e mulleres maiores de 41 anos, tanto agricultoras coma con expectativas de incorporación.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Ordenación e Produción Forestal

III.1.2. PROGRAMA 422M - ENSINANZA SECUNDARIA, FORMACIÓN PROFESIONAL E OUTRAS ENSINANZAS:

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Co obxectivo de incorporar profesionais con titulación de FP ao mercado de traballo, a Consellería do Medio Rural conta con seis centros de formación e experimentación agroforestal onde impartir ciclos formativos de formación profesional de grao medio e superior das especialidades agrarias. No ano 2017 intensificarase a oferta de formación continua ao sector.

Tendo en conta o carácter práctico da formación impartida nestes centros, é fundamental dotalos dos equipamentos e medios necesarios e atender ás necesidades de renovación das in-

fraestruturas para impartir un ensino de calidade e ao nivel adaptado ás demandas da sociedade e das empresas.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Centros de formación, xovenes e mulleres, profesionais do sector, centros de formación, agricultores e agricultoras, gandeiros e gandeiras, traballadores e traballadoras do dispositivo de prevención e defensa contra o lume da Consellería do Medio Rural.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

O obxectivo fundamental para este exercicio orzamentario é atender prioritariamente a facilitar a incorporación no mercado de traballo dos mozos e mozas e de colectivos con dificultades especiais.

No medio rural existe un alto grao de envellecemento da poboación activa do sector agroforestal. Trátase de atraer á mocidade aos centros de formación e experimentación agroforestal e achegarles a formación necesaria para desenvolverse nestas actividades.

Por outra banda, a necesaria formación dos traballadores e traballadoras do dispositivo de prevención e defensa contra o lume da Consellería do Medio Rural fai prioritario a realización de accións formativas específicas a este colectivo.

As características dos centros de formación agroforestal da consellería, que dispoñen de amplos recursos para as prácticas, como fincas, gando etc., e onde ademais da formación regrada desenvólvense accións formativas no marco do plan de formación continua dos profesionais, permiten un contacto directo dos alumnos co sector ao que se van a incorporar.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

Os plans no que se enmarcan as actuacións deste programa son os correspondentes á ensinanza regrada de formación profesional para o sector agroforestal, os programas de cualificación e o plan galego de actuacións para a mocidade, así como os plans anuais de formación continua para o agro galego.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Con este programa búscase:

- Dotar aos centros de formación agraria e forestal das infraestruturas necesarias para a formación continua e a regrada.
- Ampliar e mellorar o investimento en capital humano.

Actuacións:

- Implantación de novas ofertas formativas, os certificados de profesionalidade da familia profesional agraria.
- Impartición de ciclos de grao medio e superior de formación profesional nas especialidades agrarias.
- Impartición de accións formativas agroforestais e agroalimentarias no marco da formación profesional continua.
- Equipamento dos centros necesario para as actividades formativas.
- Realización de accións formativas dirixidas a formadores e formadoras da familia profesional agraria.
- Cursos de seguridade e prevención de riscos laborais especialmente no uso da maquinaria agroforestal.
- Formación dos traballadores e traballadoras do dispositivo de prevención e defensa contra o lume da Consellería do Medio Rural.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

As actividades formativas que se desenvolven no marco deste programa establecen o mesmo punto de partida para mulleres e homes, polo que non precisan de especial diferenciación a priori.

En todo caso, dado que o presente programa incide directamente sobre as persoas que traballan no sector agroforestal, que se cualifican para o desenvolvemento dunha actividade profesional ou melloran a súa formación, pode significar que, pola igualdade de acceso á formación, ou mesmo, pola prioridade das mulleres fronte aos homes de haber exceso de demanda, poderíase diminuír a posible fenda de xénero que existira no rural.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	X
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	X
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social.	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	

Outros (especificar)	
----------------------	--

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA O SEU ORZAMENTO E AS PERSOAS OU ENTIDADES ÁS QUE ESTÁN DIRIXIDAS.

Toda a sociedade.

Nos programas de formación establécese, entre os criterios de selección das persoas participantes, a prioridade das mulleres fronte aos homes no suposto de concorrencia e limitación de prazas, unha vez superadas as probas de selección que procedan, e que, en todo caso, respectan a igualdade de xénero. Estas actividades non supón incremento do orzamento.

PREVISIÓN DE RESULTADOS RESPECTO DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES E DA REDUCIÓN DA BRECHA DE XÉNERO EXISTENTE.

As accións desenvolvidas neste programa terán unha especial incidencia ao impulsar accións dirixidas a mozas e mulleres maiores de 41 anos agricultoras así coma con expectativas de incorporación.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Ordenación e Produción Forestal

III.1.3. PROGRAMA 551A - INFRAESTRUTURAS E EQUIPAMENTOS NO MEDIO RURAL

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

O desenvolvemento equilibrado e sostible de Galicia implica a necesidade de actuar en todos os sectores produtivos, facendo competitivo o sector primario, sentando as bases dun desenvolvemento rural con futuro, e uns servizos de calidade, na base dun desenvolvemento sostible.

O 80% do territorio galego pode denominarse rural atendendo a súa densidade de poboación e a súa estrutura socioeconómica. A modernización do medio rural é un dos retos máis importantes que ten Galicia.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Este programa está dirixido, por un lado, á poboación do rural, procurando corrixir deficiencias de infraestruturas básicas e dotándolles de servizos públicos de calidade, e por outro lado, ás explotacións agrogandeiras, redimensionando a súa estrutura da base territorial e mellorando as estruturas agrarias, así como, investindo na modernización e consolidación dos regadíos existentes.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

É necesario afondar na diversificación económica do medio rural, buscando alternativas novas e complementarias, cun modelo que fixe a poboación ao territorio, baseándose nas seguintes liñas:

- Mellora da calidade de vida da poboación no rural. No rural, son imprescindibles servizos públicos suficientes e de calidade. A poboación rural ten os mesmos dereitos que o entorno urbano a dispoñer de medios e servizos que permitan o desenvolvemento das súas iniciativas empresariais e dunha calidade de vida equiparable ao medio urbano. Neste senso, é necesario investir na mellora de infraestruturas e servizos básicos á poboación.
- Mellora da estrutura das explotacións. O medio rural galego ten que afrontar o forte desafío de avanzar na súa competitividade no medio dunha crise económica que trae consigo o incremento dos custos de produción nas explotacións, e que supón un freo ao seu desenvolvemento económico. Neste senso, é imprescindible un apoio ás mesmas para que, por unha parte, logren unha diminución de custos, redimensionando a súa base territorial (concentración parcelaria, mellora de accesos as explotacións, etc.) e, doutra, incrementen os seus ingresos, mellorando os sistemas de produción (posta en cultivo de terras improdutivas, modernización e consolidación de regadíos, etc.)

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

Este programa ven a dar cumprimento ao recollido na Lei 10/1985, do 14 de agosto, de concentración parcelaria para Galicia, na súa redacción segundo a Lei 12/2001, do 10 de setembro, á Lei 45/2007, do 13 de decembro, para o desenvolvemento sostible do medio rural e á Lei 62/2003 do 30 de decembro de 2000, de medidas fiscais, administrativas e do orden social, que modifica o Real decreto lexislativo 1/2001, do 20 de xullo, polo que se aproba o texto refundido da Lei de augas.

Regulamento (UE) 1303/2013 do Parlamento europeo e do Consello do 17 de decembro de 2013 polo que se establecen disposicións comúns relativas ao Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional, ao Fondo Social Europeo, ao Fondo de Cohesión, ao Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural e ao Fondo Europeo Marítimo e da Pesca, e polo que se establecen disposicións xerais relativas ao Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional, ao

Fondo Social Europeo, ao Fondo de Cohesión e ao Fondo Europeo Marítimo e da Pesca, e se derroga o Regulamento (CE) no 1083/2006 do Consello

Regulamento (UE) 1305/2013 do Parlamento europeo e do Consello do 17 de decembro de 2013 relativo á axuda ao desenvolvemento rural a través do Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (Feader) e polo que se derroga o Regulamento (CE) 1698/2005 do Consello.

Lei 4/2015, do 17 de xuño, de mellora da estrutura territorial agraria de Galicia.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Respecto da liña de mellora da calidade de vida no medio rural, establécense os seguintes proxectos de actuación:

- Proxectos de infraestrutura rural. É necesario investir naquelas zonas do territorio galego nas que, polas graves carencias de infraestruturas básicas, sexa urxente e necesario dotar á poboación rural dun nivel de vida adecuado, aproximándose ao que se ten en ámbitos urbanos.

Respecto da liña de mellora da estrutura das explotacións, establécense os seguintes proxectos de actuación:

- Programa de mellora e reordenación das estruturas agrarias. Neste programa, dedicado á reestruturación parcelaria, pretenderase:
  - Continuación das políticas de concentración da terra agraria, mellorándoa e seguindo coa tramitación dos procesos en curso.
  - Perfeccionamento dos procedementos de selección de zonas, asociándoas, fundamentalmente, a procesos produtivos, onde as inversións públicas sexan máis efectivas.
  - Promoción de instrumentos para a integración e redimensionamento das explotacións en zonas de concentración parcelaria, prestando ademais especial apoio ao asociacionismo produtivo nelas.
  - Axilización e racionalización nos procedementos de concentración, na procura de limitar, no tempo, os custos ou perdas en que incorren as explotacións durante o procedemento de concentración parcelaria.
  - Respecto co medio ambiente e o patrimonio de Galicia, na procura de racionalizar o proceso de concentración parcelaria, respectando os valores ambientais das zonas, incluídos nas respectivas declaracións de impacto ambiental, así como os valores patrimoniais existentes dentro das zonas.
- Tamén se acometerá calquera actuación que permita a mellora da base territorial das explotacións, aínda que non se realice no marco da concentración parcelaria, como agrupacións, permutas, etc.

A Lei 4/2015, do 17 de xuño, de Mellora da Estrutura Territorial de Galicia (METAGA), supón un salto cualitativo en canto á reestruturación do agro galego, poñendo a terra con vocación agraria en valor e fomentando que se xere riqueza a través da optimización do seu uso. Trátase dunha concepción máis moderna da mellora das estruturas, orientada a favorecer o desenvolvemento económico das explotacións e que vai máis aló do que supoñía ata o de agora a simple concentración de parcelas.

Así o novo texto legal propón un novo concepto: o de reestruturación parcelaria, que supera a dimensión e capacidade de actuación da actual concentración parcelaria. O obxectivo principal non é tanto a diminución do número de parcelas senón manter e optimizar os usos das fincas.

Ademais esta lei:

- Establece un procedemento máis curto no tempo que o actual, para que a mellora das estruturas agrarias sexa máis rápida e funcional sen prexudicar os dereitos dos administrados.
- Simplifica o procedemento, diminuíndo o número de fases e mellorando o sistema de entrega e tramitación da documentación.
- Diminúe os custos de execución da reestruturación parcelaria optimizando os recursos dispoñibles e aforrando na execución das obras, xa que, na medida do posible, se utilizarán as trazas dos camiños existentes.
- Fai as parcelarias medioambientalmente máis sostibles, contribuíndo a mitigar o impacto ambiental mediante o establecemento de medidas axeitadas nos usos do solo.
- Inclúe os solos de núcleo rural no perímetro de actuación da reestruturación parcelaria, dando resposta a unha das principais demandas dos propietarios de explotacións. Permítese a reestruturación neste tipo de solos, sen afectar a unha posible posta en marcha de procesos de ordenación urbanística.
- Permite a declaración de determinados perímetros de fincas como abandonados cando se dean circunstancias como o risco de incendio, que xa fosen obxecto de incendio ou que exista demanda de terra polas explotacións existentes.
- Mellora a transparencia nas relacións de todos os axentes implicados. Así introduce novas formas de participación pública -coa Xunta Local de Zona, a Xunta de Titulares e o Comité Técnico Asesor- que coordinarán as actuacións levadas a cabo na provincia e entre os diferentes organismos que teñan participación nunha actuación concreta (Patrimonio, Urbanismo...) e a creación do comité de asesoramento nas zonas de actuación intensiva.
- Declara a caducidade dalgúns procesos de concentración parcelaria obsoletos: afectaralle a aqueles procesos de concentración iniciados antes da vixencia desta lei que non foran obxecto de ningunha actuación ou acto administrativo firme que lle dera continuidade.
- Favorece a ordenación das parcelas e o redimensionamento das explotacións a través das permutas e reordenacións de superficies en espazos agrarios

En suma, a nova lei pretende dar un enfoque novo e eficaz á corrección das deficiencias na estrutura territorial das explotacións galegas, caracterizadas, os máis dos casos, polo seu reducido tamaño e pola súa dispersión, que as incapacita para garantir a súa viabilidade técnica e económica, prestando especial importancia ás explotacións tanto actuais como futuras, ao apoio ás iniciativas que pretendan, a través do traballo en común das terras, o incremento da base territorial das achegas ao proceso e á posta en valor dun concepto importante como é a ordenación dos diferentes cultivos e aproveitamentos agrarios dentro das zonas de actuación, de forma que o proceso de mellora dea como resultado a existencia de explotacións non só de maior dimensión, senón, sobre todo, máis adaptadas ao potencial produtivo de cada área.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural

III.1.4. PROGRAMA 551B - ACCIÓNS PREVENTIVAS E INFRAESTRUTURA FORESTAL

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

O programa ten como obxectivo o financiamento das competencias Dirección Xeral de Ordenación e Produción Forestal en materia de prevención e defensa contra os incendios forestais:

“Levará a cabo as actuacións encamiñadas á protección e á defensa dos montes contra os incendios forestais, exercendo as funcións de programación, aprobación, execución, avaliación e seguimento dos plans, medidas e accións de defensa dos montes contra os incendios forestais; a elaboración de estudos e análise de causalidade e a coordinación de medios na loita contra os incendios forestais.”

As accións a levar a cabo neste programa deberán buscar, por definición, reducir ao mínimo os danos ecolóxicos, económicos e sociais producidos polos incendios forestais.

Para acadar ditos obxectivos a prevención e defensa contra os incendios forestais céntrase en dúas fronteas:

- a) Redución do número de lumes.
- b) Redución das superficies queimadas.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

A poboación obxectivo do programa ten carácter universal pero tamén sectorial.

É universal porque o conxunto da poboación galega pode verse afectada nun determinado momento pola incidencia dun incendio forestal, polo risco que pode xerar non só sobre os bens de natureza forestal senón tamén sobre as persoas e sobre os bens de natureza non forestal.

Así mesmo, é sectorial porque o problema dos incendios forestais e a súa prevención afecta principalmente ao sector forestal, sector económico estratéxico para Galicia.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A situación dos incendios forestais en Galicia continúa a ser un dos principais problemas no medio natural da comunidade autónoma, especialmente para o seu sector forestal, de carácter estratéxico dentro da economía galega. Lamentablemente os incendios intencionados así como as negligencias continúan a ser maioritarias dentro das causas que están detrás dos lumes.

As estatísticas de incendios avalían esta situación, se ben é certo que tamén amosan claramente un descenso da media anual do número de lumes, dende os 10.000 de media do período 1995-2005, ata os 4.000 lumes dos últimos anos.

Este feito, de manterse á baixa nos próximos anos, podería significar un dato esperanzador de cara á futuro e a posibilitar unha solución ao problema.

Cada ano o desenvolvemento das accións previstas neste programa, tanto as de carácter territorial, mediante traballos de prevención, así como as que se dirixen á poboación, a través da concienciación e da regulación normativa, contribúen a por control e intentar reducir ao mínimo os efectos negativos que os incendios producen sobre o noso medio natural. A persistencia na execución das accións do programa é fundamental para acadar os obxectivos fixados.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

A prevención e defensa contra os incendios forestais desenvólvese en Galicia no seguinte marco legal e de planificación:

- Lei 7/1985, do 2 de abril, Regulación das bases do Réxime Local.
- Lei 9/2001, do 21 de agosto, de conservación da natureza de Galicia
- Lei 43/2003, do 21 de novembro de montes. (B.O.E. nº 280).
- Lei 10/2006, do 28 de abril, pola que se modifica a Lei 43/2003, do 21 de novembro, de Montes.
- Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia, modificada pola disposición derradeira primeira da Lei 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia.
- Lei 5/2007, do 7 de maio, de emerxencias de Galicia.
- Lei 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia.
- Lei 17/2015, do 9 de xullo, do Sistema Nacional de Protección Civil
- Real decreto 1535/84, do 20 de xuño, sobre a ampliación e adaptación de funcións e servizos do Estado na Comunidade Autónoma de Galicia en materia de conservación da natureza.
- Real decreto 875/1988, do 29 de xullo, polo que se regula a compensación de gastos derivados da extinción de incendios forestais.
- Real decreto 893/2013, do 15 de novembro, polo que se aproba a Directriz básica de planificación de protección civil de emerxencia por incendios forestais.
- Real decreto 407/1992, do 24 de abril, polo que se aproba a Norma Básica de Protección Civil.
- Decreto 3769/1972, do 23 de decembro, polo que se aproba o Regulamento da Lei de Incendios Forestais.

- Decreto 105/2006, do 22 de xuño, polo que se regulan as medidas relativas á prevención de incendios forestais, á protección dos asentamentos no medio rural e á regulación de aproveitamentos e repoboacións forestais.
- Orde do 18 de abril do 2007 pola que se zonifica o territorio con base no risco espacial de incendio forestal.
- Orde do 31 de xullo de 2007 pola que se establecen os criterios para a xestión da biomasa vexetal.
- Resolución do 11 de outubro de 1994, da Secretaría Xeral para a Protección Civil e o Medio Ambiente, pola que se ordena a publicación do plano territorial de protección civil da Comunidade Autónoma de Galicia (PLATERGA) (D.O.G. nº 236, do 9 de decembro) aprobado polo Consello da Xunta de Galicia o 12 de xullo de 1994, e homologado pola Comisión Nacional de Protección Civil o 30 de setembro de 1994. Polo Decreto 56/2000, do 3 de marzo, foi publicada unha nova revisión (D.O.G. núm. 62, do 29 de marzo de 2000).
- Resolución do 31 de outubro de 2014, da Subsecretaría, pola que se publica o Acordo do Consello de Ministros do 24 de outubro de 2014, polo que se aproba o Plan Estatal de Protección Civil para Emerxencias por Incendios Forestais.
- Resolución do 28 de maio de 2015 pola que se publica o Plan Especial de Protección Civil ante Emerxencias por Incendios Forestais na Comunidade Autónoma de Galicia (PEIFOGA).
- Regulamento (C.E.E.) nº 307/97, Diario Oficial das Comunidades Europeas do 17 de febreiro, relativo á protección dos bosques na Comunidade contra a contaminación atmosférica.
- Plan de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia (Pladiga).
- Plans de prevención e defensa contra os incendios forestais de distritos.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Concretase en actividades específicas que se dirixen a atender os dous obxectivos principais do programa:

- I. Redución do número de lumes
  - Actualización dos estudos espazo-temporais, e que evidencian a distribución espacial, temporal e horaria dos lumes ao longo do ano.
  - Redefinición das Zonas de Alto Risco de incendios forestais e das Zonas de Especial Vixilancia, onde se realizarán Plans de investigacións policiais e forestais que permitan coñecer a súa casuística de cara a realizar un Plan de Ordenación do Territorio e dos seus usos e un Plan de Resolución de Conflitos e Conciliación de Intereses.
  - Determinación das Parroquias de Alta Actividade Incendiaria definidas na Lei 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia para o seguimento e control exhaustivo de calquera actividade incluída no territorio e intensificación das actuacións de vixilancia e disuasión.

- Desenvolvemento das Campañas de educación forestal, sensibilización social e divulgación, dirixidas a cada un dos distintos estratos de poboación e diferenciando, ademais a poboación urbana e a rural.
- Potenciación do Teléfono 085.
- Desenvolvemento regulamentario da Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia, modificada pola disposición derradeira primeira da Lei 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia.
- Incremento da vixilancia preventiva e disuasoria (policial e forestal en todo o territorio), así como a presión policial nas zonas de alto risco e de especial vixilancia que se definan.

2. Redución da superficie queimada

Proponse a realizacións dos seguintes plans de actuacións:

- Plan de detección, disuasión e investigación: vixilancia dos montes, agrupacións de propietarios, de voluntarios, grupos de apoio para as tarefas preventivas e de defensa e convenios de colaboración con distintas asociacións. O plan contempla os recursos humanos e medios materiais necesarios para desenvolver os traballos de vixilancia e detección dos incendios por parte do dispositivo da Xunta de Galicia e outras administracións, incluíndo especificamente aos Corpos e Forzas de Seguridade e ás Forzas Armadas, ademais da colaboración dos distintos colectivos tanto rurais como urbanos con maior ou menor vinculación ao monte (Federación Galega de Caza, agrupación de propietarios forestais, agrupacións de voluntarios, grupos de apoio para as tarefas preventivas e de defensa, asociacións de usuarios de todoterreo, asociacións de radioaficionados, et.) para que tamén realicen no monte tarefas de vixilancia e detección de incendios. Estes colectivos apoiarán ao dispositivo de vixilancia e a súa presenza terá un efecto disuasorio fronte a posibles incendiarios.
- Plan preventivo: potenciación das infraestruturas defensivas, fomento da silvicultura, actualización dos Plans de prevención a nivel autonómico, de distrito e local. Este plan inclúe actuacións e traballos de carácter preventivo así como a construción e mantemento das infraestruturas defensivas contra incendios, entre os que destacan: A silvicultura preventiva coa xestión do combustible nas zonas de alto risco de incendio e a promoción de queimas controladas de outubro a maio nas zonas de pastoreo.
  - A ampliación da rede de devasas e de puntos de auga .
  - A mellora das instalacións e bases de medios aéreos.
  - A construción e mellora de pistas e cortalumes.
- Ademais dos investimentos propios da Subdirección Xeral de Prevención e Defensa contra os Incendios Forestais, este Plan levarase a cabo tamén a través da participación social mediante convenios coas corporacións locais e de ordes de subvencións a Comunidades de Montes Veciñais en Man Común e SOFOR. Os convenios coas entidades locais incluírán actuacións lineais de control selectivo de combustible nas beiras de vías e camiños forestais da súa titularidade, de xeito que estas zonas queden limpas da vexetación con maior facilidade de ignición, así como actuacións

de control de vexetación en áreas cortalumes e faixas de xestión de biomasa de titularidade municipal ou de propietario descoñecido mediante roza, rareo e eliminación de restos. En relación coas subvencións a Comunidades de Montes Veciñais en Man Común e SOFOR, establécense dúas liñas de subvención:

- Subvencións para o control selectivo de combustible:
  - Áreas cortalumes
  - Faixas auxiliares de pista
  - Roza en rexenerado forestal natural
  - Roza de penetración, rareo e eliminación de restos das entrefaixas de masas forestais
- Subvencións para a construción de puntos de auga.
- Plan de extinción. Un dispositivo de extinción insuficiente, escasamente profesional ou mal dirixido conduce a graves situacións de risco, a pouco que o dispositivo sexa sometido a carga de traballo. Por outra banda, a viabilidade dun espazo forestal sostible e certificado correspóndese cun escenario libre de incendios ou polo menos con certo control. Por isto, un dispositivo de extinción eficaz, profesional e preparado é totalmente imprescindible. Continuarase coas modificacións xa previstas no dispositivo de defensa e da súa dimensión para adecuala tanto á realidade do problema como ao orzamento dispoñible.
- Plan de formación do persoal e Plan de seguridade e saúde na prevención e extinción de incendios forestais. Terá a máxima consideración esta formación específica, tanto na realización de traballos preventivos como no desenvolvemento dos traballos de extinción, cunha formación específica e sistemática.
- Plan de renovación/adquisición de dotacións, equipamento e material de loita contra incendios. Dentro das posibilidades das partidas orzamentarias, continuarase coas renovacións de equipamentos e materiais empregados na extinción, do parque de motobombas e maquinaria, incorporando cantas novidades se consideren de interese e de mellora.
- Plan de modernización tecnolóxica na defensa contra incendios forestais. O desenvolvemento de tecnoloxías en múltiples campos da técnica ofrece elevadas posibilidades de incorporación á defensa contra incendios forestais para o seu emprego na toma de decisións vinculadas a prevención, detección e extinción dos mesmos. Entre estes sistemas tecnolóxicos avanzados que se van a estudar podemos distinguir:
  - Sistemas de detección automática de incendios: avaliaranse e incrementarase os sistemas para a vixilancia, detección temperá, localización e monitorización de incendios forestais, baseados na detección térmica georeferenciada de puntos quentes.
  - Ensaiaranse outros sistemas de detección de incendios.

- Adaptación da rede radio do SPDCIF: Radiocomunicacións baseadas na rede de emerxencias na Comunidade Autónoma de Galicia. Os novos sistemas ofrecerán unha maior seguridade e confidencialidade nas radiocomunicacións e unha ampla variedade de facilidades e servizos adicionais aos analóxicos, entre outros: comunicación en dúplex, servizo de datos, chamadas individuais ou en grupo... Estas actuacións se incardinan no Convenio suscrito entre A Consellería de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza, A Consellería do Medio Rural e a Secretaría Xeral de Modernización e Innovación Tecnolóxica e a Entidade Pública Empresarial Red.es para o desenvolvemento de actuacións na Comunidade Autónoma de Galicia destinadas á posta en marcha dunha rede de emerxencias.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Ordenación e Producción Forestal

III.1.5. PROGRAMA 561A - PLAN GALEGO DE INVESTIGACIÓN, DESENVOLVEMENTO E INNOVACIÓN TECNOLÓXICA

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Este programa ten como finalidade desenvolver as actividades de I+ D+I nos sectores agrario, gandeiro e forestal, dentro das competencias atribuídas á Consellería do Medio Rural. O sector produtivo agrario ten que reforzar a introdución de novas ideas, adaptación ás demandas e innovacións, polo que o incremento de I+D+I é unha das principais necesidades do sector. Por iso, no 2017 incrementaranse as actuacións de desenvolvemento de actividades innovadoras coa participación en novos proxectos, o incremento das actuacións de desenvolvemento tecnolóxico de colaboración empresarial con centros tecnolóxicos e de investigación e o impulso da transferencia tecnolóxica.

En liña co que establece o Plan Galego de Investigación, Innovación e Crecemento e outros documentos estratéxicos (Comunicación de la Comisión Europea sobre la cooperación de innovación europea "Productividad y sostenibilidad agrícolas", o Plan Estatal de Investigación Científica, Técnica e de Innovación 2013-2016, etc.) o programa ten como obxectivos no sector agrario:

- O incremento do valor engadido da produción agraria mediante a mellora da eficiencia dos seus procesos produtivos e da calidade diferencial dos seus produtos.
- A implantación de innovacións para reducir a dependencia dos custos dos insumos nas marxes de explotación das explotacións agrarias.
- A mellora da sustentabilidade e seguridade ambiental como condición indispensable do desenvolvemento sectorial, tal e como sinala a política comunitaria.
- O fortalecemento da seguridade agroalimentaria no sector que garante unha cadea de valor dos produtos de gran seguridade para o consumidor e preserve e incremente a estima das producións locais fronte á competencia.
- O mantemento e dotación das infraestruturas da rede de centros de I+d+i e laboratorios de servizo da Xunta de Galicia no ámbito agrario, gandeiro e forestal.

Dentro do ámbito de desenvolvemento do PDR 2014-2020 se levaran acabo accións que impulsen a innovación e a cooperación dentro do sector no que terán cabida os distintos actores implicados na cadea de produción así como entidades relacionadas cos distintos ámbitos de actuación do sector. En concreto levaranse accións de:

- Apoio ao establecemento de grupos operativos no marco da Asociación Europea da Innovación, AEI. Esta medida fórmulase como apoio á creación e funcionamento de grupos operativos, vinculados á execución de proxectos piloto ou desenvolvemento

de novos produtos, prácticas, procesos e tecnoloxías nos sectores agrario, forestal e da cadea alimentaria.

- Apoio a proxectos piloto e ao desenvolvemento de novos produtos, prácticas, procesos e tecnoloxías, incentivando iniciativas de cooperación en materia

No ámbito concreto do sector forestal este programa de gasto trata de dar resposta ás demandas, en materia de investigación e transferencia do sector forestal, e que supoñen:

- O incremento de forma continua da cantidade e calidade dos produtos forestais, entendidos como materia prima da industria de primeira e segunda transformación de Galicia para contribuír con iso a mellorar a súa posición competitiva.
- A transferencia no coñecemento científico desenvolvido aos xestores forestais e ás persoas silvicultoras.
- A mellora das técnicas de prevención de incendios, a través de o desenvolvemento de tratamentos silvícolas para diminuír a vulnerabilidade das masas forestais a incendios de copa e de alta intensidade, de técnicas de control de combustible en matogueiras, así como a mellora das técnica de extinción, control e seguridade no combate contra os incendios.
- O coñecemento e mellora das técnicas de restauración de áreas queimadas, tanto arboradas como de matogueira, de rexeneración forestal e das técnicas de control dos riscos hidrolóxico-erosivos post-incendio.
- A mellora e posta a punto dos métodos de detección e predición do dano e control de axentes patóxenos forestais.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

As actuacións van dirixidas ás empresas do sector agroalimentario e forestal, así como aos centros tecnolóxicos e de investigación.

No ámbito agroalimentario son especial obxectivo deste programa as empresas do sector agroalimentario, tanto da industria como produtores primarios (cooperativas, titulares de explotacións agrarias e as súas asociacións, entidades que amparen produtos con calidade diferenciada etc.).

No específico ámbito forestal os investimentos orzamentarios deste programa dirixiranse principalmente ao seguintes colectivos:

- a) As persoas propietarias, persoas silvicultoras e xestores e xestoras forestais, no que atinxe á innovacións na silvicultura, a prevención e loita contra incendios forestais, á restauración hidrolóxica-forestal ou a loita integral contra pragas e doenzas que danan os nosos bosques.

- b) A empresas vinculadas á cadea monte-industria, especialmente aos viveiristas forestais, ás empresas forestais de servizos e a aquelas vinculadas coa primeira e segunda transformación da madeira en Galicia.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Cómpre consolidar os centros tecnolóxicos e de investigación e os laboratorios de servizo dependentes da Consellería do Medio Rural para que contén cos medios e co persoal cualificado para desenvolver este tipo de actividades, e de incentivar o aumento da competitividade empresarial coa mellora tecnolóxica, a formación e a innovación que son prioridades sinaladas polo Plan Estratéxico de Galicia.

Nunha constante adaptación a un contexto nacional e internacional cada vez máis competitivo, a mellora da competitividade das explotacións agrarias e gandeiras mediante a redución dos custos de produción, a elevación das garantías sanitarias e de calidade dos produtos, a incorporación de novas tecnoloxías e a diversificación da produción son obxectivos primordiais da política agraria na que a investigación aplicada, o desenvolvemento tecnolóxico e a transferencia de novos coñecementos, procesos e tecnoloxías ao sector produtivo deben xogar un papel fundamental.

A produción de vacún de Galicia, tanto en leite como en carne, son un referente no conxunto do Estado. Os recursos xenéticos autóctonos gozan dunha potencialidade xa recoñecida, cun crecemento constante que auguran producións de estima no mercado. Nesta liña, vense traballando no estudo, caracterización e diferenciación das producións gandeiras que permitan a promoción e a consolidación das producións nos mercados e a súa diferenciación comercial, constituíndo así un factor complementario de éxito.

Por outra banda, o sector vitivinícola estase a converter nun eixo produtivo de primeiro orde na economía agraria galega. Constátase unha crecente vontade de adaptación das explotacións a das adegas ás novas variedades e técnicas de vinificación que demanda o mercado, así como a necesidade de adaptar a viticultura galega ás innovacións que xorden neste sector cunha crecente orientación exportadora.

Galicia é unha comunidade eminentemente forestal cun potencial que se reflicte nas súas principais macrocifras, onde a superficie forestal abrangue o 70% da superficie total da Comunidade, sendo o 98% desta cabida de natureza privada, estando arboradas máis de 1,4 millóns de hectáreas.

Por tanto debe afondarse no desenvolvemento científico co fin de desenvolver, mellorar e poñer a punto técnicas e protocolos de actuación que doten dunha maior eficacia e eficiencia ás actividades e procesos que se están a desenvolver no monte galego co fin de aumentar o valor engadido e fortalecer a posición do sector forestal galego nos mercados estatais e internacionais.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

A Lei 2/2005 de calidade alimentaria, sinala que un dos principais campos de actuación do Ingacal será a investigación e o desenvolvemento tecnolóxico no sector alimentario galego. O Ingacal pretende actuar de dinamizador, colaborando coa industria agraria e alimentaria, promovendo e participando directamente en actividades de investigación e desenvolvemento tecnolóxico neste ámbito así como no eido dos procesos produtivos primarios, e integrando as actuacións realizadas a través dos centros de investigación e estacións experimentais anexas, xunto coas do Laboratorio Agrario e Fitopatolóxico de Galicia da Dirección Xeral de Ordenación e Produción Forestal da Consellería do Medio Rural.

A transformación do Ingacal nunha axencia pública para dar cumprimento ao que establece a Lei 16/2010 de organización e funcionamento da Administración xeral da comunidade autónoma (LOFAXGA) e a incorporación dos centros de investigación sectorial e do laboratorio agrario e fitopatolóxico vai supoñer o afianzamento do papel que xoga o Ingacal no I+D+i do sector primario galego como entidade instrumental da Consellería do Medio Rural.

A este conxunto súmase as actuacións do Centro Tecnolóxico da Carne de Ourense, fundación de interese público galego, que realiza tarefas de investigación aplicada, transferencia tecnolóxica e prestación de servizos ás empresas en materias de produción e transformación agroalimentaria, en particular de produtos cármicos.

Enmarcase tamén neste programa no marco do novo PDR 2014/2020 unha liña de financiamento para desenvolvemento de novos produtos e sistemas produtivos, liña que ten como obxectivo impulsar a innovación nas empresas, que permita o desenvolvemento de novos produtos transformados, a investigación e formación de novas producións agrarias de alto valor engadido con capacidade de expansión, o aproveitamento da diversidade do material xenético local e a colaboración con outros centros que desenvolvan actividades de investigación relacionadas co sector agrario, forestal e alimentario.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

En todas as actividades terán prioridade aqueles proxectos que busquen solucións para adaptar os sistemas produtivos existentes ás novas necesidades da actividade agraria e na industria, e para a diversificación e aumento da eficiencia e calidade dos sistemas de produción, con especial atención ao desenvolvemento do patrimonio xenético autóctono de aptitude agroalimentaria, e aos sectores cármico e lácteo.

Actividades:

- Redacción e realización de proxectos de investigación nas áreas prioritarias definidas polo Plan Galego de Investigación, Desenvolvemento e Innovación Tecnolóxica, do novo plan de investigación, innovación e crecemento 2011-2015 e dos plans estatais e

internacionais correspondentes. Colaboración nas actividades de transferencia de tecnoloxía, formación e divulgación realizadas pola consellería.

- Financiamento a través do Ingacal do gasto de funcionamento vinculado á actividade investigadora dos centros de investigación e laboratorios de servizo dependentes da Dirección Xeral de Ordenación e Produción Forestal.
- Programa de mellora das infraestruturas de apoio á investigación do Ingacal, mediante a renovación e adecuación de instalacións e equipamento científico-técnico.
- Apoio ás actuacións do Centro Tecnolóxico da Came que realiza tarefas de investigación aplicada, transferencia tecnolóxica e prestación de servizos ás empresas en materias de produción e transformación agroalimentaria, en particular de produtos cármicos.
- Colaboración con iniciativas doutros centros e entidades investigadoras que desenvolvan proxectos de interese para o sector agroalimentario galego
- Plan de dinamización da innovación na industria agraria e alimentaria mediante un programa de axudas á cooperación entre produtores, industria e investigación para o desenvolvemento de novos produtos, procesos e tecnoloxías, orientados prioritariamente ás producións de calidade diferenciada, a produción integrada e ecolóxica, ao aproveitamento de subprodutos, e as enerxías renovables na agricultura integrado no PDR 2014/2020.

No ámbito forestal as principais finalidades deste programa serán:

- Aumentar a cantidade e calidade dos produtos forestais, entendidos como materia prima da industria de primeira e segunda transformación de Galicia para contribuír con iso a mellorar a súa posición competitiva.
- Avaliar o posible impacto do cambio climático nos bosques atlánticos, e nomeadamente nos bosques galegos.
- Concretar e executar diversas actuacións innovadoras de elevado valor engadido tecnolóxico diagnosticadas como necesarias para prever e incrementar a seguridade e eficacia na extinción de grandes incendios forestais na nosa Comunidade.
- Continuar a desenvolver actuacións de mellora dentro dos campos de investigación de mellora xenética forestal e caracterización molecular das principais especies forestais en Galicia.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
---	--

Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Este programa leva a cabo accións de investigación, desenvolvemento e innovación no sector agroforestal. Os beneficiarios son a sociedade galega en xeral, no caso de demanda pública de investigación, ou empresas que demandan colaboracións ou servizos en proxectos de I+D+i. Non é doado afrontar estas tarefas dende unha perspectiva de xénero cos beneficiarios potenciais, pero si ter en conta esta dende o punto de vista dos actores do programa.

Dende unha perspectiva de xénero, os actores executores destas accións son investigadores, tecnólogos e persoal de apoio á I+D+i, que ou ben forman parte dos cadros de persoal dos centros de investigación ou ben son contratados ex profeso para realizar ou colaborar nestes proxectos.

Neste último caso, os procesos selectivos de persoal laboral temporal incorporan nas súas bases previsións legais que garanten unha perspectiva de xénero. Tal é o caso das Comisións de selección dos candidatos que son constituídas seguindo o principio de paridade entre homes e mulleres, nos termos establecidos no artigo 36 da Lei 7/2004, do 16 de xullo, para a igualdade de mulleres e homes, modificada pola Lei 2/2007, do 28 de marzo de traballo e igualdade das mulleres de Galicia.

E tamén que en caso de empate, este resolverase a favor da muller no suposto de infra-representación do sexo feminino (entendendo por tal, cando exista unha diferenza porcentual de, polo menos vinte puntos entre o número de mulleres e o número de homes), de conformidade co disposto no artigo 37 da Lei 7/2004, do 16 de xullo, para a igualdade de mulleres e homes.

Como obxectivo en materia de igualdade que pode ser de aplicación no desenvolvemento das accións deste programa pode ser acadar, de ser o caso, unha representación equilibrada de homes e mulleres en todas as categorías profesionais do persoal que leva a cabo o programa.

Este obxectivo xa é cumprido en moitas categorías profesionais onde tradicionalmente as mulleres teñen demostrado unha cualificación media superior, como é o persoal de laboratorio (analistas e auxiliares de laboratorio) e recentemente no persoal investigador, pola mellor competencia no proceso formativo académico respecto aos varóns.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social.	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HO-

MES, INDICANDO PARA CADA UNHA O SEU ORZAMENTO E AS PERSOAS OU ENTIDADES ÁS QUE ESTÁN DIRIXIDAS.

As actividades previstas comprenden inicialmente a todo o sector agrario, gandeiro e forestal e por extensión pódese considerar que poden afectar a toda a sociedade.

Convocatoria de acceso a financiamento de proxectos de investigación nos que se contemple a igualdade de oportunidades para ámbolos dous xéneros; eliminado aqueles requirimentos que poidan establecer situacións discriminatorias por este criterio.

Uso de linguaxe non sexista nas convocatorias e desagregación dos indicadores de seguimento empregados.

Nas convocatorias de bolsas para a incorporación de persoal nos distintos equipos investigadores, procurárase introducir sempre que legal e temporalmente sexa posible, requisitos e cláusulas dirixidas a fomentar a igualdade de oportunidades entre ámbolos dous xéneros.

PREVISIÓN DE RESULTADOS RESPECTO DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES E DA REDUCIÓN DA BRECHA DE XÉNERO EXISTENTE.

Respecto dos programas de investigación financiados co programa 561A é difícil determinar con exactitude a situación de partida desde a perspectiva de xénero.

En calquera caso, o I+D+i constitúe un factor estratéxico para coñecer o impacto da investigación no desenvolvemento do noso tecido económico, apostando por unha participación paritaria de mulleres e homes cara a alcanzar un sociedade do coñecemento saudable e igualitaria

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Ordenación e Producción Forestal

Instituto Galego de Calidade Alimentaria

III.1.6. PROGRAMA 581A - ELABORACIÓN E DIFUSIÓN ESTATÍSTICA

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

A participación da Consellería do Medio Rural no Plan galego de estatística 2017-2021, aprobado pola Lei 15/ 2016, do 28 de xullo, marca as actuacións en materia estatística:

- Recompilar e sintetizar a información relativa ao territorio, os recursos naturais, a estrutura produtiva nas explotacións e as industrias transformadoras do medio rural como base da avaliación da realidade, das necesidades, dificultades e resultados nas áreas relacionadas coas actividades dos sectores agro- gandeiro, forestal e alimentario galego.
- Manter a periodicidade das operacións definidas co fin de proporcionar datos para análise da súa evolución.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Poboación xeral e empresas e profesionais do sector.

DEFINICIÓ DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O obxectivo deste programa é a execución das operacións estatísticas encomendadas á Consellería do Medio Rural dentro do Plan Galego de Estatística (PGE) aprobado pola Lei 15/2016, do 28 de xullo e das conveniadas co Ministerio de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente (MAGRAMA).

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

A estratexia deste programa, concrétase na realización destas actividades:

- Realización de estatísticas aprobadas no Plan Galego de Estatística 2016: explotación do rexistro de avicultura; estatística de sacrificio de gando en matadoiros; estrutura do viñado de vinificación; enquisa do sector avícola; superficies agrícolas; explotación do rexistro de gando bovino; explotación do rexistro de ovino e cabrún; explotación do rexistro de maquinaria agrícola; explotación do rexistro da agroindustria; prezos agrarios; prezos da terra; prezos do leite; prezos de produtos lácteos en destino; rendementos de cultivos; estatística do sector hortoflorícola; utilización de medios de produción na explotación agraria; macromagnitudes agrarias; sector cunícola; sector porcino industrial; repoboación con fondos públicos; incendios forestais; producións forestais; explotación do rexistro de montes veciñais de man común e superficie forestal cuberta por especies.
- Realización das operacións conveniadas co MAGRAMA para a elaboración das estatísticas agregadas a nivel estatal e da UE: actualización dos directorios de ruminantes e porcino; enquisa de vacún, produción e destino do leite; enquisa de ovino; enquisa de porcino; enquisas de salas de incubación; enquisa de sacrificio en matadoiros; aforos de cultivos; avance de superficies e producións agrarias; enquisa de prezos da terra e canons de arrendamentos rústicos; prezos e salarios agrarios e prezos de produtos de interese estatal e da UE.
- Realización das estatísticas e estudos relativos ao sector agrario que se lle encomenden, dentro do ámbito da Consellería do Medio Rural.
- Apoio á obtención e seguimento de prezos e mercados agrarios.

- Publicación dos principais resultados das operacións estatísticas: Anuario de Estatística Agraria e Macromagnitudes Agrarias, así como outras que se lle encomenden en materia de difusión de resultados de investigación e experimentación e, en xeral, de transferencia tecnolóxica.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Ordenación e Producción Forestal

III.1.7. PROGRAMA 711A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DO MEDIO RURAL

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

O obxecto deste programa de gasto é o funcionamento e a coordinación dos servizos centrais e periféricos da área do medio rural da consellería, tanto no que atinxe aos medios humanos

como aos materiais e de organización, actuando de soporte básico para a execución do resto dos programas da consellería e co obxectivo de acadar unha maior calidade, eficacia e eficiencia na prestación de servizos públicos aos cidadáns en xeral e, dun xeito particular, ás persoas vinculadas social e economicamente ao medio rural en Galicia.

Na execución deste programa de gasto no exercicio 2017 seguirase a renovar e modernizar os medios materiais para o desenvolvemento das funcións do persoal da consellería, se ben con motivo da creación da Axencia para a Modernización Tecnolóxica de Galicia (disposición adicional terceira da Lei 16/2010, do 17 de decembro) corresponderá a esta axencia destinar os recursos necesarios para mellorar os sistemas de información e comunicacións, e desenvolver e incorporar os avances tecnolóxicos necesarios para unha xestión administrativa mais transparente e eficaz.

Por outra banda, son obxectivos deste programa a divulgación e promoción dos sectores agropecuario e forestal de Galicia, estimulando a demanda, a divulgación do medio rural en xeral, mellorando a percepción que a poboación ten do mesmo

Así mesmo destinaranse fondos do programa á realización de actuacións de fomento de interese xeral para toda a consellería, como a promoción e fortalecemento do asociacionismo agrario en Galicia.

De acordo co carácter transversal deste programa de gasto, con cargo ao mesmo fináncianse os servizos de apoio técnico necesarios para a programación, preparación e implementación do PDR de Galicia 2014/2020.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Dado que o programa de gasto incide directamente no funcionamento da estrutura administrativa da Consellería de Medio Rural, o colectivo mais afectado son os cidadáns demandantes de servizos prestados pola mesma.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Principais problemas e carencias:

- Necesidade de renovación periódica dos bens de que dispón a consellería para a prestación de servizos, así como de incorporar as novas tecnoloxías, coa fin de axilizar a tramitación e mellorar a calidade do servizo.
- Por outra banda, existe en Galicia unha necesidade de incrementar a valoración dos cidadáns polo medio rural.
- Por último, deben prestarse apoio institucional ás asociacións agrarias, pola súa función vertebradora do entramado social do medio rural e de defensa dos sectores económicos vinculados a este.

Definición da situación á que se quere chegar:

- Prestación duns servizos públicos de calidade no marco, na medida do posible, dunha racionalización do gasto público.
- Incremento do coñecemento e a estima, por parte da cidadanía en xeral, da actividade agropecuaria e do medio rural.
- Incremento do asociacionismo agrario que colabore a unha mellor defensa do sector

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

Disposicións legais: Na execución deste programa veranse afectadas as principais leis de dereito administrativo (procedemento, persoal, xestión orzamentaria, contratación...).

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

As actividades nas que se concreta a estratexia deste programa son as seguintes:

- Xestión do persoal do departamento.
- Tramitación do gasto corrente e investimentos asociados ao funcionamento dos servizos administrativos, tanto centrais como periféricos, así como a realización de tarefas de xestión económico-administrativa.
- Implantación da tramitación electrónica nos procedementos de axudas e autorizacións da Consellería do Medio Rural.
- Realización de estudos e traballos técnicos en temas xerais da consellería e demais actividades de apoio que lle sexan encomendadas.
- Coordinación dos servizos e centros administrativos dependentes da consellería.
- Tramitación de toda a produción normativa no eido agrario e forestal da Xunta de Galicia.
- Contribuír ao fortalecemento das organizacións profesionais agrarias de Galicia
- Actividades de promoción agraria e difusión de información relativa ao agro e ao desenvolvemento rural.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCIÓN DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
---	--

Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Secretaría Xeral Técnica

III.1.8. PROGRAMA 712A - FIXACIÓN DE POBOACIÓN NO MEDIO RURAL

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

O programa ten como obxectivos contribuír de forma eficaz á diversificación económica, á modernización do tecido produtivo rural, e á mellora da calidade de vida e nese marco, desenvolvendo as seguintes actuacións:

- A xestión, control e seguimento dos programas con enfoque Leader, centrándose durante o ano 2017 as accións de Agader na implementación e inicio da execución do Programa Leader 2014-2020 encadrado no Programa de Desenvolvemento Rural de Galicia 2014-2020.
- A convocatoria de axudas a proxectos a desenvolver nas áreas rurais de Galicia encadrados na medida 6, submedida 06.41 - Desenvolvemento de explotación e empresas do Programa de Desenvolvemento Rural de Galicia 2014-2020, baixo a modalidade principal de convocatoria pública en réxime de concorrencia competitiva. Basicamente, estes proxectos estarán orientados á consolidación e creación de emprego mediante a creación e desenvolvemento de novas actividades económicas non agrícolas, que deben

contribuír a fomentar a diversificación económica, o equilibrio territorial e a sostibilidade do medio rural, tanto en termos económicos como sociais.

- Convocatorias de axudas a proxectos transversais de cooperación enmarcadas na medida I6 Cooperación, submedidas I6.4 Cooperación horizontal e vertical entre os axentes da cadea de distribución para o establecemento de canles curtos e mercados locais, I6.5 Apoio para accións conxuntas realizadas con vistas á mitigación ou adaptación ao cambio climático e para enfoques conxuntos con respecto a proxectos ambientais e prácticas ambientais en curso e I6.8 Deseño de plans de xestión forestal do Programa de Desenvolvemento Rural de Galicia 2014-2020.
- A convocatoria de axudas con fondos propios en réxime de concesión directa para financiar o Plan Marco de Mellora de Camiños de Titularidade Municipal 2017, co fin de dar continuidade ás actuacións de mellora de infraestruturas viarias rurais que se tramitaron ao abeiro do PDR de Galicia 2007-2013 e do PDR 2014-2020 cofinanciadas con FEADER.
- O estudo, impulso e execución, se é caso, de investimentos directos cara á implantación ou mellora de servizos básicos para a economía e a poboación rural, así como de convenios con axentes socioeconómicos públicos e privados do medio rural, destinados á posta en marcha de plans e accións específicas destinados á dinamización económica e á mellora da calidade de vida no medio rural.
- O aumento da transferencia de superficie agraria ás explotacións agro -gandeiras favorecendo a redución dos custes e a mellora da súa competitividade.
- O impulso da creación de novas explotacións a través da transferencia de terra favorecendo o asentamento da poboación no medio rural e freando o abandono, tanto no eido social como agro- ambiental.
- A actualización, clarificación e mellora do estado dos bens e dereitos que son titularidade de AGADER, coa finalidade de poñer estes en boa condición para a súa produción.
- A mellora da planificación das actuacións que tenden a identificar, conservar, por en valor agronómico ou en produción a superficie con vocación agraria.
- O deseño gráfico, elaboración de estudos, avaliación e xestión de proxectos, favorecendo as relacións e as sinerxías da Consellería do Medio Rural.
- A análise de emprazamento de obras, estudos de viabilidade, definición de programas funcionais, redacción de memorias e proxectos, así como a supervisión técnica de contratación de obras como a xestión, dirección e coordinación das mesmas, vinculadas a infraestruturas orientadas o desenvolvemento rural. Xestión de autorizacións e licencias.
- A elaboración e xestión de propostas de proxectos europeos relacionados co desenvolvemento rural, en coherencia coas prioridades da Consellería do Medio Rural, e presentación dos mesmos aos organismos pertinentes.
- A prestación e o apoio técnico ás diversas direccións xerais da Consellería do Medio Rural e entes públicos na elaboración de proxectos e estudos de interese para os obxectivos das mesmas, así como con outras áreas (proxectos e iniciativas europeas).

- O apoio na xestión de convocatorias públicas de axudas a entidades públicas e privadas.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

A poboación rural de Galicia

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Ao longo das últimas décadas as áreas rurais veñen experimentando en Galicia unha acelerada caída do emprego agrario, xeneralizada ao longo e ancho do territorio continental, que non se viu compensada pola creación de novos postos de traballo en cantidade suficiente nos outros sectores económicos. Esta destrución neta de emprego ten a súa tradución en termos demográficos, estando na orixe do despoboamento e o crecente envellecemento da poboación no rural. A loita contra o envellecemento e a despoboación rural precisa actuacións que xeren crecemento económico e melloren a calidade de vida no rural. Cómpre manter un rural vivo, atractivo e dinámico no que, sen perder de vista os criterios de protección ambiental, se fomente un desenvolvemento das actividades económicas que contribúan a fixar poboación no rural.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

A Axencia Galega de Desenvolvemento Rural (Agader), foi creada pola disposición adicional sexta da Lei 5/2000, do 28 de decembro, de medidas fiscais e de réxime orzamentario e administrativo, configurándose como un instrumento para o fomento e coordinación do desenvolvemento no territorio rural galego para mellorar as condicións de vida e evitar o despoboamento dese territorio. Entre as funcións atribuídas destacan a elaboración de estratexias e plans integrados de coordinación de actuacións de diversa natureza no medio rural e a difusión das políticas e medidas de desenvolvemento rural, a dinamización e coordinación dos grupos de desenvolvemento rural.

As funcións de Agader previstas nos seus comezos aparecen recollidas no Decreto 79/2001, do 6 de abril, polo que se aproba o Regulamento da Axencia Galega de Desenvolvemento Rural (DOG nº 77, do 20 de abril). Posteriormente modificáronse polo artigo 2º da Lei 12/2008, do 3 de decembro, pola que se modifica a Lei 7/1996 e a Lei 5/2000 (DOG nº 244, do 17 de decembro), polo apartado dous da disposición derradeira terceira da Lei 15/2010, do 28 de decembro, de medidas fiscais e administrativas (DOG nº 250, do 30 de decembro) así como pola disposición transitoria segunda da Lei 6/2011, do 13 de outubro, de mobilidade de terras (DOG nº 205, do 26 de outubro).

Por outra parte, a Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia prevé que as normas de organización e funcionamento da Axencia Galega de Desenvolvemento Rural se adecúen ao disposto na dita lei para as axencias públicas autonómicas.

Mediante a Decisión de execución da Comisión Europea do 18/11/2015 apróbase o Programa de Desenvolvemento Rural de Galicia 2014-2020, como consecuencia da entrada en vigor do Regulamento 1305/2013 que derroga o anterior 1698/2005. Este novo PDR de Galicia 2014-2020 adxudícalle a Agader o desenvolvemento, basicamente mediante convocatorias de subvencións en concorrencia competitiva, de actuacións dirixidas a consolidación e creación de emprego e daquelas outras orientadas á cooperación co fin de acadar estruturas cunha dimensión suficiente como para poder afrontar iniciativas de transformación e comercialización directa (medidas 06 e 16), así coma aquelas outras xestionada a través dos Grupos de Desenvolvemento Rural no marco da filosofía Leader (medida 19). O elemento esencial da metodoloxía LEADER é que se trata de “procesos de abaixo cara arriba”, é dicir, as estratexias ou programas específicos de desenvolvemento rural defínense no ámbito local do territorio, e as decisións sobre as liñas concretas de aplicación de axudas e mesmo dos proxectos que se financian son tomadas nese ámbito por partenariados de axentes públicos e privados (na súa maioría privados por esixencia do programa). Dentro do Programa Leader, despois no peche do programa anterior (Programa Leader Galicia 2007-13), procedeuse a selección dos Grupos de Desenvolvemento Rural (GDR’s), entidades sen ánimo de lucro, con socios públicos e privados que seleccionarán os proxectos que lles permitan levar a cabo a súa estratexia de desenvolvemento e que deben ser cualificadas como colaboradoras da administración.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

O programa de Fixación de poboación no medio rural ten os seguintes obxectivos estratéxicos:

- Potenciar un desenvolvemento económico sostible e un desenvolvemento territorial cohesionado, a través do fomento da creación e consolidación de actividades económicas sostibles no medio rural a través de pemes, fomento da diversificación das actividades económicas sostibles no medio rural, fomento da competitividade das actividades económicas vinculadas ao mundo agroforestal, apoio á creación de emprego e fomento do autoemprego.
- Contribuír á mellora da calidade de vida dos habitantes do rural, a través da creación e consolidación de dotacións, equipamentos, infraestruturas e servizos básicos para o desenvolvemento no medio rural, fomento das novas tecnoloxías da información no medio rural, conservación e uso sostible do patrimonio natural e cultural rural.
- Articular a planificación e coordinación de investimentos no rural e potenciar as sinerxías e efectos multiplicadores das actuacións horizontais, a través da execución de estratexias locais de desenvolvemento, fomento do tecido asociativo social, cultural e económico no medio rural, fomento da participación pública e privada no proceso de desenvolvemento.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

A Axencia Galega de Desenvolvemento Rural (AGADER), mediante as súas liñas de axudas, apoia dun xeito transversal as iniciativas das mulleres no rural. Dentro do enfoque Leader, cada grupo de desenvolvemento rural ten autonomía para determinar a fórmula de potenciar as iniciativas presentadas por mulleres. Dentro da estratexia territorial os grupos poden priorizar aqueles proxectos desenvolvidos por mulleres. Na totalidade dos mesmos aplícanse baremos de discriminación positiva neste eido.

AGADER, a través do Banco de Terras, tamén favorece a incorporación e mellora produtiva das mulleres posibilitando o acceso á terra con vocación agraria.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE

APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	X
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social.	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Axencia Galega de Desenvolvemento Rural

III.1.9. PROGRAMA 712B - MODERNIZACIÓN E DIVERSIFICACIÓN DO TECIDO PRODUTIVO RURAL

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

O despoboamento do rural é, sen dúbida, un problema estratéxico que a sociedade galega debe afrontar. Neste camiño, parece claro que a produción agropecuaria segue a constituír o pilar imprescindible sobre o que asentar o desenvolvemento do rural. Cómpre apoiar a reestruturación dos sistemas produtivos, en aras da mellora da súa competitividade, fomentar o relevo xeracional nas explotacións agropecuarias galegas e establecer medidas complementarias de apoio á renda en zonas con dificultades especiais. Adicionalmente, resulta imprescindible ofrecer apoio a aquelas posibilidades que permiten unha mellora na calidade de vida no rural, como pode ser o establecemento de servizos de substitución.

Este programa financia investimentos nas explotacións dirixidos a mellorar a súa eficacia produtiva; indemnizacións aos agricultores e agricultoras que residan en zonas onde a actividade agraria presenta dificultades especiais; e o apoio a sistemas produtivos respectuosos co ambiente. Tamén financia o programa os programas de asesoramento, xestión e substitución as explotacións agrarias, así como a contratación de seguros agrarios para cubrir os danos que se poidan producir motivados por desastres naturais.

De xeito particular, seguen a fomentarse os investimentos que reducen os custes de produción, a través de aforros nos sistemas enerxéticos e mediante a xestión axeitada dos recursos propios das explotacións.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Agricultores e agricultoras, gandeiros e gandeiras que necesitan dimensionar a estrutura produtiva das súas explotacións agrarias; que queren establecer métodos de produción máis respectuosos co ambiente e mellorar o marxe técnica económica das súas explotacións.

A mocidade que se quere incorporar a actividade agraria é igualmente obxectivo prioritario da atención do programa.

O asesoramento a explotacións agrarias poderá abarcar aspectos relacionados coa mellora da competitividade das explotacións, as obrigacións derivadas dos requisitos legais de xestión e as boas condicións agrarias e ambientais, a conservación da biodiversidade, o uso eficiente da auga e a protección do chan, seguridade laboral ou asesoramento específico para a agricultores que se instalen por primeira vez.

Os servizos de asesoramento deberán incluír explicitamente aspectos relacionados coa mitigación e adaptación ao cambio climático. En concreto, e dependendo do tipo de explotación, deberase asesorar en temas relacionados coa protección do chan, captura de carbono, prácticas de pastoreo, xestión de esterco e xurros, cultivos de cobertera, alimentación de gando, uso eficiente da auga, xestión de pragas, etc.

Fomentarase tamén a creación de servizos de xestión e substitución dirixidos ás explotacións agrarias. Así mesmo, para facilitar que as entidades seleccionadas para prestar servizos de asesoramento dispoñan de recursos adecuados en termos de persoal cualificado que reciba formación periódica e de experiencia e fiabilidade en materia de asesoramento, as entidades deberán ter acceso á formación de asesores.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

O agro galego está a vivir unha concentración de explotacións gandeiras, principalmente no sector lácteo. Este proceso vai da man dun incremento da dimensión media das explotacións, que aínda debe mellorar. O esforzo inversor dos agricultores/as galegos/as nos últimos anos está a render resultados positivos nas ratios de rendibilidade; cómpre, por tanto, manter o apoio a este esforzo.

Non obstante, será necesario traballar na vertebración do sector, promovendo unha presenza máis directa dos agricultores no mercado. Neste senso, a formación e asesoramento dos agricultores e agricultoras é unha peza imprescindible no escenario de futuro.

Co obxectivo de manter a poboación agraria en zonas de montaña con especial consideración das zonas da Rede Natura 2000, establécense unha serie de indemnizacións compensatorias para as explotacións destas áreas, así como apoiar a utilización de sistemas produtivos respectuosos co medio ambiente

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

As medidas deste programa están incluídas no Programa de Desenvolvemento Rural de Galicia 2014-2020, cofinanciado polo FEADER, que constitúe o marco normativo básico a respectar.

Orden de seguros agrarios da Comunidade Autónoma de Galicia

Estas medidas se enmarcan dentro do Obxectivo estratéxico OE.3.1.06 Aumentar a rendibilidade dos sistemas produtivos das explotacións agrogandeiras e fomentar a súa modernización e diversificación.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

A estratexia deste programa concrétase na realización das seguintes accións:

- Incorporación de xente moza: o relevo xeracional no agro galego é fundamental para o mantemento das actividades produtivas ligadas ao sector primario, a subsistencia do tecido social no rural, e o mantemento da actividade en zonas de difícil subsistencia como zonas desfavorecidas e de montaña.
- Plans de mellora nas explotacións: as liñas de axuda existentes perseguen a mellora da eficacia e sostibilidade das explotacións agrarias; a mellora das condicións de vida

e traballo; a ordenación das producións en función das necesidades de mercado; a adaptación das explotacións para reducir os custos de produción, aforrar enerxía, ou incorporar novas tecnoloxías; o cumprimento das normas mínimas en materia de medio ambiente, hixiene e benestar dos animais e a mellora das condicións de hixiene das explotacións gandeiras. As axudas consisten nun apoio económico e financeiro ao investimento que se pretenda realizar na explotación, primando as explotacións en que os titulares sexan mozos e aquelas que radiquen en zonas de montaña ou desfavorecidas.

- O apoio ás pequenas explotacións agraria é tamén elementos imprescindibles de desenvolvemento tendentes a buscar na creación de emprego e a xeración de riqueza, un elemento de atractivo para o mantemento da poboación.
- Axudas a entidades de aconsellamento: o asesoramento das explotacións é unha ferramenta que axuda en gran medida a que as explotacións poidan acadar os obxectivos da súa actividade, tanto técnico-económicos, sociais así como de cumprimento da normativa de condicionalidade das axudas para o cumprimento dos requisitos legais de xestión e as boas prácticas agrarias e medioambientais. Para facilitar o acceso ao asesoramento das explotacións, e dentro do marco europeo e nacional do período de programación 2014-2020 para o Desenvolvemento Rural, existen axudas para que as explotacións utilicen os servizos de aconsellamento de entidades recoñecidas pola Consellería do Medio Rural rexistradas nun rexistro habilitado a tal fin que é o RESAXEGA.
- Axudas de xestión e substitución: establécense axudas ás entidades de aconsellamento que presten servizos ás explotacións que así o requiran de xestión, substitución e aconsellamento, como mínimo, en materia de cumprimento dos requisitos legais de xestión e boas prácticas agrarias e medio ambientais.
- Formación de asesores: Para que as entidades de asesoramento poidan dar aos agricultores un servizo integral e de calidade
- Impulsar o sector agrogandeiro apoiando as explotacións sostibles e respectuosos medioambientalmente.
- Favorecer a implantación de sistemas de produción agrogandeiro respectuosos co medio ambiente e co benestar dos animais.
- Favorecer a competitividade e redimensionamento das explotacións agrogandeiras a través da mobilidade de terras incultas.
- Axudas a contratación de pólizas de seguros agrarios que axuden ao agricultor a compensar a perdas nas súas colleitas ou nos seus rabaños motivadas polas condicións climáticas adversas ou desastres naturais.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Dende o punto de vista das axudas a determinado tipo de agricultoras/es polas difíciles condicións agroclimáticas nas que están a desenvolver a súa actividade produtiva, este programa trata de fixar poboación nas zonas rurais desfavorecidas de acordo a criterios xeomorfolóxicos e sociais.

Este tipo de zonas presentan unha menor integración da muller no mercado laboral. A incorporación da perspectiva de xénero nos proxectos do programa supuxo:

- Fomentar a integración da muller no mercado laboral, a través da discriminación positiva, no procedemento para a adxudicación por concorrencia competitiva, das axudas a mulleres que sexan titulares de explotacións, mediante a concesión de 5 puntos pola condición de xénero, o que supón unha preferencia na baremación
- A desagregación por sexo dos indicadores en todas as actuacións.
- A discriminación positiva as mulleres pola súa participación maioritaria nos consellos directivos das entidades asociativas (Coop e SAT)

Nas zonas establecidas como desfavorecidas en Galicia, os últimos datos consolidados (campana 2015) amosan unhas cifras de 13.262 explotacións prioritarias das que 4.494 corresponden a mulleres.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	X
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social.	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HO-

MES, INDICANDO PARA CADA UNHA O SEU ORZAMENTO E AS PERSOAS OU ENTIDADES ÁS QUE ESTÁN DIRIXIDAS.

Todas as accións deste programa de gasto, excepto as correspondentes aos seguros agrarios, se enmarcan no Programa de Desenvolvemento Rural de Galicia que constitúe unha actuación global sobre toda a sociedade do ámbito rural, primando a equiparación do acceso ao sector agrogandeiro entre homes e mulleres.

Unha das actuacións prioritarias dentro do PDR de Galicia é o asesoramento as explotacións agrarias dentro da medida M02 deste programa. Estas medidas promoven a creación de entidades que realicen unha labor de asesoramento as explotacións que reciban pagos relacionados coa PAC en distintos ámbitos obrigatorios relacionados coa súa actividade. Ademais deste asesoramento obrigatorio, cada PDR pode establecer aqueles ámbitos nos que se considera necesaria unha labor de asesoramento que vaia máis alá dos requisitos mínimos. No caso do PDR estableceuse como obrigatorio o asesoramento en materia de seguridade laboral e de igualdade de xénero as explotacións agrarias como forma de potenciar o acceso da muller en igualdade de condicións á titularidade das explotacións nas que tradicionalmente viñan traballando sen que súa actividade fose recoñecida en igualdade de condicións.

Outras actuacións relacionadas coa promoción da igualdade realízase dende a rede de oficinas agrarias comarcais de Xunta, en total 69 espalladas por todo o territorio informando á poboación feminina agraria rural das posibilidades que as distintas convocatorias de ordes de axudas da Consellería ofrécelles para a súa incorporación ou ben como titulares de explotación a título individual ou a titularidade compartida con se cónxuxe en réxime de igualdade.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Gandaría, Agricultura e Industrias Agroalimentarias

Fondo Galego de Garantía Agraria

III.1.10. PROGRAMA 712C - FOMENTO DO ASOCIACIONISMO AGRARIO E DIVULGACIÓN DA TECNOLOXÍA AGRARIA

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

O fomento do asociacionismo representa unha ferramenta de grande potencialidade para a reestruturación do sector agrario galego, intervindo positivamente en todos os seus factores de produción, para acadar obxectivos de sustentabilidade económica e medioambiental. Estas

vantaxes son especialmente relevantes na mellora dos procesos de produción, xestión e dirección empresarial a nivel da explotación agraria, e que polo tanto contribúe a unha mellora da rendibilidade, aparte de reportar grandes beneficios na vertente social en canto a calidade de vida, traballo e creación de emprego.

Así o asociacionismo agrario é un impulsor do desenvolvemento rural no seu conxunto, e gran dinamizador da economía e da sociedade rural, contribuíndo de forma efectiva a súa fixación no medio.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

As asociacións de calquera tipo, cooperativas agrarias, cooperativas de explotación comunitaria da terra e SAT, que acrediten ser titulares de explotación agraria.

As asociacións, cooperativas agrarias e SAT, que desenvolvan ou pretendan desenvolver actividades na fase de produción agraria.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

As explotacións agrarias atopan dificultades para afrontar o continuo cambio que se produce nuns procesos produtivos e comerciais, cada vez máis esixentes, así como para adaptarse a unha moderna estrutura do tempo de traballo e lecer. O asociacionismo representa, neste senso, unha alternativa chamada a converterse no instrumento fundamental no que asentar a futura evolución do desenvolvemento rural do noso modelo agrario, e poder afrontar os desafíos que a propia política común comporta.

Outro aspecto chave para unha favorable evolución do sector, é a mellora da estrutura na vertente da transformación e comercialización, tendente ao peche dos ciclos produtivos.

A rápida evolución nas dúas últimas décadas do desenvolvemento do subsector de gando vacún, e en especial o do leite, propiciou desequilibrios nos factores de produción que se manifestaron fundamentalmente en problemas de adaptación das estruturas produtivas e da man de obra. Este desequilibrio provocou profundos cambios nos modelos produtivos, con repercusións no abandono de actividades propias do sistema produtivo deste subsector.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O Programa de Desenvolvemento Rural de Galicia, financiado con fondos comunitarios do FEADER, estatais e autonómicos, configura o marco económico do programa. Tamén financian este programas fondos finalistas do estado e fondos FEAGA do primeiro pilar da PAC.

En tanto que Galicia ten competencias exclusivas en materia de agricultura, o marco normativo responde ás esixencias comunitarias en materia de axudas de estado e aos condicionantes da normativa sectorial estatal de carácter básico.

Regulamento 1305/2013, do 20 de setembro, relativo á axuda ao desenvolvemento rural a través do Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (FEADER)

Regulamento de Execución (UE) nº 543/2011, de 7 de xuño, polo que se establecen disposicións de aplicación de Regulamento 1234/2007 do Consello no sector das froitas e hortalizas.

Estas medidas se enmarcan dentro do Obxectivo estratéxico OE.3.1.06 Aumentar a rendibilidade dos sistemas produtivos das explotacións agro- gandeiras e fomentar a súa modernización e diversificación

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Os cambios que supoñen as orientacións da política agraria común (PAC), así como a evolución de todo un complexo conxuntural de carácter socioeconómico, cultural, de mercado a nivel internacional, fai necesario dar pasos máis decididos na dirección dun asociacionismo de maior dimensión, integrado, e máis eficiente no desenvolvemento de actividades, con maior capacidade de xerar valor engadido, cunha maior capacidade de diversificación das súas actividades, maior decisión para afrontar iniciativas na industrialización e comercialización das producións dos seus socios.

Todos estes retos concitan a necesidade de melloras integrais; transformación profunda na dimensión empresarial, modelos e técnicas de organización e de xestión, cambio nos modelos produtivos, que precisan dunha nova orientación nos modelos e sistemas de formación e información. As posibilidades de diversificación produtiva e de calidade das nosas producións invitan a ser optimistas de cara a mercados cada día máis amplos, aínda que complexos, pero ao mesmo tempo abertos a múltiples posibilidades.

Así mesmo, preténdese reforzar a interlocución institucional agraria, articulando mecanismos eficaces de participación do sector agrario coa Administración, asegurando a presenza dos intereses dos produtores agrarios nos procesos de avaliación e decisión das políticas agrarias, e potenciando ás organizacións profesionais agrarias pola súa contribución no fomento do sector a través do intercambio de opinións entre a Administración e os produtores e produtoras agrarios.

Ademais das axudas para o fomento das instalacións e equipamentos en común, existen outras para programas operativos que constitúan agrupacións de produtores de froitas e hortalizas, ademais das axudas específicas que fomentan o asociacionismo agrario.

A creación de agrupacións e organizacións de produtores nos sectores agrícola, gandeiro e forestal é unha ferramenta fundamental para:

- A adaptación da produción e o rendemento dos produtores que sexan membros de tales agrupacións ou organizacións ás esixencias do mercado.

- A comercialización conxunta dos produtos, incluída a preparación para a venda, a centralización das vendas e o abastecemento aos almacenistas.
- O establecemento de normas comúns relativas á información sobre a produción.
- Outras actividades que poidan realizar as agrupacións e organizacións de produtores, tales como o desenvolvemento de competencias empresariais e comerciais, e a organización e facilitación de procesos innovadores.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCIÓN DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Nas bases reguladoras existe concorrencia competitiva das axudas sendo o feito de ser muller, ou ben de formar parte dunha sociedade ou cooperativa con máis do 50% de mulleres, ou ter un consello reitor con máis dun 40% de mulleres, como feito diferenciador positivamente para puntuar as solicitudes que deben acudir á concorrencia competitiva. Valórase non só a presenza das mulleres nas entidades asociativas, senón tamén a súa presenza en cargos directivos

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE

APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social.	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA O SEU ORZAMENTO E AS PERSOAS OU ENTIDADES ÁS QUE ESTÁN DIRIXIDAS.

As axudas destinadas a asociacións e cooperativas teñen como un dos requisitos de concorrencia competitiva o feito de que máis do 50% dos seus integrantes sexan mulleres, ou que nos consellos reitores destas entidades máis do 40% dos seus membros sexan mulleres.

Para elo levaranse a cabo actividades promocionais para favorecer non so a incorporación das mulleres como socias dunha entidade senón que, tamén na maioría delas, se incorporen aos órganos de dirección destas, para que non so realicen unha actividade agraria, senón que tomen

contacto co mundo empresarial agrario participando na xestión directa da súa entidade, e non só na fase de produción, dando un paso máis na valorización do traballo da muller e a súa imaxe de cara a sociedade.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Gandaría, Agricultura e Industrias Agroalimentarias

III.1.11. PROGRAMA 713B - ORDENACIÓN DAS PRODUCCIÓN FORESTAIS

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

O programa ten como obxecto principal a posta en valor os montes galegos, mediante:

- A ordenación das producións forestais, co fin de acadar un aproveitamento economicamente rendible, socialmente beneficioso e medioambientalmente respectuoso.
- O favorecemento de liñas de agrupación e creación de sociedades mercantís (Sofor) compostas dun número de persoas propietarias suficientes para que as superficies agrupadas sexan obxecto dunha xestión forestal sustentable.
- O fomento de investimentos en materia de restauración forestal e silvicultura, entendendo que ditas actuacións supoñen unha fonte continuada de emprego no rural, un aumento do valor engadido das producións e unha medida directamente dirixida cara a prevención fronte a incendios forestais.
- O fortalecemento das liñas dirixidas a manter e conservar a saúde e vitalidade dos ecosistemas forestais, con especial atención ao estado fitosanitario dos nosos bosques.
- A creación e mellora das empresas de comercialización e transformación de produtos forestais.
- A valoración e unha correcta xestión do monte en todas as súas funcionalidades e producións, dentro do contexto da loita contra o cambio climático.
- A mellora e o aumento da produción dos materiais forestais de reprodución.
- O control e seguimento do estado de saúde e vitalidade dos ecosistemas forestais.
- A consolidación de masas de alta produtividade forestal.
- O fomento da aplicación de modelos silvícolas dirixidos á obtención de madeira de serra en quendas máis longas; para a consolidación e expansión de rexenerados naturais de frondosas.

- A recuperación do potencial forestal afectado por incendios e outras catástrofes naturais.
- O fomento das producións alternativas do monte, como o aproveitamento enerxético da biomasa forestal, o fomento da produción de castañas, cogomelos e outros froitos do monte, así como a creación de áreas silvopastorís.
- A creación e mellora de empresas de aproveitamentos forestais e o fomento da certificación forestal.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Os investimentos orzamentarios deste programa dirixiranse principalmente ao seguintes colectivos:

- As persoas titulares de terreos forestais privados, entendendo por titular tanto a propietarios como a arrendatarios ou xestores, así como os silvicultores e silvicultoras forestais, especialmente aqueles que posúen superficies forestais de pequeno tamaño, urxíndolles para que se acollan a sistemas de xestión agrupada (Sofor).
- Os titulares de Sofor ou outras asociacións de propietarios legalmente constituídas.
- As comunidades titulares de montes veciñais en man común, montes de varas, abertais, de voces, de vocerío ou de fabeo e outros donos privados de parcelas forestais, favorecendo actuacións de ordenación, silvicultura e restauración de superficies obxecto de degradación ou catástrofes naturais, especialmente incendios.
- Os concellos e entidades locais menores titulares de montes.
- As persoas titulares de terreos forestais que posúan contratos administrativos coa Xunta de Galicia para a reforestación, xestión e levanza dos seus predios.
- A empresas do sector forestal, especialmente pemes, microempresas e pequenas e medianas empresas, promovendo o mantemento dos empregos que están a xerar, mellorando as súas estruturas e incrementando a súa competitividade nos mercados.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Galicia lidera a silvicultura española e é unha das potencias forestais mais importantes de Europa, cunha superficie forestal de 2.000.000 ha, da que 1.424.094 ha son de monte arborado que alberga un volume global de madeira de 192 millóns de metros cúbicos e un volume unitario de 135,46 m³/Ha, moi superior á media estatal.

Esta superficie xera o 22 % do valor produtivo da superficie forestal española, o 7 % do valor recreativo e o 10 % do valor ambiental. Con datos de 2010 o sector achega o 1,88 % do VAB de Galicia. O noso monte está a producir cada ano máis de 12 millóns de novos metros cúbicos, o que significa que 1 hectárea de monte galego pode acadar un crecemento anual superior aos 25 metros cúbicos de madeira, por comparación oito veces máis que unha hectárea en países, eminentemente forestais, como Suecia ou Finlandia.

A produción de madeira, con 7,5 millóns de metros cúbicos anuais (a mesma cantidade que en todo Reino Unido ou que Italia e Bélxica xuntas), é a principal achega económica do subsector forestal, seguido pola fabricación de mobles e de papel. Cunha estrutura de 600 empresas industriais e comercializadoras e 2.400 autónomos, o subsector proporciona máis de 25.000 empregos, incluíndo produción e transformación. O 70% das empresas aséntase en poboacións de menos de 5.000 habitantes, de xeito que se converten en fonte de fixación de poboación no medio rural. Estes datos xustifican o valor estratéxico do sector forestal galego.

Doutra banda cómpre lembrar que a facturación conxunta de industria de transformación da madeira en Galicia supera os 1.600 millóns de euros anuais, encabezando o emprego industrial da nosa Comunidade cun 12%, fronte ao 10% do sector da automoción ou 9% do sector téxtil. Máis aló de salientar que a actividade da industria forestal e da madeira galega está a xerar o 3,5% do Produto Interior Bruto galego.

Na actualidade os montes galegos, independentemente da especie que alberguen, almacenan máis de 93,8 millóns de toneladas de carbono. Esta inxente cantidade de carbono pon de relevo o importante rol que teñen os nosos bosques non só para xerar rendas as súas lexítimas persoas propietarias senón tamén para que Galicia poida afrontar os seus compromisos adquiridos no protocolo de Kyoto.

Pero neste contexto tan relevante, Galicia non está a obter os beneficios sociais, económicos, paisaxísticos e medioambientais que o seu potencial ofrece. Constátase a persistencia de problemas estruturais relacionados esencialmente coa distribución e propiedade da superficie forestal e coa escasa dimensión da industria e a súa orientación fundamental cara a actividade de primeira transformación.

Actualmente máis de 600.000 propietarios particulares posúen superficies non maiores á hectárea e estas están divididas a súa vez en 6-8 parcelas diferentes. Aínda que de forma continuada se está a dar prioridade nas liñas públicas de fomento a aqueles donos forestais que se agrupen, é tempo de afondar neste marco de acción e dotar de liñas de financiamento específicas para a creación e posta en marcha de Sociedades de Fomento Forestal (Sofor) creadas e reguladas ao abeiro do Decreto 45/2011, do 10 de marzo, polo que se regula o fomento das agrupacións de propietarios e propietarias forestais, os requisitos e cualificación das sociedades de fomento forestal e a creación do seu rexistro.

No entanto, o sector forestal galego non é alleo á situación económica que vive o país. Aínda que os datos existentes amosan signos paulatinos de recuperación, é necesario manter liñas de axuda dirixidas a creación e mellora das empresas de comercialización e transformación de produtos forestais.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O marco principal de regulamente que rexe nas actuacións comprendidas no programa 713B é o seguinte:

- En materia de fondos FEADER o Regulamento (CE) 1305/2013 do Parlamento Europeo e o Consello e o Regulamento delegado (CE) 807/2014 da Comisión.
- Lei 43/2003, do 21 de novembro, básica de montes e posteriores modificacións (Lei 10/2006 do 28 de abril e Lei 21/2015, do 20 de xullo).
- Lei 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia, así como a súa normativa de desenvolvemento.
- O Regulamento para a aplicación da Lei 5/1977, do 4 de xaneiro, de Fomento de Produción Forestal, publicado no BOE o 12 de xuño de 1978
- Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia, e as súas modificacións.
- Decreto 45/2011, do 10 de marzo, polo que se regula o fomento das agrupacións de propietarios forestais, os requisitos e cualificación das sociedades de fomento forestal e a creación do seu rexistro.
- Lei 45/2007, do 13 de decembro, para o desenvolvemento rural sostible.
- Real decreto 752/2010, do 4 de xuño, polo que se aproba o primeiro programa de desenvolvemento rural sostible para o período 2010-2014 en aplicación da Lei 45/2007, do 13 de decembro, para o desenvolvemento rural sostible.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Aproveitamento de áreas para a produción de outros bens alternativos ou complementarios, como a implantación e mellora de pastizais en montes.

As principais finalidades do presente programa serán:

- Abordar a planificación forestal de ámbito comarcal (PORF) integrándoa no marco da ordenación do territorio, conseguindo que a planificación e xestión forestal se conecten co decisivo ámbito da ordenación territorial.
- Establecer e revisar as directrices para a ordenación e o aproveitamento dos montes, garantindo que non se poña en perigo a persistencia dos ecosistemas e se manteña a capacidade produtiva dos montes.
- Fomentar sistemas de xestión forestal conxunta para alcanzar unha explotación económica rendible e sostible dos aproveitamentos forestais e a comercialización das producións forestais.
- Impulsar e promover a certificación da xestión forestal sustentable mediante sistemas internacionalmente recoñecidos ou validados polas correspondentes entidades de normalización.
- Incrementar a rendibilidade das explotacións forestais dos silvicultores.
- Manter en bo estado produtivo o espazo forestal, mediante a realización de rozas, raeros e podas no contorno de grandes infraestruturas de comunicación

- Aumentar o valor primario e engadido dos produtos forestais a través da implantación, mantemento e mellora de souts de castiñeiro destinados á produción de froito.
- Fomentar e manter o emprego do sector forestal mediante actuacións de forestación e silvicultura, que ademais de valorizar os produtos do monte supoñan unha medida preventiva para diminuír o risco de incendios forestais.
- Restauración, conservación e mellora da cuberta vexetal protectora e a ampliación da superficie arborada mediante a restauración hidrolóxico-forestal, tendo cabida dentro deste concepto accións tales como repoboacións forestais protectoras, corrección de canles torrenciais e traballos de conservación e mellora da cuberta vexetal.
- Continuar a fortalecer as liñas dirixidas a manter e conservar a saúde e vitalidade dos ecosistemas forestais, con especial atención ao estado fitosanitario dos nosos bosques mediante o seguimento, detección e actuación, de ser necesario, fronte a pragas e doenzas que están a minorar e incluso danar gravemente o potencial forestal de determinadas áreas de montes galegos.
- Favorecer a implantación, ampliación ou modernización de empresas de aproveitamentos forestais mediante axudas ao investimento en activos fixos produtivos relativos ás operacións de aproveitamento dos produtos forestais, tanto para a creación de novas empresas coma para a ampliación ou modernización das xa existentes.
- Modernización e adaptación a normativas mediante axudas ao investimento en plans e ferramentas de xestión empresarial.
- Impulsar o aproveitamento enerxético dos restos forestais resultantes dos traballos silvícolas e aproveitamentos forestais así como da biomasa procedente de plantacións forestais especificamente orientadas a este fin.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	

Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

As mulleres rurais galegas veñen experimentando cambios importantes na súa calidade de vida pero aínda así, seguen a experimentar unha situación de desigualdade derivada da situación demográfica do medio rural (despoboación e dispersión que dificultan, por exemplo, a conciliación), das especiais características económicas e do tecido industrial do rural e das diferenzas na participación laboral de mulleres e homes. Desde a Dirección Xeral de Ordenación e Produción Forestal estudárase a adopción de medidas para fomentar a integración das mulleres no mercado laboral.

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA O SEU ORZAMENTO E AS PERSOAS OU ENTIDADES ÁS QUE ESTÁN DIRIXIDAS.

O programa está dirixido a todos os beneficiarios potenciais, sen preferencia por cuestión de xénero.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Ordenación e Produción Forestal

Secretaría Xeral Técnica

III.1.12. PROGRAMA 713C - IMPLANTACIÓN DE SISTEMAS PRODUTIVOS AGRARIOS SUSTENTABLES

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

A produción agropecuaria representa o activo principal da actividade económica rural, medida tanto en PIB como en emprego. Neste sentido resulta un elemento clave na fixación da poboación no medio rural.

A produción agropecuaria moderna require da aplicación de enfoques sustentables orientados á produción de alimentos de calidade diferenciada que satisfagan a demanda dun mercado plural, esixente e competitivo. Por outra parte, a potenciación das producións alternativas a pequena escala é básica para apoiar a diversificación das actividades agropecuarias e ofrecer a posibilidade de obtención de rendas complementarias a agricultores a tempo parcial. O desenvolvemento das producións alternativas debe axustarse ás potencialidades particulares das distintas áreas territoriais e ao aproveitamento dos recursos xenéticos autóctonos. Ademais, resulta fundamental arbitrar medidas que melloren a produtividade da nosa gandería.

Neste marco, é necesario fomentar o control leiteiro, para avaliar a calidade produtiva dos animais, e promocionar a mellora xenética, como sistema básico para incrementar a rendibilidade das explotacións, así como fomentar a utilización dos recursos zootécnicos autóctonos.

Resulta imprescindible manter o fomento das producións xa consolidadas con medidas de garantía como os seguros agrarios, ou medidas de promoción como a renovación de maquinaria, a reestruturación dos viñedos ou a diferenciación comercial dos produtos agropecuarios galegos (Galega 100%, Horta Galega).

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

As actuacións no marco deste programa apuntan como beneficiarias últimas ás persoas agricultoras ou gandeiras galegos con actividade produtiva a tempo completo ou parcial. Tamén se establecen medidas de colaboración con centros públicos de investigación.

As medidas de apoio canalízanse fundamentalmente en colaboración coas asociacións de gandeiras e gandeiros, que se converten en catalizadores e protagonistas do proceso de consolidación económica da gandería.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A gandería galega está a atravesar por momentos de extraordinaria dificultade. A situación conxuntural de crise económica afecta especialmente a sectores que, aínda sendo artífices de produtos de alta calidade, adoecen de carencias estruturais importantes, en termos de dimensión económica, e non dispoñen dunha capacidade real de incidencia nos mercados: por unha parte, as persoas gandeiras vense sometidos á alza dos prezos dos INPUT que precisan; por outra, non son quen de participar activamente na fixación dos prezos dos produtos que facturan. Esta situación, que se mantén nos últimos anos, deriva nunha importante redución no número de

explotacións gandeiras e nun envellecemento da poboación activa agraria, ante a ausencia dunha renovación xeracional efectiva. Esta circunstancia repercute de xeito directo no fenómeno de despoboamento do rural.

A produción de vacún de Galicia, tanto en leite como en carne, son un referente no conxunto do Estado. Os recursos zootécnicos autóctonos están a acadar unha estima no mercado que cómpre auspiciar. O incremento dos censos das autóctonas galegas constatados nos últimos anos dan fe do éxito da política emprendida de apoio á promoción da calidade e á diferenciación comercial. Cómpre abundar nesta estratexia.

Por outra parte, o sector vitivinícola estase a converter nun eixo produtivo de primeiro orde na economía agraria galega. Constátase unha crecente vontade de adaptación das explotacións ás novas variedades que demanda o mercado, ou de reestruturación do seu potencial produtivo para acadar unha dimensión axeitada aos seus dereitos de produción.

A conservación de recursos xenéticos autóctonos é unha prioridade, é imprescindible a inclusión destes recursos xenéticos agrícolas autóctonos en sistemas de produción de calidade compatibles co medio ambiente de cara a mellorar a súa conservación, caracterización e avaliación dentro dos recursos do sector agrario galego.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

En tanto que Galicia ten competencias exclusivas en materia de agricultura, o marco normativo responde ás esixencias comunitarias en materia de axudas de estado e aos condicionantes da normativa sectorial estatal de carácter básico.

Con efectos económicos, este programa finánciase con fondos finalistas do Estado, con fondos propios da comunidade autónoma, con fondos FEADER e con fondos FEAGA.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

O programa pretende incrementar o valor e a rendibilidade das producións agrícolas e gandeiras, e recuperar as razas gandeiras tradicionais e os recursos fitoxenéticos autóctonos, permitindo a implantación de sistemas de produción sustentables.

A estratexia do programa concrétase nas seguintes plans e accións:

- Programa de recuperación, conservación e fomento de recursos zootécnicos autóctonos gandeiros e a súa valorización nas producións ecolóxicas e de calidade e no aproveitamento de superficies infrautilizadas. O programa desenvolverase coa colaboración das entidades de criadoras/es mediante dúas vertentes: programa de consolidación e diversificación xenética da raza Rubia Galega; e programa de conservación e recuperación das razas autóctonas galegas en perigo de extinción.

- Programas de aseguramento da calidade e a rastrexabilidade da produción leiteira. Vincularanse as actuacións en materia de calidade coa utilización eficiente da ferramenta Letra Q, co obxectivo inequívoco de mellorar a rendibilidade das explotacións participantes no programa e de transmitirle ao consumidor final a garantía de calidade que demanda.
- Programa de mellora xenética do frisón galego, coa colaboración das ganderías galegas e de Xenética Fontao.
- Potenciación da diferenciación comercial dos produtos gandeiros.
- Reestruturación e reconversión de viñado.
- Realización de ensaios de avaliación de variedades agronómicas.
- Conservación de recursos fitoxenéticos e impulso do emprego de castes autóctonas.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Gandaría, Agricultura e Industrias Agroalimentarias

III.1.13. PROGRAMA 713D - MELLORA DA CALIDADE NA PRODUCCIÓN AGROALIMENTARIA

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Malia o prestixio que os produtos agroalimentarios de Galicia teñen nos mercados e entre os consumidores, o sector produtor agrario ten importantes carencias e dificultades estruturais que lles dificulta o acceso aos mercados. A pequena dimensión empresarial e a falta de integración son os factores que mais limitan o seu acceso aos mercados nacionais e internacionais dunha forma competitiva. Por iso é fundamental desenvolver actuacións para promover a comercialización dos produtos agroalimentarios galegos, actuación que se basearán fundamentalmente na defensa do prestixio da produción agroalimentaria de Galicia, na promoción dos produtos de calidade e no aumento da cota de participación destes produtos no conxunto da produción alimentaria galega.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Produtores, industrias e entidades asociativas e colectivas do sector agrícola, gandeiro e alimentario.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A situación de partida caracterízase por:

- Unhas boas condicións para determinadas producións agrarias nun marco de importantes deficiencias estruturais especialmente causadas pola pequena dimensión tanto das explotacións (produtores) como da industria transformadora e empresas comercializadoras.
- O prestixio nos mercados agroalimentarios e entre os consumidores pola calidade das materias primas
- Unha serie de produtos inscritos xa no rexistro europeo de produtos de calidade agroalimentarios, e outros con posibilidades de ser tramitados.

Estes son os elementos que fan que a estratexia da diferenciación e a certificación da calidade dos produtos agroalimentarios ante os consumidores sexa básica para a subsistencia dos sectores agrícola e gandeiro, viabilizando as pequenas producións, moitas delas artesanais, que doutra forma terían difícil acceso ao mercado.

A meirande parte dos indicativos de calidade afectan a territorios do rural con importantes problemas de despoboamento, por iso, a potenciación das denominacións de calidade incide

directamente na fixación da poboación destas zonas, na medida en que favorece a actividade económica e o mantemento e xeración de emprego nesas áreas.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

Normativa de calidade diferenciada, DOP, IXP e outras figuras de calidade, en normativa xeral sobre calidade comercial alimentaria.

Liñas de apoio á calidade alimentaria no marco do PDR 2014/2020.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

O sistema de protección dos produtos de calidade a través de denominacións de orixe e indicacións xeográficas protexidas, e doutras figuras de protección da calidade como os produtos da artesanía alimentaria, a agricultura ecolóxica ou a produción integrada, obrigan ou favorecen que estes produtos se elaboren e transformen na súa área tradicional de procedencia, case sempre zonas rurais, co que o valor engadido xerado queda nese territorio. Estas producións, ademais, melloran as rendas obtidas xa que estes produtos adoitan acadar mellores prezos no mercado.

Velar polo prestixio das denominacións xeográficas de calidade e polo cumprimento das súas disposicións normativas, e de que se apliquen os sistemas de control necesarios para garantir a calidade e a orixe dos produtos certificados precisa de medidas de apoio aos Consellos Reguladores para o seu desenvolvemento especialmente no caso dos primeiros anos da súa posta en marcha.

Outra das prioridades estratéxicas do escenario económico actual é a necesidade de abrir novos mercados e para isto establécense liñas de apoio á accións de promoción e comercialización realizadas por empresas individuais ou conxuntas dirixidas a apertura de mercados nacionais e internacionais.

Actividades:

- Apoio a apertura de novos mercados para as empresas agrarias e alimentarias favorecendo a súa presenza en feiras profesionais de carácter nacional e internacional, tanto con actuacións conxuntas coordinadas pola Consellería como co apoio ás accións individuais
- Realización de actividades de información e promoción de produtos agroalimentarios galegos con calidade diferenciada.
- Apoio aos investimentos no control e a mellora da calidade dos produtos agrarios.
- Apoio á participación de produtores en programas de calidade diferenciada.
- Programa de promoción dos viños galegos en países de fóra da Unión Europea.
- Apoio á mellora dos mercados agrarios.

- Apoio ás entidades asociativas para a mellora da comercialización das súas producións.
- Preparación, organización e execución de xornadas técnicas e estudos sobre a comercialización dos produtos agrarios e agroalimentarios galegos.
- Apoio financeiro ao funcionamento dos consellos reguladores das denominacións de calidade (denominacións de orixe, indicacións xeográficas e agricultura ecolóxica).
- Execución de actividades relacionadas co control do cumprimento dos requisitos legais sobre calidade comercial da produción alimentaria.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCIÓN DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Aínda que os beneficiarios directos deste programa son fundamentalmente consellos reguladores, asociacións sen ánimo de lucro e empresas agroalimentarias, os beneficiarios finais son os produtores e produtoras de produtos agroalimentarios galegos, e en particular os de produtos de calidade amparados por denominacións de orixe, indicacións xeográficas protexidas e produtos ecolóxicos, na medida en que do que se trata é de mellorar a comercialización destes produtos. Non se conta con datos específicos desagregados por xénero sobre a titularidade destas explotacións, aínda que o seu elevado número, próximo aos 30.000, fai supoñer que son unha mostra representativa do total de explotacións agropecuarias galegas, polo que a porcentaxe de mulleres titulares será similar á do universo total e as medidas de fomento destas producións

afectarán positivamente a todas, sen que sexa factible establecer fórmulas de discriminación positiva dado o carácter indirecto do apoio.

Porén, entre as actividades que se financian neste programa son de gran incidencia as relacionadas con campañas de promoción dos produtos agroalimentarios de calidade. É frecuente que nas campañas publicitarias de calquera ben de consumo se utilicen estereotipos que asignan roles diferenciados aos homes e ás mulleres. Nas accións promocionais realizadas con financiamento deste programa velarase porque isto non suceda, de xeito que se transmita unha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social.	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA O SEU ORZAMENTO E AS PERSOAS OU ENTIDADES ÁS QUE ESTÁN DIRIXIDAS.

Revisión das accións de divulgación dos beneficiarios de axudas para evitar calquera mensaxe sexista.

PREVISIÓN DE RESULTADOS RESPECTO DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES E DA REDUCCIÓN DA BRECHA DE XÉNERO EXISTENTE.

Conseguir que ningunha acción publicitaria relativa aos produtos agroalimentarios financiada con este programa poda ter mensaxes discriminatorios para as mulleres.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Gandaría, Agricultura e Industrias Agroalimentarias

III.1.14. PROGRAMA 713E - BENESTAR ANIMAL E SANIDADE VEXETAL

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

As persoas consumidoras esixen unha produción alimentaria de calidade, respectuosa co medio ambiente e co benestar animal, e suxeita a un sistema de control e trazabilidade. A Unión Europea está a trasladar esta demanda da cidadanía á lexislación comunitaria en todas as súas vertentes, produtivas, sanitarias, económicas, ambientais e sociais, de tal xeito que os requirimentos en materia de seguridade alimentaria se convirten en referencias de obrigado cumprimento. Por outra parte, a sanidade animal non só conleva o garantir a seguridade alimentaria, senón que resulta un elemento básico tanto na defensa da saúde pública como na rendibilidade das producións gandeiras.

Co gallo de obter alimentos seguros, protexer a saúde pública fronte a enfermidades zoonósicas e promover un sistema agrario sustentable, cómpre garantir un nivel axeitado de protección da sanidade animal entendida amplamente (identificación de explotacións e animais, programas de control e erradicación de enfermidades, etc.) e da cadea alimentaria (residuos, hixiene da produción primaria, calidade do leite cru, xestión de subprodutos, pensos, etc.)

Un dos principios nos que se basea a política da UE é que non se deben causar aos animais danos ou sufrimentos innecesarios. Isto desenvólvese nunhas normas sobre o benestar dos animais que establecen as condicións nas que se poden criar as galiñas, os porcos, as vacas, así como as restantes especies de animais destinados á produción, e nas que se poden transportar e sacrificar estes animais.

O programa trata de incrementar a rendibilidade das explotacións mediante a loita contra os axentes nocivos, o control da calidade e a seguridade alimentaria das producións, e reducindo ao mínimo o seu impacto no medio de tal xeito que sexan debidamente tratados os residuos e se garanta unha calidade sanitaria para as persoas consumidoras. Sendo o subsector gandeiro o primeiro aporte á produción final agraria galega, razóns de tipo socioeconómico e sanitario obrigan a poñer en marcha programas que permitan diminuír as perdas económicas causadas polas enfermidades animais, protexendo a saúde pública e evitando a transmisión destas enfermidades, tanto ás persoas que conviven cos animais como ás consumidoras e consumidores dos produtos de orixe animal. O obxectivo final é acreditar o estado sanitario da totalidade da cabana de vacún, ovino e cabrún e a extensión dos programas sanitarios ao porcino, aves, sector apícola e visóns.

Neste contexto, resulta fundamental manter as explotacións gandeiras libres das enfermidades que se consideran erradicadas en Galicia, ou detectalas precozmente se apareceran, para tomar as medidas de control necesarias, e ao mesmo tempo rematar a erradicación daquelas enfermidades animais obxecto de control oficial que aínda persisten na nosa gandería.

Por outra banda, é necesario incrementar o número de explotacións integradas en Agrupacións de Defensa Sanitaria Gandeiras, como vía fundamental para o control doutras enfermidades que afectan económica e comercialmente ás nosas ganderías.

A sanidade vexetal constitúe igualmente un eixe fundamental na política sanitaria agraria. A prevención das pragas vexetais por medio das campañas de prospección obrigatoria e a loita contra pragas coa destrución do material vexetal afectado conforman o primeiro grupo de accións, que se completa co apoio ás agrupacións de produtores para obter servizos de asesoramento cara a sistemas agrarios sustentábeis na mellora da sanidade dos seus cultivos e no cumprimento e certificación dos estándares existentes.

Nos últimos anos en Galicia, tense detectada a aparición de pragas de declaración obrigatoria, coñecidas como pragas de corentena, contra as que é obrigatoria tomar medidas para impedir a súa entrada no territorio da Unión Europea e a súa completa erradicación. Segundo a lexislación comunitaria e nacional, supón a toma de medidas relacionadas en decisións comunitarias, reais decretos e plans de continxencia que é obrigatoria aplicar naqueles zonas nas que se ten detectadas e que supón un reto para os servizos oficiais de sanidade vexetal que teñen que velar polo cumprimento das mesmas e evitar a propagación a outras zonas do territorio nacional ou mesos comunitario. As pragas máis destacadas son as que afectan a pataca, o kiwi ou os cítricos, así como as palmeiras.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

As actuacións no marco deste programa apuntan como beneficiarias últimas ás persoas agricultoras e gandeiras galegas con actividade produtiva a tempo completo ou parcial.

As medidas de apoio canalízanse fundamentalmente en colaboración coas asociacións de produtoras/es, que se converten en catalizadores e protagonistas do proceso de consolidación económica da gandería.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

O notable éxito da evolución da sanidade animal de Galicia demostra a eficacia dos criterios aplicados de maneira continuada nos últimos anos.

Os programas obrigatorios de erradicación, loita e control de enfermidades animais (tuberculose e brucelose bovina) permitiron diminuír a incidencia destas enfermidades a uns límites próximos a valores de erradicación. Así, Galicia conta cun elevado número de explotacións libres de tuberculose bovina e nos últimos anos xa non se detectaron casos de brucelose bovina, o que permite que comecen a computar os prazos para que a nosa Comunidade sexa declarada oficialmente indemne desta última enfermidade. Igualmente, as prevezas de brucelose ovina e cabrúa permitiron acadar a declaración de Galicia como zona oficialmente indemne. Na mesma liña, móvense a práctica totalidade dos programas sanitarios en vigor. Esta circunstancia coloca a sanidade animal galega nun estatus referencial no ámbito estatal, que compre perpetuar e sistematizar en modelos epidemiolóxicos baseados na prevención.

Sen embargo, as explotacións que desenvolven programas sanitarios voluntarios a través das agrupacións de gandeiros son aínda escasas, cando se considera que a situación sanitaria respecto ás enfermidades animais que abordan será fundamental no futuro para evitar trabas comerciais, ademais da importancia das notables perdas económicas que provocan no sector.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

En tanto que Galicia ten competencias exclusivas en materia de gandería, o marco normativo responde ás esixencias comunitarias en materia de axudas de estado e aos condicionantes da normativa sectorial comunitaria e estatal de carácter básico, e tamén o marco normativo é o comunitario e estatal de sanidade vexetal e de seguridade alimentaria.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

No eido da gandería, o programa pretende consolidar o estado sanitario da cabana gandeira galega e estender os programas sanitarios voluntarios, sendo as principais liñas de actuación o desenvolvemento dos programas sanitarios obrigatorios e o fortalecemento das Agrupacións de Defensa Sanitaria Gandeiras.

No marco da sanidade vexetal, o programa pretende previr e, no seu caso, loitar contra as pragas vexetais, e apoiar ás agrupacións de produtores na mellora da sanidade dos seus cultivos e no cumprimento e certificación dos estándares existentes.

A estratexia do programa materialízase nas seguintes accións:

- Execución de programas obrigatorios de erradicación, loita e control de enfermidades animais (tuberculose e brucelose bovina) que teñen como base a normativa estatal enmarcada en programas para cada estado aprobados pola Unión Europea.
- Programa de erradicación da brucelose ovina e cabrúa.
- Programa de vixilancia da Leucose Enzoótica Bovina e da Perineumonía Contaxiosa Bovina.
- Programas de vixilancia, control e erradicación das encefalopatías esponxiformes transmisibles (EETs): EEB, Scrapie: neste proxecto de loita e control sanitario das encefalopatías inclúense os gastos derivados dos labores de diagnóstico, do aseguramento da calidade inspectora nas explotacións gandeiras, e das axudas ao sector por sacrificio e destrución de animais e os seus produtos.
- Plan sanitario do sector porcino e programa de control e erradicación da enfermidade de Aujeszky.
- Plan sanitario avícola: plan de control e erradicación de salmoneloses aviaries, plan de control da influenza aviar.
- Programa de loita contra as enfermidades apícolas: enmarcado no Programa nacional de axudas á apicultura desenvolvido mediante un real decreto estatal en aplicación do previsto no correspondente regulamento comunitario que recolle as distintas liñas de axuda a este sector cofinanciadas con fondos FEAGA.
- Programa de vixilancia e erradicación da Lingua Azul.
- Programas sanitarios facultativos: impulso, adaptación normativa e consolidación das agrupacións de defensa sanitaria gandeira en Galicia (ADSG) co obxecto de acadar niveis sanitarios superiores aos esixidos polos programas obrigatorios.
- Plan de vixilancia sanitaria na fauna silvestre, pola súa repercusión na sanidade dos animais de produción.
- Plans de control da aplicación da normativa de benestar dos animais.
- Implementación da estrutura e medios necesarios nos Servizos Veterinarios Oficiais para optimizar os procedementos de inspección e afrontar situacións de alertas sanitarias.
- Control da seguridade alimentaria das producións gandeiras mediante o mantemento dos programas actuais de alimentación animal, PNIR, medicamento veterinario, control de subprodutos de orixe animal, inspección da calidade do leite cru nas explotacións, e a aplicación da normativa europea de hixiene.
- Estruturación dentro dos Servizos Veterinarios Oficiais dunha Rede de Epidemio-Vixilancia que poña en valor a información dos programas sanitarios en funcionamento

e que reduza o tempo que os produtores dedican á cumprimentación de rexistros e declaracións oficiais.

- Adaptación das explotacións ás novas normas comunitarias de sanidade animal e de rastrexabilidade das producións
- Desenvolvemento da Oficina Agraria Virtual, como medio prioritario de simplificación e axilización das relacións coa Administración. O crecente desenvolvemento tecnolóxico xunto coa evolución da estrutura socio económica do sector agrario esixe da administración a optimización dos sistemas de xestión e relación cos administrados. A elección das canles web como vehículo de transmisión e recepción de información é unha obriga a afrontar no futuro inmediato, que alén da disposición dos medios esixe da administración a adopción de novos procedementos de traballo máis eficaces e eficientes.
- Medidas para o fomento de métodos de produción compatibles co medio ambiente, como a agricultura e gandería ecolóxica, coa protección das persoas consumidoras e co obxectivo de facilitar o mantemento das rendas das produtoras e os produtores, asegurando a conservación do espazo natural. Para isto cómpre o desenvolvemento dun marco normativo que favoreza a obtención dun produto de calidade sanitaria diferenciada en zonas determinadas (etiqueta de control de calidade de “produción integrada” ou “agricultura ecolóxica”).
- Prevención e loita contra pragas dos diferentes organismos nocivos para os vexetais.
- Programas de vixilancia, control e erradicación das pragas de corentena de declaración obrigatoria producidas por *Bursaphelenchus xylophilus*, *Rhinchoformus ferrogineus*, *Epirix*, *tecia Solanovora*, *Trioza eritreae*, *Pseudomona Siryngae*.
- Control de residuos nas producións vexetais.
- Revisión da maquinaria fitosanitaria

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	

Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Gandaría, Agricultura e Industrias Agroalimentarias

III.1.15. PROGRAMA 713F - REGULACIÓN DAS PRODUCCIÓN AGRARIAS E APOIO Á RENDA DOS AGRICULTORES

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

O programa 713F ten por obxecto a realización das accións previstas nos diversos réximes de apoio á renda establecidos na Política Agraria Común (PAC), no marco da reforma da PAC 2014-2020.

No novo marco da PAC 2014-2020 tense instrumentado un novo modelo de axudas directas da Política Agrícola Común que veu a substituír ao modelo do denominado pagamento único. O novo modelo artículase en torno ao pago básico (apoio á renda do agricultor activo baseado en dereitos de pago (básico) que se deben activar sobre unha superficie admisible), o “pago verde” (pago por realizar prácticas beneficiosas para o clima e o medio ambiente e que se calcula como unha porcentaxe do valor dos dereitos de pago básico), pago a xovenes agricultores e outros pagos acoplados.

As principais actuacións que se realicen son as seguintes:

- Pagamentos desacoplados da produción (pago básico, pago verde, pago a xovenes agricultores), para as persoas agricultoras que sexan titulares de dereitos correspondentes ao dito réxime, de acordo coa asignación definitiva de dereitos de axuda.
- Pagamentos acoplados á produción no sector lácteo e cármico.
- A concesión dunha axuda para a subministración ao alumnado de centros escolares de leite e determinados produtos lácteos transformados, e de froitas e verduras.
- Apoiar á sociedade instrumental do organismo, dotándoa dos medios necesarios para o cumprimento da finalidade que teña encomendada.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Agricultores e agricultoras, gandeiros e gandeiras, alumnado de centros escolares no referente a leite para escolares e froitas.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Os réximes de axudas previstos na Política Agrícola Común (PAC) prevén as axudas directas á renda, para contribuír á mellora do nivel de vida da poboación agraria así como ao mantemento do tecido socioeconómico das zonas rurais. Aínda que estas axudas alcanzan no sector agrario galego unha magnitude relativa inferior á media europea e estatal, a súa adecuada implementación e xestión ten unha incidencia crecente na renda das persoas agricultoras galegas e na estabilización dos ingresos en períodos de especial volatilidade.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

No marco do Regulamento (UE) nº 1307/2013 do Parlamento Europeo e do Consello, do 17 de decembro de 2013, polo que se establecen normas aplicables aos pagamentos directos aos agricultores en virtude dos réximes de axuda incluídos no marco da política agrícola común e polo que se derrogan os Regulamentos (CE) nº 637/2008 e (CE) nº 73/2009, do Consello, publicáronse o Real decreto 1075/2014, do 19 de decembro, sobre a aplicación a partir de 2015 dos pagamentos directos á agricultura e á gandaría e outros réximes de axuda, así como sobre a xestión e control dos pagamentos directos e dos pagamentos ao desenvolvemento rural, e o Real decreto 1076/2014, do 19 de decembro, sobre asignación de dereitos de réxime de pago básico da política agrícola común, que establecen a normativa básica aplicable a partir do ano 2015. A tal fin, logo da implantación e xestión dos primeiros anos do novo sistema de xestión das axudas directas da Política Agrícola Común en Galicia, seguiranse a executar as accións necesarias para a concesión dos pagamentos previstos no devandito réxime de axudas directas desacopladas e acopladas á produción nomeadamente gandeira en Galicia.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Garantir ingresos xustos ás persoas agricultoras e o benestar na sociedade rural e contribuír ao equilibrio e estabilidade nos mercados agrarios. Mellorar a seguridade alimentaria coa mellora das condicións sanitarias dos animais e do seu benestar e plena garantía da trazabilidade da produción. Fomentar a compatibilidade da produción agraria coa protección do medio ambiente

A xestión de alegacións, solicitudes de modificación e outras actuacións para a actualización do Sistema de Información Xeográfica de Parcelas Agrícolas (SIXPAC) como medio de xestión e control eficaz dos réximes de axudas da PAC baseados nas superficies das parcelas agrícolas.

Coordinación do control do cumprimento da condicionalidade, prevista nos artigos 91 a 101 do Regulamento (CE) nº 1306/2013, do Parlamento Europeo e do Consello, como conxunto de requisitos a respectar polas persoas perceptoras dos distintos tipos de axudas da PAC.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Nos informes realizados non se detectou ata o momento ningunha situación de partida considerada discriminatoria no que se refire á igualdade de oportunidades entre mulleres e homes.

No que respecta aos pagamentos directos contemplados no título II da Orde do 19 de xaneiro de 2014 faise unha referencia á igualdade entre homes e mulleres no capítulo IV, relativo ás axudas específicas por aplicación do artigo 68 do Regulamento (CE) n.º 73/2009. Na sección 2ª das mesmas contéplanse axudas aos/ás agricultores/as que desenvolvan a actividade gandeira e, dentro destas, a subsección 2.ª regula a “axuda para compensar as desvantaxes específicas que afectan os agricultores que manteñen vacas nutrices”. No número 4 do artigo 67, relativo ao importe das axudas, faise unha referencia expresa á Lei 35/2011, do 4 de outubro, sobre titularidade compartida das explotacións agrarias a que, fai mención expresa no artigo I ao seguinte obxecto: ‘a regulación da titularidade compartida das explotacións agrarias co fin de promover e favorecer a igualdade real e efectiva das mulleres no medio rural, a través do recoñecemento xurídico e económico da súa participación na actividade agraria.’.

Por outra banda, o documento do FEGA “Análisis de la edad y el sexo de los perceptores, a nivel nacional y por comunidades autónomas”, no exercicio 2012 as mulleres que recibiron

axudas directas da PAC foron 21.468, o que representa máis do 57% do total de 37.201 beneficiarias/os.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	X
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social.	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA O SEU ORZAMENTO E AS PERSOAS OU ENTIDADES ÁS QUE ESTÁN DIRIXIDAS.

Debido á participación maioritaria das mulleres no programa, non son precisas actividades explicitamente relacionadas coa promoción da igualdade entre mulleres e homes.

PREVISIÓN DE RESULTADOS RESPECTO DA IGUALDADE ENTRE MULLE- RES E HOMES E DA REDUCIÓN DA BRECHA DE XÉNERO EXISTENTE.

Prevese que as mulleres sigan a ser as principais beneficiarias/os das axudas directas da PAC en Galicia.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Fondo Galego de Garantía Agraria

III.1.16. PROGRAMA 741A - APOIO Á MODERNIZACIÓN, INTERNACIONALIZACIÓN E MELLORA DA COMPETITIVIDADE, INNOVACIÓN E PRODUTIVIDADE EMPRESARIAL

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

A comunidade autónoma galega é produtora de moi boas materias primas, pero ten aínda fortes déficits en canto ao desenvolvemento da súa industria alimentaria e nos procesos de comercialización dos seus produtos transformados. Ademais, a demanda dos consumidores enca míñase cara a produtos agroalimentarios transformados e de calidade, de modo que o apoio á nosa agroindustria convértese nun obxectivo estratéxico para acadar un maior desenvolvemento do medio rural galego.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Empresas do sector.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

As industrias de transformación e comercialización de produtos agrarios acrecentan o valor das producións agrarias, deixando o valor engadido nas propias zonas rurais, xerando un importante número de postos de traballo, mantendo no rural á poboación nova e activa, afianzando a viabilidade das explotacións e fortalecendo o tecido económico destas áreas.

A pesar dos avances continúa existindo un potencial sen desenvolver na modernización do noso tecido agroindustrial e de incremento da valorización das producións agrarias galegas a través da industria agroalimentaria galega.

A forte competitividade dos mercados esixe ademais unha permanente adaptación ás novas demandas.

Por todo isto, cómpre apoiar con carácter xeral aos procesos de transformación e comercialización dos produtos agrarios e, en particular, aqueles que garanten un beneficio directo aos produtores de base galegos.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

Liñas de apoio á creación e modernización empresarial no marco do PDR 2014/2020.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

A estratexia do programa concrétase nestas actividades:

- Apoio á creación de novas industrias agrarias, fomentando os investimentos que teñan un beneficio para os produtores galegos así como aqueles que teñan por obxecto a incorporación de innovacións e melloras tecnolóxicas, prioritariamente en zonas con procesos de despoboamento e zonas desfavorecidas, co obxecto de crear emprego e potenciar os sectores da industria e os servizos.
- Axudas ás empresas para a mellora da comercialización dos produtos agrarios e agroalimentarios galegos.
- Axuda aos investimentos realizados por empresas de base asociativa para que reverta nos propios produtores o valor engadido que achega a transformación industrial agroalimentaria.
- Axudas a investimentos dirixidos á obtención de produtos ecolóxicos.
- Apoio aos investimentos encamiñados a unha mellora da competitividade das industrias agroalimentarias xa existentes, favorecendo a mellora da calidade, a diversificación produtiva e o valor engadido das producións.
- Apoio á participación do sector produtor na transformación e comercialización de produtos agrarios.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X

Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medioambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

O programa está destinado a financiar investimentos en instalacións industriais agroalimentarias, co obxectivo final principal de facilitar a saída comercial ás producións agrogandeiras galegas, polo que é unha medida de gran relevancia para o desenvolvemento rural. Ese é o seu obxectivo fundamental, aínda que, obviamente, este tipo de instalacións tamén son xeradoras de emprego directo e contribúen ao desenvolvemento socio- económico do territorio onde se sitúan. Non se conta con datos desagregados por sexos sobre ocupación nas industrias agroalimentarias galegas nin sobre a titularidade destas empresas. Como en calquera programa deste tipo, pode haber un impacto diferenciado entre homes e mulleres na medida en que a porcentaxe de homes titulares de explotacións agropecuarias e de instalacións agroindustriais é superior ao de mulleres, pero non é posible establecer medidas de discriminación positiva. No primeiro caso –o das explotacións agropecuarias-, por ser beneficiarias indirectas da medida, e no segundo –o das instalacións industriais- por que os criterios de priorización están xa predeterminados no PDR de Galicia, e non contemplan ningún tipo de priorización para as empresas de titularidade feminina.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Gandaría, Agricultura e Industrias Agroalimentarias

IV. CADROS DE OBXECTIVOS POR PROGRAMA

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

Programa: 422L CAPACITACIÓN E EXTENSIÓN AGROFORESTAL	
Eixe: E1 - Empregabilidade e crecemento intelixente	
Prioridade de Actuación: PA05 - Consolidar un sistema educativo que minimize o fracaso escolar e se aliñe en resultados coas rexións líderes de Europa en todos os niveis e impulsar o SUG cara á excelencia	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E07 - Cualificar aos traballadores e traballadoras do medio rural para a súa incorporación ao mercado laboral agroforestal.	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
0104 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Plan de Formación Profesional para o sector agroforestal.	
Indicador	Valor Previsto
P227.H - Participantes en accións de formación. Homes	7.387
P227.M - Participantes en accións de formación. Mulleres	3.517
P228.H - Participantes en accións de intercambio (Homes)	60
P228.M - Participantes en accións de intercambio (Mulleres)	50
Programa: 422M ENSEÑANZA SECUNDARIA , FORMACIÓN PROFESIONAL E OUTRAS ENSEÑANZAS	
Eixe: E1 - Empregabilidade e crecemento intelixente	
Prioridade de Actuación: PA05 - Consolidar un sistema educativo que minimize o fracaso escolar e se aliñe en resultados coas rexións líderes de Europa en todos os niveis e impulsar o SUG cara á excelencia	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E08 - Potenciar a formación profesional e a ensinanza secundaria obrigatoria, mellorando a calidade das ensINANZAS e facilitando o acceso a unha formación e cualificación profesional polivalente e especializada que mellore a empregabilidade e a súa adaptación aos cambios, modernizando ciclos, procedementos e medios dos centros educativos de ensinanza secundaria obrigatoria e formación profesional.	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
0105 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0003 - Accións de fomento da formación profesional dual.	
Indicador	Valor Previsto
P236.H - Participantes que realizaron as ensINANZAS de formación profesional pola modalidade de FP dual (Homes)	50
P236.M - Participantes que realizaron as ensINANZAS de formación profesional pola modalidade de FP dual (Mulleres)	50
Programa: 551A INFRAESTRUTURAS E EQUIPAMENTOS NO MEDIO RURAL	
Eixe: E3 - Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandeiría e montes	
Prioridade de Actuación: PA01 - Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E03 - Mellorar as infraestruturas no medio rural para acadar unhas explotacións máis competitivas	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
0102 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Accións de reordenación das estruturas agrarias mediante procesos de concentración parcelaria	
Indicador	Valor Previsto
P00047 - Camiños rurais construídos e/ou mellorados (número).	170
P00319 - Zonas de concentración parcelaria con actuacións desenvolvidas.	53
Programa: 551B ACCIÓNS PREVENTIVAS E INFRAESTRUTURA FORESTAL	
Eixe: E3 - Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandeiría e montes	
Prioridade de Actuación: PA01 - Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E04 - Reducir os danos provocados polos incendios forestais, mellorando a prevención e a defensa contra os mesmos	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
0105 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Planificación preventiva contra incendios forestais asentada na actuación concertada de todas as administracións reforzando as estruturas de extinción e de prevención dos incendios forestais (por medio da realización de tratamentos preventivos e silvícolas)	

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

0003 - Campañas de educación e sensibilización	
Indicador	Valor Previsto
DOC021 - Poboación beneficiada das medidas de prevención contra incendios forestais	35.000
P00125 - Nº de actuacións en infraestruturas (Ud).	62
P00196 - Número de proxectos subvencionados	25
P00299 - Superficie de mellora forestal	28.693
P00371 - Lumes	3.832
P00390 - Equipos	2.400
Programa: 561A PLAN GALEGO DE INVESTIGACIÓN, DESENVOLVEMENTO E INNOVACIÓN TECNOLÓXICA	
Eixe: E1 - Empregabilidade e crecemento intelixente	
Prioridade de Actuación: PA01 - Impulso da consolidación das políticas de gastos vencelladas á I+D+i. Integrar a Galicia no círculo virtuoso da innovación para o crecemento	
Obxectivo Extratéxico /Obxectivo Instrumental: E01 - Potenciar a I+D+i mediante o fomento da absorción de coñecemento por parte dos profesionais e das empresas, a mobilización e atracción de capital privado para os procesos de innovación galegos, o fomento da transferencia de investigación dende os axentes de xeración, a difusión do coñecemento cara o mercado e o apoio ao descubrimento emprendedor en todos os eidos.	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI14 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
OI15 - Transferencias internas (Actuacións de soporte e apoio)	
0001 - Apoio ao fomento da absorción de coñecemento por parte das PEMES, contribuíndo así, á mellora das súas competencias e competitividade.	
0002 - Fomento da transferencia de investigación dende os Axentes de Xeración e Difusión do Coñecemento cara o mercado nun marco de innovación aberta.	
0010 - Fomento da I+d+i empresarial no sector agrogandeiro con novos procesos, produtos e tecnoloxías.	
0011 - Financiar grupos operativos e proxectos piloto para desenvolver proxectos concretos de interese para o sector agro gandeiro.	
0012 - Financiar os gastos operativos e investimentos dos centros públicos de I+D+i no sector agro gandeiro.	
Indicador	Valor Previsto
DOC001 - Número de empresas que reciben axudas	120
DOC027 - Inversión privada en paralelo ao apoio público en proxectos de innovación ou I+D	267.456
DCO25H - Número de investigadores que traballan en instalacións de infraestruturas de investigación melloradas. Traballadores equ	12
P00076 - Entidades beneficiadas.	89
Programa: 581A ELABORACIÓN E DIFUSIÓN ESTATÍSTICA	
Eixe: E5 - EIXE INSTRUMENTAL. Administración moderna, eficiente e de calidade	
Prioridade de Actuación: PA02 - Administración transparente, eficiente e orientada a resultados	
Obxectivo Extratéxico /Obxectivo Instrumental: I02 - Desenvolver o sistema de información estatística oficial como un dos piares nos que se debe asentar as políticas de transparencia.	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI06 - Actuacións de soporte e apoio (Gastos de funcionamento)	
Programa: 711A DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DO MEDIO RURAL	
Eixe: E3 - Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandeiría e montes	
Prioridade de Actuación: PA01 - Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural	
Obxectivo Extratéxico /Obxectivo Instrumental: I01 - Contribuír ao fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
0001 - Contribuír ao fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural	
Programa: 712A FIXACIÓN DE POBOACIÓN NO MEDIO RURAL	
Eixe: E3 - Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandeiría e montes	
Prioridade de Actuación: PA01 - Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural	

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

<p>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E05 - Mellorar as condicións de vida da poboación no territorio rural galego, especialmente a través da creación de emprego</p> <p style="text-align: center;">Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</p>	
<p>OI04 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)</p> <p>0001 - Ofertas de servizos básicos elementais (centros de día, garderías, etc..).</p> <p>0002 - Posta en marcha de proxectos produtivos xeradores de autoemprego e emprego (Perruquerías, talleres, bodegas, etc..).</p> <p>0003 - Posta en marcha do uso das novas tecnoloxías e da enerxía limpa e emprego de plataformas on-line de venda, uso da biomasa en locais sociais, etc..)</p>	
Indicador	Valor Previsto
DOC001 - Número de empresas que reciben axudas	240
P00043 - Aumento do emprego nas empresas subvencionadas	60
P00045 - Axudas concedidas.	294
P00103 - Inversión privado que acompaña á axuda pública	31.277.777
P00202 - Número de proxectos de cooperación	10
P00366 - Concellos beneficiados	622
P00368 - Empresas creadas	30
P00370 - Mantemento de emprego nas empresas subvencionadas	150
P342.M - Persoas beneficiadas (mulleres)	30
<p>Programa: 712B MODERNIZACIÓN E DIVERSIFICACIÓN DO TECIDO PRODUTIVO RURAL</p>	
<p>Eixe: E3 - Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandeiría e montes</p> <p>Prioridade de Actuación: PA01 - Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural</p> <p>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E06 - Aumentar a rendibilidade dos sistemas produtivos das explotacións agrogandeiras e fomentar a súa modernización e diversificación.</p> <p style="text-align: center;">Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</p>	
<p>OI12 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)</p> <p>0001 - Axudas a investimentos produtivos nas explotacións agrarias.</p> <p>0002 - Axudas á incorporación de novos activos</p> <p>0003 - Acceso a seguros agrarios.</p> <p>0004 - Axudas á modernización integral das explotacións</p> <p>0010 - Agroambiente e clima</p> <p>0011 - Agricultura ecolóxica</p>	
Indicador	Valor Previsto
P00088 - Explotacións agrarias e/ou gandeiras que se acollen a medidas de mellora en investimentos produtivos	900
P00216 - Número de seguros agrarios subvencionados	23.619
P00297 - Superficie de actuación	304.019
P00367 - explotacións agrarias apoiadas	13.637
P00372 - Contratos apoiados	15.751
P00375 - Superficie en conversión	350
P00376 - Superficie en mantemento	7.000
P00382 - Asesores formados	100
P00383 - Explotacións que reciben servizos de asesoramento subvencionado	3.500
P00384 - Entidades creadas	4
P180.H - Persoas mozas que se acollen a medidas de incorporación comotitulares en explotacións agrarias. Homes	240
P180.M - Persoas mozas que se acollen a medidas de incorporación comotitulares en explotacións agrarias. Mulleres	160
P342.H - Persoas beneficiadas (homes)	26
P342.M - Persoas beneficiadas (mulleres)	100
<p>Programa: 712C FOMENTO DO ASOCIACIONISMO AGRARIO E DIVULGACIÓN DA TECNOLOXÍA AGRARIA</p>	

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

Eixe: E3 - Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandería e montes	
Prioridade de Actuación: PA01 - Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E07 - Fomentar a innovación e a calidade diferenciada no eido agroalimentario e impulsar o asociacionismo agrario para poder acceder ao mercado en condicións máis favorables a través da organización da produción e da comercialización.	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
0004 - Axuda a agrupacións de produtores de froitas e hortalizas	
0005 - Axuda a agrupacións profesionais agrarias	
0006 - Axuda a agrupacións de produtores de plantas vivas e produtos da floricultura	
Indicador	Valor Previsto
P00386 - Organizacións profesionais agrarias acollidas	2
P00388 - Organizacións de produtores creadas	2
P00389 - Agrupacións de produtores de plantas acollidos	3
Programa: 713B ORDENACIÓN DAS PRODUCCIÓNS FORESTAIS	
Eixe: E3 - Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandería e montes	
Prioridade de Actuación: PA01 - Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E08 - Aumentar a produtividade dos montes galegos e fomentar a xestión forestal sostible.	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
0I09 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Fomentar a ordenación, a xestión sostible e o aproveitamento dos montes e impulsar a certificación da xestión forestal sustentable	
0002 - Fomentar sistemas de xestión forestal conxunta con especial atención ás SOFOR e outras agrupacións de propietarios	
0003 - Manter e recuperar sistemas silvopastoris en montes veciñais en man común	
0004 - Recuperar o potencial forestal danado por incendios forestais e outras catástrofes.	
0005 - Manter e conservar a saúde e vitalidade dos ecosistemas forestais	
0006 - Fomentar o uso de MFR mellorado nos montes	
Indicador	Valor Previsto
P00103 - Inversión privado que acompaña á axuda pública	21.095.000
P00185 - Número de operacións	1.061
P00297 - Superficie de actuación	49.783
Programa: 713C IMPLANTACIÓN DE SISTEMAS PRODUTIVOS AGRARIOS SUSTENTABLES	
Eixe: E3 - Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandería e montes	
Prioridade de Actuación: PA01 - Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E06 - Aumentar a rendibilidade dos sistemas produtivos das explotacións agrogandeiras e fomentar a súa modernización e diversificación.	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
0005 - Actuacións de apoio ao control leiteiro.	
0006 - Desenvolvemento do Plan de Mellora Xenética do Frisón de Galicia.	
0007 - Actuacións de fomento das razas autóctonas	
0008 - Actuacións da promoción da calidade das producións gandeiras de Galicia.	
0009 - Liña de axudas para a reconversión e reestruturación do viñedo	
0010 - Agroambiente e clima	
Indicador	Valor Previsto
P00312 - Variación de exemplares de razas autóctonas	4.350
P00313 - Variación do número de lactacións válidas finalizadas	130.000
P00381 - Explotacións gandeiras beneficiadas	5.700
P00385 - Superficie reestruturada de viñedos	60

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

P00412 - Reprodutores inscritos no libro xenealóxico	10
P00413 - Ensaio de conservación de recursos fitoxenéticos	25
Programa: 713D MELLORA DA CALIDADE NA PRODUCCIÓN AGROALIMENTARIA	
Eixe: E3 - Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandería e montes	
Prioridade de Actuación: PA01 - Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E07 - Fomentar a innovación e a calidade diferenciada no eido agroalimentario e impulsar o asociacionismo agrario para poder acceder ao mercado en condicións máis favorables a través da organización da produción e da comercialización.	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
O107 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Subvencións a fondo perdido para gastos de funcionamento dos consellos reguladores e para investimentos dos operadores do sector relacionados coa produción e a comercialización de produtos de calidade.	
0002 - Investimentos directos da Xunta de Galicia relacionados con actividades de promoción.	
Indicador	Valor Previsto
P00209 - Número de proxectos de utilización conxunta desenvolvidos neste período	156
P00386 - Organizacións profesionais agrarias acollidas	63
P00387 - Organizacións de produtores de froitas e hortalizas acollidos	2
P127.H - Nº de beneficiarios de axudas e de actuacións realizadas directamente pola Administración (Homes)	291
P127.M - Nº de beneficiarios de axudas e de actuacións realizadas directamente pola Administración (Mulleres)	330
Programa: 713E BENESTAR ANIMAL E SANIDADE VEXETAL	
Eixe: E3 - Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandería e montes	
Prioridade de Actuación: PA01 - Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E09 - Garantir a prevención, defensa e control da sanidade animal e da protección dos cultivos.	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
O107 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Desenvolvemento dos programas sanitarios obrigatorios.	
0002 - Fortalecemento das Agrupacións de Defensa Sanitaria Gandeiras.	
0003 - Desenvolver programas oficiais de erradicación e control de organismos nocivos para os vexetais	
0004 - Utilización da xestión integrada de pragas	
Indicador	Valor Previsto
P00076 - Entidades beneficiadas.	3
P00267 - Porcentaxe de explotacións gandeiras e de gando integradas en Agrupacións de Defensa Sanitaria Gandeira.	19
P00381 - Explotacións gandeiras beneficiadas	48.000
P00397 - Inspeccións	1.100
P00410 - Animais sacrificados	985
P00411 - Arbores cortados	20.000
P00415 - Sacrificios integrais da explotación	17
P00434 - Animais de reposición subvencionados	74
P342.H - Persoas beneficiadas (homes)	6
P342.M - Persoas beneficiadas (mulleres)	4
Programa: 713F REGULACIÓNS DAS PRODUCCIÓNS AGRARIAS E APOIO Á RENDA DOS AGRICULTORES	
Eixe: E3 - Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandería e montes	
Prioridade de Actuación: PA01 - Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E10 - Aumentar a renda de agricultores/as e gandeiros/as de Galicia.	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

O104 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
O105 - Transferencias internas (Actuacións de soporte e apoio)	
0001 - Axudas directas á renda, para contribuír á mellora do nivel de vida da poboación agraria	
0002 - Plan de consumo de froitas e leite na escola	
Indicador	Valor Previsto
P00379 - Centros educativos que participan	315
P126.H - Nº de alumnos participantes (Homes)	41.534
P126.M - Nº de alumnos participantes (Mulleres)	50.765
P380.H - Agricultores beneficiados	10.015
P380.M - Agricultores beneficiados	40.000
Programa: 741A APOIO Á MODERNIZACIÓN, INTERNACIONALIZACIÓN E MELLORA DA COMPETITIVADE, INNOVACIÓN E PRODUTIVIDADE EMPRESARIAL	
Eixe: E1 - Empregabilidade e crecemento intelixente	
Prioridade de Actuación: PA02 - Fomento da actividade empresarial e comercial, impulso da competitividade e internacionalización das empresas e autónomos, apoio á artesanía, regulación sectorial e protección da competencia	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E04 - Mellorar a competitividade das empresas e dos sectores tradicionais galegos nun entorno globalizado, a través do crecemento, profesionalización, modernización e internacionalización	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
0006 - Subvencións a fondo perdido para fomentar os investimentos das empresas.	
Indicador	Valor Previsto
DOC002 - Número de empresas que reciben subvencións	140

V. CADROS NUMÉRICOS

Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e servizos

Programas	Servizos			
	01	02	03	04
422L-Capacitación e extensión agroforestal		7.626		
422M-Ensinanza secundaria, formación profesional e outras ensinanzas		190		
551A-Infraestruturas e equipamentos no medio rural				36.435
551B-Accións preventivas e infraestrutura forestal		101.215		
561A-Plan galego de investigación, desenvolvemento e innovación tecnolóxica		10.565		
581A-Elaboración e difusión estatística		221		
711A-Dirección e servizos xerais do medio rural	18.366			
712B-Modernización e diversificación do tecido produtivo rural			55.711	
712C-Fomento do asociacionismo agrario e divulgación da tecnoloxía agraria			561	
713B-Ordenación das producións forestais	15	72.502		
713C-Implantación de sistemas produtivos agrarios sustentables			3.302	
713D-Mellora da calidade na produción agroalimentaria			10.317	
713E-Benestar animal e sanidade vexetal			49.057	
741A-Apoio a modernización, internacionalización e mellora da competitividade, innovación e produtividade empresarial			21.000	
Total	18.381	192.319	139.948	36.435

(Miles de Euros)

Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e servizos (continuación)

Programas	Servizos			
	80	A1	A2	Total
422L-Capacitación e extensión agroforestal				7.626
422M-Ensinanza secundaria, formación profesional e outras ensinanzas				190
551A-Infraestruturas e equipamentos no medio rural				36.435
551B-Accións preventivas e infraestrutura forestal				101.215
561A-Plan galego de investigación, desenvolvemento e innovación tecnolóxica			2.787	13.352
581A-Elaboración e difusión estatística				221
711A-Dirección e servizos xerais do medio rural				18.366
712A-Fixación de poboación no medio rural		36.247		36.247
712B-Modernización e diversificación do tecido produtivo rural	39.552			95.262
712C-Fomento do asociacionismo agrario e divulgación da tecnoloxía agraria				561
713B-Ordenación das producións forestais				72.517
713C-Implantación de sistemas produtivos agrarios sustentables				3.302
713D-Mellora da calidade na produción agroalimentaria				10.317
713E-Benestar animal e sanidade vexetal				49.057
713F-Regulación das producións agrarias e apoio á renda dos agricultores	54.009			54.009
741A-Apoio a modernización, internacionalización e mellora da competitividade, innovación e produtividade empresarial				21.000
Total	93.561	36.247	2.787	519.678

(Miles de Euros)

Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e capítulos

Programas	Capítulos						
	I	II	III	IV	VI	VII	Total
422L-Capacitación e extensión agroforestal	4.251	640			1.774	961	7.626
422M-Ensinanza secundaria, formación profesional e outras ensinanzas				28	162		190
551A-Infraestruturas e equipamentos no medio rural	4.865				31.569		36.435
551B-Accións preventivas e infraestrutura forestal	44.836				34.894	21.485	101.215
561A-Plan galego de investigación, desenvolvemento e innovación tecnolóxica	7.652	640	0	435	1.273	3.351	13.352
581A-Elaboración e difusión estatística					221		221
711A-Dirección e servizos xerais do medio rural	9.201	5.483		149	3.433	100	18.366
712A-Fixación de poboación no medio rural	3.197	635			148	32.268	36.247
712B-Modernización e diversificación do tecido produtivo rural				190	1.100	93.972	95.262
712C-Fomento do asociacionismo agrario e divulgación da tecnoloxía agraria				144		417	561
713B-Ordenación das producións forestais	23.422				12.508	36.587	72.517
713C-Implantación de sistemas produtivos agrarios sustentables		113		150	1.027	2.012	3.302
713D-Mellora da calidade na produción agroalimentaria	2.433	23		480	809	6.572	10.317
713E-Benestar animal e sanidade vexetal	32.449	534		2.150	12.205	1.719	49.057
713F-Regulación das producións agrarias e apoio á renda dos agricultores	4.170	518		10	1.622	47.689	54.009
741A-Apoio a modernización, internacionalización e mellora da competitividade, innovación e produtividade empresarial						21.000	21.000
Total	136.476	8.587	0	3.735	102.747	268.133	519.678

(Miles de Euros)

DISTRIBUCIÓN ORGÁNICA

01 SECRETARÍA XERAL TÉCNICA	2016	2017	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	12.287	9.201	-25,1
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	5.683	5.483	-3,5
Cap. IV - Transferencias correntes	149	149	0,0
Cap. VI - Investimentos reais	3.824	3.448	-9,8
Cap. VII - Transferencias de capital	100	100	0,0
Total	22.043	18.381	-16,6

(Miles de Euros)

02 DIRECCIÓN XERAL DE ORDENACIÓN E PRODUCCIÓN FORESTAL	2016	2017	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	76.896	79.238	3,0
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	640	640	0,0
Cap. IV - Transferencias correntes	463	463	0,0
Cap. VI - Investimentos reais	52.585	49.595	-5,7
Cap. VII - Transferencias de capital	60.740	62.385	2,7
Total	191.324	192.319	0,5

(Miles de Euros)

03 DIRECCIÓN XERAL DE GANDARÍA, AGRICULTURA E INDUSTRIAS AGROALIMENTARIAS	2016	2017	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	33.690	34.882	3,5
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	670	670	0,0
Cap. IV - Transferencias correntes	3.388	3.114	-8,1
Cap. VI - Investimentos reais	13.331	15.141	13,6
Cap. VII - Transferencias de capital	82.272	86.141	4,7
Total	133.351	139.948	4,9

(Miles de Euros)

04 D.X. DE DESENVOLVEMENTO RURAL	2016	2017	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	4.710	4.865	3,3
Cap. VI - Investimentos reais	30.507	31.569	3,5
Total	35.217	36.435	3,5

(Miles de Euros)

80 FONDO GALEGO DE GARANTÍA AGRARIA	2016	2017	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	4.153	4.170	0,4
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	511	518	1,4
Cap. IV - Transferencias correntes	10	10	0,0
Cap. VI - Investimentos reais	1.324	1.622	22,5
Cap. VII - Transferencias de capital	81.278	87.241	7,3
Total	87.276	93.561	7,2

(Miles de Euros)

A1 AXENCIA GALEGA DE DESENVOLVEMENTO RURAL	2016	2017	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	3.930	3.197	-18,6
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	735	635	-13,6
Cap. VI - Investimentos reais	133	148	11,3
Cap. VII - Transferencias de capital	27.548	32.268	17,1
Total	32.345	36.247	12,1

(Miles de Euros)

A2 INSTITUTO GALEGO DE CALIDADE ALIMENTARIA	2016	2017	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	997	923	-7,4
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	740	640	-13,5
Cap. III - Gastos financeiros	0	0	0,0
Cap. VI - Investimentos reais	1.274	1.223	-4,0
Cap. IX - Pasivos financeiros	9	0	-100,0
Total	3.021	2.787	-7,8

(Miles de Euros)

SERVIZOS	2016	2017	% Var.
01 SECRETARÍA XERAL TÉCNICA	22.043	18.381	-16,6
02 DIRECCIÓN XERAL DE ORDENACIÓN E PRODUCCIÓN FORESTAL	191.324	192.319	0,5
03 DIRECCIÓN XERAL DE GANDARÍA, AGRICULTURA E INDUSTRIAS AGROALIMENTARIAS	133.351	139.948	4,9
04 D.X. DE DESENVOLVEMENTO RURAL	35.217	36.435	3,5
80 FONDO GALEGO DE GARANTÍA AGRARIA	87.276	93.561	7,2
A1 AXENCIA GALEGA DE DESENVOLVEMENTO RURAL	32.345	36.247	12,1
A2 INSTITUTO GALEGO DE CALIDADE ALIMENTARIA	3.021	2.787	-7,8
Total	504.576	519.678	3,0

(Miles de Euros)

Consellería, Organismos Autónomos, Entidades públicas instrumentais de consulta ou asesoramento e Axencias Públicas Autonómicas

	Consellería		00.AA , EE.CC.AA. e Axencias		Trans. Internas		Consolidado	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Cap. I - Gastos de persoal	127.583	128.186	9.080	8.290	0	0	136.663	136.476
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	6.993	6.793	1.986	1.793	0	0	8.980	8.587
Cap. III - Gastos financeiros	0	0	0	0	0	0	0	0
Cap. IV - Transferencias correntes	14.335	13.025	10	10	10.335	9.299	4.009	3.735
OPERACIÓNS CORRENTES	148.911	148.004	11.076	10.093	10.335	9.299	149.652	148.798
Cap. VI - Investimentos reais	100.247	99.753	2.731	2.993	0	0	102.978	102.747
Cap. VII - Transferencias de capital	254.365	270.802	108.825	119.508	111.253	122.177	251.937	268.133
Cap. IX - Pasivos financeiros	0	0	9	0	0	0	9	0
OPERACIÓNS DE CAPITAL	354.612	370.556	111.565	122.501	111.253	122.177	354.924	370.880
Total	503.523	518.560	122.642	132.595	121.588	131.476	504.576	519.678

(Miles de Euros)

Medios Persoais

Consellería de Medio Rural	2017
Altos Cargos	5
Persoal Funcionario	1.824
Subgrupo A1	533
Subgrupo A2	378
Subgrupo C1	666
Subgrupo C2	234
Agrupacións profesionais	13
Persoal Laboral	2.478
Grupo I	106
Grupo II	28
Grupo III	300
Grupo IV	720
Grupo V	1.324
TOTAL	4.307

Medios Persoais

Fondo Galego de Garantía Agraria	2017
Persoal Funcionario	89
Subgrupo A1	29
Subgrupo A2	27
Subgrupo C1	16
Subgrupo C2	15
Agrupacións profesionais	2
Persoal Laboral	26
Grupo I	1
Grupo II	9
Grupo III	4
Grupo IV	9
Grupo V	3
TOTAL	115

Medios Persoais

Axencia Galega de Desenvolvemento Rural	2017
Persoal Laboral	69
Grupo I	25
Grupo II	13
Grupo III	27
Grupo IV	4
TOTAL	69

Medios Persoais

Instituto Galego de Calidade Alimentaria	2017
Persoal Laboral	17
Grupo I	16
Grupo III	1
TOTAL	17

Entidades Públicas Empresariais, Consorcios, Sociedades Mercantís e Fundacións do Sector Público Autonómico

Fundacións do sector público autonómico	Explotación	Capital
Fundación Centro Tecnolóxico da Carne	3.296	180
Sociedades mercantís públicas autonómicas	Explotación	Capital
Empresa Pública de Servizos Agrarios Galegos, S.A.	14.892	41
Xenética Fontao, S.A.	3.761	369
Total	21.949	590

(Miles de Euros)

CONSELLERÍA DO MAR

SECCIÓN 14

I. ESTRUCTURA ORGÁNICA E COMPETENCIAS

I.1. ESTRUCTURA ORGÁNICA

O Decreto 146/2016, do 13 de novembro, (DOG nº 217 do 14/11/2016) polo que se establece a estrutura orgánica da Xunta de Galicia e o Decreto 129/2015, do 8 de outubro (DOG nº 194 do 9/10/2015) fixa a estrutura orgánica das Consellerías da Xunta de Galicia.

O Decreto 168/2015, do 13 de novembro, establece a estrutura orgánica da Consellería do Mar.

A Consellería do Mar estrutúrase nos seguintes órganos:

1. O/a conselleiro/a.
2. A Secretaría Xeral Técnica.
3. A Dirección Xeral de Pesca, Acuicultura e Innovación Tecnolóxica
4. A Dirección Xeral de Desenvolvemento Pesqueiro.

Quedan adscritos a esta consellería os seguintes entes públicos:

1. O ente público Portos de Galicia.
2. O ente público Instituto Tecnolóxico para o Control do Medio Mariño.

I.2. COMPETENCIAS

I.2.1. DA CONSELLERÍA

De acordo co disposto no artigo 1 do Decreto 168/2015, do 13 de novembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería do Mar, esta é o órgano da administración galega á que lle corresponde propor e executar as directrices xerais do Goberno en relación a ordeación pesqueira en augas interiores, marisqueo, acuicultura, confrarías de pescadores e demais organizacións e asociacións dos/as profesionais do sector, industrias pesqueiras e conserveiras, establecementos de almacenamento, manipulación, vendas e transformación do peixe e ensinanzas marítimo-pesqueiras, náutico-deportivas e mergullo, cooperación pesqueira interinstitucional e co exterior, salvamento marítimo, loita contra a contaminación e planificación e actuacións portuarias, de acordo co establecido no Estatuto de autonomía de Galicia e segundo os termos sinalados pola Constitución española.

Por outra banda, o Estatuto de Autonomía de Galicia dispón que lle corresponde á comunidade autónoma galega a competencia exclusiva nas seguintes materias:

- A pesca nas rías e demais augas interiores, o marisqueo, a acuicultura, a caza, a pesca fluvial e lacustre. (art.27, apartado 15).
- O réxime das fundacións de interese galego (art. 27, apartado 26)
- Confraría de Pescadores, Cámaras de Propiedade, Agrarias, de Comercio, Industria e Navegación e outras de natureza equivalente, sen prexuízo do que dispón o artigo 149 da Constitución (art. 27.apartado 29).
- Ademais de acordo co artigo 28 do Estatuto de Autonomía de Galicia é competencia da Comunidade Autónoma de Galicia o desenvolvemento lexislativo e a execución da lexislación do Estado en materia de ordenación do sector pesqueiro e portos pesqueiros. Por outra parte, o artigo 29.4 establece que é competencia da Comunidade Autónoma de Galicia a execución da lexislación do Estado en materia de salvamento marítimo.
- Asemade, Galicia asumiu a competencia exclusiva en materia de cooperativas en virtude da transferencia feita pola Lei orgánica 16/1995, do 27 de decembro, ampliando a recollida no artigo 28.7 do Estatuto de Autonomía de Galicia.

Os reais decretos polos que se aprobaron os traspasos de funcións e servizos producidos ata o momento en materia competencia da consellería son os seguintes:

- Real decreto 1634/80, do 31 de xullo, sobre transferencias da Administración do Estado á Xunta de Galicia en materia de traballo, industria, comercio, sanidade, cultura e pesca. Polo que á pesca se refire, traspasáronse as competencias relativas á xestión do Plan de Explotación Marisqueira de Galicia, así como as relativas ao outorgamento de licencias individuais ou colectivas para o exercicio da pesca marítima de recreo.
- Real decreto 3318/1982, do 24 de xullo, sobre o traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de agricultura e pesca. No que á pesca se refire, transferíronse as competencias, funcións e servizos en materia de pesca en augas interiores, marisqueo e acuicultura, así como en materia de confraría de pescadores.
- Real decreto 4189/1982, do 29 de decembro, sobre traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de agricultura e pesca. No que á pesca se refire, transferíronse as competencias, funcións e servizos en materia de ensinanza profesional náutico-pesqueiras.
- Real decreto 1283/1987, do 2 de outubro, polo que se amplía o traspaso de servizos e medios á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de ensino profesional náutico-pesqueiro.
- Real decreto 89/1996, do 26 de xaneiro, polo que se traspasan funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de ensinanza náutico-deportivas e subacuático-deportivas.
- Real decreto 1377/1997, do 29 de agosto, sobre traspasos de funcións e servizos á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de mergullo.

- Real decreto 1378/1997, do 29 de agosto, sobre ampliación de funcións e servizos traspasados á Comunidade Autónoma de Galicia polo Real decreto 1283/1987, do 2 de outubro (ensino profesional náutico-pesqueiro).
- Real decreto 1749/1999, do 19 de novembro, sobre ampliación de servizos e funcións da Administración do Estado traspasados á Comunidade Autónoma de Galicia polos Reais decretos 1283/1987, do 2 de outubro, e 1378/1997, do 29 de agosto, en materia de ensinanzas profesionais náutico-pesqueiras.

Indícanse a continuación as competencias distribuídas en cada órgano superior e de dirección en que se estrutura a consellería:

O CONSELLEIRO

Como titular do órgano superior da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia é a superior autoridade da consellería e con tal carácter está investido das atribucións que lle confire o artigo 34 da Lei 1/1983, do 22 de febreiro, de normas reguladoras da Xunta e a súa Presidencia.

Ademais, con dependencia directa do/a conselleiro/a atópase a Subdirección Xeral de Gardacostas de Galicia, a cal lle corresponde: a coordinación das competencias en materia de salvamento marítimo e loita contra a contaminación marítima; a elaboración do plan de continxencias por contaminación mariña accidental; a prevención da contaminación mariña e as funcións de programación, planificación e control das accións de vixilancia e inspección, sen prexuízo das competencias doutros departamentos da Xunta de Galicia, tanto no sector extractivo como nos centros de comercialización e establecementos de produción, transformación e consumo, así como no transporte dos produtos en xeral.

A SECRETARÍA XERAL TÉCNICA

Como órgano de dirección da Consellería do Mar, a Secretaría Xeral Técnica exercerá as competencias e funcións establecidas no artigo 29 da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia, así como no Decreto 119/1982, do 5 de outubro, e todas aquelas que lle sexan encomendadas pola persoa titular da consellería.

A DIRECCIÓN XERAL DE PESCA, ACUICULTURA E INNOVACIÓN TECNOLÓXICA

Correspóndelle exercer a dirección e a coordinación das competencias e funcións en materia de ordenación pesqueira en augas interiores, marisqueo e acuicultura; das industrias de transformación e comercialización e almacenamento dos produtos da pesca, o marisqueo e a

acuicultura; de estatísticas e rexistros nas materias da súa competencia; da promoción da competitividade dos produtos pesqueiros, marisqueiros e da acuicultura e o fomento da súa calidade; de conservación, protección e xestión sustentable dos recursos mariños; de coordinación da sanidade dos animais acuáticos e dos establecementos de acuicultura; da cooperación pesqueira interinstitucional e co exterior, de acordo coa política pesqueira galega e máis as regulamentos básicas da Unión Europea e da Administración xeral do Estado.

A DIRECCIÓN XERAL DE DESENVOLVEMENTO PESQUEIRO

Correspóndelle a Dirección Xeral de Desenvolvemento Pesqueiro a ordenación do marisqueo, o establecemento das condicións para o exercicio da actividade marisqueira e a conservación, protección e xestión sustentable dos recursos marisqueiros. Así mesmo, terá ao seu cargo o fomento da organización sectorial, a ordenación, dirección e coordinación das atribucións que ten asumidas a consellería en materia de extensión pesqueira, ensino e titulacións náutico-pesqueiras e de lecer, así como a investigación mariña, que se desenvolverá en coordinación coa consellería competente en materia de investigación e desenvolvemento tecnolóxico.

I.2.2. DAS AXENCIAS PÚBLICAS AUTONÓMICAS

INSTITUTO TECNOLÓXICO PARA O CONTROL DO MEDIO MARIÑO DE GALICIA (INTECMAR)

A Lei 3/2004 do 7 de xuño (DOG núm. 116, do 17 de xuño de 2004), de creación do Instituto Tecnolóxico para o Control do Medio Mariño de Galicia (INTECMAR), deu lugar no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia, e ao amparo do seu Estatuto de Autonomía, á creación dun ente de dereito público con personalidade xurídica e patrimonio de seu e con plena capacidade e autonomía para o cumprimento dos seus fins, que asumiu as competencias atribuídas ao Centro de Control do Medio Mariño.

Pola súa banda, o Decreto 41/2005, do 17 de febreiro (DOG núm. 49 do 11 de marzo de 2005) establece o regulamento do INTECMAR.

De conformidade co disposto no apartado 5º da Disposición Transitoria Terceira da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia, o INTECMAR pasará a ter a figura de axencia pública autonómica, logo de que as normas de organización e funcionamento e os estatutos do Instituto Tecnolóxico para o Control do Medio Mariño de Galicia, se adecúen ao disposto na lei para as axencias públicas autonómicas.

O INTECMAR constitúe o instrumento da Administración da Comunidade Autónoma de Galicia para o exercicio das funcións de control da calidade do medio mariño, da aplicación das

disposicións legais en materia de control técnico sanitario dos produtos do mar e de asesoría técnica científica sobre pesca, marisqueo e acuicultura no ámbito das zonas de produción en augas competencia da comunidade autónoma galega.

En consecuencia, ten como obxectivo xeral e prioritario desenvolver un estrito e intensivo sistema de control sobre as características do medio mariño para dar cumprimento formal a lexislación vixente en canto a produción de moluscos e outros invertebrados mariños, contribuír a desenvolver novas estratexias de explotación e comercialización baseadas en ofertar produtos de óptima calidade con absoluta garantía sanitaria, desenvolver estudos de carácter científico-técnicos destinados a facilitar os coñecementos necesarios para a correcta xestión dos recursos mariños e protexer e mellorar a calidade das augas.

Dentro das competencias da Administración autonómica, e sen prexuízo das competencias atribuídas a outros organismos, correspóndenlle ao IN-TECMAR, entre outras, as seguintes postestades administrativas:

- a) Aplicación da normativa sobre calidade das augas e da produción de moluscos bivalvos e outros organismos procedentes da pesca, o marisqueo e a acuicultura. En concreto, o control das condicións oceanográficas, bioxeoquímica mariña e poboacións fitoplantónicas, das biotoxinas mariñas, da contaminación química e da contaminación microbiolóxica, tanto no referente aos organismos coma ás zonas de produción.
- b) A investigación para o coñecemento e control das patoloxías dos organismos mariños sometidos á explotación comercial mediante a pesca, o marisqueo e a acuicultura.
- c) Decretar a apertura e o pechamento do exercicio da actividade pesqueira, de marisqueo e acuicultura en función do resultado dos controis que se realicen sobre a calidade das augas e os produtos, en aplicación da normativa vixente.
- d) Aquelas funcións que regulamentariamente se lle atribúan na loita contra a contaminación mariña.
- e) O cumprimento dos Programas de Control do Medio Mariño que, no ámbito das funcións que establece a lei de creación do INTECMAR, determine a Xunta de Galicia en función da lexislación vixente na materia e das súas propias necesidades para a xestión do medio mariño.
- f) Aquelas funcións que, no ámbito das competencias da comunidade autónoma, poidan serlle atribuídas pola Xunta de Galicia en materia de control das características do medio mariño e dos seus recursos sometidos a explotación comercial.

1.2.3. DAS ENTIDADES PÚBLICAS EMPRESARIAS

PORTOS DE GALICIA

O ente público Portos de Galicia creouse pola Lei 5/1994, do 29 de novembro, correspondéndolle o proxecto, construción, conservación, mellora, ordenación, administración e explotación das obras, instalacións, servizos e actividades portuarias, así como a planificación das zonas de servizos e as súas futuras ampliacións.

Asumirá igualmente as funcións que, no ámbito de competencias da comunidade autónoma, poidan serlle atribuídas pola Xunta de Galicia en materia de xestión e actuacións no dominio público marítimo-terrestre.

Aos efectos do desenvolvemento e cumprimento destes fins, o ámbito territorial de cada porto será o comprendido dentro dos límites da súa zona de servizo. As augas de cada porto serán as adscritas pola Administración do Estado.

Correspóndelle a Portos de Galicia as seguintes funcións:

A xestión da explotación das instalacións portuarias e dos demais bens adscritos ao seu patrimonio.

O fomento global da actividade económica no ámbito dos portos que dependen da Administración da comunidade autónoma, das actividades industriais ou comerciais directamente relacionadas co tráfico portuario e o fomento da investigación e desenvolvemento tecnolóxico en materias relacionadas coa explotación e construcións portuarias.

Poderá realizar coa iniciativa pública ou privada cantas operacións comerciais e industriais considere convenientes e xestionará todas as obras, instalacións e servizos, podendo celebrar, para estes efectos, calquera clase de negocios xurídicos.

1.2.4. DAS FUNDACIÓNS DO SECTOR PÚBLICO AUTONÓMICO

CENTRO TECNOLÓXICO DO MAR

O Centro Tecnolóxico do Mar é unha fundación de interese galego que nace no ano 2001 pola iniciativa da Consellería do Mar e a Dirección Xeral de I+D+i da Xunta de Galicia e do Ministerio de Ciencia e Innovación.

O obxectivo fundamental do Centro Tecnolóxico do Mar é impulsar a cooperación entre institucións, centros de investigación e sector marítimo-pesqueiro, así como fomentar a implicación dos sectores dependentes do mar en actividades de I+D+I e favorecer a eficiencia de todas as actividades relacionadas co uso e explotación do medio mariño.

As accións do Centro Tecnolóxico do Mar esténdense ao ámbito nacional, europeo e internacional, e son beneficiarias da súa actividade todos os sectores públicos e privados relacionados co mar e os seus recursos, e o medio mariño en xeral.

II. PRINCIPAIS LIÑAS DE ACCIÓN PARA O ANO 2017

II.1. DA CONSELLERÍA

Falar do eido marítimo-pesqueiro en Galicia é falar dunha actividade que, por xunto, ten un valor fundamental na nosa economía. Se tivéssemos que definir un trazo diferencial da economía galega sobre a europea, este sería a importancia na nosa economía da pesca, do marisqueo e da acuicultura, ao que habería que engadir toda unha importante cadea mar-industria.

Non existe ningún país europeo no que as actividades primarias do sector pesqueiro e a súa capacidade de indución de actividade industrial teñan un peso tan relevante no PIB, que se achega ao 2,1 % e que engloba a máis de 50.000 persoas no seu emprego directo. Este conxunto de datos leva a que o Valor Engadido Bruto da pesca e da acuicultura sexa en Galicia 25 veces superior ao da Unión Europea e máis de seis veces superior ao de España.

Neste contexto ten, pois, especial relevancia contar cunha ferramenta orzamentaria que sexa capaz de dar pulo constante a esta actividade e ás súas potencialidades. A este respecto, a forma fundamental da mesma ha de ser consecuente e coordinada co definido na Política Común de Pesca, xa que é a liña estratéxica marcada por esta quen define tamén as contempladas no fondo económico que o acompaña (Fondo Económico Marítimo e da Pesca – FEMP). Xa que logo, ter conseguido que esta estrutura normativa e o seu acompañamento orzamentario se achegase aos postulados de Galicia trae aparelado unha mellor e maior capacidade de investimento orientado ás necesidades do noso sector marítimo – pesqueiro e da súa cadea mar-industria.

Cómpre, pois, aplicar as posibilidades económicas do FEMP e as propias en desenvolver potencialidades e corrixir aspectos que lastran a nosa competitividade, facendo, asemade, unha boa aplicación doutros fondos económicos de xeito que se complementen e supoñan un afondamento na busca de sinerxías a prol do sector. Ademais, acompasar actuacións xurídico-administrativas e planificacións suporá ter o mellor taboleiro sobre o que desenvolver a aposta financeira que nos da o orzamento.

Avanzar na consecución de maior valor engadido polos produtos da pesca toda vez que as posibilidades de captura son limitadas; conseguir unha redinamización da acuicultura como fórmula de xeración de emprego e riqueza nas zonas costeiras non urbanas, expandir a potencialidade produtiva do marisqueo e consolidar a súa capacidade de integración de modelos de traballo asociativo son elementos fundamentais neste orzamento que se propón. Ademais, hai que sumar que o eido marítimo-pesqueiro acubilla aínda moitas posibilidades de diversificación e complementación económica e laboral que deben seguir sendo exploradas e explotadas.

Tendo en conta este contexto e estas premisas de actuación, a continuación detállanse as principais liñas de acción da consellería para o ano 2017.

No marco da xestión do eido marítimo – pesqueiro, a progresiva incorporación das diferentes variables que poden afectar ao sector pesqueiro, marisqueiro e acuícola galego han de

ter necesaria imaxe nas accións administrativas desenvolvidas desde as entidades de Goberno autonómico. Así, vese con especial interese, en canto a que esa é tamén a liña pola que se conduce Europa, a adopción de liñas de actuación que leven á consecución e mantemento dunha actividade marítimo-pesqueira que sexa social, económica e ambientalmente sostible, para o que se deben dispor as ferramentas normativas, administrativas e financeiras axeitadas e especialmente dedicadas.

Neste senso, a variación progresiva das posibilidades de pesca e a importancia nas contas dos custes de explotación fan que sexa imposible adecuar a actividade pesqueira a marxes de sostibilidade e rendibilidade polo aspecto de aumento das capturas, levándonos á necesidade de manter esta viabilidade a través de medidas que afiancen e aumenten a valorización dos produtos e consigan un valor engadido mediante o seu procesado.

Neste eido, o papel preponderante que a pesca artesanal ten nas nosas costas fai que sexa necesario apostar pola súa valía como elemento de dinamización económica e emprego. De aí que se poña en marcha o Plan de Acción de Desenvolvemento, Competitividade e Sostibilidade da pesca costeira artesanal de Galicia, executando medidas dirixidas principalmente a multiplicar o emprego e formación a bordo, á mellora da comercialización e á reactivación de instalacións de produción de semente de bivalvos, permitindo que esta flota teña acceso preferente aos 158 millóns de euros contidos no eido destinado á flota dentro do Fondo Europeo Marítimo e da Pesca (FEMP) que se achega a Galicia.

Do mesmo xeito, o progresivo avance na profesionalización do sector marisqueiro permite agora abordar outras medidas que leven a dispor a plena sostibilidade desta actividade, de forma que se afirme sobre un sistema de semicultivo, que complemente as liñas de ascenso produtivo, equilibre as posibilidades de extracción e reforce as tarefas de expansión das zonas de traballo levadas a cabo nos últimos tempos na busca da recuperación produtiva e no aumento da capacidade de xeración laboral e económica do marisqueo. Ao mesmo tempo, débese avanzar na liña de recuperación produtiva establecendo mecanismos que permitan a restauración da normal actividade en áreas nas que, por diversos motivos, non se podía exercitar.

De forma coincidente cos eidos anteriores, a acuicultura debe recuperar e afianzar a capacidade de promoción económica e laboral que tivo e ten en numerosas zonas da nosa comunidade, facéndoo dunha maneira harmónica e compatible coa sostibilidade ambiental dos emprazamentos onde se localiza. Neste senso, débese traballar de maneira coordinada a prol de establecer unha planificación axeitada que se vexa acompañada das medidas legais, administrativas e económicas que permitan executala para conseguir o obxectivo do relanzamento da actividade acuícola en Galicia.

Ademais, soste e dotar de plena competitividade ao sector mitilicultor ha de ser unha cuestión imprescindible. De aí que se aposte pola mellora das bateas como elemento fundamental de traballo, nun plan de modernización cunha tripe finalidade baseada en acadar unha maior calidade dos produtos, incrementar a produción actual e acadar unha maior sostibilidade ambiental.

No mesmo senso, a atención a aqueles aspectos de eminente actuación proactiva da Administración autonómica han de ir dirixidos cara a adopción de medidas que permitan dispoñer das mellores situacións posibles para o desenvolvemento das actividades ligadas ao mar, con dedicada atención ás infraestruturas portuarias, onde a operatividade e plena capacidade loxística debe ser apuntalada, e á seguridade da vida humana no mar e á loita contra a contaminación, onde o adecuado proceso de dotación de medios técnicos e humanos ha de ser referendado cunha planificación exhaustiva da coordinación e cooperación en caso de darse eventos nestes ámbitos.

No sentido exposto, as liñas de actuación desta consellería, perseguirán, fundamentalmente, os seguintes obxectivos no exercicio orzamentario correspondente ao ano 2017:

- A xestión eficaz e eficiente dos fondos económicos, especialmente dos comunitarios.
- A xestión responsable e sostible dos caladoiros e da nosa costa.
- O desenvolvemento da acuicultura no noso litoral en harmonía co medio ambiente, dunha forma estruturada e planificada, de acordo coas tendencias instauradas en Europa e coa coordinación e compatibilidade con outras actividades preexistentes.
- A recuperación do medio mariño e de zonas aptas para a reprodución dos moluscos bivalvos, así como a volta á actividade produtiva normal naqueles bancos onde se perdeu por diferentes motivos
- A mellora dos rendementos do sector do marisqueo e da acuicultura.
- A potenciación das industrias de transformación e comercialización e da súa integración como parte fundamental da estrutura de continuidade social e económica do eido marítimo- pesqueiro
- O desenvolvemento das zonas costeiras, con especial atención a diversificación das actividades e á complementación económica das actividades marítimo -pesqueiras.
- O desenvolvemento e consolidación dun sistema de coñecementos aplicados ao mundo do mar que permitan avanzar nos obxectivos de sostibilidade enunciados. En especial:
  - A investigación mariña aplicada ao eido ambiental.
  - A determinación de novas liñas de investigación nos campos sociais da actividade, con dedicada atención aos aspectos normativos e políticos do eido europeo e mundial no contexto da reforma da Política Común de Pesca.
- Elaboración dunha liña de xestión dos portos conforme a unha progresiva especialización destes, con proxectos individualizados para cada un, atendendo ás súas necesidades específicas e ao mantemento da operatividade diaria dos mesmos
- O desenvolvemento dunha liña de mellora da operatividade e eficacia e da eficiencia dos fondos destinados ás funcións de loita contra a contaminación e seguridade da vida humana no mar, para o cal se atenderá:
  - ás medidas para mellorar e adecuar a coordinación e a planificación da loita contra a contaminación mariña accidental e o salvamento marítimo.

- á dotación de medios e medidas para a inspección pesqueira, con especial atención ao disposto para o control hixiénico-sanitario dos produtos mariños á venda.

As actuacións referidas concrétnanse na adopción das seguintes medidas:

- Desenvolvemento da actividade acuícola, con especial énfase no tinxinte aos empra-mentos e á súa adecuación ambiental, social e ambiental e apoio económico para o seu desenvolvemento, así como da expansión e mellora produtiva da actividade mitilicultora.
- Intensificación do apoio ás industrias de transformación do sector.
- Reforzamento dos equipamentos nos portos pesqueiros, con especial atención a aque-les que facilitan a operatividade e loxística diaria a eficiencia enerxética e as dirixidas a facilitar o cumprimento da obriga de desembarque de todas as capturas
- Actuacións de recuperación das zonas improdutivas e da restauración da normal activi-dade extractiva naquelas áreas onde non se permitía por diversas causas
- Formación dos traballadores e traballadoras do sector.
- Mellora da comercialización dos produtos da pesca, especialmente no tinxinte á promo-ción como fórmula de valorización dos produtos do mar
- Diversificación de actividades da poboación activa do sector pesqueiro.
- Potenciación dos cultivos mariños, incrementando a súa produtividade e modernizando a súa tecnoloxía.
- Medidas tendentes a procurar a mellora da calidade dos produtos así como a dos pro-cesos da súa elaboración.
- Adaptación do sistema formativo e da investigación para atender as novas demandas sociais, económicas e técnicas.
- Reforzamento das liñas de investigación e iniciación de novos proxectos.
- Mantemento dos sistemas de información avanzados nas lonxas e nas confrarías de pescadores.
- Apoio ao desenvolvemento racional dos espazos portuarios

No eido marítimo-pesqueiro, compre atender dúas cuestións que, conforme ás novas liñas marcadas pola nova Política Común de Pesca e coa situación actual do sector, se revelan fun-damentais, como son o afondamento na capacidade produtiva e a diversificación da estrutura económica das zonas costeiras non urbanas. Para tal fin contamos co apoio que presta o novo Fondo Europeo Marítimo e da Pesca, e que recolle, en boa maneira ambas liñas.

Xa que logo, cómpre avanzar na disposición de maiores dispoñibilidades de pesca median-te un avance no coñecemento do estado dos recursos, e na adecuación da flota aos mesmos mediante unha mellora da súa competitividade, alén de buscar un maior valor engadido aos produtos, especialmente a aqueles que hoxe non contan cun mercado amplo ou coñecido. Ademais, debemos seguir gañando capacidade produtiva no eido marisqueiro, traballando pola

súa conversión nunha labor de semicultivo ou cultivo, e aproveitando as sinerxías que a estrutura acuícola galega pode achegar neste senso. Por último, nesta liña de avance da capacidade produtiva, a acuicultura, debe relanzar a súa potencialidade para achegar riqueza e emprego desde unha óptica de complementariedade coa actividade extractiva.

No tinxinte á segunda liña, cómpre, logo de ver o éxito da aplicación das liñas do Eixe 4 do FEP na contorna litoral galega, afondar e ampliar a aposta por esta tarefa de diversificación da estrutura laboral e produtiva relacionada coas actividades marítimo-pesqueiras, servindo estas como piar de apoio e permitindo que a dependencia do mero eido extractivo sexa unha oportunidade e non un risco.

II.2. DAS AXENCIAS PÚBLICAS AUTONÓMICAS

INSTITUTO TECNOLÓXICO PARA O CONTROL DO MEDIO MARIÑO DE GALICIA (INTECMAR)

As principais liñas de acción de INTECMAR no ano 2017 son as seguintes:

- Control da calidade do medio mariño:
  - Desenvolvemento do programa de control da calidade do medio mariño en canto ás condicións oceanográficas e á bioxeoquímica mariña.
  - Desenvolvemento do programa de control da calidade do medio mariño en canto ao fitoplancto.
  - Aplicar a normativa sobre calidade das augas e da produción de moluscos bivalvos e outros organismos procedentes da pesca, o marisqueo e a acuicultura (Anexo II, Regulamento UE 854/2004), en concreto no desenvolvemento dos seguintes programas:
    - Programa de control da calidade do medio mariño en canto ás biotoxinas mariñas.
    - Programa de control da calidade do medio mariño en canto á contaminación química (metais pesados, compostos organoclorados e hidrocarburos).
    - Programa de control da calidade do medio mariño en canto á contaminación micro-biolóxica.
    - Desenvolvemento do programa de control zosanitario: control patolóxico de moluscos e peixes.
    - Apoio ao desenvolvemento da rede de oceanografía operacional en Galicia nas súas vertentes de observación, predición e diseminación de datos oceanográficos.
- Plan territorial de continxencias e loita contra a contaminación mariña accidental:
  - Dar cumprimento ás asignacións que o Plan Territorial de Continxencias pola contaminación mariña en Galicia reflicte para INTECMAR.

- Outras liñas de acción:
  - Continuarase co traballo de implementación do programa de control da calidade do medio mariño, en canto a contaminación virolóxica, así como á inclusión das técnicas virolóxicas no alcance de acreditación de ENAC, para poder levar a cabo a realización do control oficial destes parámetros.
  - Continuarase a colaboración con Augas de Galicia para un mellor coñecemento dos puntos de vertidos que afectan ao litoral e determinar a súa incidencia na contaminación microbiolóxica das augas para abordar e optimizar as accións de mellora que garantan a calidade das augas.
  - Continuarase co traballo, xa consolidado, de análises de mostras procedentes doutras Comunidades Autónomas.
  - Levar a cabo o acordo de colaboración entre a Consellería de Sanidade e o Intecmar, no tocante á transmisión de información sobre as zonas de produción de moluscos ea realización de análises de biotoxinas mariñas dentro do programa de control de salubridade de moluscos, que a Dirección Xeral de Saúde Pública desenvolve.
  - Continuarase co traballo de elaboración de Estudos Sanitarios das zonas de produción de moluscos bivalvos da Comunidade Autónoma de Galicia. Estes estudos implican a identificación de fontes potenciais de contaminación fecal das zonas de produción e o análise do seu posible impacto sobre a calidade microbiolóxica dos recursos.
  - Continuarase co control técnico- sanitario do sistema de reinstalación para os moluscos bivalvos vivos recollidos nas zonas de produción clasificadas como de clase C.
  - Continuar co avance na constitución da Infraestrutura de Datos Espaciais (IDE) do IN-TECMAR, que da servizo as diferentes aplicacións empregadas para a implementación das aplicacións do visor de IN-TECMAR en soporte XIS.
  - Continuar coa participación no grupo de traballo da OMI OPRC-HNS (Organización Marítima Internacional Protocolo de Cooperación, Preparación e Resposta por contaminación por substancias nocivas e potencialmente perigosas) en colaboración coa Dirección Xeral da Mariña Mercante.
  - Fomentar a observación en tempo real das condicións océano-meteorolóxicas da costa galega a través da rede de observación "Observatorio RAI" na que participa, co obxectivo de consolidar a oceanografía operacional na marxe Ibérica para axudar, entre outros, ao desenvolvemento de ferramentas para a prevención dos desastres naturais e dos episodios de contaminación.
  - Continuar coa participación en proxectos de investigación de ámbito nacional e internacional.
  - Continuar coa colaboración con centros educativos facilitando a realización de prácticas, tanto de ciclos medios e superiores de Formación Profesional como de grao universitario.

II.3. DAS ENTIDADES PÚBLICAS EMPRESARIAIS

PORTOS DE GALICIA

A xestión de Portos de Galicia durante os últimos exercicios sufriu unha importante transformación buscando a prestación das súas actividades de acordo coa súa lei de constitución sobre a base de criterios de eficacia e eficiencia económica, buscando a máxima rendibilidade sen rebaixar o nivel de prestación dos servizos e a atención ás necesidades dos seus usuarios e das diversas empresas que realizan a súa actividade no dominio público portuario. Ademais como medida complementaria e, dentro das dispoñibilidades orzamentarias, continuou o desenvolvemento da construción, ampliación e mellora das infraestruturas portuarias.

Todo elo para a consecución dunha sociedade galega máis cohesionada e buscando unha economía máis competitiva nos momentos que se están a dar dende o punto de vista do comercio e da actividade en xeral.

Para elo, establecéronse estratexias de crecemento, aumentando a capacidade competitiva co incremento da produtividade, da mellora da xestión, da valorización do seu capital humano e recursos materiais así como da implantación de novas tecnoloxías, e todo iso, co total respecto aos principios do desenvolvemento sostible, ademais de afrontar as melloras das infraestruturas portuarias existentes ou a creación de novas que resulten necesarias para o axeitado desenvolvemento das actividades portuarias, adecuándose ás novas dotacións orzamentarias.

Os tráficos comerciais e pesqueiros no exercicio 2014 e o primeiro semestre de 2015 confirmaron unha caída da actividade nos primeiros e unha subida nos segundos. Se ben a análise dos datos de 2015 fai que as previsións sexan prudentes e se estime unha contención na previsión dos ingresos, fundamentalmente nos tráficos de mercadorías e no movemento de buques mercantes.

O sector da náutica deportiva está sufrindo de xeito importante a actual situación económica. Portos de Galicia continúa a facer un esforzo conxunto cos operadores privados para poder revisar os modelos de explotación das instalacións en réxime de concesión que permita minorar o efecto negativo, como así foi nalgunhas delas.

Este escenario fixo que Portos de Galicia afrontase durante o exercicio 2015 e 2016 unha rexeneración do espazo económico, social e deportivo dos portos e zonas de influencia a través de catro liñas estratéxicas de actuación: crecemento, sostibilidade, eficiencia e TIC.

Deste xeito preténdese crear máis valor con menos impacto o que se reflectiría en reducir o consumo dos recursos, reducir o impacto no medio natural e incrementar os produtos e/ou servizos de valor de xeito sostible.

Dentro da liña estratéxica de crecemento, entendida como xeración de negocio e de recursos económicos, actuarase para o vindeiro 2017 en:

- Potenciar unha concepción multifuncional dos portos galegos, ampliando os seus usos a outras actividades, especialmente relacionadas co ocio e o deporte, e contribuíndo, polo tanto, ao aumento do atractivo do litoral galego.
- Integración dos portos galegos nas redes portuarias que permitan desenvolver as súas complementariedades ao tempo que se procura unha relativa especialización.
- A transformación do concepto tradicional dos portos como meros elementos de carga e descarga de mercadorías e pesca en plataformas intermodais que posibiliten a localización de novos procesos que permitan aumentar o valor engadido das mercadorías e que contribúan ao desenvolvemento económico e á creación de emprego.
- Favorecer a interrelación porto-cidade mediante acordos de colaboración coas diferentes administracións desenvolvendo a planificación urbanística que permita que os cidadáns vexan os portos como entes xeradores de desenvolvemento nun ámbito compatible coa actividade cívica.

Dentro da liña estratéxica de sostibilidade actuarase en:

- Estimular a mellora continua do medio portuario e a súa xestión ambiental co obxecto de facilitar, a través da comunicación deste proceso, unha mellor comprensión do papel dos portos e os seus esforzos para chegar a un desenvolvemento sostible.
- Asegurar o máximo respecto ao medio.
- Incrementar a conciencia de seguridade, tanto dende o punto da prevención de riscos laborais como da seguridade como protección dos portos e das instalacións portuarias de acordo coa normativa internacional en vigor.

Dentro da liña estratéxica de eficiencia, actuarase en:

- Estimular a creatividade na realización dos procesos.
- Fomentar a comunicación entre a administración portuaria e os actores relevantes a nivel local (usuarios, clientes, público,...).
- Mellora e modernización dos servizos prestados nos portos.
- Xestión áxil e eficaz das actividades portuarias.
- Adoptar medidas eficaces para a mellora da calidade ambiental.

Dentro da liña estratéxica de TIC, actuarase en:

- Implementación de novos sistemas de xestión que faciliten ao máximo a relación dos usuarios coa administración portuaria.
- Profundar na mellora dos procesos administrativos internos.

Como consecuencia destes eixes búscase a integración dos portos galegos dentro dunha rede que permita a súa coordinación dentro dun sistema portuario competitivo, podendo así desenvolver as súas complementariedades

II.4. DAS FUNDACIÓNS DO SECTOR PÚBLICO AUTONÓMICO

FUNDACIÓN CENTRO TECNOLÓXICO DO MAR (CETMAR)

O Centro Tecnolóxico do Mar-CETMAR é unha Fundación do sector público, promovida no ano 2001 pola Xunta de Galicia e a Administración Xeral do Estado. A Fundación propónse no ano 2017 consolidar as liñas de actuación formuladas como estratéxicas a medio prazo.

CETMAR ten como obxecto fomentar e executar accións para a conservación e aproveitamento responsable do medio mariño e dos seus recursos, en especial no que se refire ao litoral galego; incluíndo proxectos de investigación científica, desenvolvemento e innovación tecnolóxica.

En cumprimento dos obxectivos fundacionais, o Cetmar seguirá desenvolvendo proxectos de I+D+i, accións de innovación para o complexo mar-industria e a prestación de servizos tecnolóxicos a empresas e administracións públicas.

No cumprimento deste obxecto ven desenvolvendo, entre outras accións, proxectos de I+D+i de ámbito europeo e accións de cooperación internacional en diversos países (América Latina, África, etc...), así como proxectos en todo o ámbito transfronteirizo, nacional e europeo.

Consolidar o seu carácter internacional (proxectos europeos, cooperación internacional e licitacións internacionais), promovendo cando menos 15 proxectos con financiamento internacional.

Consolidarse como centro nacional de innovación en el sector marítimo pesqueiro.

Incrementar a súa cota de mercado na prestación de servizos tecnolóxicos avanzados (Obxectivo de facturación: 850.000 €), así como o desenvolvemento de proxectos innovadores no sector.

A actuación da fundación CETMAR para o ano 2017 enmárcase no Eixo Estratéxico da innovación recollido no reto I do Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020, implementando medidas para mellorar a competitividade baseadas na investigación e o desenvolvemento tecnolóxico no sector marítimo pesqueiro.

Para isto, as principais liñas de actuación céntranse en:

- Manter a presenza de CETMAR en foros internacionais.
- Consolidar as alianzas estratéxicas con socios internacionais de proxectos de I+D+i.
- Priorizar as fontes de financiamento de proxectos que impliquen máis retorno e menor grao de cofinanciamento.
- Implementar a carta de servizos tecnolóxicos poñendo en valor as capacidade do Centro cara as empresas e outras entidades (tecnoloxías mariñas, loita contra a contaminación, elaboración de plans estratéxicos, etc...).
- Sinatura dun contrato programa por obxectivos coas entidades promotoras do Centro.
- Mellora da comunicación externa do centro, sobre todo cara futuros demandantes de servizos tecnolóxicos.

III. ORZAMENTO DE GASTOS POR PROGRAMA

III.1. PROGRAMAS DE GASTO

III.1.1. PROGRAMA 422K - ENSINANZAS PESQUEIRAS

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Con este programa perséguese o obxectivo de garantir o funcionamento básico e a continuidade da oferta pública de calidade de ensinanzas náuticas, marítimo e pesqueiras nas súas diversas modalidades de formación non regrada marítimo - pesqueira e dos seguintes ciclos regrados de formación profesional específica: técnico en navegación e pesca de litoral, técnico superior en transporte marítimo e pesca de altura, técnico en mantemento e control da maquinaria de buques e embarcacións, técnico superior en organización do mantemento de maquinaria de buques e embarcacións, técnico en cultivos acuícolas, técnico superior en acuicultura e técnico en operacións subacuáticas e hiperbáricas.

Por outro lado, o tránsito á vida laboral é un dos aspectos máis relevantes nos novos enfoques da formación profesional. Dentro das iniciativas que se teñen revelado como máis eficaces para producir con éxito ese tránsito está o modelo de empresa tutelada. Este modelo facilita un período de práctica laboral nun ámbito de empresa simulada, no cal se reproducen os medios e procesos de produción e xestión reais, pero en que a titularidade dos medios de produción é da Administración responsable do proceso de formación. Isto tamén é unha necesidade que atende este programa mediante a convocatoria de bolsas de formación para os/as titulados/as en ciclos formativos de acuicultura a realizar no IGAFa.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

A poboación que quere recibir formación náutico marítimo-pesqueira co obxecto de acceder profesionalmente ao sector marítimo-pesqueiro ou seguir permanecendo neste para o cal precisan certa formación de continuidade e reciclaxe.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A situación de partida é fomentar e potenciar a formación da poboación mariñeira, o acceso a formación náutico marítimo -pesqueira, con especial incidencia na formación permanente de adultos e dos ciclos formativos de grao medio e grao superior.

Estas accións formativas desenvólvense nos portos e confrarías do litoral galego e nos centros de formación profesional pesqueira e de acuicultura dependentes desta consellería, situados en Ferrol, Ribeira, A Illa de Arousa e Vigo.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

A realización deste programa encádrase como gasto financiable, que se tramita como unha actividade cofinanciada, cunha participación dun 75 %, dentro do marco do Programa FEMP 2014-2020, na aplicación:

- 6401 Formación profesional náutico marítimo-pesqueira.

O resto das aplicacións deste programa son actividades e actuacións que se financian con fondos propios.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

A formación náutica e marítimo-pesqueira, impartida nos portos, confrarías e nos centros de ensino da Consellería do Mar, ten como finalidade a adecuación das ensinanzas as necesidades demandadas polo mercado laboral, a obtención dun emprego estable e de calidade e o aumento das condicións de acceso aos distintos sectores de produción, de extracción e servizos que xera o mundo da pesca. A estratexia desenvolvida para acadar a finalidade deste programa baséase nas seguintes medidas:

- Dotación de equipamentos didácticos.
- Acondicionamento dos centros docentes.
- Accións de apoio e divulgación das actividades náuticas.
- Accións de apoio á formación profesional náutico e marítimo- pesqueira.
- Convocatoria de bolsas de formación para os/as titulados/as en ciclos formativos de acuicultura para a realización de prácticas no IGafa

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	

Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medio ambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

As mulleres distan de atoparse en situación de igualdade cos homes no ámbito profesional do sector marítimo-pesqueiro. A poboación traballadora do sector do mar é eminentemente masculina, polo que a maioría de persoas que acceden á formación regrada e non regrada son homes.

No ano 2015 impartíuse formación a 3.856 persoas das que un 18 % foron mulleres; estes datos mostran unha lenta pero constante mellora das condicións cara a igualdade, é preciso reforzar esta traxectoria para ampliar as oportunidades de acceso das mulleres á formación da familia marítimo -pesqueira.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	X
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	

Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁN DIRIXIDAS.

As actividades formativas prográmanse e desenvólense en horarios que permitan a conciliación da vida familiar coa formación, fomentando deste xeito a participación dun maior número de mulleres.

Os horarios programados para a formación específica en marisqueo e cursos relacionados co tema, sector no que as mulleres son o grupo maioritario, establécense de tarde. Con esta medida conséguese que poidan exercer a súa actividade profesional que é pola mañá, adaptándose a formación as súas necesidades.

Emprego de linguaxe non sexista nos itinerarios formativos regrados e non regrados e desagregación por razóns de xénero dos indicadores de seguimento utilizados.

PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES

A ampliación da oferta formativa da familia marítimo-pesqueira, tanto nos centros de ensino dependentes desta consellería, como da formación impartida nos portos na que se inclúe tamén a formación para a obtención de certificados de mariscador/a e percebeiro/a, debe dar continuidade á traxectoria seguida ata hoxe ampliando as oportunidades de acceso das mulleres á formación da familia marítimo-pesqueira e deste xeito reducir a brecha de xénero no emprego.

Nesta mesma liña seguirase actuando, é dicir, maior oferta de cursos, flexibilización de horarios, adaptación as necesidades laborais dos/das participantes.

SINALAR OS PRINCIPAIS RESULTADOS DO PROGRAMA, DENDE O PUNTO DE VISTO DO XÉNERO, NO EXERCICIO 2015

No ano 2015 impartíuse formación a 3.856 persoas das que un 18 % foron mulleres;

INDICAR SE SE TEÑEN IMPLANTADO NOVAS ESTRATEXIAS PARA UNHA MELLOR INCORPORACIÓN DA PERSPECTIVA DE XÉNERO NA XESTIÓN, DESENVOLVEMENTO E AVALIACIÓN DAS ACCIÓNS QUE FINANCIA O PROGRAMA DE GASTO. EN CASO AFIRMATIVO, FACER UNHA BREVE DESCRICIÓN. EN CASO NEGATIVO INDICAR AS DIFICULTADES ATOPADAS PARA LEVALO A CABO.

Non

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Desenvolvemento Pesqueiro

III.1.2. PROGRAMA 513A - CONSTRUCCIÓN, CONSERVACIÓN E EXPLOTACIÓN PORTUARIA

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Os investimentos que realiza o ente Portos de Galicia, adscrito á Consellería do Mar

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Os usuarios e usuarias das instalacións portuarias destinadas ao tráfico comercial e pesqueiro e das instalacións náutico deportivas, titularidade da comunidade autónoma.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Accesos a portos en malas condicións, peiraos de dimensións pequenas que hai que ampliar, avanzar na modernización dos servizos xerais así como na xestión administrativa e, escaseza de prazas de atraque para embarcacións recreativas, calidade medioambiental mellorable.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

As atribucións que en materia de portos da comunidade autónoma lle corresponden pola Lei 5/1994, do 29 de novembro.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Obxectivos a conseguir neste programa de gasto:

- Ampliación e mellora das infraestruturas marítimas.
- Actuacións encamiñadas ao desenvolvemento e potenciación do transporte marítimo de mercadorías, a mellora da seguridade na operativa, atracción de novo tráfico e desenvolvemento do transporte intermodal. Deste xesto pretendemos que exista un transporte sostible alternativo á estrada e a potenciación do desenvolvemento das comarcas que favoreza a explotación dos recursos naturais que producen un maior volume de mercadorías.
- Mellora e modernización do desenvolvemento das actividades portuarias. Actuacións destinadas a facilitar as operacións portuarias tanto marítimas como terrestres, no incremento da calidade do valor engadido dos produtos, tanto mercadorías como pesca, manipulados nos portos, fomento da acuicultura e a mellora das actividades pesqueiras. Inclúense tamén as de almacenaxe, loxística e distribución, reparación. Iso redundará na execución das operacións en condicións de seguridade e máis rendementos levando a un maior desenvolvemento do entorno máis próximo e, en consecuencia, á xeración de máis emprego.
- Incremento do atractivo do litoral galego e mellora da calidade medioambiental das instalacións portuarias. Para poder potenciar o uso das actividades turísticas, de lecer e deporte nas zonas onde se sitúan os portos e desa maneira desenvolve a industria auxiliar correspondente. Actuacións para a implantación nos portos das infraestruturas, equipamentos e procedementos necesarios para unha xestión medio ambiental eficaz, partindo da experiencia realizada no porto da Pobra do Caramiñal onde se implantou o sistema EMAS de xestión medio ambiental, pioneiro nun porto galego, dentro do programa LIFE.
- Ordenación xeral das zonas de servizo dos portos, mellora e modernización dos servizos xerais dos mesmos. Deste xeito intentase facilitar o desenvolvemento de distintas actividades portuarias, evitando as interferencias entre as mesmas, e ao mesmo tempo incrementar a seguridade das instalacións portuarias tanto na lámina de auga como nas superficies portuarias. Ademais para ampliar, mellorar e modernizar as redes de servizos xerais dos portos, tales como abastecementos de auga, saneamento, subministro de enerxía eléctrica, combustible, telefonía e transmisión de datos, etc. Deste xeito, ademais de mellorar a calidade da prestación dos servizos e optimización dos consumos, perséguese a diminución dos gastos de explotación e, con iso, a opti-

mización da xestión económica. Por iso estanse desenvolvendo iniciativas en diferentes portos para a ampliación, mellora e modernización das redes de servizos. Xunto a isto, o estudo do clima marítimo, medicións do comportamento do medio mariño (ondas, correntes,...), a instalación de equipamento do medio mariño complementada co equipamento tecnolóxico para o coñecemento de factores climáticos, de marea,... e coa implantación de novas tecnoloxías de control de información. Neste aspecto, levaranse a cabo investimentos para prototipos para o desenvolvemento de enerxías renovables, a mellora das redes de servizos portuarios e o equipamento tecnolóxico que permita o procesamento de datos técnicos, climáticos e medio ambientais nos portos, que se complementará coa xa existente nos de Interese Xeral galegos.

- Mellora da xestión organizativa do porto e adaptación as novas TIC. Para poder conseguir o incremento da eficacia e da eficiencia dos portos e do propio sistema portuario, favorecendo unha relación áxil e cómoda dos clientes e usuarios coa administración portuaria e o uso das novas tecnoloxías da comunicación e información.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorios, o medio ambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Portos de Galicia

III.1.3. ROGRAMA 514A - INFRAESTRUTURAS PESQUEIRAS

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

As necesidades de dotación de equipamentos pesqueiros dos portos coa finalidade de modernizar e desenvolver os portos e fondeadoiros de pesca para mellorar os servizos ofrecidos e así convertelos nunha vantaxe competitiva.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Ao sector pesqueiro galego, con especial incidencia nos pescadores/as e mariscadores/as. Tamén atende necesidades doutros colectivos ligados ao sector pesqueiro como redeiras/os e acuicultores/as.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

O sistema portuario pesqueiro galego presenta na actualidade un aceptable nivel de equipamento e unha ampla dotación que en xeral se atopa en bo estado de funcionamento, contando a practica totalidade cos servizos básicos e naqueles máis relevantes con servizos máis especializados. Aínda así hai deficiencias de nas instalacións ben sexa pola súa antigüidade e/ou por presentar problemas de obsolescencia tecnolóxica que obriga a súa substitución.

Da revisión das instalacións dos portos aparecen como elementos máis críticos o sistema informatizado de subhasta en un estado de obsolescencia tecnolóxica avanzada e por outro as instalacións frigoríficas e de iluminación que presentan unha alta ineficiencia enerxética.

Existe unha moderada deficiencia de algúns equipamentos en especial nos adaptados a pequenas lonxas (frío, xeo) así como na dotación de clasificadoras de produto, tanto de bivalvos como de cefalópodos.

Un problema singular é a deficiencia no ancho de banda para o acceso a internet para a prestación dos servizos informatizados. Hai moitos portos onde os servizos se prestan a través da rede móbil cos problemas que isto presenta. Noutros ó acceso é por liña telefónica convencional e noutros aínda con fibra óptica o ancho de banda é reducido. A modernización do sistema de trazabilidade das notas de descarga e da subhasta informatizada están condicionadas en gran medida por esta situación

Polo indicado faise necesario realizar investimentos novos nas seguintes liñas de actuación:

- Operatividade portuaria: Comprende aquelas actuacións ou dotacións relacionadas coas operacións de atraque dos buques, descarga da pesca e ao movemento de cargas

dentro do porto tanto sexan produtos pesqueiros como elementos auxiliares da pesca e outros.

- Primeira venda: Comprende aquelas actuacións ou dotacións implicadas no proceso de posta no mercado dos produtos pesqueiros dentro do ámbito portuario.
- Servizos portuarios: Comprende aquelas actuacións vinculadas á prestación de servizos ás actividades pesqueiras en calquera das súas fases e necesidades.
- Trazabilidade: Comprende aquelas actuacións implicadas no seguimento e control da actividade e a prestación de servizos administrativos informatizados.
- Servizos ás persoas: Agrupa a aquelas instalacións e servizos que melloran a calidade das condicións de traballo dos colectivos do mar e promoven a igualdade de xénero.
- Descartes, residuos e refugallos mariños: Comprende as actuacións dirixidas á eliminación de residuos e refugallos da actividade pesqueira e aquelas dirixidas a dar cumprimento ao establecido no artigo 15 do Regulamento (UE) nº 1380/2013 e no artigo 8, apartado 2, letra b), do Regulamento (UE) nº 1379/2013

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O programa desenvólvese no marco do Programa Operativo plurianual de Galicia do Fondo Europeo Marítimo e da Pesca.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

A modernización e adecuación dos portos pesqueiros de Galicia as necesidades que demandan, por un lado, as garantías de calidade organoléptica e sanitaria, a trazabilidade do produto, a adecuación ás novas tecnoloxías e formas de comercialización, e por outro, a mellora das condicións de traballo e de seguridade nos portos.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	

Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorios, o medio ambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRIPCIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

O programa financia gastos xerais en bens, servizos, proxectos e infraestruturas accesibles a toda a poboación.

Segundo os datos publicados por esta consellería nos estudos dos permisos de marisqueo e no proxecto OCUPESCA (www.pescadegalicia.com) o 24,22 % da poboación ocupada nos sectores extractivos da pesca e do marisqueo son mulleres, atopando que no ano 2012 no sector do marisqueo as mulleres representaban o 88,99 %.

Ata hai unha década as condicións nas que as mulleres desenvolvían a súa actividade non eran as máis axeitadas, sendo un obstáculo a superar para favorecer a incorporación ao sector pesqueiro en igualdade. Na actualidade están censadas preto de 3.293 mulleres no sector pesqueiro e marisqueiro; xunto con este colectivo débese ter en conta a aquelas mulleres que se dedican á compra de produtos pesqueiros, das que se carece estudos que permitan cifrar a súa presenza nas lonxas dos portos pesqueiros.

Respecto ás actividades previstas, é difícil determinar con exactitude a situación de partida no que se refire ás cuestións de xénero sobre o que se desenvolverá este programa; non contando, no momento actual con datos estatísticos relativos á realidade obxecto do programa.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X

Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁN DIRIXIDAS.

As actividades previstas comprenden a todos/as os/as usuarios/as do porto pesqueiro onde se realizan as actuacións. Os proxectos que se financian, non teñen beneficiarios directos afectando indistintamente a mulleres e homes; aínda que o número de mulleres que se poden ver afectadas por estas actuacións non está claro, a súa posta en marcha pode ter impacto no seu traballo e na súa xornada laboral.

A mellora das condicións de acceso aos equipamentos portuarios fomenta a participación das mulleres na actividade da primeira venda, ao mellorar as condicións de traballo e incorporar servizos que facilitan o desenvolvemento do traballo polas mulleres (vestiarios e servizos, locais de traballo con mellor acceso, equipos de manipulación de cargas e outros).

PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES

Sendo difícil determinar, o número de mulleres que se poden ver afectadas por estas actuacións non está claro, a súa posta en marcha pode ter impacto no seu traballo e na súa xornada laboral.

Agárdese que ao contemplar a presenza de mulleres como usuarias no deseño dos equipamentos portuarios e ao incorporar nestes recintos servizo que facilitan o desenvolvemento do traballo realizado por mulleres, se contribúa á redución da brecha de xénero.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Desenvolvemento Pesqueiro

III.1.4. PROGRAMA 541C - PROTECCIÓN, CONTROL TÉCNICO-SANITARIO DOS PRODUTOS DO MAR, MELLORA DO MEDIO NATURAL MARÍTIMO E SALVAMENTO MARÍTIMO

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Protección e seguridade das persoas e dos recursos do medio natural marítimo como espazo no que se desenvolve a actividade pesqueira, marisqueira e acuícola, de xeito que constitúe non só o marco xeográfico común a estas actividades senón tamén o seu obxecto principal, posto que a conservación do medio e a preservación fronte a malas prácticas é o fundamento para a rendibilidade e a continuidade deste sector estratéxico.

Lograr unha explotación sostible dos recursos de interese pesqueiro, establecendo medidas de protección específicas e áreas delimitadas dos caladoiros tradicionais. Estas áreas en cuxa selección tense en conta o seu estado de conservación, reúnen determinadas características que permiten a mellora das condicións de reprodución das especies de interese pesqueiro e a supervivencia das súas formas xuvenís.

O interese, en definitiva, é a promoción nun equilibrio sostible entre os recursos e a capacidade de pesca, o fomento da protección e mellora do medio ambiente e dos recursos naturais e promover o desenvolvemento na mellora da calidade de vida en zonas con actividades no sector da pesca.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Traballadores/as do sector pesqueiro e marisqueiro, consumidores e en xeral a todo o sector en cuxo ámbito territorial se produzan as condicións nos bancos marisqueiros que permitan establecer zonas protexidas das reservas mariñas.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Existencia dun risco permanente para a seguridade das persoas do mar e para a estabilidade do medio mariño, entre os que cobran especial importancia os accidentes no mar, a contaminación das augas e as malas prácticas e accións ilegais na actividade extractiva.

Na actualidade os espazos delimitados con especial protección estanse consolidando como zonas de interese pesqueiro ao permitir unha explotación sostida dos recursos mariños.

Por outro lado os espazos delimitados como de protección integral nos que unicamente se permiten actividades para a toma de mostras de flora e fauna con fins científicos e expresamente autorizados, están a achegar información valiosa que indican a consolidación.

Pártese de caladoiros tradicionais e desde o ano 2007 estanse pedindo investimentos que xeren sensibilización ambiental entre a poboación, o control e vixilancia das zonas protexidas que faciliten a rexeneración, conservación e protección da flora e da fauna do medio marítimo e da súa diversidade e a explotación controlada e planificada que permita a sostibilidade económica da poboación. Así mesmo establécese un protocolo científico que permite ir avanzando na consolidación da zona como de interese pesqueiro

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Plan de contingencias mariñas e loita contra o furtivismo. Lei 11/2008, do 3 de maio, de pesca de Galicia.
- Lei 6/2009, do 11 de decembro, de modificación da Lei 11/2008 de pesca de Galicia.
- Decreto 87/2007, do 12 de abril, polo que se crea a reserva mariña de interese pesqueiro "Os Miñarzos".
- Orde do 27 de novembro de 2007 polo que se regula o uso e xestión da reserva mariña de interese pesqueiro "Os Miñarzos".
- Decreto 28/2009, do 29 de xaneiro, polo que se crea a reserva mariña de interese pesqueiro "Ría de Cedeira".
- Orde do 26 de febreiro de 2009 pola que se modifica a Orde do 27 de novembro de 2007 polo que se regula o uso e xestión da reserva mariña de interese pesqueiro "Os Miñarzos".

Requírese a colaboración do Centro de Investigacións Mariñas e do Instituto Galego de Formación en Acuicultura e do Intecmar.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

O litoral de Galicia ten un grande valor estratéxico derivado do feito de albergar espazos de grande importancia ecolóxica, cultural, social e económica.

A utilización intensiva dos espazos costeiros xera unha serie de desequilibrios ambientais que inciden directamente sobre os recursos pesqueiros e consecuentemente sobre a actividade económica e profesional o que depende deles. Isto deriva na necesidade de xestionar de forma coherente a pesca e demais actividades con incidencia no litoral, e de adoptar medidas específicas de protección das especies e hábitats asociados, en especial o control da actividade e a loita contra a contaminación.

Para iso establecemos espazos naturais no medio mariño con distintos niveis de protección que afectan a bancos mariños naturais e nos que se establecen vedas de reserva que permitan a recuperación das especies. Esta estratexia mantida no tempo facilitará a sostibilidade económica, ata a consolidación definitiva a partir do cal estas zonas serán xestionadas polo propio colectivo que estea directamente afectado, a sostibilidade social e ambiental do contomo.

A dita conservación e preservación non pode facerse fronte ao sector, senón ao contrario, da súa man e coa súa implicación activa. Este convencemento está na base da creación e posta en marcha de reservas mariñas de interese pesqueiro, co obxectivo de conservar a riqueza natural das áreas mariñas e dotar ao sector de mecanismos específicos de conservación e de xestión pesqueira compartida.

Existen factores de risco para a estabilidade do medio mariño, e máis concretamente para a conservación dos recursos de interese pesqueiro, entre os que cobran especial importancia a contaminación das augas e as malas prácticas na actividade extractiva. Por iso resulta imprescindible contar cos suficientes mecanismos de control e prevención que garantan a detección e a reparación de posibles danos.

Así, os principios que inspiran este programa son os seguintes:

- Evitar os danos producidos por episodios de contaminación.
- Prevención e control das actividades que poidan afectar negativamente á sostibilidade dos recursos mariños, especialmente os de interese pesqueiro, así como dos seus hábitats.
- Aplicación da normativa sobre calidade das augas e da produción de moluscos bivalvos e outros organismos procedentes da pesca, o marisqueo e a acuicultura. En concreto, o control das condicións oceanográficas, bioxeoquímica mariña e poboacións fitoplantónicas, das biotoxinas mariñas, da contaminación química e da contaminación microbiolóxica, tanto no referente aos organismos coma ás zonas de produción.
- A investigación para o coñecemento e control das patoloxías dos organismos mariños sometidos á explotación comercial mediante a pesca, o marisqueo e a acuicultura.

- A recompilación de toda clase de información técnica, científica e operacional, elaborando e mantendo bases de datos ao respecto cara a afondar na observación oceanográfica ao obxecto de proporcionar respostas a situacións de emerxencia no mar (contaminación mariña accidental, seguimento de obxectos á deriva,..).
- Asesoramento e apoio ao sector para a definición e establecemento de novas figuras de protección e xestión de áreas mariñas de interese pesqueiro, e a mellora dos seus mecanismos de xestión.

Actividades:

- Prevención e control da contaminación do medio natural mariño.
- Dotación de medios á inspección pesqueira e ao salvamento marítimo.
- Control da actividade pesqueira.
- Mellora no control das accións ilegais na explotación dos recursos.
- Contribuír á seguridade da vida humana no mar, participando en tarefas de rescate e salvamento.
- Aplicación da normativa sobre a calidade das augas e da produción de moluscos bivalvos e outros organismos procedentes da pesca, o marisqueo e a acuicultura (anexo II, Regulamento UE 854/2004)
- Seguimento e control das patoloxías dos organismos mariños sometidos a explotación comercial mediante a pesca, o marisqueo e a acuicultura.
- Decretar a apertura e o peche do exercicio da actividades pesqueira, do marisqueo e da acuicultura en función do resultado dos controis que se realicen sobre a calidade das augas e dos produtos.
- Mantemento das dúas reservas mariñas de interese pesqueiro existente e outras figuras de preservación dos recursos mariños

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	

Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorios, o medio ambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Secretaría Xeral Técnica

Instituto Tecnolóxico para o Control do Medio Mariño de Galicia

III.1.5. PROGRAMA 561A - PLAN GALEGO DE INVESTIGACIÓN, DESENVOLVEMENTO E INNOVACIÓN TECNOLÓXICA

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Este programa ten como finalidade desenvolver as actividades de I+ D+I no sector pesqueiro, dentro das competencias atribuídas á Consellería do Mar. O sector produtivo pesqueiro ten que reforzar a introdución de novas ideas, adaptación ás demandas e innovacións, polo que o incremento de I+D+I é unha das principais necesidades do sector. Por iso, no 2017 incrementáranse as actuacións de desenvolvemento de actividades innovadoras coa participación en novos proxectos, o incremento das actuacións de desenvolvemento tecnolóxico de colaboración empresarial con centros tecnolóxicos e de investigación e o impulso da transferencia tecnolóxica.

A labor de investigación busca solucionar os problemas concretos que presenta o sector relativos aos aspectos biolóxicos que mediatizan o seu desenvolvemento (taxas de mortalidade, plans de cultivo, explotación de novas especies).

Así mesmo, búscase transferir ao sector produtivo a tecnoloxía acadada (produción de semente, cultivo en minicriadoiros, protocolos de actuación, etc.).

Doutra banda, o programa contribúe á formación de persoal investigador, tanto técnico como titulados e tituladas superiores, para acadar unha masa crítica que garante unha maior optimización e utilización dos recursos mariños.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

As actuacións van dirixidas ás empresas do sector pesqueiro e aos centros tecnolóxicos e de investigación.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Cómpre consolidar os centros tecnolóxicos e de investigación dependentes da Consellería do Mar para que contén cos medios e co persoal cualificado para desenvolver este tipo de actividades, e de incentivar o aumento da competitividade empresarial coa mellora tecnolóxica, a formación e a innovación que son prioridades sinaladas polo Plan Estratégico de Galicia.

A estrutura produtiva actual de Galicia caracterízase polo reducido tamaño das empresas e unha especialización sectorial na que non destacan as actividades de alta tecnoloxía. O sector pesqueiro non escapa a esta caracterización e faise necesario un cambio de cultura empresarial, para que se pase a considerar I+D+i como un factor estratéxico para o futuro. Co fin de non hipotecar a independencia científica e tecnolóxica, e competir no desenvolvemento do noso tecido económico, é moi importante apostar por unha investigación básica suficiente e de calidade.

Na execución deste plan xogará un papel moi importante toda a comunidade científica galega, sen exclusión de ninguén, coa necesaria coordinación por parte deste departamento, na procura de optimizar o capital humano co que conta Galicia, implicándoos no desenvolvemento das distintas accións programadas, evitando que os técnicos traballen sen coordinación e sen coñecemento das distintas iniciativas que se pretenden desenvolver. No desenvolvemento deste plan xogará un papel moi importante o Centro de Investigacións Mariñas da Consellería do Mar, nas súas sedes de Ribadeo e Vilanova de Arousa, así como o Cetmar.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

O programa participa nas convocatorias de plans nacionais de cultivos mariños así como en convocatorias tanto nacionais e europeas de I+D: plan nacional de I+D, planes nacionais de acuicultura, INTERREG Europe, Horizon 2020 programme.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

A labor de investigación busca solucionar os problemas concretos que presenta o sector relativos aos aspectos biolóxicos que mediatizan o seu desenvolvemento (taxas de mortalidade, plans de cultivo, explotación de novas especies).

Así mesmo, búscase transferir ao sector produtivo a tecnoloxía acadada (produción de semente, cultivo en iniciadoiros, protocolos de actuación, etc).

Doutra banda, o programa contribúe á formación de persoal investigador, tanto técnico como titulados e tituladas superiores, para acadar unha masa crítica que garante unha maior optimización e utilización dos recursos mariños.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorios, o medio ambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Este programa leva a cabo accións de investigación, desenvolvemento e innovación no sector pesqueiro. Os beneficiarios son a sociedade galega en xeral, no caso de demanda pública de investigación, ou empresas que demandan colaboracións ou servizos en proxectos de I+D+i. Non é doado afrontar estas tarefas dende unha perspectiva de xénero cos beneficiarios potenciais, pero si ter en conta esta dende o punto de vista dos actores do programa.

Dende unha perspectiva de xénero, os actores executores destas accións son investigadores, tecnólogos e persoal de apoio á I+D+i, que ou ben forman parte dos cadros de persoal dos centros de investigación ou ben son contratados ex profeso para realizar ou colaborar nestes proxectos.

Neste último caso, os procesos selectivos de persoal laboral temporal incorporan nas súas bases previsións legais que garanten unha perspectiva de xénero. Tal é o caso das Comisións de selección dos candidatos que son constituídas seguindo o principio de paridade entre homes e mulleres, nos termos establecidos no artigo 36 da Lei 7/2004, do 16 de xullo, para a igualdade de mulleres e homes, modificada pola Lei 2/2007, do 28 de marzo de traballo e igualdade das mulleres de Galicia.

E tamén que en caso de empate, este resolverase a favor da muller no suposto de infra-representación do sexo feminino (entendendo por tal, cando exista unha diferenza porcentual de, polo menos vinte puntos entre o número de mulleres e o número de homes), de conformidade co disposto no artigo 37 da Lei 7/2004, do 16 de xullo, para a igualdade de mulleres e homes.

Como obxectivo en materia de igualdade que pode ser de aplicación no desenvolvemento das accións deste programa pode ser acadar, de ser o caso, unha representación equilibrada de homes e mulleres en todas as categorías profesionais do persoal que leva a cabo o programa.

Este obxectivo xa é cumprido en moitas categorías profesionais onde tradicionalmente as mulleres teñen demostrado unha cualificación media superior, como é o persoal de laboratorio (analistas e auxiliares de laboratorio) e recentemente no persoal investigador, pola mellor competencia no proceso formativo académico respecto aos varóns.

Na actualidade, na Consellería do Mar están desempeñando o papel de investigador/a un total de 10 mulleres (53 %) e de 9 homes (47 %); o reparto en canto ao persoal auxiliar ou técnico/a son 16 mulleres (89 %) e 2 homes (11 %).

Aínda que as series publicadas polo INE mostran unha lenta pero constante mellora das condicións cara a igualdade, é necesario reforzar esta traxectoria para ampliar as oportunidades das mulleres na sociedade do coñecemento.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	X
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X

Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA AS PERSOAS OU ENTIDADES ÁS QUE ESTÁN DIRIXIDAS.

As actividades previstas comprenden inicialmente a todo o sector pesqueiro e acuicultor e por extensión pódese considerar que poden afectar a toda a sociedade.

Convocatoria de acceso a financiamento de proxectos de investigación nos que se contemple a igualdade de oportunidades para ámbolos dous xéneros; eliminado aqueles requirimentos que poidan establecer situacións discriminatorias por este criterio.

Uso de linguaxe non sexista nas convocatorias e desagregación dos indicadores de seguimento empregados.

Nas convocatorias de bolsas para a incorporación de persoal nos distintos equipos investigadores, procurarase introducir, sempre que legal e temporalmente sexa posible, requisitos e cláusulas dirixidas a fomentar a igualdade de oportunidades entre ámbolos dous xéneros.

PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES

Respecto dos programas de investigación financiados co programa 561A é difícil determinar con exactitude a situación de partida desde a perspectiva de xénero.

A composición dos equipos de investigación está equilibrada en canto a investigadores/as; as limitacións orzamentarias para a incorporación de investigadores/as no ano 2016 impedirán que o escenario contemplado na descrición deste programa varíe, manténdose unha representatividade do 53 % de mulleres e 47 % de homes (na área de mar da consellería).

En calquera caso, o I+D+i constitúe un factor estratéxico para coñecer o impacto da investigación no desenvolvemento do noso tecido económico, apostando por unha participación paritaria de mulleres e homes cara a alcanzar un sociedade do coñecemento saudable e igualitaria.

SINALAR OS PRINCIPAIS RESULTADOS DO PROGRAMA, DENDE O PUNTO DE VISTO DO XÉNERO, NO EXERCICIO 2015

Este programa non tivo efectos salientables dende o punto de vista do xénero.

INDICAR SE SE TEÑEN IMPLANTADO NOVAS ESTRATEXIAS PARA UNHA MELLOR INCORPORACIÓN DA PERSPECTIVA DE XÉNERO NA XESTIÓN, DESENVOLVEMENTO E AVALIACIÓN DAS ACCIÓNS QUE FINANCIA O PROGRAMA DE GASTO. EN CASO AFIRMATIVO, FACER UNHA BREVE DESCRICIÓN. EN CASO NEGATIVO INDICAR AS DIFICULTADES ATOPADAS PARA LEVALO A CABO.

Non se implantaron novas estratexias

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Desenvolvemento Pesqueiro

III.1.6. PROGRAMA 721A- DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE POLÍTICAS PESQUEIRAS

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

O funcionamento dos servizos administrativos da consellería, distribuídos nos seus diferentes centros xestores: servizos centrais, servizos territoriais en Celeiro, Vigo e A Coruña, e as delegacións comarcais localizadas en Ferrol, Ribeira, Pontevedra e Carril, así como á mellora de infraestruturas nos citados centros administrativos co fin de conseguir unhas mellores condicións de traballo para o persoal ao servizo da consellería e en xeral os investimentos asociados ao funcionamento dos servizos administrativos.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Persoal da Consellería do Mar así como as persoas usuarias dos seus servizos.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A consellería, nos seus servizos centrais, ten centros xestores situados en diferentes edificios e lugares da cidade. Na necesaria coordinación, esta dispersión provoca un incremento de gastos, tanto correntes, como de investimento asociado ao funcionamento operativo dos servizos. Dispón, así mesmo, dunha importante flota de vehículos asociados ás súas funcións básicas.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

Disposicións legais: Na execución deste programa veranse afectadas as principais leis de dereito administrativo (procedemento, persoal, xestión orzamentaria, contratación...).

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

As actividades nas que se concreta a estratexia deste programa son as seguintes:

- Xestión do persoal do departamento na área do mar.
- Tramitación do gasto corrente e investimentos asociados ao funcionamento dos servizos administrativos na área do mar, tanto centrais como periféricos, así como a realización de tarefas de xestión económico-administrativa.
- Implantación da tramitación electrónica nos procedementos de axudas e autorizacións da Consellería do Mar
- Realización de estudos e traballos técnicos en temas xerais da consellería e demais actividades de apoio que lle sexan encomendadas.
- Coordinación dos servizos e centros administrativos dependentes da consellería.
- Tramitación de toda a produción normativa no eido do mar da Xunta de Galicia.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorios, o medio ambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	X

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Secretaría Xeral Técnica

III.1.7. PROGRAMA 722A - PROMOCIÓN SOCIAL E DIVULGACIÓN DA TECNOLOXÍA PESQUEIRA

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

A extrema dependencia dalgunhas áreas da costa da actividade pesqueira e a crecente limitación nas capturas fai necesario crear as condicións para diversificar as actividades do sector pesqueiro e das comunidades litorais. Isto fai necesario o contar con programas que favorezan esta diversificación tanto a través da formación como do fomento de actividades alternativas.

Por outra banda, a contorna na que se desenvolve o traballo da pesca presentan esta actividade como unha profesión coas condicións de traballo máis difíciles, o que contribúe á falta de atractivo entre a xente nova, dificultando o relevo xeracional e a modernización do sector.

Este programa recolle actuacións dirixidas á formación do colectivo que lles permita acceder e explotar axeitadamente as tecnoloxías precisas para unha mellor explotación, xestión e comercialización dos recursos mariños e a emprender novas actividades que complementen os seus ingresos.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Carácter sectorial: traballadores e traballadoras do sector pesqueiro e marisqueiro.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Aínda existindo amplas actuacións dirixidas a formación formal, non se atopan cubertas por estas todas as necesidades de formación e información dos activos do sector pesqueiro cando se trata de poñer en marcha actividades de diversificación na pesca e nas comunidades pesqueiras. Para que isto non supoña un lastre ao seu desenvolvemento e de cara a afianzar todas as accións de diversificación e ampliación da base económica costeira, hai que manter e fomentar as actividades mediante actuacións de fomento e divulgación das novas tecnoloxías e de reciclaxe e posta o día dos coñecementos e no apoio a colectivos sociais que actúan na defensa da cultura e o saber facer da pesca de Galicia.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Lei 11/2008, do 3 de maio, de pesca de Galicia.
- Lei 6/2009, do 11 de decembro, de modificación da Lei 11/2008 de pesca de Galicia.
- Decreto 8/2014, do 16 de xaneiro, polo que se regulan as confrarías de pescadores de Galicia e das súas federacións.
- O programa desenvólvese no marco do Programa Operativo plurianual de Galicia do Fondo Europeo Marítimo e da Pesca.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

O obxectivo marcado é fomentar a diversificación de actividades do sector pesqueiro mediante a posta en marcha de programas de formación, de actuacións de demostración e de apoio ás iniciativas de novas actuacións. Apoio aos colectivos que promoven a defensa do saber facer da pesca de Galicia. Outra liña de actuación é o prestar asesoramento e asistencia técnica ás confrarías de pescadores en colaboración coas súas Federacións, e a outras organizacións sectoriais.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorios, o medio ambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Non se coñece, nas actuacións realizadas en anos anteriores, ningunha situación de partida que poida considerarse discriminatoria no que se refire á igualdade de oportunidades entre mulleres e homes.

Respecto das actividades previstas, polas súas características e diversidade, non é posible determinar a situación en canto a cuestións de xénero.

Procurarase introducir sempre que legal e temporalmente sexa posible, nos contratos, convenios e demais figuras contractuais utilizadas para o desenvolvemento das actividades, cláusulas dirixidas a fomentar a igualdade

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	
--	--

Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA AS PERSOAS ÁS QUE ESTÁN DIRIXIDAS.

As actividades previstas comprenden inicialmente a todo o sector pesqueiro e pódese considerar que son para toda a sociedade.

Desagregación pos sexo dos indicadores en todas as actuacións.

Realización de actuacións para mulleres nos plans e prioridades do programa.

Fomentar a creación de empresas relacionadas co sector pesqueiro e as actividades relacionadas directamente coa pesca nas que se valore favorablemente a presenza de mulleres ou que sexan creadas a iniciativa de mulleres.

Impulsar a participación das mulleres no funcionamento das confrarías de pescadores, adaptando a normativa reguladora das mesmas; así como promover a paridade de xéneros na composición dos órganos reitores das citadas entidades

PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES

As intervencións a través da diversificación de actividades do sector pesqueiro e o apoio ás iniciativas de novas actuacións pode proporcionar datos relevantes sobre a presenza da muller no entorno pesqueiro; a avaliación dos indicadores será básica e necesaria para contar con datos relativos á realidade das intervencións acometidas.

A posta en funcionamento de iniciativas públicas que promovan o emprendemento por parte do conxunto de persoas que viven da actividade pesqueira, e que axuden a completar os seus ingresos redundará nunha mellor calidade de vida e na construción dunha sociedade máis xusta e igualitaria.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Desenvolvemento Pesqueiro

III.1.8. PROGRAMA 723A- COMPETITIVIDADE E MELLORA DA CALIDADE DA PRODUCCIÓN PESQUEIRA E DA ACUICULTURA

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Neste programa encádranse actuacións destinadas á adaptación da flota galega á dispoñibilidade dos recursos coa finalidade de evitar a sobreexplotación e acadar un desenvolvemento sostible do sector, fomentando unha pesca sostible, innovadora, competitiva e baseada no coñecemento coa finalidade de manter ou restablecer os niveis de capturas que produzan o rendemento máximo sostible, axustando as posibilidades de pesca á capacidade pesqueira.

No programa inclúense as medidas para fomentar unha acuicultura sostible, eficiente no uso de recursos, innovadora, competitiva e baseada no coñecemento coa finalidade de atender a necesidade de mellora da competitividade deste sector e a da súa expansión.

Este programa acolle tamén o apoio ás actuacións dirixidas a realizar un maior control do esforzo pesqueiro de acordo á normativa e ás directrices comunitarias. Para iso, é necesario apoiar a renovación e mantemento dos recursos empregados neste ámbito de control.

Outra necesidade é a de potenciar o establecemento das empresas de transformación dos produtos da pesca e da acuicultura, favorecer a súa reestruturación e potenciar o establecemento destas empresas, que se financiará a través deste programa de gasto

Apoiaranse medidas que favorezan a recompilación de datos e a mellora da xestión responsable e sostible das zonas de produción que garantan a viabilidade económica do sector sen prexudicar ao medio mariño; así como medidas que favorezan a protección, conservación e sostenibilidade dos recursos mariños.

Neste marco cobran especial importancia as actividades realizadas en colaboración cos profesionais dirixidas á mellora da calidade dos recursos marisqueiros por mor do status sanitario das augas de produción, que non son aptos para unha explotación comercial rendible.

As tendencias de desenvolvemento deste sector veñen marcadas polo fomento de medidas de creación de grupos locais que dinamicen económica e socialmente as poboacións dependentes da pesca que humanicen e confiran atractivo á actividade, así como pola necesidade de impulsar métodos respectuosos co medio e medidas que incrementen o valor de mercado das especies capturadas.

No FEMP 2014-2020 tamén se dará cabida á iniciativa do sector pesqueiro no establecemento de novos mecanismos de xestión dos recursos, promovendo plans e proxectos de xestión, impulsando o coñecemento científico do medio, facilitando o asesoramento técnico na explotación ou participando no control responsable, por citar exemplos de actuacións tendentes ao obxectivo último de acadar o desexable equilibrio entre explotación e conservación, é dicir, a explotación sustentable.

Por outra parte o establecemento de medidas de seguimento científico e de control de acceso as zonas e recursos pesqueiros e marisqueiros contribúen a obter uns produtos de calidade.

Aquí inclúense tamén as accións de preparación, xestión, seguimento, avaliación, control e auditoría do FEMP 2014-2020. Estas actuacións constitúen o apoio técnico aos organismos intermedios da autoridade do FEMP para poñer en marcha e xestionar as operacións subvencionables con cargo a este novo fondo comunitario.

A través do programa xestionaranse os seguintes obxectivos do Programa Operativo do FEMP 2014-2020:

- Redución do impacto na pesca no medio mariño.
- Equilibrio entre a capacidade pesqueira e as posibilidades de pesca dispoñibles.
- Fomento da competitividade e viabilidade das empresas do sector da pesca.
- Apoio á consolidación do desenvolvemento tecnolóxico, a innovación incluído o aumento da eficiencia enerxética e a transferencia de coñecemento.
- Desenvolvemento da formación profesional, de novas competencias profesionais e da formación permanente.
- Apoio á consolidación do desenvolvemento tecnolóxico, a innovación e a transferencia de coñecemento.
- Fomento da competitividade e viabilidade das empresas acuícolas.
- Protección e restauración da biodiversidade acuática e a potenciación dos ecosistemas, e fomento dunha acuicultura eficiente.
- Fomento dunha acuicultura con elevado nivel de protección do medio ambiente, promoción da saúde e benestar animais, e da saúde e protección públicas.
- Apoio á supervisión, control e observancia, potenciación da capacidade institucional e unha administración pública eficiente.
- Incentivación aos investimentos no sector da transformación e comercialización.
- Proxectos de xestión e conservación dos recursos mariños e da biodiversidade.
- Recuperación de zonas para o mantemento da biodiversidade e de baixa produción marisqueira.
- Mellora da xestión de bancos marisqueiros mediante a reinstalación de moluscos procedentes de zonas afectadas por contaminación microbiolóxica
- Asistencia técnica.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Carácter sectorial: poboación do sector pesqueiro e marisqueiro e da acuicultura.

Por sector pesqueiro debe entenderse que están incluídas a pesca extractiva, a acuicultura, o marisqueo, a transformación dos produtos da pesca e da acuicultura, a súa comercialización e as actividades conexas.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

A flota pesqueira con porto base en Galicia supón, aproximadamente, un 48,95 % da flota nacional e o 5,17 % da flota europea. A maioría destes barcos son de pequeno tamaño, o que implica unha grande presión sobre os recursos que viven nas augas interiores. Hai unha grande variedade de especies capturadas moitas delas cun valor económico alto, non só nas capturas realizadas en augas de competencia autonómica senón tamén nas capturadas noutras augas.

A costa galega é un lugar idóneo para a acuicultura, tanto para a produción de moluscos como para a de peixes, para o que se require a utilización de diferentes métodos de produción segundo o tipo de cultivo de que se trate e a zona onde se localice. A acuicultura mariña representa, aproximadamente, o 86,95 % da produción total española e, aproximadamente, o 20 % da europea. As forzas que impulsan a sostibilidade da acuicultura galega son a alta calidade dos seus produtos, as condicións oceanográficas, alén de ser unha alternativa á limitada capacidade da produción da pesca extractiva.

A industria de transformación e comercialización dos produtos procedentes da pesca en Galicia ten un peso específico importante, pois constitúe un dos seus sectores estratéxicos. Estas industrias, que tradicionalmente forman parte do tecido socioeconómico galego, teñen que afrontar grandes retos debido ás condicións de competitividade dentro do mercado internacional.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Regulamento (UE) 1303/2013 do Parlamento Europeo e do Consello do 17 de decembro de 2013 polo que se establecen disposicións comúns relativas ao Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional, ao Fondo Social Europeo, ao Fondo de Cohesión, ao Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural e ao Fondo Europeo Marítimo e da Pesca, e polo que se establecen disposicións xerais relativas ao Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional, ao Fondo Social Europeo, ao Fondo de Cohesión e ao Fondo Europeo Marítimo e da Pesca (FEMP), e se derroga o Regulamento (CE) n° 1083/2006 do Consello (DOUE do 20 de decembro).
- Regulamento (UE) 508/2014 do Parlamento Europeo e do Consello do 15 de maio de 2014 relativo ao Fondo Europeo Marítimo e de Pesca, e polo que se derrogan os Regulamentos (CE) n° 2328/2003, (CE) n° 861/2006, (CE) n° 1198/2006 e (CE) n° 791/2007 do Consello, e o Regulamento (UE) n° 1255/2011 do Parlamento Europeo e do Consello (DOUE do 20 de maio).
- Regulamento (UE) n° 1380/2013 do Parlamento Europeo e do Consello do 11 de decembro de 2013 sobre a Política Pesqueira Común, polo que se modifican os Regulamentos (UE) n° 1954/2003 e (CE) n° 1224/2009 do Consello, e se derrogan os Regulamentos (CE) n° 2371/2002 e (CE) n° 639/2004 do Consello e a Decisión 2007/585/CE do Consello.
- Lei 11/2008, do 3 de maio, de pesca de Galicia, modificada pola Lei 6/2009, do 11 de decembro (DOG do 15 de decembro).
- Cadro financeiro para Galicia do Programa Operativo do FEMP 2014-2020

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

En xeral, a través deste programa tratarase de conseguir as grandes liñas de prioridade de actuación indicadas no Plan Estratéxico de Galicia (PEG) 2015-2020. Estas son:

- Fomentar una pesca sostible.
- Fomentar unha acuicultura sostible.
- Incentivar os investimentos nos sectores da transformación e comercialización.

Para lograr estas finalidades, preténdense poñer a disposición do sector pesqueiro as medidas que o novo marco comunitario do FEMP 2014-2020 habilita para este sector dentro da estratexia Europa 2014-2020.

Ademais con a través deste programa trátase de proporcionar ao sector pesqueiro mecanismos que melloren a súa competitividade, mellorando o coñecemento sobre as artes de pesca para optimizar a súa efectividade e asesorándoo na adopción de medidas de xestión axeitadas.

Entre estes obxectivos atópanse o de por a disposición do sector ferramentas telemáticas que permitan axilizar e facilitar tanto o proceso de presentación de plans de xestión dos recursos mariños como o de aprobación pola Consellería do Mar así como o seguimento e avaliación científica dos recursos pesqueiros. Nesta mesma liña de implantación de ferramentas telemáticas preténdese estender aos procedementos de inscrición e actualización no rexistro de buques en relación coa tramitación dos permisos de explotación das embarcacións, así como o seguimento das declaracións de despachos de alternancia entre as artes de pesca.

Inclúe tamén medidas para a recuperación da comercialización dos recursos procedentes de zonas con potencialidade marisqueira que por diversos motivos ven minorada a súa produción. Neste marco destácase a realización de medidas en colaboración cos profesionais, dirixidas á mellora da calidade dos recursos marisqueiros que, por mor do status sanitario das augas de produción, non son aptos para unha explotación comercial rendible. Inclúese, dentro destas medidas, o fomento de reinstalación dos moluscos bivalvos procedentes de zonas de produción declaradas como clase C no litoral da Comunidade Autónoma de Galicia.

Ao abeiro do FEMP tamén se dará cabida ás iniciativas no establecemento de novos mecanismos de xestión dos recursos, promovendo plans para rexenerar zonas improdutivas, proxectos de xestión, impulsando o coñecemento científico do medio, facilitando o asesoramento técnico na explotación ou participando no control responsable, actuacións todas elas tendentes ao obxectivo último de acadar o desexable equilibrio entre explotación e conservación, é dicir, a explotación sustentable.

Os obxectivos deste programa preténdense lograr a través da realización das seguintes actividades:

- Mellora da xestión e conservación das zonas produtivas, especialmente para mellorar as condicións sanitarias das zonas de produción marisqueira.
- Adecuación e mellora da comercialización dos recursos procedentes de zonas clasificadas como C, que mediante un proxecto de reinstalación permita colocar o produto extraído no mercado.

- Avaliación científica dos recursos e das pesqueiras.
- Axudas a entidades de interese colectivo, asociativas dos profesionais do sector pesqueiro, marisqueiro e acuícola, co obxecto de desenvolver proxectos que melloren a xestión dos recursos pesqueiros.
- Colaboración co sector no desenvolvemento de medidas de asistencia técnica para a mellora na xestión dos recursos.
- Colaboración co sector na realización das actividades de conservación, protección e sustentabilidade da explotación dos recursos mariños mediante operacións de salvagarda do medio mariño e das súas especies, establecendo as condicións de acceso ás zonas de pesca
- Desenvolvemento de aplicacións informáticas para a presentación e aprobación dos plans de explotación así como o seguimento científico dos recursos mariños.
- Apoio á concepción e aplicación de medidas de conservación e cooperación rexional.
- Medidas encamiñadas á limitación do impacto da pesca no medio mariño e adaptación da pesca á protección de especies.
- Axudas destinadas á innovación relacionada coa conservación dos recursos biolóxicos mariños.
- Axudas destinadas á paralización definitiva de actividades pesqueiras.
- Axuda aos sistemas de asignación das posibilidades de pesca.
- Servizos de asesoramento.
- Axudas para mellora o valor engadido, calidade dos produtos e utilización das capturas non desexadas.
- Axudas á innovación.
- Axudas ás asociacións entre investigadores e pescadores.
- Axuda á eficiencia enerxética e mitigación do cambio climático.
- Axuda á substitución ou modernización de motores.
- Formación a bordo en buques de pesca artesanal a menores de 30 anos desempregados
- Axuda aos servizos de xestión, substitución e asesoramento para as explotacións acuícolas.
- Axudas ao investimentos produtivos na acuicultura.
- Fomento de novas empresas acuícolas que practiquen a acuicultura sostible.
- Axudas ao aumento do potencial das zonas de produción acuícola.
- Reconversión aos sistemas de xestión e auditoría medioambientais e a acuicultura ecolóxica.
- Axudas para a prestación de servizos medioambientais polo sector da acuicultura.
- Medidas de saúde pública.
- Medidas de saúde e benestar dos animais.

- Seguro para as poboacións acuícolas.
- Actuacións en control e execución.
- Modernización de embarcacións, aeronaves e helicópteros de patrulla.
- Transformación dos produtos da pesca e a acuicultura.
- Operacións de apoio técnico para operacións subvencionables polo FEMP.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUENCIA DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorios, o medio ambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

As mulleres desempeñan un importante papel no sector pesqueiro. Os seus oficios inclúen a pesca extractiva, o marisqueo, a acuicultura, o procesamento e a comercialización de peixe, a reparación e creación de redes, así como a administración e a xestión das empresas pesqueiras. A súa presenza nas diferentes actividades do sector pesqueiro é moi heteroxéneo. Así, un escaso 4 % dos tripulantes da frota pesqueira galega son mulleres. Esta realidade no sector da pesca extractiva é radicalmente oposta á situación co marisqueo a pé onde o 82,1 % dos postos están ocupados por mulleres.

Segundo os datos publicado polo IGE, no segundo trimestre de 2013 o número total de persoas ocupadas no sector da pesca e acuicultura en Galicia, é de 19.200 persoas, das cales 5.100 son mulleres, representando o 26 % do número de total de ocupados, mentres que no sector do marisqueo as mulleres representan o 88,99 %

Así, segundo datos de OCUPESCA 2013, as mulleres ocupadas na pesca extractiva, en caladoiro nacional, é de 471 (5,1 %), fronte a 8.741 homes (94,9 %). En pesqueiras comunitarias e internacionais hai 2 mulleres (0,1 %), fronte a 2.532 homes (99,9 %). O total da poboación ocupada na pesca extractiva é de 473 mulleres (4,0 %) e 11.273 homes (96,0 %).

A totalidade das mulleres empregadas como tripulantes dos buques con porto base en Galicia traballan en buques que pescan no caladoiro nacional e, dentro deste, principalmente nos buques de artes menores.

En canto á ocupación na acuicultura, hai que destacar que un de cada catro empregos da acuicultura mariña é desempeñado por mulleres. O sector da acuicultura mariña deulle traballo en 2013 a 3.941 homes e 1.520 mulleres. O estrato onde atopamos unha maior presenza de mulleres entre os traballadores é nos parques de cultivo mariño.

Tendo en conta o tipo de establecemento de acuicultura e segundo datos de OCUPESCA 2013, houbo 1.036 mulleres (25,6 %) ocupadas en bateas, fronte a 3.016 homes (74,4 %). Os parques de cultivo ocupaban a 347 mulleres (43,7 %), fronte a 448 homes (56,3 %). E en granxas, criadeiras, liñas de cultivo e gaiolas había unha ocupación de 137 mulleres (22,3 %) fronte a 477 homes (77,7 %).

A través do programa 723A procurarase promover a igualdade no acceso ao emprego, nas condicións de traballo e a incorporación de mulleres ás actividades de conservación, protección e sustentabilidade da explotación dos recursos mariños.

Tamén deseñaranse e construíranse ferramentas informáticas para facilitar a xestión dos plans de xestión, nas que se terá en conta a adaptación das mesmas ao xénero feminino; ademais procurarase que se empregue linguaxe non sexista.

Tal e como establece o Regulamento (UE) 508/2014 de FEMP, promoverase a igualdade entre homes e mulleres e a integración das cuestións de xénero nas diferentes etapas da execución do FEMP; así mesmo deberanse promover as operacións destinadas a incrementar o papel das mulleres no sector da pesca. Para isto téñense en conta nas convocatorias a priorización de proxectos que conteñen un plan de actuación para a igualdade efectiva de mulleres e homes.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	

Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	X
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA AS PERSOAS OU ENTIDADES ÁS QUE ESTÁN DIRIXIDAS.

O novo marco do FEMP e borrador do Programa Operativo contempla facer unha valoración e partida da visibilidade das mulleres nas estatísticas do sector, debido a insuficiencia de datos desagregados por sexo e a ausencia de indicadores en materia de igualdade.

Durante o período de programación do FEMP, continuarase adoptando medidas que permitan reforzar a toma de conciencia e incremento do interese das mulleres por asociarse, a nivel autonómico. Fomentarase a súa participación nas organizacións profesionais.

Unha das medidas fundamentais coas que se conta é a diversificación, que favorecerá a adopción de aquelas actuacións que contribúan a reforzar o papel da muller.

Tamén é unha liña estratéxica incluír ás mulleres no fomento do emprendemento, así como, establecer un marco de formación axeitado, para que sexan impulsoras da cohesión territorial en zonas altamente dependentes da pesca. Fomentárase especialmente a formación das mulleres en novas tecnoloxías I+D+i.

Concederanse xudas a entidades de interese colectivo, asociativas de profesionais do sector pesqueiro, marisqueiro e acuícola, co obxecto de desenvolver proxectos que melloren a capacidade produtiva das zonas improdutivas, que no caso dos bancos marisqueiros situados na zona intermareal inciden nas mariscadoras.

Continuarase coa colaboración na protección dos recursos mariños mediante operacións de salvagarda e control de acceso ás zonas de marisqueo.

Tamén se deseñarán e se construírán ferramentas informáticas para facilitar a xestión dos plans de xestión, nas que se terá en conta a adaptación das mesmas ao xénero feminino; ademais procurarase que se empregue unha linguaxe non sexista.

Unha das ferramentas fundamentais nesta materia son os plans de igualdade.

A través da Secretaría General de Pesca, do Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente, elaborouse o Plan para a Igualdade de Xénero no Sector Pesqueiro e Acuícola (2015-2020). O obxectivo deste Plan é servir de ferramenta para combater as situacións de discriminación que se producen neste sector, definindo os seguintes eixes, obxectivos e actuacións necesarios para desenvolver unha igualdade efectiva e real, non só teórica:

- Eixe prioritario 1: Fomentar a igualdade de oportunidades entre mulleres e homes no acceso ao mercado laboral no sector pesqueiro e acuícola e impulsar o emprendemento feminino.
- Eixe prioritario 2: Mellorar as condicións de traballo, así como a calidade de vida das mulleres do sector pesqueiro e acuícola.
- Eixe prioritario 3: Impulsar o recoñecemento e a igualdade de trato e non discriminación ás mulleres no sector pesqueiro e acuícola.
- Eixe prioritario 4: Impulsar o liderado e empoderamento das mulleres do sector pesqueiro e acuícola.

PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES

En consonancia co artigo 7 do Regulamento (UE) nº 1303/2013, os criterios de selección do FEMP integran o principio de igualdade de oportunidades entre homes e mulleres. Nesta liña, deberá priorizarse na selección dos proxectos, entre outras actuacións, a existencia dun plan de

actuación para a igualdade efectiva de mulleres e homes na empresa solicitante. De feito existe un grupo de traballo de igualdade de xénero nos fondos 2014-2020.

Por outro lado, os órganos xestores deste programa xa utilizaron o período anterior para promover a igualdade de xénero no sector. Con esta conxuntura e desde esta perspectiva, preténdese que este programa siga diminuindo a brecha de xénero entre homes e mulleres de xeito que no sector da pesca a muller teña un papel que estea en consonancia co que desenvolve actualmente na sociedade. O programa inclúe accións que poden dirixirse para promover a presenza da muller no tecido empresarial pesqueiro mediante a mellora da súa formación desde unha perspectiva empresarial ou o seu acceso á creación de empresas.

Por outra parte a Dirección Xeral de Desenvolvemento prevé que coa mellora da conservación e xestión das zonas marisqueiras se producirá un incremento nas rendas das mulleres. Esta rendas estaban en alza ata o ano 2009, como consecuencia da crise económica estas rendas diminuíron, e a través destas actuación débense de recuperar.

Así mesmo a creación de máis zonas produtivas redundará nunha maior oferta de prazas e polo tanto no incremento de empregos.

SINALAR OS PRINCIPAIS RESULTADOS DO PROGRAMA, DENDE O PUNTO DE VISTO DO XÉNERO, NO EXERCICIO 2015

Algún dos resultados que se poden salientar é que certas empresas solicitantes das axudas declara contar cun Plan de igualdade, de acordo coa Lei 2/2007, do 28 de marzo, do traballo en igualdade das mulleres en Galicia, tendente a acadar, en todos os seus ámbitos, o obxectivo de igualdade entre mulleres e homes, así como a eliminación da discriminación por razón de sexo. Entre elas, atópanse Porto-Muñíos, SL ou Fesba, SL.

INDICAR SE SE TEÑEN IMPLANTADO NOVAS ESTRATEXIAS PARA UNHA MELLOR INCORPORACIÓN DA PERSPECTIVA DE XÉNERO NA XESTIÓN, DESENVOLVEMENTO E AVALIACIÓN DAS ACCIÓNS QUE FINANCIA O PROGRAMA DE GASTO. EN CASO AFIRMATIVO, FACER UNHA BREVE DESCRICIÓN. EN CASO NEGATIVO INDICAR AS DIFICULTADES ATOPADAS PARA LEVALO A CABO.

A principal estratexia empregada é a de incluír nos criterios de selección das operacións a subvencionar que as empresas contén cun plan de igualdade ou outras medidas que contribúan á incrementar o papel da muller no eido da pesca e, polo tanto, contribúa á igualdade de xénero.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Pesca, Acuicultura e Innovación Tecnolóxica

Dirección Xeral de Desenvolvemento Pesqueiro

III.1.9. PROGRAMA 723B- REGULACIÓN DAS PRODUCIÓNS E DOS MERCADOS DA PESCA

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Co obxecto de mellorar a viabilidade da pesca e da acuicultura nun mercado globalizado e competitivo é necesario poñer en marcha unha serie de accións dirixidas á mellora da comercialización que valoricen esta actividade.

Este programa ampara accións como a busca de novos mercados que permitan gañar cota de comercialización ás empresas, mellorar a imaxe dos produtos da pesca e da acuicultura e aplicar unha política de calidade e valorización, así como a certificación da calidade mediante a creación dunha marca referente aos produtos da pesca artesanal e do marisco, para garantir uns estándares de calidade.

Así mesmo, dentro deste programa preténdese fomentar a cultura do consumo dos produtos pesqueiros para facer fronte á crecente preocupación por parte das autoridades sanitarias sobre a dieta alimenticia da sociedade actual, e con maior preocupación cando se refire ás etapas infantil e xuvenil. Preténdense levar a cabo accións de fomento de consumo de produtos pesqueiros nas dietas infantís e xuvenís dos nenos galegos, creando ao mesmo tempo unha cultura de consumo dos produtos pesqueiros.

Por outra banda, no relativo á trazabilidade dos produtos da pesca e da acuicultura este programa pretende desenvolver os mecanismos que aseguren un sistema coherente que permita seguir o rastro dos produtos en todas as fases das cadeas de produción, transformación e distribución.

Finalmente, as organizacións de produtores de produtos da pesca e as organizacións de produtores de produtos da acuicultura («organizacións de produtores») desempeñan unha función fundamental para garantir que os seus membros exerzan as actividades pesqueiras e de acuicultura de forma sustentable e melloren a comercialización dos produtos.

A través deste programa trátase de atender as seguintes medidas do Programa Operativo FEMP 2014-2020:

- Plans de produción e comercialización
- Medidas de comercialización

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

- Persoas consumidoras de produtos pesqueiros e acuícolas.
- Sector da pesca e da acuicultura.
- Organizacións de Produtores Pesqueiros e da acuicultura.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

Os prezos en primeira venda en certos produtos, aínda tendo unha tendencia xeral positiva, continúa a ser baixa.

A presentación dos produtos frescos amosa unha escasa adecuación ás demandas que están adoptando os consumidores.

Actualmente, segue sendo escasa e pouco clarificadora a información á persoa consumidora.

No relativo aos produtos certificados, conséntase unha existencia minoritaria dos mesmos e unha dificultade, con tendencia a diminuír, na identificación de produtos ao longo da cadea comercial.

Con relación á trazabilidade dos produtos pesqueiros e acuícolas, é necesario afondar nos procesos telemáticos na procura dunha mellora da información en todos os elos da cadea comercializadora.

As Organizacións de Produtores necesitan un novo impulso que lles permita acadar os seus obxectivos.

Por outra banda é importante destacar:

- A alta calidade e seguridade dos produtos.
- A experiencia do sector.
- Importantes niveis de consumo.
- Uns bos controis sanitarios e apertura de novos mercados.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Artigo 68 do Regulamento (UE) 508/2014 do Parlamento Europeo e do Consello de 15 de maio de 2014 relativo ao Fondo Europeo Marítimo e da Pesca, e polo que se derrogan os Regulamentos (CE) 2328/2003, (CE) 861/2006, (CE) 1198/2006 e (CE) 791/2007 do Consello, e o Regulamento (UE) 1255/2011 do Parlamento Europeo e do Consello.
- Artigo 66 do Regulamento (UE) 508/2014 do Parlamento Europeo e do Consello de 15 de maio de 2014 relativo ao Fondo Europeo Marítimo e da Pesca, e polo que se derrogan os Regulamentos (CE) 2328/2003, (CE) 861/2006, (CE) 1198/2006 e (CE)

791/2007 do Consello, e o Regulamento (UE) 1255/2011 do Parlamento Europeo e do Consello.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Os obxectivos deste programa preténdese lograr a través da realización das seguintes actividades:

- Programa de fomento do consumo de produtos pesqueiros frescos nas dietas infantís e xuvenís dos nenos e nenas galegos.
- Realización de campañas de promoción de produtos da pesca e de estudos de mercado.
- Certificación da calidade incluída a creación de etiquetas e a certificación de produtos capturados.
- Campañas dirixidas a mellorar a imaxe dos produtos da pesca e a realización de estudos de mercado.
- Programa de mellora da trazabilidade dos produtos da pesca e da acuicultura.
- Axudas á creación de organizacións de produtores e asociacións de organizacións de produtores.
- Axudas ós Plans de produción e comercialización das organizacións de produtores.

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCIÓN DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X
Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorio, o medio ambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

Especificamente, nos procedementos de contratación e de conformidade co establecido nos artigos 11 e 19 da Lei 2/2007, do 28 de marzo, do traballo en igualdade das mulleres de Galicia, dáselle preferencia ás empresas que teñan implantado un plan de igualdade ou, se é o caso, obtiveran a Marca Galega de Excelencia en Igualdade (neste caso, durante o ano natural seguinte ao da súa obtención), sempre que a súa proposición iguale nos seus termos á máis vantaxosa desde o punto de vista dos criterios obxectivos que serven de base para a adxudicación.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	
Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	

Outros (especificar)	
----------------------	--

IDENTIFICACIÓN DAS ACTIVIDADES PREVISTAS DIRECTAMENTE RELACIONADAS COA PROMOCIÓN DA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES, INDICANDO PARA CADA UNHA AS PERSOAS OU ENTIDADES ÁS QUE ESTÁN DIRIXIDAS.

Redacción de materiais e documentación nos que se inclúan valores de igualdade, pluralidade de roles e corresponsabilidade entre mulleres e homes.

Na elaboración dos materiais utilizaranse termos xenéricos e fórmulas que faciliten a lectura e eviten a utilización de palabras con connotacións de xénero: linguaxe non sexista.

PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES

Tódolos materiais, imaxes e documentación creados evitarán por completo calquera imaxe discriminatoria da muller, e fomentarán valores de igualdade, pluralidade de roles e corresponsabilidade entre mulleres e homes.

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Pesca, Acuicultura e Innovación Tecnolóxica

III.1.10. PROGRAMA 723C- DESENVOLVEMENTO SOSTIBLE DAS ZOAS DE PESCA.

A. DESCRICIÓN DO PROGRAMA

NECESIDADE QUE TRATA DE ATENDER O PROGRAMA

Os principais retos son combater as dificultades de zonas rurais pesqueiras do litoral marítimo cun coeficiente negativo de crecemento do sector pesqueiro. Así, os retos aos que debe facer fronte o programa son: Despoboamento (hoxe Galicia é fundamentalmente urbana, segundo a clasificación sobre o grao de urbanización proposta polo Instituto Galego de Estatística, en 2013 o 51,8 % da poboación vive en zonas densamente poboadas ou en zonas intermedias pero cun grao de urbanización alto), avellentamento (a maioría das zonas elixibles teñen un nivel de avellentamento moi superior á media de España, pola dispersión territorial, inestabilidade económica, propensión á degradación ambiental polo abandono do territorio, dificultades de re-

posición laboral ou paro e déficit de servizos públicos en relación á aparición de novas demandas nestes. As necesidades inclúen mellorar a competitividade das pequenas e medianas empresas do sector da pesca e da acuicultura, promover o emprego, promover a inclusión social reducindo a pobreza, investir en educación, na promoción da aprendizaxe permanente e o intercambio de experiencias e cooperación, promover a promoción, diferenciación e incremento do valor engadido dos produtos da pesca e da acuicultura.

POBOACIÓN OU COLECTIVO AO QUE SE DIRIXE

Poboación das zonas pesqueiras e acuícolas seleccionadas para o desenvolvemento dunha Estratexia de Desenvolvemento Local (EDLP). Nas zonas pesqueiras e acuícolas a desenvolver unha EDLP a unidade mínima de selección serán os municipios, podendo levarse a cabo naqueles do litoral incluídos en algún grupo de acción costeira, así como os municipios de Ferrol, A Coruña, Pontevedra e Vigo polo seu nivel significativo de emprego no sector pesqueiro nos que ao tratarse de zonas urbanas densamente poboadas, contabilizarase como poboación tan só a integrante do sector pesqueiro e as súas familias. Se considerará poboación obxecto para as actividades de formación, cooperación e intercambio de experiencias a todos os/as profesionais do sector.

DETALLE DA SITUACIÓN DE PARTIDA

O programa enmarcase no Programa operativo (PO) para o sector pesqueiro español do Fondo Europeo Marítimo e de Pesca (FEMP) 2014-2020. A posta en marcha das accións previstas comezaron no ano 2014 coa sinatura do Acordo de Asociación de España 2014-2020 e a elaboración do Programa Operativo e proseguen neste ano 2015 co proceso de selección dos grupos de acción local do sector pesqueiro (GALPs) para a elaboración das estratexias de desenvolvemento local participativo e unha vez elaboradas e seleccionadas estas, coa elaboración das bases reguladoras das axudas.

DEFINICIÓN DO MARCO NO QUE SE DESENVOLVE O PROGRAMA

- Programa operativo 2014-2020 do Fondo Europeo Marítimo e de Pesca.
- Capítulo III do Título V do Regulamento (CE) 508/2014 do Consello, de 15 de maio de 2014, relativo ao Fondo Europeo Marítimo e de Pesca (DOUE do 20 de maio de 2014).
- Regulamento (UE) No 1303/2013 del Parlamento Europeo y del Consello de 17 de decembro de 2013 polo que se establecen disposicións comúns relativas ao Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional, ao Fondo Social Europeo, ao Fondo de Cohesión, ao Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural e ao Fondo Europeo Marítimo e da Pesca, e polo que se establecen disposicións xerais relativas ao Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional, ao Fondo Social Europeo, ao Fondo de Cohesión a ao Fondo Europeo Marítimo e da Pesca, e se derroga o Regulamento (CE) n o 1083/2006 do Consello.

- Este programa está enmarcado na prioridade número 4 da Unión Europea de aumento de emprego e a cohesión territorial.
- Programa operativo 2014-2020 do Fondo Europeo marítimo e da Pesca Desenvolvemento sostible das zonas pesqueiras.
- Lei 11/2008, do 3 de maio, de pesca de Galicia, modificada pola Lei 6/2009, do 11 de decembro.

FINALIDADE E ESTRATEXIA DO PROGRAMA

Mellora da competitividade de pequenas e medianas empresas do sector da pesca e da acuicultura, promoción da inclusión social e redución da pobreza, mellora da educación, desenvolvemento de capacidades e aprendizaxe permanente e consolidación e creación de emprego, promover o mantemento, conservación e recuperación do patrimonio cultural, histórico, arquitectónico e medio ambiental das zonas pesqueiras e a súa valorización e explotación sostible

Os obxectivos deste programa preténdese lograr a través da realización das seguintes actividades:

- Convocar anualmente unha orde de axudas para proxectos ao abeiro das estratexias aprobadas para o desenvolvemento local das zonas pesqueiras
- Mellorar a competitividade de pequenas e medianas empresas
- Promocionar os produtos da pesca e acuicultura
- Dinamizar as zonas pesqueiras
- Mellorar a formación e promover o intercambio de experiencias e cooperación
- Levar a cabo o uso eficiente dos recursos naturais e o mantemento, conservación e recuperación do patrimonio cultural, histórico, arquitectónico e medio ambiental e a súa valorización e explotación sostible

B. ANÁLISE E EXPLICACIÓN DO IMPACTO QUE NA IGUALDADE ENTRE MULLERES E HOMES SE PREVÉ PRODUCIR COMO CONSECUCIÓN DAS ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER

CLASIFICACIÓN DO PROGRAMA

Programa que ten por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou incide directa e fundamentalmente sobre as mulleres	
Programa non especificamente orientado á igualdade aínda que provoca un impacto diferenciado en homes e mulleres	X

Programa mixto, con actividades que teñen por finalidade a igualdade entre mulleres e homes e/ou inciden directa e fundamentalmente sobre as mulleres e actividades que teñen un impacto diferenciado en homes e mulleres	
Programa con actividades non dirixidas especificamente ás persoas, aínda que teñen impacto sobre elas como beneficiarias indirectas das accións (programas que actúan sobre o territorios, o medio ambiente, a sociedade no seu conxunto, etc)	
Programa destinado exclusivamente a actividades administrativas de xestión	

BREVE DESCRICIÓN DO PROGRAMA DENDE A PERSPECTIVA DE XÉNERO

En todas as fases de execución do FEMP, establecece como obxectivo eliminar as desigualdades e promover a igualdade entre homes e mulleres, así como loitar contra toda discriminación por motivos de sexo, orixe racial ou étnico, relixión ou conviccións, discapacidade, idade u orientación sexual.

Especificamente, nos procedementos de contratación e de conformidade co establecido nos artigos 11 e 19 da Lei 2/2007, do 28 de marzo, do traballo en igualdade das mulleres de Galicia, dáselle preferencia ás empresas que teñan implantado un plan de igualdade ou, se é o caso, obtiveran a Marca Galega de Excelencia en Igualdade (neste caso, durante o ano natural seguinte ao da súa obtención), sempre que a súa proposición iguale nos seus termos á máis vantaxosa desde o punto de vista dos criterios obxectivos que serven de base para a adxudicación.

IDENTIFICACIÓN DUN OU VARIOS OBXECTIVOS EN MATERIA DE IGUALDADE PRESENTES NA NORMATIVA E PLANS VIXENTES E QUE SON DE APLICACIÓN NO DESENVOLVEMENTO DAS ACCIÓN CONTEMPLADAS NESTE PROGRAMA

Incorporación da transversalidade de xénero na actuación xeral do departamento	X
Información, sensibilización e educación para a igualdade de mulleres e homes	
Transmisión dunha imaxe igualitaria, plural e non estereotipada de mulleres e homes na sociedade	
Igualdade no acceso ao emprego, na formación e na promoción profesionais e nas condicións de traballo	X
Fomento, directa ou indirectamente, da iniciativa empresarial das mulleres	

Promoción da plena incorporación das mulleres á Sociedade da Información	
Incorporación do principio de igualdade nas políticas urbanas, de ordenación territorial e vivenda	
Promoción do reparto equitativo dos tempos entre mulleres e homes que facilite a conciliación e a corresponsabilidade	
Promoción da igualdade e da participación activa das mulleres en todos os ámbitos da sociedade (cultura, educación, política, economía, deporte, saúde, etc.)	
Participación das mulleres no desenvolvemento rural	
Accións dirixidas á integración de mulleres en risco ou en situación de pobreza ou exclusión social	
Accións dirixidas á prevención e á loita contra a violencia de xénero	
Outros (especificar)	

PREVISIÓN E VALORACIÓN DOS POSIBLES EFECTOS DO PROGRAMA SOBRE UN E OUTRO SEXO E SOBRE A IGUALDADE DE OPORTUNIDADES ENTRE MULLERES E HOMES

- Promoción de proxectos por parte de mulleres vinculadas co sector da pesca.
- Creación e mantemento de emprego feminino nas zonas pesqueiras
- Mellora da formación das mulleres do sector da pesca.

SINALAR OS PRINCIPAIS RESULTADOS DO PROGRAMA, DENDE O PUNTO DE VISTO DO XÉNERO, NO EXERCICIO 2015

Este programa é novo desde 2016

INDICAR SE SE TEÑEN IMPLANTADO NOVAS ESTRATEXIAS PARA UNHA MELLOR INCORPORACIÓN DA PERSPECTIVA DE XÉNERO NA XESTIÓN, DESENVOLVEMENTO E AVALIACIÓN DAS ACCIÓNS QUE FINANCIA O PROGRAMA DE GASTO. EN CASO AFIRMATIVO, FACER UNHA BREVE DESCRICIÓN. EN CASO NEGATIVO INDICAR AS DIFICULTADES ATOPADAS PARA LEVALO A CABO.

Non

C. ÓRGANOS ENCARGADOS DA SÚA XESTIÓN

Dirección Xeral de Desenvolvemento Pesqueiro

IV. CADROS DE OBXECTIVOS POR PROGRAMA

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

Programa: 422K ENSINANZAS PESQUEIRAS	
Eixe: E1 - Empregabilidade e crecemento intelixente	
Prioridade de Actuación: PA05 - Consolidar un sistema educativo que minimize o fracaso escolar e se aliñe en resultados coas rexións líderes de Europa en todos os niveis e impulsar o SUG cara á excelencia	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E06 - Mellorar a calidade e resultados do ensino náutico e marítimo - pesqueiro nas súas diversas modalidades de formación profesional.	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
OI07 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Desenvolver os cursos e os módulos profesionais náutico e marítimo-pesqueiro nos portos e nos centros de ensino oficiais;	
0006 - Impulsar accións complementarias á formación dentro do Plan Integral de Formación Marítimo-Pesqueiro de Galicia.	
Indicador	Valor Previsto
P00165 - Número de cursos impartidos	145
P033.H - Alumnado beneficiado por bolsas (Homes)	2
P033.M - Alumnado beneficiado por bolsas (Mulleres)	2
P227.H - Participantes en accións de formación. Homes	3.100
P227.M - Participantes en accións de formación. Mulleres	680
Programa: 513A CONSTRUCCIÓN, CONSERVACIÓN E EXPLOTACIÓN PORTUARIA	
Eixe: E3 - Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandeiría e montes	
Prioridade de Actuación: PA01 - Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E01 - Modernizar os portos de Galicia, garantindo os medios precisos para desenvolver un modelo de negocio en cada dársena en base ás actividades con máis demanda e á especialización e para colaborar á sustentabilidade da actividade pesqueira	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
0002 - Modernización e adecuación das instalacións existentes para adaptalas ás novas necesidades do mercado e da sustentabilidade na pesca. Construción das novas infraestruturas necesarias para a mellora da seguridade e das condicións de traballo dos pescadores.	
Indicador	Valor Previsto
P00098 - Ingresos por concesións e autorizacións en relación a importe da cifra neta de negocios.	22
P00131 - Nº de portos con actuación.	6
P00157 - Número de atraques destinados á náutica recreativa en xestión privada.	5.000
P00217 - Número de servizos portuarios externalizados.	1
Programa: 514A INFRAESTRUTURAS PESQUEIRAS	
Eixe: E3 - Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandeiría e montes	
Prioridade de Actuación: PA01 - Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E01 - Modernizar os portos de Galicia, garantindo os medios precisos para desenvolver un modelo de negocio en cada dársena en base ás actividades con máis demanda e á especialización e para colaborar á sustentabilidade da actividade pesqueira	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
0001 - Mellora da calidade medioambiental das instalacións portuarias e da eficiencia enerxética e térmica das instalacións e equipamentos pesqueiros.	
0002 - Modernización e adecuación das instalacións existentes para adaptalas ás novas necesidades do mercado e da sustentabilidade na pesca. Construción das novas infraestruturas necesarias para a mellora da seguridade e das condicións de traballo dos pescadores.	
Indicador	Valor Previsto
P00131 - Nº de portos con actuación.	18
Programa: 541C PROTECCIÓN, CONTROL TÉCNICO- SANITARIO DOS PRODUTOS DO MAR,MELLORA DO MEDIO NATURAL MARÍÑO E SALVAMENTO MARÍTIMO	
Eixe: E3 - Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandeiría e montes	
Prioridade de Actuación: PA01 - Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural	

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

<p>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E02 - Controlar a calidade e a seguridade alimentaria dos produtos do mar e garantir a seguridade no mar e coordinar o salvamento marítimo</p>	
<p>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</p>	
<p>OI09 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)</p> <p>0002 - Previr e controlar as actividades que poidan afectar negativamente á sustentabilidade dos recursos mariños, especialmente os de interese pesqueiro, así como dos seus hábitos.</p> <p>0007 - Aumentar o nº de inspeccións en praias, portos, lonxas e vehículos.</p>	
<p>Indicador</p>	<p>Valor Previsto</p>
P00001 - Análises de control alimentario	67
P00009 - Inspeccións pesqueiras realizadas	25
<p>Programa: 561A PLAN GALEGO DE INVESTIGACIÓN, DESENVOLVEMENTO E INNOVACIÓN TECNOLÓXICA</p>	
<p>Eixe: E1 - Empregabilidade e crecemento intelixente</p> <p>Prioridade de Actuación: PA01 - Impulso da consolidación das políticas de gastos vencelladas á I+D+i. Integrar a Galicia no círculo virtuoso da innovación para o crecemento</p> <p>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E01 - Potenciar a I+D+i mediante o fomento da absorción de coñecemento por parte dos profesionais e das empresas, a mobilización e atracción de capital privado para os procesos de innovación galegos, o fomento da transferencia de investigación dende os axentes de xeración, a difusión do coñecemento cara o mercado e o apoio ao descubrimento emprendedor en todos os eidos.</p>	
<p>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</p>	
<p>OI14 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)</p> <p>0003 - Apoio ao descubrimento emprendedor, centrado en potenciar a oferta de oportunidades ao talento investigador e innovador galego naquelas áreas, intensivas en coñecemento e/ou tecnoloxía, vencelladas aos nichos de especialización rexional.</p> <p>0004 - Mellora do coñecemento dos ecosistemas mariños.</p>	
<p>Indicador</p>	<p>Valor Previsto</p>
DE021H - Investigadores/ano participando en proxectos cofinanciados.(Homes)	1
DE021M - Investigadores/ano participando en proxectos cofinanciados.(Mulleres)	1
P00102 - Investimento mobilizado en proxectos de innovación ou I+D (euros).	619.775
P00213 - Número de proxectos financiados no eido da explotación dos recursos mariños vivos.	8
<p>Programa: 721A DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE POLÍTICAS PESQUEIRAS</p>	
<p>Eixe: E3 - Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandeiría e montes</p> <p>Prioridade de Actuación: PA01 - Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural</p> <p>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: I01 - Contribuír ao fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural</p>	
<p>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</p>	
<p>0001 - Contribuír ao fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural</p> <p>0002 - Contribuír ao fomento do sector pesqueiro, do desenvolvemento da pesca e á modernización e transformación das estruturas pesqueiras</p>	
<p>Programa: 722A PROMOCIÓN SOCIAL E DIVULGACIÓN DA TECNOLOXÍA PESQUEIRA.</p>	
<p>Eixe: E3 - Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandeiría e montes</p> <p>Prioridade de Actuación: PA01 - Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural</p> <p>Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E11 - Contar cun sector pesqueiro con organizacións costeiras operativas e eficaces e potenciar a cultura do seguro no mar.</p>	
<p>Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental</p>	
<p>OI05 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)</p> <p>0001 - Apoio e asistencia técnica as organizacións sectoriais.</p> <p>0002 - Actividades de formación.</p> <p>0003 - Actividades de divulgación.</p>	
<p>Indicador</p>	<p>Valor Previsto</p>
P00076 - Entidades beneficiadas.	69

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

P00124 - Nº de actividades de divulgación.	11
P00128 - Nº de cursos	17
Programa: 723A COMPETITIV. E MELLORA DA CALIDADE DA PROD. PESQUEIRA E DA ACUICULTURA	
Eixe: E3 - Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandería e montes	
Prioridade de Actuación: PA01 - Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E12 - Mellorar a competitividade do sector pesqueiro, a comercialización dos produtos da pesca e da acuicultura e fomentar unha pesca sostible	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
0109 - Actuacións de soporte e apoio (gastos de funcionamento)	
0001 - Equilibrar as capacidades pesqueiras ás posibilidades de pesca	
0002 - Fomentar a competitividade e viabilidade das empresas do sector da pesca e acuicultura.	
0003 - Apoiar a consolidación do desenvolvemento tecnolóxico, a innovación, incluído o aumento da eficiencia enerxética e a transferencia de coñecemento.	
0004 - Apoiar a consolidación do desenvolvemento tecnolóxico, a innovación e a transferencia e a transferencia de coñecemento no ámbito da acuicultura	
0005 - Protección e restauración da biodiversidade acuática e a potenciación dos ecosistemas e fomento dunha acuicultura eficiente	
0006 - Fomento dunha acuicultura con elevado nivel de protección do medio ambiente, promoción da saúde e benestar animais e da saúde e protección públicas	
0007 - Incentivación dos investimentos nos sectores da transformación e a comercialización.	
Indicador	Valor Previsto
P00198 - Número de proxectos de apoio á innovación, aos servizos de asesoramento e asociacións con científicos.	11
P00199 - Número de proxectos de apoio á transformación.	30
P00204 - Número de proxectos de mellora do capital humano e fomento de novas empresas de acuicultura.	3
P00205 - Número de proxectos de mellora do capital humano, diversificación e novas formas de ingresos posta en marcha por xoves p	8
P00206 - Número de proxectos de parada permanente.	4
P00208 - Número de proxectos de reemplazamento e modernización de motores.	4
P00211 - Número de proxectos en investimentos produtivos en acuicultura.	64
P00338 - Informes de asesoramento científico	20
P00339 - Proxectos de apoio á xestión de recursos	127
P00340 - Proxectos de mellora de capacidade produtiva	22
Programa: 723B REGULACIÓN DAS PRODUCCIÓNS E DOS MERCADOS DA PESCA	
Eixe: E3 - Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandería e montes	
Prioridade de Actuación: PA01 - Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E12 - Mellorar a competitividade do sector pesqueiro, a comercialización dos produtos da pesca e da acuicultura e fomentar unha pesca sostible	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	
0008 - Mellorar a organización dos mercados dos produtos da pesca e da acuicultura.	
Indicador	Valor Previsto
P00045 - Axudas concedidas.	1
P00194 - Número de produtores asociados ás OOPP	6.890
P00339 - Proxectos de apoio á xestión de recursos	5
P00340 - Proxectos de mellora de capacidade produtiva	17
Programa: 723C DESENVOLVEMENTO SOSTIBLE DAS ZOAS DE PESCA	
Eixe: E3 - Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandería e montes	
Prioridade de Actuación: PA01 - Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural	
Obxectivo Extratético /Obxectivo Instrumental: E13 - Dinamizar as zonas pesqueiras, impulsando un modelo transversal de desenvolvemento sostible.	
Obxectivo Operativo/Obxectivo Instrumental	

OBXECTIVOS DE PROGRAMA

0001 - Convocatoria anual de axudas para a mellora da formación, cooperación e intercambio de experiencias, promoción do patrimonio e dos produtos da pesca e acuicultura, dinamización, mellora da competitividade empresarial e en xeral, para promover o desenvolvemento local das zonas pesqueiras
 0002 - Posta en marcha de iniciativas participativas para a recollida de residuos nas zonas costeiras
 0003 - Levar a cabo actuacións de apoio técnico relacionadas coa promoción do desenvolvemento das zonas pesqueiras

Indicador	Valor Previsto
P00083 - Estudos, informes e traballos técnicos.	20
P00368 - Empresas creadas	7
P00401 - Actuacións de recollida de residuos	3
P00421 - Solicitudes presentadas para actividades de cooperación	3
P00422 - Actuacións de estratexia realizadas	1
P398.H - Empregos creados (homes)	14
P398.M - Empregos creados (mulleres)	14
P399.H - Empregos mantidos (homes)	14
P399.M - Empregos mantidos (mulleres)	14

V. CADROS NUMÉRICOS

Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e servizos

Programas	Servizos				
	01	02	03	A1	Total
422K-Ensinanzas pesqueiras	5.978		2.773		8.751
513A-Construción, conservación e explotación portuaria	4.155				4.155
514A-Infraestruturas pesqueiras			5.147		5.147
541C-Protección e mellora do medio natural marítimo	23.458			2.856	26.314
561A-Plan galego de investigación, desenvolvemento e innovación tecnolóxica	2.711		1.832		4.544
721A-Dirección e servizos xerais de políticas pesqueiras	8.225				8.225
722A-Promoción social e divulgación da tecnoloxía pesqueira	2.084		1.179		3.263
723A-Competitividade e mellora da calidade da produción pesqueira e da acuicultura	2.905	49.866	8.244		61.015
723B-Regulación das producións e dos mercados da pesca		6.408			6.408
723C-Desenvolvemento sostible das zoas de pesca			14.602		14.602
Total	49.516	56.274	33.777	2.856	142.423

(Miles de Euros)

Orzamento consolidado. Distribución dos créditos por programas e capítulos

Programas	Capítulos					
	I	II	IV	VI	VII	Total
422K-Ensinanzas pesqueiras	5.978	1.040	41	1.692		8.751
513A-Construción, conservación e explotación portuaria			414		3.741	4.155
514A-Infraestruturas pesqueiras				5.147		5.147
541C-Protección e mellora do medio natural marítimo	11.461	382		14.471		26.314
561A-Plan galego de investigación, desenvolvemento e innovación tecnolóxica	2.711	176	82	1.575		4.544
721A-Dirección e servizos xerais de políticas pesqueiras	6.152	1.350	284	438		8.225
722A-Promoción social e divulgación da tecnoloxía pesqueira	2.084		318	674	188	3.263
723A-Competitividade e mellora da calidade da produción pesqueira e da acuicultura	2.905			6.911	51.199	61.015
723B-Regulación das producións e dos mercados da pesca			35	4.200	2.173	6.408
723C-Desenvolvemento sostible das zoas de pesca				272	14.331	14.602
Total	31.291	2.949	1.173	35.378	71.632	142.423

(Miles de Euros)

DISTRIBUCIÓN ORGÁNICA

01 SECRETARÍA XERAL TÉCNICA	2016	2017	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	29.228	29.305	0,3
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	1.390	1.390	0,0
Cap. IV - Transferencias correntes	703	698	-0,7
Cap. VI - Investimentos reais	14.257	14.382	0,9
Cap. VII - Transferencias de capital	3.655	3.741	2,4
Total	49.234	49.516	0,6

(Miles de Euros)

02 DIRECCIÓN XERAL DE PESCA, ACUICULTURA E INNOVACIÓN TECNOLÓXICA	2016	2017	% Var.
Cap. IV - Transferencias correntes	0	35	0,0
Cap. VI - Investimentos reais	11.123	8.115	-27,0
Cap. VII - Transferencias de capital	34.980	48.124	37,6
Total	46.103	56.274	22,1

(Miles de Euros)

03 D.X. DE DESENVOLVEMENTO PESQUEIRO	2016	2017	% Var.
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	1.141	1.216	6,6
Cap. IV - Transferencias correntes	347	440	26,8
Cap. VI - Investimentos reais	11.545	12.355	7,0
Cap. VII - Transferencias de capital	18.040	19.766	9,6
Total	31.073	33.777	8,7

(Miles de Euros)

A1 INSTITUTO TECNOLÓXICO PARA O CONTROL DO MEDIO MARÍÑO DE GALICIA	2016	2017	% Var.
Cap. I - Gastos de persoal	1.987	1.987	0,0
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	342	342	0,0
Cap. VI - Investimentos reais	647	527	-18,5
Total	2.976	2.856	-4,0

(Miles de Euros)

SERVIZOS	2016	2017	% Var.
01 SECRETARÍA XERAL TÉCNICA	49.234	49.516	0,6
02 DIRECCIÓN XERAL DE PESCA, ACUICULTURA E INNOVACIÓN TECNOLÓXICA	46.103	56.274	22,1
03 D.X. DE DESENVOLVEMENTO PESQUEIRO	31.073	33.777	8,7
A1 INSTITUTO TECNOLÓXICO PARA O CONTROL DO MEDIO MARÍÑO DE GALICIA	2.976	2.856	-4,0
Total	129.385	142.423	10,1

(Miles de Euros)

Consellería, Organismos Autónomos, Entidades públicas instrumentais de consulta ou asesoramento e Axencias Públicas Autonómicas

	Consellería		00.AA , EE.CC.AA. e Axencias		Trans. Internas		Consolidado	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Cap. I - Gastos de persoal	29.228	29.305	1.987	1.987	0	0	31.215	31.291
Cap. II - Gastos en bens correntes e servizos	2.531	2.606	342	342	0	0	2.874	2.949
Cap. III - Gastos financeiros	0	0	0	0	0	0	0	0
Cap. IV - Transferencias correntes	3.259	3.370	0	0	2.209	2.196	1.050	1.173
OPERACIÓNS CORRENTES	35.018	35.281	2.329	2.329	2.209	2.196	35.139	35.413
Cap. VI - Investimentos reais	36.925	34.852	647	527	0	0	37.572	35.378
Cap. VII - Transferencias de capital	57.321	72.158	0	0	647	527	56.674	71.632
OPERACIÓNS DE CAPITAL	94.246	107.010	647	527	647	527	94.246	107.010
Total	129.264	142.291	2.976	2.856	2.855	2.723	129.385	142.423

(Miles de Euros)

Medios Persoais

Consellería do Mar	2017
Altos Cargos	4
Persoal Funcionario	645
Subgrupo A1	229
Subgrupo A2	133
Subgrupo C1	161
Subgrupo C2	70
Agrupacións profesionais	52
Persoal Laboral	164
Grupo I	13
Grupo II	9
Grupo III	62
Grupo IV	44
Grupo V	36
TOTAL	813

Medios Persoais

Instituto Tecnolóxico para o Control do Medio Mariño de Galicia	2017
Altos Cargos	1
Persoal Laboral	49
Grupo I	17
Grupo III	16
Grupo IV	16
TOTAL	50

**Entidades Públicas Empresariais, Consorcios, Sociedades Mercantís e Funda-
cións do Sector Público Autónomo**

Entidades públicas empresarias	Explotación	Capital
Portos de Galicia	13.299	6.856
Fundacións do sector público autónomo	Explotación	
Fundación Centro Tecnolóxico do Mar	4.133	
Total	17.432	6.856

(Miles de Euros)